

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Radek Hollmann

**Nadřízený orgán škol a školských zařízení podle
zákona o svobodném přístupu k informacím**

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: Mgr. František Korbel, Ph.D.

Katedra: Katedra správního práva a správní vědy

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 10. 4. 2024

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracoval samostatně, že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny a že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 299.990 znaků včetně mezer.

V Ostravě dne 10. 4. 2024.

Radek Hollmann

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval Mgr. Františku Korbelovi, Ph.D. za jeho cenné rady, vstřícnost a připomínky při vypracování této diplomové práce. Dále bych rád vyjádřil své díky za podnětné konzultace o sporných otázkách správního práva Mgr. Ludvíku Matouškovi a Mgr. Martinu Losenickému. V neposlední řadě děkuji své rodině a přátelům za všestrannou podporu a stovkám oslovených povinných subjektů, bez jejichž součinnosti by tato práce nemohla vzniknout.

Obsah

Úvod.....	6
TEORETICKÁ ČÁST	9
1. Problematika určení nadřízeného orgánu	9
1.1. Nadřízený orgán podle informačního zákona	11
1.2. Nadřízený orgán podle správního řádu	13
2. Problematika škol a školských zařízení	15
2.1. Problematika terminologického pojetí škol a školských zařízení	18
3. Nadřízený orgán škol a školských zařízení.....	21
3.1. Nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol	22
3.1.1. Určování nadřízeného orgánu podle § 178 odst. 1 správního řádu	23
3.1.1.1. ČŠI, jako nadřízený orgán škol vyjma škol mateřských podle § 178 odst. 1 správního řádu	27
3.1.2. Určování nadřízeného orgánu podle § 178 odst. 2 správního řádu	32
3.1.3. Nejrelevantnější způsoby určení nadřízeného orgánu škol vyjma škol mateřských	37
3.1.3.1. Krajský úřad, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol, určený v návaznosti na rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35	38
3.1.3.2. MŠMT, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol v souladu s právně teoretickým výkladem	45
3.1.3.3. Zřizovatel, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol podle starší judikatury správních soudů.....	50
3.1.3.4. ÚOOÚ, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol s ohledem na kompetenční rozsudek NSS ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021–26.....	52
3.2. Nadřízený orgán mateřských škol	55
3.3. Nadřízený orgán soukromých škol a církevních škol	58
3.4. Nadřízený orgán školských zařízení.....	64
3.4.1. Nadřízený orgán školských zařízení poskytujících vzdělávání.....	66
3.4.2. Nadřízený orgán školských zařízení neposkytujících vzdělávání.....	69
3.5. Souhrn nadřízených orgánů škol a školských zařízení podle informačního zákona.....	75
3.6. Nadřízený orgán škol a školských zařízení, které jsou součástí organizační složky státu, organizační složkou státu či zřízeny organizační složkou státu ...	76
3.6.1. Nadřízený orgán škol a školských zařízení, které jsou organizační složkou státu	77
3.6.2. Nadřízený orgán škol a školských zařízení, které jsou součástí organizační složky státu.....	82

3.6.3.	Nadřízený orgán škol a školských zařízení, které jsou zřízeny organizační složkou státu.....	86
3.6.4.	Souhrn nadřízených orgánů podle vyjádření povinných subjektů	88
3.7.	Problematika určení nadřízeného orgánu u právnických osob vykonávajících činnost více druhů škol a školských zařízení	89
3.8.	Problematika nesprávného určení nadřízeného orgánu povinného subjektu	92
PRAKTICKÁ ČÁST		94
4.	Určování nadřízeného orgánu gymnázií ve správní praxi	94
4.1.	Ústecký kraj.....	97
4.2.	Moravskoslezský kraj.....	99
4.3.	Jihočeský kraj.....	102
4.4.	Jihomoravský kraj	104
4.4.1.	Městské víceleté gymnázium Klobouky u Brna, příspěvková organizace.....	106
4.5.	Plzeňský kraj	109
4.5.1.	Grafické schéma postupu řízení v Plzeňském kraji	122
4.5.2.	Kompetenční žaloba	123
4.5.3.	Vyjádření MŠMT k žádostem o náhradu nemajetkové újmy podle zákona č. 82/1998 Sb.....	130
4.6.	Středočeský kraj	132
4.7.	Hlavní město Praha	134
4.8.	Kraje, ve kterých nebylo rozhodnuto nadřízeným orgánem	137
4.9.	Souhrn určování nadřízených orgánů gymnázií	140
4.9.1.	Nadřízené orgány podle internetových stránek a poučení povinných subjektů	141
4.9.2.	Nadřízené orgány povinných subjektů podle orgánu, který se určil za nadřízený orgán povinného subjektu	142
4.9.3.	Grafické zobrazení určování nadřízených orgánů povinných subjektů podle informačního zákona	144
Závěr		145
Seznam použitých zkratk.....		149
Seznam použitých zdrojů		150
Seznam příloh.....		157

Úvod

Právo na informace je jedním ze základních prvků demokratické společnosti a klíčovým nástrojem pro zapojení občanů do veřejného života. Poskytuje jim možnost sledovat činnost veřejných institucí, kontrolovat rozhodovací procesy a ve svém důsledku účinně uplatňovat své právo na vyjádření a kritiku nežádoucích jevů. Transparentnost a přístupnost informací napomáhají prevenci korupce a zneužívání moci, a tím i posilují důvěru občanů v instituce státu. Právo na informace je tedy základním pilířem svobodné společnosti a nedílnou součástí ochrany lidských práv.

Je však stěžejní si uvědomit, že i právo na informace má svůj zákonný rámec, který je potřeba pro účinné uplatňování tohoto práva v praxi uplatňovat, dodržovat a tím předcházet nezákonnostem a nadbytečným průtahům s poskytnutím informace. Nežádka kdy se stává, že i povinné subjekty podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**informační zákon**“ nebo „**InfZ**“), tedy nejčastěji orgány státu, samosprávy a veřejné instituce, nemají v rámci zákonné úpravy všechny sporné otázky vyjasněny a dochází k vadám řízení.

Jednou z takovýchto sporných problematik je určení, který orgán má rozhodnout o opravných prostředcích podle informačního zákona, jakožto nadřízený orgán povinného subjektu. Řádné určení nadřízeného orgánu je stěžejní součástí postupu, na jehož pomyslném konci či jehož vyústěním je rozhodnutí, které není stíženo nicotností pro vydání nepříslušným správním orgánem. A není tomu jinak ani v případě určení, který orgán je nadřízeným orgánem škol a školských zařízení podle informačního zákona.

I přes ilusorní jednoduchost odpovědi na otázku, kdo je nadřízeným orgánem škol a školských zařízení, je tato problematika hojně prostoupena nejasnými výklady zákonů, judikaturní nejasnostmi a rozpornými názory správních orgánů, které v praxi nadřízený orgán určují.

Vzhledem k úzkému vymezení tématu si autor této práce bere za cíl v teoretické rovině popsat a rozebrat relevantní postupy určení nadřízeného orgánu škol a školských zařízení podle informačního zákona a pokusit se zodpovědět otázku, a především pečlivě odůvodnit, který orgán či orgány jsou nadřízeným orgánem škol a školských zařízení.

Práce sestává taktéž z praktické části, která má za cíl zmapovat určení nadřízeného orgánu povinného subjektu, za který byla vybrána gymnázia a poskytnout čtenáři ucelenou představu, jakým směrem se výklad zákonů a judikatury může v praxi ubírat.

Diplomová práce čerpá zejména z judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), platné právní úpravy, odborných článků a publikací, ale také z desítek rozhodnutí správních orgánů, kterými bylo rozhodnuto ve věci žádostí o informace podle informačního zákona (dále jen „**žádost o informace**“).

Práce se v první kapitole zaměřuje na propojení informačního zákona a správního řádu při určení nadřízeného orgánu v obecné rovině a představuje nejzásadnější změny a dopady, které v této problematice nastaly po novele informačního zákona provedené zákonem č. 111/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů (dále jen „**zákon č. 111/2019 Sb.**“).

Druhá kapitola této práce vymezuje pojem škol a školských zařízení, druhu škol a druhu školských zařízení, právnických osob jejich činnost vykonávajících a propojuje je s pojetím povinného subjektu dle informačního zákona.

Třetí kapitola této práce rozděluje a třídí školy a školská zařízení s ohledem na dělení podle školského zákona, a to se zřetelem na rozdílnost jednotlivých postupů určení nadřízeného orgánu podle informačního zákona a judikatury.

Dále je v třetí kapitole představen výčet postupů, kterými jsou nadřízené orgány v judikatuře či správní praxi stanovovány, a to s právním rozbohem a snahou o vymezení, který z postupů určení je z hlediska práva správný. Autor práce předem uvádí, že výčet určených nadřízených orgánů povinných subjektů je v judikatuře a správní praxi skutečně rozličný, neboť se lze setkat s případy, kdy je za nadřízený orgán škol a školských zařízení určován krajský či obecní úřad, různá ministerstva, jiné ústřední správní úřady, zřizovatel školy nebo školského zařízení a v ojedinělých případech přímo obec.

V neposlední řadě se práce v teoretické části zaměřuje na problematiku určení nadřízeného orgánu u právnických osob vykonávajících činnost více druhů škol a školských zařízení, ale také na problematiku škol a školských zařízení, které jsou součástí organizační složky státu, jsou organizační složkou státu či jsou zřízeny organizační složkou státu.

Čtvrtá kapitola je praktickou částí této práce. V této kapitole je rozebráno určení nadřízeného orgánu gymnázia, v pojetí povinného subjektu, přičemž je brán ohled obzvláště na správní praxi, se kterou se žadatel může po podání žádosti o informace setkat. Jednotlivá řízení jsou tříděna především se zřetelem na místní příslušnost k jednotlivým krajům a jsou zmapována s ohledem na chronologický postup proběhlého správního řízení, které bylo zahájeno po podání žádosti o informace povinnému subjektu. Rozbor jednotlivých určení je uváděn na praktických příkladech, zejména rozhodnutích povinných subjektů a jejich nadřízených orgánů, z nichž mnohé jsou uvedeny v přílohách na samém konci této práce.

Neodmyslitelným cílem této práce je v závěru zhodnotit dopady jednotlivých určení, propojit teoretickou a praktickou část práce a shrnout odpovědi na vyvstálé sporné otázky.

TEORETICKÁ ČÁST

1. Problematika určení nadřízeného orgánu

Zákon o svobodném přístupu k informacím je úzce provázán se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“ nebo „správní řád“). I bez pečlivého nahlédnutí do informačního zákona lze dovodit, zejména s přihlédnutím k jeho nepřilíš značnému rozsahu, že informační zákon v několika ohledech zakotvuje pouze ty nejstěžejnější a pro praxi nejpodstatnější modifikace správního řízení.

Naznačovaná strohost informačního zákona a značná neurčitost správního řádu v úpravě určení příslušnosti nadřízeného orgánu některých orgánů v praxi působí, že povinný subjekt v určení leckdy chybuje. Z popsanych chyb vyplývá pro správní řízení několik problémů, mezi které lze zařadit poučení s vadou, postoupení odvolání nebo stížnosti se spisovým materiálem nepřislušnému správnímu orgánu a časté porušení zákonné lhůty určené k rozhodnutí, a to nezřídka ve vyšších rádech měsíců.

Uvedené neduhy se z poměrně zřejmých důvodů příliš nedotýkají povinných subjektů, které mají nadřízený orgán exaktně uveden v zákoně, a tedy není místo k pochybnostem,¹ nebo povinných subjektů, které jsou častým předmětem zájmu žadatelů o informace.² U subjektů, které jsou častým „cílem“ žádostí o informace, dochází v důsledku praxe k vyjasnění nastalých kompetenčních sporů a nejasností.³

---

¹ Viz ust. § 178 odst. 2 SŘ, který ve větě druhé přímo stanoví, že: „*nadřízeným správním orgánem orgánu obce se rozumí krajský úřad*“.

² Pro srovnání lze uvést 449 žádostí o informace, které obdrželo Ministerstvo vnitra za rok 2022 a 4 žádosti o informace, které obdržela Pražská plynárenská a.s. za rok 2022.

Výroční zpráva Ministerstva vnitra za rok 2022 o poskytování informací dle zákona 106/1999 Sb. [online]. In: s. 1 [cit. 2024-01-14]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/vyrocní-zpráva-mv-za-rok-2022-o-cinnosti-v-oblasti-poskytovani-informaci-dle-zakona-106-1999-sb-o-svobodnem-pristupu-k-informacim.aspx>

Výroční zpráva 2022 Pražská plynárenská, a. s. [online]. In: . s. 117 [cit. 2024-01-14]. Dostupné z: https://www.ppas.cz/sites/default/files/vyrocní-zpravy/VZ_2022.pdf?1

³ Za kompetenční spor, který vyjasnil určení nadřízeného orgánu, lze požadovat rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26 mezi Jihočeským krajem (žalobce) a Úřadem pro ochranu osobních údajů (žalovaný), kterým soud rozhodl, že k rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí Správy a údržby silnic Jihočeského kraje (příspěvková organizace zřízená Jihočeským krajem) o odmítnutí žádosti podle InfZ je věcně příslušný Úřad pro ochranu osobních údajů, tedy jako nadřízený orgán povinného subjektu podle InfZ.

Další pomyslnou kategorií povinných subjektů jsou ty, které žádost o informace doposud neobdržely nebo nikdy nevydaly rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informace, které bylo napadeno odvoláním žadatele či nejednaly tak, že byla žadatelem podána stížnost na postup podle informačního zákona (dále jen „**stížnost na postup**“). Tyto skutečnosti nezřídka kdy umocňuje absentující právní oddělení či oddělení zabývající se informačním zákonem,⁴ které by poskytlo uspokojivé odpovědi na případné nevyjasněné otázky, nebo zaměstnanec povinného subjektu, který má v kompetenci vyřízení žádosti, ale není k tomu náležitě proškolen.

Typickým příkladem kategorie povinných subjektů, které z většiny naplňují všechny potenciaálně problematické znaky, které mohou vést k různorodým sporným otázkám v rámci řádného vyřízení žádosti o informace, jsou právě povinné subjekty začleňující školy a školská zařízení, jejichž nadřízeným orgánem podle informačního zákona se tato práce zabývá a má za cíl související problematiku podrobně rozebrat.

---

⁴ V rámci Ministerstva spravedlnosti (dále jen „**MS**“), které je z hlediska žádostí o informace a související řízení značně vytížené, je zřízeno Oddělení styku s veřejností a Oddělení rozpočtu a podpory řízení, které přímo plní úkoly spojené s InfZ. Zmíněná potenciaální vytíženost MS je mimo jiné způsobena tím, že MS je odvolacím orgánem v rámci InfZ okresních a krajských soudů v souladu s instrukcí MS 13/2008-SOSV-SP a rozsudkem NSS ze dne 7. 2. 2008, čj. 4 Ans 11/2007-102.

1.1. Nadřízený orgán podle informačního zákona

Informační zákon pojednává o nadřízeném orgánu v úpravě odvolání, stížnosti na postup při vyřízení žádosti a o příslušnosti Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „ÚOOÚ“). ÚOOÚ je v zákoně označen v souvislosti s přezkumným řízením, v řízení o opatření proti nečinnosti nadřízeného orgánu povinného subjektu a je určen jako příslušný správní orgán v řízeních, kde nelze určit nadřízený orgán podle ustanovení § 178 správního řádu.

Informační zákon v úpravě odvolání stanoví, že pokud žadatel podá proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti odvolání, tak povinný subjekt předloží odvolání spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu, který rozhodne do 15 dnů ode dne předložení odvolání povinným subjektem.⁵ Stejně úsporně určuje informační zákon nadřízený orgán povinného subjektu i u úpravy stížnosti na postup při vyřizování žádosti o informace.⁶

Jak již bylo výše zmíněno, tak informační zákon pamatuje i na případy, kdy nelze nadřízený orgán povinného subjektu podle úpravy obsažené ve správním řádu určit. Informační zákon stanoví, že ÚOOÚ rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti, pokud nelze nadřízený orgán povinného subjektu určit podle § 178 správního řádu.⁷ Pro doplnění je vhodné uvést, že do novely provedené zákonem č. 111/2019 Sb., která byla přijata v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů a nabytla účinnosti v případě avizovaných změn informačního zákona od 1. ledna 2020,⁸ rozhodoval v řízení o odvolání nebo stížnosti na postup ten, kdo stál v čele povinného subjektu, což v některých případech mohlo vést k podjatosti při rozhodování.

Avizovaná novela zákonem č. 111/2019 Sb. přiznala ÚOOÚ působnost v rámci práva na informace v provedení přezkumného řízení u rozhodnutí nadřízeného orgánu o odvolání nebo rozkladu žadatele, a to zpravidla na základě podnětu. Také došlo

---

⁵ Dle ust. § 16 InfZ.

⁶ Dle ust. § 16a InfZ.

⁷ Taxativní seznam neexistuje, ale lze uvést povinné subjekty, jejichž nadřízeným orgánem je ÚOOÚ. Těmito povinnými subjekty jsou například Ústavní soud, Nejvyšší správní soud, Nejvyšší soud, Nejvyšší státní zastupitelství, Akademie věd ČR, Česká advokátní komora a veřejné vysoké školy – zde je působnost dělena mezi ÚOOÚ a MŠMT, podle toho, zda žádost o informace směřuje do samosprávy vysoké školy nebo do výkonu státní správy. Zdroj: Vyhodnocení nové působnosti Úřadu dle zákona č. 106/1999 Sb. za období prvních šesti měsíců roku 2020 [online]. 6. Dostupné z: https://www.uouu.cz/assets/File.ashx?id_org=200144&id_dokumenty=54746

⁸ Viz čl. 16 zákona č. 111/2019 Sb., zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších zákonů.

k určení, že k posouzení nečinnosti nadřízeného orgánu v rámci řízení o žádosti podle informačního zákona u odvolání, rozkladu nebo stížnosti, je příslušný ÚOOÚ.

Právě změny provedené novelou v řízeních vyplývajících ze žádostí o informace působí některým povinným subjektům nejasnosti v chápání zákonné úpravy a nezřídka vyústí ve významné zdržení při vyřízení stížnosti nebo odvolání. Nejasnost povinných subjektů, konkrétně subjektů vykonávajících činnost škol,⁹ se nezřídka projevuje označením ÚOOÚ jako nadřízeného orgánu v poučení o opravném prostředku a následným postoupením spisového materiálu v této věci věcně nepříslušnému ÚOOÚ.

V neposlední řadě v přechodných a závěrečných ustanoveních informačního zákona nalézt úpravu, která taxativně vyjmenovává ustanovení správního řádu, která se použijí, pokud informační zákon nestanoví jinak. Správní řád se užije pro rozhodnutí o odmítnutí žádosti, pro odvolací řízení, pro vykonatelnost příkazu poskytnout informace a v řízení o stížnosti pro počítání lhůt, doručování a náklady řízení. Informační zákon také stanoví, že se při postupu podle InfZ se použijí ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o počítání lhůt, ustanovení o ochraně před nečinností, v rozsahu ustanovení § 16b InfZ o přezkumném řízení a § 178 správního řádu. A také ustanovení, že v ostatním se správní řád nepoužije.¹⁰

---

⁹ V případě školských zařízení je v některých případech ÚOOÚ věcně a místně příslušným nadřízeným orgánem v řízeních podle InfZ. Viz kapitola: 3.4.2. Nadřízený orgán školských zařízení neposkytujících vzdělávání.

¹⁰ Dle ust. § 20 odst. 4 InfZ.

1.2. Nadřízený orgán podle správního řádu

Úpravu určení nadřízeného správního orgánu ve správním řádu nalezneme v části sedmé ve společných, přechodných a závěrečných ustanoveních, konkrétně v ustanovení § 178, které sestává ze dvou odstavců. Podle odstavce prvního platí, že: „*[n]adřízeným správním orgánem je ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon. Neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor.*“

Podle ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu dále platí, že: „*[n]elze-li nadřízený správní orgán určit podle odstavce 1, určí se podle tohoto odstavce. Nadřízeným správním orgánem orgánu obce se rozumí krajský úřad. Nadřízeným správním orgánem orgánu kraje se rozumí v řízení vedeném v samostatné působnosti Ministerstvo vnitra, v řízení vedeném v přenesené působnosti věcně příslušný ústřední správní úřad, popřípadě ústřední správní úřad, jehož obor působnosti je rozhodované věci nejbližší. Nadřízeným správním orgánem jiné veřejnoprávní korporace se rozumí správní orgán pověřený výkonem dozoru a nadřízeným správním orgánem právnické nebo fyzické osoby pověřené výkonem veřejné správy se rozumí orgán, který podle zvláštního zákona rozhoduje o odvolání; není-li takový orgán stanoven, je tímto orgánem orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil. Nadřízeným správním orgánem ústředního správního úřadu se rozumí ministr, nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu. Nadřízeným správním orgánem ministra nebo vedoucího jiného ústředního správního úřadu se rozumí vedoucí příslušného ústředního správního úřadu.*“

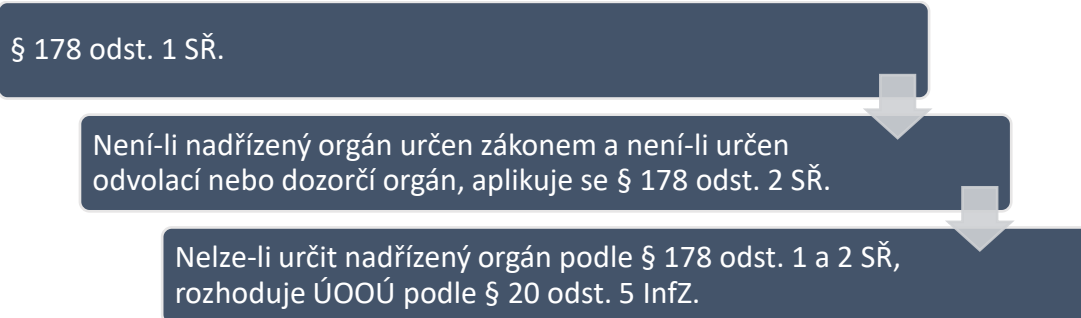
Z citovaných ustanovení správního řádu je patrné, že při určení nadřízeného orgánu je třeba brát v úvahu především charakter povinného subjektu, tedy zda se jedná o ústřední správní úřad, obecní nebo krajský úřad, veřejnoprávní korporaci, fyzickou nebo právnickou osobu pověřenou výkonem veřejné správy a tak dále.

To vše je potřeba zasadit do kontextu povahy požadovaných informací, jež mohou svým obsahem spadat jednak do samostatné působnosti, ale také do přenesené působnosti správních orgánů. V některých případech může žádost podle informačního zákona svým obsahem zasáhnout do obou typů působnosti, tedy se určení nadřízeného orgánu může značně zkomplikovat. Povaha požadovaných informací v některých případech určuje,

do kterého oboru působnosti nebo odvětví veřejné správy požadované informace spadají, a tedy který orgán je v konkrétním případě povinnému subjektu nadřízený.¹¹

Při rozhodování o odvolání nebo stížnosti by měla být respektována zásada dvojinstančnosti řízení.¹² Tato zásada vyžaduje, aby o odvolání nebo stížnosti na postup rozhodl orgán, který stojí vně povinného subjektu samotného, respektive je alespoň organizačně oddělený,¹³ a to tak, že se na vyřizování žádosti o informace v pomyslném prvním stupni řízení nepodílel. Aplikování této zásady předchází případným problémům s podjatostí a zájmu na výsledku řízení odvolacího orgánu. Velmi kladně lze v souvislosti se zmíněnou zásadou nahlížet na výše avizovanou novelu informačního zákona provedenou zákonem č. 111/2019 Sb., která v případě nemožnosti určení nadřízeného orgánu povinného subjektu podle § 178 správního řádu nahradila jako odvolací orgán toho, kdo stál v čele povinného subjektu, určením, že nadřízeným orgánem je ÚOOÚ. Nelze pochybovat, že ÚOOÚ při rozhodování o odvolání nebo stížnosti na postup má z podstaty menší zájem na výsledku ve věci nežli kupříkladu ředitel nebo jiná osoba ve vedení povinného subjektu, které se požadovaná informace potenciálně týká.

Hierarchie způsobů určení nadřízeného orgánu povinného subjektu v souladu se správním řádem a informačním zákonem je následující:

¹¹ JELÍNKOVÁ, Jitka. § 20 [Přechodná ustanovení a vztah ke správnímu řádu]. In: JELÍNKOVÁ, Jitka, TUHÁČEK, Miloš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím: Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer. Dostupné z: https://www.aspi.cz/products/lawText/13/102/20/komentar-wkcr-c-106-1999-sb-zakon-o-svobodnem-pristupu-k-informacim-prakticky-komentar#pa_20. ISSN 2336-517X.

¹² JELÍNKOVÁ, Jitka. § 20 [Přechodná ustanovení a vztah ke správnímu řádu]. In: JELÍNKOVÁ, Jitka, TUHÁČEK, Miloš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím: Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer. Dostupné z: https://www.aspi.cz/products/lawText/13/102/20/komentar-wkcr-c-106-1999-sb-zakon-o-svobodnem-pristupu-k-informacim-prakticky-komentar#pa_20. ISSN 2336-517X.

¹³ Dle § 178 odst. 2 SŘ se: „[n]adřízeným správním orgánem ústředního správního úřadu se rozumí ministr, nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu. Nadřízeným správním orgánem ministra nebo vedoucího jiného ústředního správního úřadu se rozumí vedoucí příslušného ústředního správního úřadu.“

2. Problematika škol a školských zařízení

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**školský zákon**“) v ustanovení § 7 odst. 1 stanoví, že vzdělávací soustavu tvoří školy a školská zařízení, přičemž je pro potřeby správného postupu určení věcně a místně nadřízeného orgánu v rámci informačního zákona potřeba tyto dva pojmy vymežit a vyvarovat se záměnám.

Školský zákon dále uvádí v ustanovení § 7 odst. 2, že škola uskutečňuje vzdělávání podle vzdělávacích programů uvedených v § 3 školského zákona.

V ustanovení § 7 odst. 3 školský zákon taxativně vyjmenovává jednotlivé druhy škol, a to mateřskou školu, základní školu, konzervatoř, vyšší odbornou školu, základní uměleckou školu a jazykovou školu s právem státní jazykové zkoušky a střední školu, která je zastřešujícím pojmem pro gymnázium, střední odbornou školu a střední odborné učiliště.

Školské zařízení je školským zákonem v § 7 odst. 4 definováno jako: *„zařízení, které poskytuje služby a vzdělávání, které doplňují nebo podporují vzdělávání ve školách nebo s ním přímo souvisejí, nebo zajišťuje ústavní a ochrannou výchovu anebo preventivně výchovnou péči¹⁴ (dále jen „školské služby“).“* Dále odstavec pátý rozděluje školské zařízení na: *„zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školská poradenská zařízení, školská zařízení pro zájmové vzdělávání, školská účelová zařízení, školská výchovná a ubytovací zařízení, zařízení školního stravování, školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a školská zařízení pro preventivně výchovnou péči.“*

Lze tedy shrnout, že školy v pojetí školského zákona jsou subjekty, které vykonávají primární účel vzdělávacího systému, a to vzdělávání žáků či studentů, převážně dětí a osob věkem pohybujících se kolem zletilosti. Zatímco školská zařízení tvoří spíše podpůrné subjekty, které mají svou činností „zefektivnit“ vzdělávání (vzdělávání pedagogických pracovníků a poradenská zařízení), vytvářet vhodné podmínky, aby k samotnému vzdělávání mohlo docházet bez podstatných komplikací, a to nezřídka ve významu materiálně technickém (provoz školních stravovacích a jiných

---

¹⁴ Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

účelových zařízení) nebo zajišťování ústavní, preventivní a ochranné výchovy v případech, kdy by bylo vychovávání a vzdělávání svěřených osob kupříkladu nějakým způsobem ohroženo.¹⁵

Dále školský zákon v ustanovení § 8 odst. 1 stanoví, že: „*[k]raj, obec a dobrovolný svazek obcí, jehož předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství (dále jen "svazek obcí"), zřizuje školy a školská zařízení jako školské právnické osoby nebo příspěvkové organizace (...)*“, tedy škola a školské zařízení bude v zásadě vždy právnickou osobou, a to nejčastěji ve formě příspěvkové organizace.

Smyslem zřizovat školy a školská zařízení v zásadě vždy v rámci právnických osob je zejména ohled na praktičnost a možnost takové právnické osoby bez nadbytečných komplikací vstupovat do soukromoprávních vztahů, a to kupříkladu uzavírat smlouvy o nákupu potřebného vybavení, sjednávání oprav budov škol, uzavírání pracovněprávních vztahů, smluv o praktické výuce¹⁶ a v případě škol soukromých leckdy generovat zisk, který je nutné přerozdělit například mezi společníky společnosti s ručením omezeným.¹⁷

V praxi se však lze setkat také s „raritními“ případy,¹⁸ kdy škola nebo školské zařízení právnickou osobou nebude, a to s ohledem na § 8 odst. 3 školského zákona, které stanoví, že: „*Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje školy a školská zařízení jako organizační složky státu nebo jako jejich součásti. Ministerstva a ostatní organizační složky státu mohou zřizovat mateřské školy a zařízení školního stravování jim sloužící, a to jako státní příspěvkové organizace podle zvláštního právního předpisu; § 169 odst. 5 až 10 se použije obdobně.*“.

---

¹⁵ Výroční zpráva české školní inspekce za školní rok 2014/2015 [online]. In: s. 134. Dostupné z: https://www.csicr.cz/html/VZ2014-15/resources/_pdfs/_VZ_CSI_2015_web_135.pdf.

¹⁶ Příkladem může být smlouva mezi Střední školou technickou a dopravní, Ostrava-Vítkovice, příspěvková organizace a Dopravním podnikem Ostrava a.s. o zajištění praktického vyučování žáků. REGISTR SMLUV. Smlouva o zajištění praktického vyučování žáků [online]. Dostupné z: <https://smlouvy.gov.cz/smlouva/soubor/15350212/ODB20200066.pdf>.

¹⁷ Příkladem může být Soukromá mateřská škola "KORÁLEK", spol. s r.o., IČ: 25642863, která má jednoho společníka.

¹⁸ Dle školského rejstříku je v současné době pouze 5 „školských entit“, které jsou organizační složkou státu, případně součástí organizační složky státu. Viz kapitola: 3.6. Nadřízený orgán škol a školských zařízení, které jsou součástí organizační složky státu, organizační složkou státu či zřízeny organizační složkou státu.

V těchto případech dle ustanovení § 8 odst. 3 školského zákona dochází ke stavu, kdy škola a školské zařízení existuje bez pomyslného zastřešení ze strany právnické osoby, tedy právní subjektivity, a to jako organizační složka státu nebo pouze jako součást organizační složky státu, přičemž jejich součástí jsou opět druhy škol a druhy školských zařízení.¹⁹

V neposlední řadě je důležité zdůraznit, že povinným subjektem podle informačního zákona nemusí být pouze subjekt, který má právní osobnost (subjektivitu),²⁰ ale také již výše zmíněná organizační jednotka státu či správní úřad bez právní osobnosti, tedy i na tyto raritní „školské entity“ dopadají ustanovení informačního zákona.

Blíže k problematice absentující právnické osoby a jejím vlivu na určení nadřízeného orgánu podle informačního zákona v kapitole: 3.6 Nadřízený orgán škol a školských zařízení, které jsou součástí organizační složky státu, organizační složkou státu či zřízeny organizační složkou státu.

---

¹⁹ Příkladem „školské entity“ může být *Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Praze*, která byla zřízena Ministerstvem vnitra, a to jako organizační složka státu. Začleňuje vyšší odbornou školu, zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a střední školu. Obdobných „školských entit“ je v současné době v ČR podle školského rejstříku pouze 5, přičemž v souhrnu zastřešují 11 škol a školských zařízení.

²⁰ JELÍNKOVÁ, Jitka. § 2 [Povinnost poskytovat informace]. In: JELÍNKOVÁ, Jitka, TUHÁČEK, Miloš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím: Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer. Dostupné z: https://www.aspi.cz/products/lawText/13/102/2/komentar-wkcr-c-106-1999-sb-zakon-o-svobodnem-pristupu-k-informacim-prakticky-komentar#pa_2. ISSN 2336-517X.

2.1. Problematika terminologického pojetí škol a školských zařízení

Z výše popsaného vychází problematičnost terminologického uchopení tématu, neboť např. „střední škola“ může být chápána buď pouze jako druh školy podle ustanovení § 7 odst. 3 školského zákona (užší význam), nebo jako právnícká osoba v návaznosti na výše citovaný § 8 odst. 1 školského zákona (širší význam, v praxi běžnější), tedy např.: *Střední škola obchodní, příspěvková organizace, se sídlem Belgická 250/29, Vinohrady, 120 00 Praha 2.*

V běžné mluvě (ale i správní praxi) se lze nejčastěji setkat s druhým uvedeným chápáním terminologie, tedy kdy kupříkladu „střední škola“, je právnícká osoba s „jakýmsi“ názvem, která poskytuje středoškolské vzdělávání. Samotný název právnícké osoby, která vykonává například činnost střední školy, a to na základě § 8a školského zákona vypovídá o druhu školy, který tato právnícká osoba začleňuje, neboť název druhu školy se do názvu právnícké osoby zpravidla doslovně opisuje v souladu se školským zákonem.²¹

Pokud je tedy v následujících částech práce určován „nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol“, je tím myšleno určení, který orgán je nadřízeným orgánem povinného subjektu, kterým je v tomto případě právnícká osoba vykonávající činnost škol (základních, středních atd., vyjma školy mateřské), která začleňuje terminologicky upozaděné výše uvedené druhy škol a druhy školských zařízení. Jedná se svým způsobem o legislativní zkratku vycházející z běžné mluvy, která zamezuje nutnosti setrvačně opisovat složený pojem: „*právnícká osoba s názvem (...), která obsahuje druh školy (...) a druh školského zařízení (...)*“, neboť právníckou osobu zkráceně pojmenuje jako „školu“, případně konkrétněji jako např. „*střední školu*“.

Je však potřeba mít na paměti, že druh školy či druh školského zařízení, na který žádost o informace obsahem cílí, je v některých případech tím prvkem, který ovlivňuje určení nadřízeného orgánu povinného subjektu – „školy“ jako právnícké osoby. Tato práce bude v dílčích, níže popsaných, problematikách, v nichž je toto rozlišování

---

²¹ Dle ust. § 8a školského zákona platí, že: „[n]ázev právnícké osoby a organizační složky státu nebo její součásti, vykonávající činnost podle § 8 odst. 7, musí obsahovat vždy a) označení příslušného druhu nebo typu školy, kromě mateřské školy uvedené v § 34 odst. 8, pokud vykonává činnost školy, b) označení příslušného typu školského zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči, pokud vykonává činnost tohoto školského zařízení, (...)“. Malou výjimku tvoří gymnázium, neboť zde je druhem školy střední škola, pod kterou gymnázium, a to spolu s několika dalšími druhy škol, spadá.

podstatné, na tento terminologický rozpor upozorňovat, zejména s důrazem na setrvalý opis: „druh“ školy a „druh“ školského zařízení.

Rozlišení pojmové nejednotnosti se obzvláště projeví u povinných subjektů, nejčastěji právnických osob ve formě příspěvkové organizace, které obsahují více druhů škol a školských zařízení. Povinným subjektem přitom není míněn druh školy nebo druh školského zařízení, ale právě právnická osoba, která druhy škol a druhy školských zařízení začleňuje a jejich činnost vykonává v souladu s ustanovením § 8 odst. 7 školského zákona: „*[p]rávnická osoba a organizační složka státu nebo její součást může vykonávat činnost školy nebo školského zařízení, školy a školského zařízení, nebo i více škol nebo školských zařízení.*“.

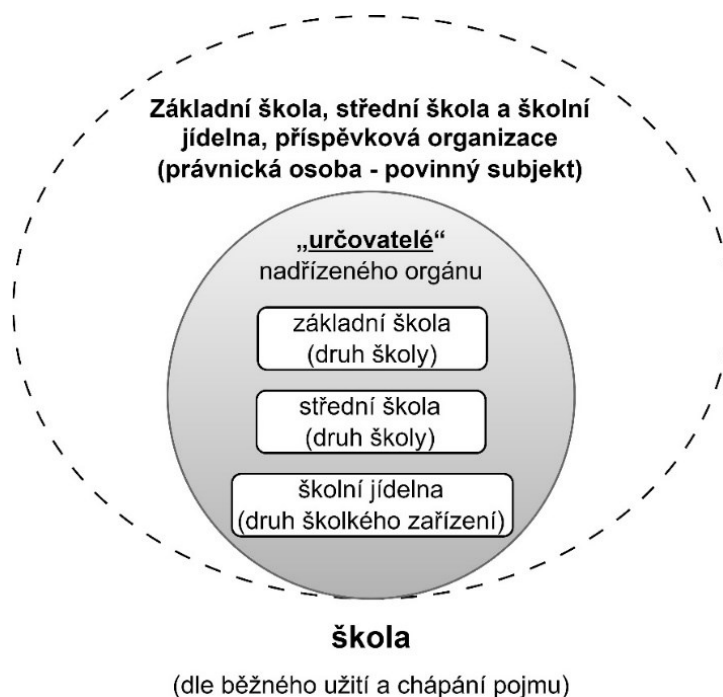
Problematicke plurality druhu škol a druhu školských zařízení v jedné právnické osobě se blíže věnuje kapitola: 3.7. Problematika určení nadřízeného orgánu u právnických osob vykonávajících činnost více druhů škol a školských zařízení.

V těchto případech, kdy „škola“ (právnická osoba; povinný subjekt), vykonává činnost několika druhů škol a druhů školských zařízení, lze označit druh školy či druh školského zařízení za „určovatele“, případně „kvazi povinné subjekty“,²² neboť právě druh školy nebo druh školského zařízení, pokud na něj svým obsahem žádost o informace cílí, může ovlivnit určení nadřízeného orgánu povinného subjektu v konkrétní věci. Z těchto důvodů je potřeba níže uvedené školy a školská zařízení kategorizovat do jednotlivých skupin podle určení, a to zejména s ohledem na judikaturní závěry a názory správních orgánů, které jsou uvedeny v dílčích částech této práce.

---

²² Subjekty, které nejsou povinným subjektem podle InfZ, neboť jsou pouze jeho součástí, ale přesto mají vliv na určení (určovatel) nadřízeného orgánu podle InfZ, a žádost o informace může svým obsahem směřovat výhradně či nevýhradně k jejich činnosti.

Grafické znázornění terminologické problematiky:

Příkladem výše popsané problematiky může být pro praxi stěžejní rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, který určoval nadřízený orgán povinného subjektu – právnické osoby (Základní škola a Mateřská škola Tupolevova) obsahující základní školu (druh školy), mateřskou školu (druh školy) a školní družinu (druh školského zařízení), přičemž mateřská škola a základní škola může mít v souladu s teorií rozdílné nadřízené orgány, viz kapitola: 3.5. Souhrn nadřízených orgánů škol a školských zařízení podle informačního zákona.

Základní škola a Mateřská škola Tupolevova

Adresa: Dobratická 525, Letňany, 199 00 Praha 9

IČO: 60445939

Ředitel: Mgr. Daniel Vysloužil

Datum zápisu do rejstříku: 1. 1. 2005

Právnická osoba byla zřízena na dobu neurčitou.

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Městská část Praha 18, Bechyňská 639, Letňany, 199 00 Praha 9

Resortní identifikátor (RED_IZO): 600040399

Ředitel je současně statutárním orgánem právnické osoby.

Právnická osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

Id. zařízení	Typ	Název zařízení	Obec	Ulice	Č.p.	C.o.	M.část.	PSČ	Cizí vyučovací jazyk	Kapacita	Platnost zařízení
108001407	A00	Mateřská škola	Praha 9	Dobratická	525		Letňany	19900		65	Platné
049369679	B00	Základní škola	Praha 9	Dobratická	525		Letňany	19900		870	Platné
112800084	G21	Školní družina	Praha 9	Dobratická	525		Letňany	19900		300	Platné

Výsledek vyhledávání ve školském rejstříku ke dni 21. 1. 2024

NSS určil nadřízený orgán s ohledem na školu mateřskou (druh školy), neboť obsah žádosti o informace cílil výhradně jen na mateřskou školu („určovatel“ či „kvazi povinný subjekt“). Judikát NSS a postup určení je podrobněji rozebrán v podkapitole: 3.1.3.1. Krajský úřad, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol, určený v návaznosti na rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35.

3. Nadřazený orgán škol a školských zařízení

S ohledem na komplexnost problematiky určení nadřazeného orgánu škol a školských zařízení je následující část práce rozčleněna tak, aby jednotlivě rozebírané kategorie měly, pokud možno, jeden společný nadřazený orgán podle informačního zákona.

Samotné členění níže uvedených kapitol na „*nadřazený orgán škol vyjma škol mateřských*“ a „*nadřazený orgán mateřských škol*“ vychází zejména ze znění ustanovení § 143 školského zákona, který upravuje určení, kdo vede v rejstříku škol a školských zařízení (dále jen „**školský rejstřík**“ či „**rejstřík škol**“) údaje o jednotlivých druzích škol a druzích školských zařízení. Právě ono vedení školského rejstříku je stěžejní pro určení nadřazeného orgánu podle informačního zákona, za který je v této kategorii nejčastěji určován krajský úřad a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (dále jen „**MŠMT**“).

Problematika nadřazeného orgánu soukromých škol a církevních škol je vyčleněna do samostatné kapitoly s ohledem na aspekt nejasnosti, v jakých případech je takováto instituce povinným subjektem podle informačního zákona.

S ohledem na rozdílnou funkci či účel školských zařízení a v některých případech rozdílné určení nadřazeného orgánu oproti školám, a to ÚOOÚ za nadřazený orgán povinného subjektu, je těmto subjektům vyčleněna samostatná kapitola.

Výše popsané kategorie škol a školských zařízení jsou pro přehlednost uceleně srovnány za pomoci tabulkového provedení v kapitole: 3.5. Souhrn nadřazených orgánů škol a školských zařízení podle informačního zákona.

V neposlední řadě je kapitola této části práce věnována určování nadřazeného orgánu škol a školských zařízení, které jsou součástí organizační složky státu, jsou organizační složkou státu či jsou zřízeny organizační složkou státu, a to ze zjevné odlišnosti této kategorie škol a školských zařízení oproti výše uvedenému.

3.1. Nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol

Se zřetelem k přehlednosti a stěžejnímu významu pro zkoumané téma, je vhodné opětovně uvést hierarchii způsobů určení nadřízeného orgánu podle správního řádu, a to ve spojení s ustanoveními informačního zákona.

Ustanovení § 178 odst. 1 správního řádu stanoví, že: „*[n]adřízeným správním orgánem je ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon. Neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor.*“.

Ustanovení § 178 odst. 2 stanoví, že: „*[n]elze-li nadřízený správní orgán určit podle odstavce 1, určí se podle tohoto odstavce. Nadřízeným správním orgánem orgánu obce se rozumí krajský úřad. Nadřízeným správním orgánem orgánu kraje se rozumí v řízení vedeném v samostatné působnosti Ministerstvo vnitra, v řízení vedeném v přenesené působnosti věcně příslušný ústřední správní úřad, popřípadě ústřední správní úřad, jehož obor působnosti je rozhodované věci nejbližší. Nadřízeným správním orgánem jiné veřejnoprávní korporace se rozumí správní orgán pověřený výkonem dozoru a nadřízeným správním orgánem právnické nebo fyzické osoby pověřené výkonem veřejné správy se rozumí orgán, který podle zvláštního zákona rozhoduje o odvolání; není-li takový orgán stanoven, je tímto orgánem orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil. Nadřízeným správním orgánem ústředního správního úřadu se rozumí ministr, nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu. Nadřízeným správním orgánem ministra nebo vedoucího jiného ústředního správního úřadu se rozumí vedoucí příslušného ústředního správního úřadu.*“.

To vše je doplněno ustanovením § 20 odst. 5 informačního zákona, který stanoví, že: „*[n]elze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů.*“.

3.1.1. Určování nadřízeného orgánu podle § 178 odst. 1 správního řádu

Pokud budeme postupovat podle výše uvedené hierarchie způsobů určení nadřízeného orgánu *základní školy, střední školy (gymnázium, střední odborná škola a střední odborné učiliště), konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecká školy a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky* v řízení podle informačního zákona, tak je potřeba nejprve vymezit, zda určuje nadřízený orgán zvláštní zákon v souladu s ustanovením § 178 odst. 1 správního řádu. Intuitivně by označení zvláštní úpravy mohlo směřovat ke školskému zákonu, avšak uvedený předpis doslovnou úpravu určení nadřízeného orgánu ve věci informačního zákona neobsahuje.²³ Obdobně školský zákon ani jiný předpis neobsahuje úpravu správního orgánu, který by v řešeném případě rozhodoval o odvolání.

V závěru ustanovení § 178 odst. 1 správního řádu zmíněný dozorový orgán může vyvolávat řadu otázek, a to zejména s ohledem na nejednotnost teoretického pojetí dozoru v odborné literatuře a zákonné úpravě, a především značnou abstraktnost tohoto pojmu. Stojí za to poznamenat, že ani komentářová literatura a důvodová zpráva správního řádu²⁴ uvedenou problematiku příliš neobjasňují.

Je tedy zapotřebí pokusit se alespoň v základech vymezit toto rozsáhlé téma a nalézt či vyloučit orgány, které by mohly být orgánem dozorovým vůči zkoumané kategorii škol.

V první řadě je nutné podotknout, že samotný *dozor* je často zaměňován s pojmem *kontrola*, a to buďto v synonymním významu, přičemž různí autoři preferují jeden z těchto pojmů, nebo při zohledňování více či méně podstatných odlišností.

Dle odborné literatury dozor a kontrola: „*patří k několika málo souvztažným pojmům, jejichž vzájemný vztah i jejich jednotlivé vnímání jsou v odborné literatuře pojímány a vymezovány natolik nejednotně, že se v podstatě nedá hovořit o jejich obecně uznávaném vymezení. To souvisí s tím, že oba tyto instituty sice mají společný základ, spočívající v jejich „zjišťovacím“ a „nápravném“ zaměření (kontrola je tak v jistém smyslu dozorem, a dozor v jistém smyslu kontrolou), nicméně v jednotlivostech svých*

---

²³ Školský zákon, ale upravuje například určení nadřízeného orgánu ředitelů škol a školských zařízení při rozhodování o zamítnutí žádosti o povolení individuálního vzdělávacího plánu, přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, ukončení předškolního vzdělávání, zamítnutí žádosti o odklad atd. Za nadřízený orgán je v těchto případech určen krajský úřad.

²⁴ Důvodová zpráva k zákonu č. 500/2004 Sb., správní řád, č. 500/2004 Dz.

funkcí tak, jak s nimi počítá právní úprava, se jednotlivé případy jmenovité „kontroly“ a jmenovitého „dozoru“ liší.“²⁵ dále je v textu uvedeno, že „základní rozdíl (vedle společných rysů) spočívá v tom, že kontrola zpravidla bezprostředně nezahrnuje vlastní nápravu příp. zjištěného závadného stavu, zatímco dozor ano.“²⁶

Obdobně: „*Ve správní vědě je v rovině abstraktní úvahy mezi kontrolou a dozorem obvykle malý, ne-li vůbec nepodstatný rozdíl. Má tomu být ve správním právu jinak?*“²⁷

Dále je pro potřeby této práce vhodné vymežit alespoň základní pojetí systematiky dozoru (kontroly v synonymním významu). Obecně je rozlišováno mezi dozorem (kontrolou) veřejné správy a správním dozorem (kontrolou).²⁸

V případě dozoru veřejné správy je myšlen postup, kdy: „*kontrolovanými jsou subjekty výkonu veřejné správy a jejich činnost*“²⁹, přičemž subjektem veřejné správy je míněn stát či veřejnoprávní korporace.³⁰ Naopak v případě *správního dozoru* je míněn postup, kdy: „*jsou subjekty výkonu veřejné správy (stát a veřejnoprávní korporace) subjekty kontrolujícími*“, ³¹ přičemž základním předpisem upravujícím správní dozor je zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**kontrolní řád**“).³² Problematika *správního dozoru* je blíže rozebrána v podkapitole: 3.1.1.1. ČŠI, jako nadřízený orgán škol vyjma škol mateřských podle § 178 odst. 1 *správního řádu*

Jako další obecně uznávané druhy dozoru (kontroly) lze uvést kupříkladu *instanční dozor*, který provádí nadřízené orgány v souvislosti s rozhodováním o opravných prostředcích ve správním řízení,³³ *administrativní dozor*, který provádí

---

²⁵ PRŮCHA, Petr. Kontrola ve veřejné správě a její vybrané druhy. In: *Správní právo: obecná část. 9., doplněné a aktualizované vydání*. Brno, 2024, s. 263. ISBN 978-80-280-0503-0.

²⁶ Tamtéž.

²⁷ POMAHAČ, Richard. *Správní dozor a kontrolní řád*. Správní právo. 2012(5-6), s. 264. ISSN 0139-6005.

²⁸ PRŮCHA, Petr. Kontrola ve veřejné správě a její vybrané druhy. In: *Správní právo: obecná část. 9., doplněné a aktualizované vydání*. Brno, 2024, s. 266. ISBN 978-80-280-0503-0.

²⁹ PRŮCHA, Petr. Kontrola ve veřejné správě a její vybrané druhy. In: *Správní právo: obecná část. 9., doplněné a aktualizované vydání*. Brno, 2024, s. 264-266. ISBN 978-80-280-0503-0.

³⁰ PRŮCHA, Petr. Kontrola ve veřejné správě a její vybrané druhy. In: *Správní právo: obecná část. 9., doplněné a aktualizované vydání*. Brno, 2024, s. 141. ISBN 978-80-280-0503-0.

³¹ PRŮCHA, Petr. Kontrola ve veřejné správě a její vybrané druhy. In: *Správní právo: obecná část. 9., doplněné a aktualizované vydání*. Brno, 2024, s. 264-266. ISBN 978-80-280-0503-0.

³² KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část. 2. vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2021, s. 213. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7.; PRŮCHA, Petr. Kontrola ve veřejné správě a její vybrané druhy. In: *Správní právo: obecná část. 9., doplněné a aktualizované vydání*. Brno, 2024, s. 269. ISBN 978-80-280-0503-0.

³³ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část. 2. vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2021, s. 207-208. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7.; PRŮCHA, Petr. Kontrola ve veřejné správě a její

orgány zákonem výslovně označené jako dozorové či odborně dozorové (požární dozor, státní odborný silniční dozor atd.)³⁴ a závěrem například *finanční kontrolu*, která je kontrolou hospodaření s veřejnými prostředky, přičemž základním předpisem není kontrolní řád, ale zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.³⁵

Dále je potřeba pokusit se zodpovědět stěžejní otázku, zda v této kapitole řešené školy mají dozorový orgán, který lze považovat za orgán nadřízený podle ustanovení § 178 odst. 1 správního řádu.

Touto problematikou se mimo jiné okrajově zabýval NSS ve svém rozsudku ze dne 22. 6. 2021, č. j. Komp 2/2020-44, ve kterém NSS shrnul dosavadní vývoj pohledu na problematiku, přičemž uvedl, že NSS: „*již v minulosti trval na tom, že pro určení nadřízeného orgánu podle § 178 odst. 1 správního řádu je třeba pozitivní zákonné úpravy – zákon musí určit orgán, který má být nadřízeným správním orgánem jiného správního orgánu, nebo orgán, který má rozhodovat o odvolání, popřípadě orgán, který má nad jiným správním orgánem vykonávat dozor (...)*“. NSS dále v rozsudku také uvádí rozdílné pojetí, a to že: „*[v] jiném svém rozsudku vydaném o několik měsíců později sice tuto podmínku poněkud relativizoval – viz rozsudek čj. 7 As 99/2011-73 ze dne 26. října 2011, v němž uvedl, že „pro účely ust. § 178 odst. 1 správního řádu nemusí být tato skutečnost [výkon dozoru] v zákoně výslovně uvedena. Podstatné je, zda je tento institut fakticky naplňován*“.

Dalším stěžejním judikátem pro řešenou problematiku je také rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2022, č. j. 43 A 36/2021-34, který se přímo zabýval dozorem v případě školských zařízení, které podléhají až na v tomto případě nerelevantní odchylky shodné úpravě jako v této kapitole zkoumané školy. Soud v rozsudku určil, že: „*[i] v případě školských zařízení právní úprava obsažená ve školském zákoně a zákoně č. 109/2002 Sb. neobsahovala a ani nyní neobsahuje ustanovení, jež by explicitně stanovilo, který orgán má být nadřízeným správním orgánem školského zařízení, který orgán má rozhodovat o odvolání, popřípadě který orgán má nad školským*

---

vybrané druhy. In: *Správní právo: obecná část. 9., doplněné a aktualizované vydání*. Brno, 2024, s. 272-273. ISBN 978-80-280-0503-0.

³⁴ PRŮCHA, Petr. *Kontrola ve veřejné správě a její vybrané druhy*. In: *Správní právo: obecná část. 9., doplněné a aktualizované vydání*. Brno, 2024, s. 273. ISBN 978-80-280-0503-0.

³⁵ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část. 2. vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2021, s. 219. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7.

zařízením vykonávat dozor. Po novelizaci informačního zákona provedené zákonem č. 111/2019 Sb. tedy již nelze dovozovat, že by nadřízeným orgánem školského zařízení měl být správní orgán provádějící zápis školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení.“.

S ohledem na výše uvedené, především druhý ze jmenovaných judikátů, lze shrnout, že nadřízený orgán s ohledem na orgán dozorový podle ustanovení § 178 odst. 1 správního řádu určit nelze, neboť zkoumaná kategorie škol nemá takový orgán v právní úpravě určen.

Autor této práce má však za to, že zmíněný dozorový orgán by mohl některé správní orgány svádět k úvaze, zda by oním nadřízeným orgánem nemohl být určen některý z úřadů s celostátní působností vykonávajících správní dozor, kupříkladu již svým názvem tento dojem vyvolávající Česká školní inspekce (dále jen „ČŠI“). Jedná se o otázku, která nebyla v judikatuře přímo řešena či vyčerpávajícím způsobem objasněna.

S ohledem na přehlednost práce je tato problematika rozebrána v podkapitole níže.

3.1.1.1. ČŠI, jako nadřízený orgán škol vyjma škol mateřských podle § 178 odst. 1 správního řádu

K zodpovězení této dílčí otázky je nejprve potřeba podrobněji vymezit pojetí *správního dozoru (kontroly)*. Právo k pojmenování takovéto činnosti užívá několika termínů, a to nejčastěji pojmu *dozoru, inspekce, kontroly a dohledu*³⁶, ale lze se setkat také s *revizí a prověrkou*.³⁷

Nejistěžejnějšími pojmy jsou *kontrola* a *dozor*, se kterými se lze setkat v praxi a odborné literatuře nejčastěji. Kontrolou se v teorii rozumí: „*pozorování, zjišťování a hodnocení skutečného stavu a jeho porovnávání se stavem žádoucím podle určených hodnotových kritérií*“, přičemž s činností dozoru navíc spojujeme „*postupy směřující k nápravě zjištěných nedostatků*“.^{38,39} Pojem *dohled* spojujeme nejčastěji s Českou národní bankou,⁴⁰ která vykonává bankovní dohled, někdy též označovaný jako bankovní dozor, nad činností bank a nad bezpečným fungováním bankovního systému.⁴¹ Posledním z pojmů je *inspekce*, tedy termín, který mnohdy častěji než s činností veřejné správy spojujeme přímo s označením orgánu či instituce samotné,⁴² například Česká obchodní inspekce, Drážní inspekce či v této podkapitole zkoumaná ČŠI.

Pokud se jedná o inspekční činnost, je možné tuto řadit pod dozor správní, neboť je nejčastěji vykonávána vykonavateli veřejné správy se zákonem stanovenou působností

---

³⁶ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část. 2. vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2021, s. 207. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7.

³⁷ STAŠA, Josef. Oddíl 1. Pojem a charakteristika. In: HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část. 9. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 202, marg. č. 357.

³⁸ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část. 2. vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2021, s. 207. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7.

³⁹ „*Obecně lze za dozor považovat aktivitu, jejíž podstatou je pozorování určité činnosti nebo určitého stavu, na které navazuje hodnocení, popř. též aplikace prostředků směřujících k zajištění účelu sledovaného dozorčí činnosti.*“ STAŠA, Josef. Oddíl 1. Pojem a charakteristika. In: HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část. 9. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 201-202, marg. č. 357.

⁴⁰ „*Česká národní banka (dále jen „ČNB“)* je podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem v České republice. ČNB tedy provádí dohled nad bankovním sektorem, družstevními záložnami, kapitálovým trhem, pojišťovnictvím, penzijními společnostmi, fondy penzijních společností, směnárny a dohled nad institucemi v oblasti platebního styku. Stanovuje pravidla, která chrání stabilitu bankovního sektoru, kapitálového trhu, pojišťovnictví a sektoru penzijních fondů. Systematicky reguluje, dohlíží a popřípadě postihuje nedodržování stanovených pravidel.“ ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Dohled nad finančním trhem [online].]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/>

⁴¹ KARFÍKOVÁ, Marie, KOHAJDA, Michael. Bankovní dohled (dozor). In: HENDRYCH, Dušan a kol. *Právnický slovník. 3. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2009.

⁴² STAŠA, Josef. Oddíl 1. Pojem a charakteristika. In: HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část. 9. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 201-202 (poznámka pod čarou č. 689).

správní dozor vykonávat vůči nepodřízeným osobám, tedy adresátům veřejné správy,⁴³ ve zkoumaném případě vůči školám a školským zařízením.

Také je vhodné v rámci této práce rozlišit mezi pojetím správního dozoru *vykonávaného neformálně při běžném plnění úkolů veřejné správy*, a to jako její nedílnou součástí, nebo *formou specializovaných akcí správního dozoru*.⁴⁴ První skupinou jsou orgány, které vykonávají dozor jako jednu z mnoha dílčích činností, které spadají do jejich působnosti,⁴⁵ naproti tomu specializované dozorčí orgány (často označované právě jako inspekce) mají úzce specializovanou věcnou působnost,⁴⁶ pod kterou spadá právě specializovaný dozor, kupříkladu dozor nad školami a školskými zařízeními ze strany ČŠI. Přestože právě jednotlivé „inspekce“ mají celostátní působnost, samy ústředními správními úřady nejsou, a naopak jsou organizačně podřízeny v zásadě některému z ministerstev.⁴⁷

Pro prohloubení kontextu výše uvedeného je příhodné uvést, že pojetí pojmu *kontrola* ve vztahu ke *správnímu dozoru* se může v různých odborných zdrojích lišit. Kupříkladu lze citovat alternativní pohled na výše uvedenou terminologii, a to že: „**Kontrola** v užším slova smyslu je pojmem vyhrazovaným pro specializovanou správní činnost, tedy pro kontrolu vykonávanou správními odborníky – inspektory, kteří jsou obeznámeni s ideálními cíli, prostředky a pravidly, tedy s vzorem, jímž je možné reálné chování změřit. **Správní dozor** je naproti tomu obecnou formou správní činnosti, v níž porovnávání a vyhodnocování přechází v ovlivňování spravovaných subjektů, aby se chovali požadovaným způsobem.“⁴⁸

---

⁴³ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část. 2. vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2021, s. 207-217. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7.

⁴⁴ STAŠA, Josef. Oddíl 1. Pojem a charakteristika. In: HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část. 9. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 205, marg. č. 363.

⁴⁵ Například obecní, újezdní, krajské úřady atd. jsou dle ust. § 104 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona, ve znění pozdějších předpisů v postavení vodoprávního úřadu, který vykonává vodoprávní dozor v souladu s § 110 vodního zákona. Obdobně jsou kupříkladu krajské úřady dle § 48a odst. 2 písm. f) zákona č. 289/1995 Sb., lesního zákona, ve znění pozdějších předpisů pověřeni dozorem, „*jak orgány státní správy, fyzické a právnické osoby dodržují ustanovení tohoto zákona...*“.

⁴⁶ STAŠA, Josef. Oddíl 1. Pojem a charakteristika. In: HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část. 9. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 205, marg. č. 364.

⁴⁷ STAŠA, Josef. Oddíl 1. Pojem a charakteristika. In: HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část. 9. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 205, marg. č. 364.

⁴⁸ POMAHAČ, Richard. Správní dozor a kontrolní řád. *Správní právo*. 2012(5-6), s. 267. ISSN 0139-6005.

S ohledem na výše uvedené lze prohlásit, že ČŠI je (správně) dozorovým orgánem⁴⁹ vůči školám a školským zařízením, avšak je stěžejní otázkou, zda lze takto ČŠI vnímat ve smyslu určení nadřízeného orgánu podle ustanovení § 178 správního řádu.

Z pohledu autora této práce je rozhodným argumentem, který hovoří v neprospěch určení ČŠI, jakožto dozorového orgánu ve smyslu ustanovení § 178 správního řádu, že v rámci činnosti škol a školských zařízení zdaleka ne vše spadá pod dozorovou působnost ČŠI. Jestliže se výkon správního dozoru zaměří na oblast pracovněprávní, tak zde je pronikáno do působnosti Státního úřadu inspekce práce,⁵⁰ v oblasti hygieny do působnosti oblastních hygienických stanic,⁵¹ v oblasti životního prostředí do působnosti České inspekce životního prostředí⁵² a tak dále, přičemž všechny uvedené organizační složky státu či správní úřady jsou orgány dozorovými, a to i vůči školám a školským zařízením. Nutno však podotknout, že jejich dozor je v tomto případě značně rozptýlen, tedy není dle mého názoru správné dovozovat, že by některá z inspekcí měla být označena za nadřízený orgán škol či školských zařízení s ohledem na slabou intenzitu takového dozoru.

V neposlední řadě autor této práce uvádí, že ani po pečlivém hledání mu není známo soudní rozhodnutí, které by byť ve vzdálenější minulosti určilo ČŠI jako orgán dozorový v souvislosti s určováním nadřízeného orgánu, případně jiné řízení, ve kterém by byla ČŠI za nadřízený orgán školy nebo školského zařízení určena. Také předběžně poznamenává, že soudobá praxe správních soudů naopak explicitně inklinuje směrem, v němž nadřízený orgán povinných subjektů v obdobném postavení jako školy a školská

---

⁴⁹ Za zmínku v této souvislosti stojí historický slangový výraz pro školního inspektora, a to „školdozorce“. Název je k nalezení v básni obsažené v knize Pan Posleda, přítel študáků, příběhem z gymnaziálního prostředí. Zdroj: Žák, Jaroslav – Rada, Vlastimil: *Pan Posleda, přítel študáků*. Praha, 1940, s. 49.

⁵⁰ „Orgány inspekce práce, tj. Státní úřad inspekce práce (dále jen „SÚIP“) a 8 oblastních inspektorátů práce (dále jen „OIP“), jsou kontrolními orgány, jejichž zřízení, postavení, působnost a příslušnost upravuje zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů. Jejich hlavním úkolem je zejména kontrola dodržování povinností plynoucích z pracovněprávních předpisů včetně předpisů k zajištění bezpečnosti práce.“ Státní úřad inspekce práce [online]. Dostupné z: <https://www.suip.cz/udaje-o-suip>.

⁵¹ „Krajská hygienická stanice Pardubického kraje se sídlem v Pardubicích (dále KHS) je organizační složka státu, přímo řízená MZ ČR. Plní funkci správního úřadu a vykonává další specializovanou odbornou činnost v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví.“ Krajská hygienická stanice [online]. Dostupné z: <https://www.khspsc.cz/o-nas/>.

⁵² „Česká inspekce životního prostředí je odborný dozorový orgán státní správy v oblasti životního prostředí. Dodržování zákonů týkajících se životního prostředí prosazuje v těchto oblastech: ochrana ovzduší, ochrana vody, odpadové hospodářství, ochrana přírody a ochrana lesa.“ Česká inspekce životního prostředí [online]. Dostupné z: <https://www.cizp.cz/>.

zařízení není přes dozorový orgán určován,⁵³ viz výše zmíněná judikatura, případně podrobněji v jednotlivých postupech určení uvedených v navazujících částech této práce.

Přesto má autor za to, že jsou zde otevřená „pomyslná vrátka“, kdy by mohla být ČŠI za nadřízený orgán školy či školského zařízení nějakým povinným subjektem „domněle“ určena, a to s poukazem na její dozorovou funkci. Lze to však považovat s ohledem na judikaturu správních soudů a míru intenzity dozoru ČŠI vůči školám a školským zařízením za možnost značně nepravděpodobnou a ve smyslu úpravy nesprávnou.

Výše uvedené potvrzuje i samo vyjádření ČŠI,⁵⁴ které na základě žádosti o informace autora této práce uvedlo, že: „*Česká školní inspekce nemá informaci o řízení, ve kterém by škola nebo školské zařízení označilo Českou školní inspekci za svůj nadřízený orgán, ani o řízení, ve kterém by byla Česká školní inspekce jako nadřízený orgán školy nebo školského zařízení určena.*“. ČŠI ve své odpovědi dále uvedlo: „*Doprovodná informace: K využití viz § 183 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, případně též viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2018, čj. 7 As 235/2018-35.*“, tedy inspekce odkázala na rozsudek NSS, který je podrobněji rozebrán níže v podkapitole: 3.1.3.1. Krajský úřad, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol, určený v návaznosti na rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35.

Lze mít za to, že ČŠI se kloní k názoru, že nadřízeným orgánem škol a školských zařízení je dle analogie zákona krajský úřad místně příslušného kraje, a to s ohledem

---

⁵³ V rozsudku NSS ze dne 22. 6. 2021, č. j. Komp 2/2020–44, soud při posuzování, zda je či není žalobce (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR) orgánem nadřízeným České centrále cestovního ruchu – CzechTourism s ohledem na jeho dozorovou funkci, uvedl, že: „*Žalobce vykonává nad CzechTourism řídicí a kontrolní roli pouze ve velmi omezené míře, jen ve finančním a organizačním smyslu, zatímco jiným způsobem nemůže do její činnosti přímo zasahovat. Taková úloha dohledu postačí pro naplnění definičního znaku „veřejné instituce“ (jak vyloženo v odstavcích [20] a [21] výše výše), avšak není natolik intenzivní, aby naplňovala kritérium dozoru dle § 178 odst. 1 správního řádu. Koneckonců, určení intenzity a parametrů tohoto vztahu mezi orgány bude vždy předmětem přísné individuálního posouzení a není vyloučeno, že jiné obdobné organizace založené ústředními orgány státní správy budou „dozoru“ podrobeny. [47] Nejvyšší správní soud tedy činí dílčí závěr, že podle § 178 odst. 1 správního řádu nadřízený orgán CzechTourism určit nelze.*“. NSS v rozsudku určil, že nadřízeným orgánem CzechTourism není žalobce, ale ÚOOÚ, neboť nadřízený orgán nešlo určit podle § 178 odst. 1 a 2 správního řádu, tedy bylo nutné určit nadřízený orgán podle úpravy v informačním zákoně.

⁵⁴ Rozhodnutí ČŠI, za kterou jednal ústřední školní inspektor Mgr. Tomáš Zatloukal, MBA, LL.M., MSc., o odmítnutí žádosti o informace ze dne 15. 1. 2024, č.j. ČŠIG-360/24-G21, sp. zn. ČŠIG-S-59/24-G21.

na zmínění ustanovení § 183 odst. 3 školského zákona, které uvádí výčet řízení, ve kterých je krajský úřad nadřízeným orgánem ředitele.⁵⁵

Jak je z výše uvedeného patrné, podle ustanovení § 178 odst. 1 správního řádu nelze určit nadřízený orgán škol a v rozsudku řešených školských zařízení. Je tedy zapotřebí sestoupit v pomyslné hierarchii způsobu určení nadřízeného orgánu k odstavci druhému stejného ustanovení.

---

⁵⁵ Ust. § 183 odst. 3 školského zákona: „[k]rajský úřad plní úkoly nadřízeného správního orgánu ředitelů škol a školských zařízení při rozhodování podle § 165 odst. 2.“. Dle § 165 odst. 2 školského zákona: „[ř]editel školy a školského zařízení rozhoduje o právech a povinnostech v oblasti státní správy v těchto případech: a) zamítnutí žádosti o povolení individuálního vzdělávacího plánu podle § 18 a zamítnutí žádosti o přeřazení žáka nebo studenta do vyššího ročníku podle § 17 odst. 3, b) přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání podle § 34 a ukončení předškolního vzdělávání podle § 35, zařazení dítěte do přípravného stupně základní školy speciální podle § 48a, zařazení dítěte do přípravné třídy základní školy podle § 47, c) zamítnutí žádosti o odklad povinné školní docházky podle § 37, d) převedení žáka do odpovídajícího ročníku základní školy podle § 39 odst. 2 (...).“ Nutno podotknout, že žádná z uvedených rozhodovacích pravomocí ředitele školy a školského zařízení se netýká InfZ, tedy krajský úřad není explicitně určen jako nadřízený orgán školy a školského zařízení podle InfZ.

3.1.2. Určování nadřízeného orgánu podle § 178 odst. 2 správního řádu

Nebot' školy nejsou obcí či krajem, není potřeba se blíže zabývat prvními třemi větami ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu.

První nejasnost může nastat při určení, zda jsou školy veřejnoprávní korporací, tedy „člensky organizovaným subjektem veřejné správy, který byl s tímto označením zřízen zákonem nebo rozhodnutím na základě zákona a kterému byla svěřena zákonem nebo rozhodnutím vydaným na základě zákona moc samostatně plnit veřejné úkoly a činit opatření, zejména vydávat právní předpisy a správní rozhodnutí.“⁵⁶ Typickým příkladem veřejné korporace jsou obce a kraje⁵⁷ nebo Česká advokátní komora.⁵⁸

Lze uzavřít, že zejména s ohledem na „absentující prvek samosprávy“⁵⁹ a „podléhání nositeli či vykonavateli veřejné správy, který subjekt zřídil, a to státu (resp. jeho určitému orgánu) či veřejnoprávní korporaci“,⁶⁰ nelze školy ani školská zařízení řadit pod veřejnoprávní korporace, ale lze je podřadit pod (samostatné)⁶¹ veřejné ústavy,⁶² jejichž definiční znaky splňují.⁶³

---

⁵⁶ HENDRYCH, Dušan. Korporace. In: HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009.

⁵⁷ „Na území České republiky se vytvářejí tyto vyšší územní samosprávné celky (...)“ - viz čl. 1 ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků.

⁵⁸ „Zřizuje se Komora se sídlem v Praze a s pobočkou v Brně. Pobočka zejména zajišťuje působnost Komory pro evropské advokáty a advokáty se sídlem v obvodu krajských soudů v Brně a Ostravě a pro jejich advokátní koncipienty.“ - viz ust. § 40 odst. 1 zákona č. 85/1996 Sb. o advokacii, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁹ V tomto směru může být matoucím termín: „obecní samospráva ve školství“, ale je potřeba brát na zřetel skutečnost, že zde je samospráva chápána ve vztahu k samosprávě územních veřejnoprávních korporací, tedy konkrétně samosprávných práv obcí a krajů, a to například v souvislosti se zřizováním určitého počtu a druhu škol a školských zařízení či povolování počtu žáků a studentů ve třídě. Viz: MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Obecní samospráva ve školství* [online]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/dokumenty/obecni-samosprava-ve-skolstvi>.

⁶⁰ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část. 2. vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2021, s. 65. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7.

⁶¹ Ústavy lze rozdělit na *samostatné* a *nesamostatné*. Samostatné mají právní osobnost a jsou to právnické osoby veřejného práva (např. základní a střední školy). Nesamostatné ústavy naopak právnickou osobou nejsou, tedy existují ve formě organizační jednotky právního subjektu (státu, kraje či obce), příkladem může být škola zřízená Ministerstvem zahraničních věcí při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu ČR, a to jako součást těchto úřadů. Viz: KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část. 2. vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2021, s. 65. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7.

⁶² Veřejné ústavy mají „*různé právní formy, např.: příspěvková organizace* (tedy většina škol a školských zařízení), *ale také formy specifické: školská právnická osoba* (převážně školy zřizované církví nebo náboženskou společností) *či veřejná výzkumná instituce.*“ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část. 2. vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2021, s. 65. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7.

⁶³ U škol a školských zařízení absentuje členská základna (mají uživatele – studenty), absentuje prvek samosprávy a demokratické organizační struktury (rozhodující funkci má ředitel) a plní účel trvalé služby veřejného významu (vzdělávání, podpora vzdělávání atd.). Viz: KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část. 2. vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2021, s. 65. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7.

Pro doplnění kontextu stojí uvést, že některé vzdělávací subjekty veřejnoprávními korporacemi jsou. Do této skupiny spadají vysoké školy, ale pouze ty, které zákon označuje za *veřejné vysoké školy*.⁶⁴ Zákon přímo stanoví, že veřejná vysoká škola se zřizuje a zrušuje zákonem, stanoví její název a sídlo⁶⁵ a přiznává jí samosprávnou působnost.⁶⁶ Rozdílná situace panuje u *státních vysokých škol*, které nejsou veřejnoprávní korporací, neboť jakožto součást organizační složky státu nebo jako organizační složka státu spadají pod Ministerstvo obrany či Ministerstvo vnitra, přičemž se dělí na vysoké školy *vojenské* a *policejní*.⁶⁷ Obdobně *soukromé vysoké školy* nelze považovat za veřejnoprávní korporace, neboť nejsou takto zákonem zřízeny.

Zajisté nelze školy a ani školské zařízení považovat za ústředního správní úřad,⁶⁸ neboť nestojí na vrcholu pomyslné správní hierarchie,⁶⁹ tedy ani úprava v posledních větách předmětného ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu nemůže být aplikována.

Po vyřazení nevhodných úprav určení nadřízených správních orgánů zbývá z ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu pouze poslední úprava určení a to, že: „*nadřízeným správním orgánem právnické nebo fyzické osoby pověřené výkonem veřejné správy se rozumí orgán, který podle zvláštního zákona rozhoduje o odvolání; není-li takový orgán stanoven, je tímto orgánem orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil*“.

Nejprve je potřeba konstatovat, že orgán, který rozhoduje o odvolání, není znám, jak již bylo popsáno výše v rámci ustanovení § 178 odst. 1 správního řádu. Zadruhé

---

⁶⁴ Lze se však v odborné literatuře setkat s náznaky nejasnosti tohoto zařazení, neboť veřejná vysoká škola v sobě spojuje znaky jednak veřejnoprávní korporace, ale také veřejného ústavu. KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část. 2. vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2021, s. 65. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7.

⁶⁵ Dle ust. § 5 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁶ Dle ust. § 6 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁷ Dle ust. § 95 zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁸ Ústředním správním úřadem (ústředním orgánem státní správy) jsou ministerstva, jiné ústřední správní úřady (v čele není člen vlády), a to např. Úřad vlády ČR, Český statistický úřad, ÚOOÚ atd. Viz: KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část. 2. vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2021, s. 83-88. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7.; PRŮCHA, Petr. *Kontrola ve veřejné správě a její vybrané druhy*. In: *Správní právo: obecná část. 9., doplněné a aktualizované vydání*. Brno, 2024, s. 150-153. ISBN 978-80-280-0503-0.

⁶⁹ „*Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy je ústředním orgánem státní správy pro předškolní zařízení, školská zařízení, základní školy, střední školy a vysoké školy, pro vědní politiku, výzkum a vývoj, včetně mezinárodní spolupráce v této oblasti, a pro vědecké hodnosti, pro státní péči o děti, mládež a tělesnou výchovu.*“ - ust. § 7 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., kompetenčního zákona, ve znění pozdějších předpisů.

je potřeba se zabývat stěžejní, byť nekomplikovanou, otázkou, zda je škola či školské zařízení právnickou osobou.

Školy a školská zařízení jsou ve smyslu již výše citovaného ustanovení § 8 odst. 1 školského zákona v absolutní většině případů zřizovány jako školské právnické osoby nebo příspěvkové organizace,⁷⁰ přičemž právě tato právnická osoba je povinným subjektem podle informačního zákona.^{71,72} Tato problematika byla již rozebrána výše v kapitole: 2. Problematika škol a školských zařízení.

Pro posouzení správnosti určení věcně a místně příslušného nadřízeného správního orgánu je stěžejní v souladu s § 178 odst. 2 správního řádu vymezit, kteřý správní orgán právnické osoby vykonávající činnost školy („školy“) výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil. Samotné pověření škol výkonem veřejné správy je vyjádřeno v § 2 odst. 3 školského zákona, které stanoví, že poskytované vzdělávání podle školského zákona je veřejnou službou.⁷³

Dále je potřeba vyjasnit, ke kterému okamžiku došlo ke zmíněnému pověření výkonem veřejné správy, aby bylo možné určit, který orgán takto učinil a je tedy nadřízeným orgánem. Z těchto důvodů je zapotřebí rozvést, jakým postupem se právnické osoby, mnohdy začleňující různé druhy škol a druhy školských zařízení, zřizují a následně vznikají.

Podobně jako u zakládání a vzniku obchodních korporací je i zde stanovena dvoufázovost procesu jejich vzniku. Školský zákon kupříkladu v ustanovení § 181 odst. 1 písm. a) stanoví, že: „[k]raj je povinen zajistit podmínky pro uskutečňování

---

⁷⁰ Dle ust. § 8 odst. 1 školského zákona platí, že: „[k]raj, obec a dobrovolný svazek obcí, jehož předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství (dále jen "svazek obcí"), zřizuje školy a školská zařízení jako školské právnické osoby nebo příspěvkové organizace podle zvláštního právního předpisu.“

⁷¹ Například v rozsudku NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, je uvedeno: „Žalobce se žádostmi o informace (...) domáhal po Základní škole a Mateřské škole Fryčovická, se sídlem v Praze 9 (...) poskytnutí: 1) „anonymizovaného seznamu přijatých žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání v MŠ (...).“ Lze uzavřít, že informace cílila na druh školy: *mateřská škola*, ale povinným subjektem byla právě právnická osoba (Základní škola a Mateřská škola Fryčovická), která vykonávala činnost škol a začleňovala druh školy: *základní škola a mateřská škola*.

⁷² Povinným subjektem podle informačního zákona nemusí být pouze subjekt, který má právní osobnost (subjektivitu), ale také organizační jednotka státu, součást organizační složky státu či jiné správní úřady bez právní osobnosti. Blíže k problematice viz: 3.6. Nadřízený orgán škol a školských zařízení, které jsou součástí organizační složky státu, organizační složkou státu či zřízeny organizační složkou státu.

Mezi povinné subjekty mimo jiné lze zařadit i některé fyzické osoby, a to například *lesní stráž*, tedy: „fyzickou osobu zajišťující ochrannou službu v lesích při obecném užívání lesů občany“. FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš. § 2 [Povinnost poskytovat informace]. In: FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš, JIROVEC, Tomáš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 45.

⁷³ Bod 27 rozsudku NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35.

středního a vyššího odborného vzdělávání, vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, dále jazykového, základního uměleckého a zájmového vzdělávání a pro výkon ústavní výchovy. **Za tímto účelem kraj zřizuje a zrušuje střední školy.**“ Obdobně je obec povinna podle ustanovení § 178 odst. 1 „zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území, v případě cizince s místem pobytu, a dětí umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, které se v souladu se zvláštním právním předpisem⁷⁴ nevzdělávají ve školách zřízených při těchto školských zařízeních. **Obec zřizuje a zrušuje základní školu (...)**“.

Z uvedeného plyne, že orgánem, který školy zřizuje, tedy jejich zřizovatelem, je místně příslušný kraj v případě středních škol a místně příslušná obec v případě škol základních.

Ve školském zákoně také nalezneme úpravu zřizování a vzniku *školských právnických osob* (svébytná forma právnické osoby), jejichž: „*hlavní činností je poskytování vzdělávání podle vzdělávacích programů*“⁷⁵ a jsou zřizovány zřizovací listinou, která mimo jiné obsahuje: „*druhy škol a druhy a typy školských zařízení, jejichž činnost školská právnická osoba vykonává*“.⁷⁶ Jejich zřizovatelem může být oproti právnickým osobám, které mají klasickou formu příspěvkové organizace, také fyzická či právnická osoba,⁷⁷ tedy osoby podle práva soukromého. Školská právnická osoba: „*vzniká dnem zápisu do rejstříku školských právnických osob za podmínek stanovených tímto zákonem*“,⁷⁸ tedy podle podmínek školského zákona. Školským právnickým osobám a problematice soukromých a církevních škol se blíže věnuje kapitola: 3.3. Nadřízený orgán soukromých škol a církevních škol.

Pro výše popsané právnické osoby (nejčastěji příspěvkové organizace) a školské právnické osoby školský zákon v ustanovení § 142 odst. 1 stanoví, že: „**[ú]činností zápisu školy a školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení vzniká právnické osobě, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení, právo poskytovat vzdělávání a školské služby a právo vydávat doklady o vzdělání stanovené tímto zákonem,**

---

⁷⁴ § 12 odst. 2 a § 13 odst. 5 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁵ Dle ust. § 124 odst. 1 školského zákona.

⁷⁶ Dle ust. § 125 odst. 3 písm. d) školského zákona.

⁷⁷ Dle ust. § 124 odst. 2 písm. b) školského zákona.

⁷⁸ Dle ust. § 125 odst. 5 školského zákona.

a to v rozsahu tohoto zápisu.“ A dále § 142 odst. 2 školského zákona stanoví vznik nároku právnické osoby, „*kteřá vykonává činnost školy nebo školského zařízení, na přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu územního samosprávného celku za podmínek stanovených tímto zákonem, a to v rozsahu tohoto zápisu.*“

Rejstřík škol je v souladu s ustanovením § 141 školského zákona veřejným rejstříkem, tedy stejně jako obchodní rejstřík ve spojitosti se vznikem obchodních korporací. Rejstřík škol podléhá principu formální publicity,⁷⁹ což znamená, že: „*[k]aždý má právo nahlížet do údajů ve školském rejstříku a pořizovat si výpisy*“⁸⁰ a je k nalezení online na webových stránkách MŠMT.⁸¹

Školský zákon také v ustanovení § 7 odst. 6 stanoví pravidlo, že: „*podmínkou výkonu činnosti školy nebo školského zařízení je zápis do školského rejstříku.*“

V souladu s výše uvedeným je tedy potřeba určit, který orgán rozhodl o zápisu škol do rejstříku škol v souladu s ustanovením § 148 odst. 1 školského zákona, neboť tento orgán účinností zápisu do rejstříku škol právnické osobě („škole“) dal vzniknout právu poskytovat vzdělávání, a to v souladu s § 142 odst. 1 školského zákona. Poskytování vzdělávání je přitom v souladu s § 2 odst. 3 školského zákona veřejnou službou, tedy činností, kterou lze považovat za přenesení výkonu veřejné správy na zkoumané právnické osoby vykonávající činnost školy (povinné subjekty).

V neposlední řadě je stěžejní určit, který orgán onen rejstřík škol o školách vede a rozhoduje o zápisu do něj, tedy pověřil výkonem veřejné správy konkrétní právnickou osobu vykonávající činnost školy v souladu s ustanovením § 178 odst. 2 správního řádu a tím i určil nadřízený orgán podle informačního zákona.

---

⁷⁹ In: Školy a školská zařízení zřizované obcí a krajem: průvodce platnou právní úpravou a metodický návod zejména pro obce, kraje a ředitele škol a školských zařízení zřizovaných obcemi a kraji [online]. 2021, s. 20–21. Dostupné z: https://www.edu.cz/wp-content/uploads/2021/11/211031_MSMT-pruvodce_pravni_upravou_skolske_pravnicke_osoby-a-prispevkova_organizace-reditele.pdf

⁸⁰ § 141 odst. 2 školského zákona.

⁸¹ Rejstřík škol a školských zařízení [online]. Dostupné z: <https://rejstriky.msmt.cz/rejskol/>

3.1.3. Nejrelevantnější způsoby určení nadřízeného orgánu škol vyjma škol mateřských

Níže jsou uvedeny jednotlivé způsoby určení nadřízeného orgánu, který výkon veřejné správy na povinný subjekt přenesl, přičemž autor této práce upřesňuje, že jednotlivé způsoby jsou seřazeny podle četnosti využití ve správní praxi, kterou se zabývá praktická část této práce, blíže v kapitole: 4. Určování nadřízeného orgánu gymnázií ve správní praxi.

První a druhá podkapitola podrobně rozebírá, kteřý orgán vede a rozhodl o zápisu zkoumané kategorie škol do školského rejstříku, čímž došlo k pověření výkonem veřejné správy.

Třetí podkapitola se zabývá určováním nadřízeného orgánu podle překonané, ale stále v praxi aplikované, judikatury správních soudů.

Čtvrtá a poslední podkapitola se zaměřuje na rozbor sporných otázek, které vyvstaly v souvislosti s kompetenčním rozsudkem NSS ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021–26.

Autor této práce k výše uvedenému rozdělení uvádí, že za jediný po právní stránce správný postup určení nadřízeného orgánu *škol vyjma mateřských škol* považuje způsob, který je rozebrán ve druhé podkapitole, viz: 3.1.3.2. MŠMT, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol v souladu s právně teoretickým výkladem.

Závěry prezentované v této kapitole a jejích podkapitolách jsou zohledněny v tabulkovém souhrnu nadřízených orgánů škol a školských zařízení, a to v kapitole: 3.5. Souhrn nadřízených orgánů škol a školských zařízení podle informačního zákona.

3.1.3.1. Krajský úřad, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol, určený v návaznosti na rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35

Pro určení, který správní orgán pověřil výkonem veřejné správy v souladu s ustanovením § 178 odst. 2 správního řádu právnickou osobu (povinný subjekt), která začleňuje všechny druhy škol, a to vyjma mateřské školy, je potřeba určit, který orgán rejstřík škol vede a rozhoduje o zápisu do něj.

Školský zákon v § 143 odst. 1, stanoví že „*[k]rajský úřad vede v rejstříku škol a školských zařízení údaje o mateřských školách a školských zařízeních s výjimkou mateřských škol a školských zařízení uvedených v odstavci 2.*“. Krajský úřad je v souladu s odstavcem třetím tohoto ustanovení povinen předávat údaje z rejstříku MŠMT k evidenci a ke zveřejnění. Odstavec druhý stanoví, že MŠMT „*vede v rejstříku škol a školských zařízení údaje o mateřských školách a školských zařízeních zřízených ministerstvem a registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy ostatních školách, dále školských zařízeních pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školských poradenských zařízeních, školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo pro preventivně výchovnou péči a školských účelových zařízeních, v nichž se uskutečňuje praktické vyučování. Ministerstvo dále vede v rejstříku škol a školských zařízení údaje o mateřských školách a zařízeních školního stravování jim sloužících zřízených jinými ministerstvy a ostatními organizačními složkami státu.*“

V souladu s výše uvedeným krajský úřad příslušného kraje vede školský rejstřík o skupině výše uvedených škol, neboť ustanovení § 143 odst. 2 školského zákona vedení rejstříku škol o uvedených školách MŠMT výslovně nepřiznává, tedy v souladu s odstavcem prvním jej vede krajský úřad.

Krajský úřad rozhoduje o zápisu v souladu s § 148 odst. 1 školského zákona, které stanoví, že: „*[o]rgán, který vede rejstřík škol a školských zařízení, rozhodne o žádosti o zápis školy nebo školského zařízení do rejstříku do 90 dnů od doručení žádosti tomuto orgánu.*“. Školský zákon v následujícím ustanovení podrobně rozebírá důvody pro zamítnutí zápisu, zápis změny v údajích či výmaz z rejstříku škol, a to opět orgánem, který rejstřík vede.

Okamžikem, ve kterém nastane stěžejní pověření právnické osoby vykonávající činnost školy výkonem veřejné správy je, dle výše uvedeného, rozhodnutí o zápisu,

a to s následným zápisem do rejstříku škol příslušným krajským úřadem. Se zápisem je přitom spojen vznik a „právo poskytovat vzdělávání a školské služby a právo vydávat doklady o vzdělání stanovené tímto zákonem, a to v rozsahu tohoto zápisu“;⁸² což lze označit za pověření výkonem veřejné správy dle § 178 odst. 2 správního řádu.

V souladu s výše uvedeným postupem se vyslovil, dle níže citovaného vyjádření, ÚOOÚ,⁸³ a to ve svém odůvodnění postoupení spisového materiálu zpět krajskému úřadu: „Pro určení věcně příslušného nadřízeného orgánu střední školy, jež je příspěvkovou organizací kraje, pro odvolací a stížnostní řízení vedené v režimu zákona č. 106/1999 Sb. je nutno vycházet z judikatury Nejvyššího správního soudu, konkrétně z rozsudku ze dne 30. 1. 2013, č. j. 1 As 160/2012-41, a z rozsudku ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, které recentními kompetenčními rozsudky Nejvyššího správního soudu (č. j. Komp 2/2020-44 ze dne 22. 6. 2021, č. j. Komp 3/2020-35 ze dne 27. 7. 2021 a č. j. Komp 3/2021-26 ze dne 16. 2. 2022) překonány nebyly. (...) Vzhledem k tomu, že v nyní posuzovaném případě je dotázaným povinným subjektem střední škola⁸⁴ zřízená krajem, má Úřad za to, že orgánem, který tento subjekt výkonem veřejné správy pověřil, je Krajský úřad Plzeňského kraje. Krajský úřad Plzeňského kraje je tedy podle ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu a s ohledem na ustanovení § 16a odst. 7 ve spojení s ustanovením § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. věcně příslušným nadřízeným orgánem pro vedení stížnostního řízení a pro rozhodnutí (...) Aplikace ustanovení § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. a založení věcné příslušnosti Úřadu jakožto nadřízeného správního orgánu povinného subjektu **Sportovní gymnázium Plzeň, příspěvková organizace**, je tak vyloučena.“⁸⁵

Dle názoru ÚOOÚ tento postup vychází především z aplikace rozsudku NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, ve kterém soud určoval, který orgán je nadřízeným orgánem *Základní školy a Mateřské školy Fryčovická a Základní školy a Mateřské školy Tupolevova* ve věci žádosti o informace podle informačního zákona.

---

⁸² Dle ust. § 142 odst. 1 školského zákona.

⁸³ Obdobné stanovisko lze také vyvodit z vyjádření ČŠI, které je uvedeno výše v kapitole: 2.1. Nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol.

⁸⁴ Střední škola není ÚOOÚ chápána v „užším smyslu“, tedy pouze jako druh školy, ale je naopak v textu uchopena ve „smyslu širším“, tedy jako právnická osoba (povinný subjekt), která vykonává činnost škol a školských zařízení a začleňuje jeden druh školy či více druhů škol, případně jeden či více druhů školských zařízení.

⁸⁵ Vyrozmění o postoupení stížnosti a správního spisu dle ustanovení § 12 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, Krajskému úřadu Plzeňského kraje ze 14. listopadu 2022 pod č. j. UOOÚ-03681/22-4.

Stojí za všimnutí, že se jedná o stěžejní rozsudek, který se stal téměř povinnou součástí odůvodnění příslušnosti nadřízených orgánů škol ze strany správních orgánů, viz praktická část této práce.

Rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, ve svém odůvodnění uvádí, že: „[29] K určení orgánu, který právnickou osobu vykonávající činnost školy nebo školského zařízení pověřil výkonem veřejné správy, využil citovaný rozsudek prvního senátu právní úpravu zápisu školy nebo školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení: „Z ustanovení § 142 školského zákona plyne, že právnické osobě, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení, vzniká právo poskytovat vzdělávání a školské služby a právo vydávat doklady o vzdělání stanovené tímto zákonem, jakož i nárok na přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu územního samosprávného celku účinností zápisu školy a školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení. Obdobně podle § 151 odst. 2 téhož zákona dnem právní moci rozhodnutí o výmazu z rejstříku tato práva a nárok zanikají. Školský zákon podrobně upravuje v § 145 až 150 proces zápisu i výmazu z rejstříku. Orgán, který rejstřík vede, je přitom oprávněn žádost o zápis zamítnout ze zákonem specifikovaných důvodů (např. není-li žádost v souladu s dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky nebo příslušného kraje nebo nejsou-li dány předpoklady pro řádnou činnost školy nebo školského zařízení po stránce personální, materiální a finanční). Rovněž je oprávněn i z úřední povinnosti rozhodnout o výmazu z rejstříku, např. jestliže právnická osoba, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení, závažným způsobem nebo opakovaně poruší právní předpisy související s poskytováním vzdělávání a školských služeb). Z uvedených ustanovení podle názoru Nejvyššího správního soudu vyplývá, že zápis do rejstříku škol a školských zařízení je třeba považovat za ono pověření výkonem veřejné správy na základě zákona, o němž hovoří správní řád.

[30] Orgánem, který vede rejstřík škol a školských zařízení, je obecně krajský úřad (viz § 143 odst. 1 školského zákona). V některých případech výslovně specifikovaných v § 143 odst. 2 téhož zákona je pak vedení rejstříku škol a školských zařízení svěřeno Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (ZMŠ I a ZMŠ II nespádají pod tyto specifické situace). O zápisu (a i případném výmazu) ZMŠ I a ZMŠ II z příslušného rejstříku tudíž rozhoduje krajský úřad – na území hlavního města Prahy pak Magistrát hlavního města Prahy.

[31] Magistrát hlavního města Prahy je proto ve smyslu výše citované právní úpravy a judikatury nutno považovat za orgán, který pověřil ZMŠ I a ZMŠ II výkonem veřejné správy na základě zákona. Jde tudíž o nadřízený správní orgán dle § 178 odst. 2 správního řádu, který je podle zákona o svobodném přístupu k informacím příslušný projednat a rozhodnout odvolání podané proti rozhodnutím ZMŠ I a ZMŠ II o částečném odmítnutí žádosti o informace.

[32] Učiněný závěr ostatně odpovídá aktuální správní praxi. (...)“.

Avšak, co je zásadní a k čemu při svém posouzení ÚOOÚ při interpretaci výše citovaného rozsudku nepřihlíží, je znění žádosti o informace, která samotný spor vyvolala.

NSS v rozsudku ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, v bodě prvním uvádí, že se žalobce podle informačního zákona: „domáhal po **Základní škole a Mateřské škole Fryčovická** (nyní **Základní škola Fryčovická**), se sídlem v Praze 9 (dále jen „ZMŠ I“), a po **Základní škole a Mateřské škole Tupolevova**, se sídlem v Praze 9 (dále jen „ZMŠ II“), poskytnutí:

1) „anonymizovaného seznamu přijatých žádostí o přijetí k **předškolnímu vzdělávání v MŠ** pro školní rok 2014/2015, v rozsahu: (i) pořadové číslo přihlášky, (ii) datum narození žadatele, (iii) trvalý pobyt dítěte alespoň v rozsahu uvedení obce (městské části), (iv) zda sourozenec žadatele **navštěvoval MŠ** v daném školním roce a (v) zda žádost byla vzata účastníkem řízení zpět;

2) anonymizovaného seznamu všech dětí, jež **navštěvují MŠ** ve školním roce 2014/2015, v rozsahu: (i) datum narození dítěte, (ii) trvalý pobyt dítěte alespoň v rozsahu uvedení obce (městské části), (iii) zda sourozenec žadatele **navštěvoval v daném roce MŠ**, (iv) pokud lze spárovat tyto údaje s pořadovým číslem přihlášky podle předchozího odstavce, potom ztotožnění dle tohoto čísla přihlášky;

3) anonymizovaného seznamu přijatých žádostí o **přijetí k předškolnímu vzdělávání v MŠ** pro školní rok 2015/2016, v rozsahu: (i) pořadové číslo přihlášky, (ii) datum narození žadatele, (iii) trvalý pobyt dítěte alespoň v rozsahu uvedení obce (městské části), (iv) zda sourozenec žadatele **navštěvoval MŠ** v daném školním roce a (v) zda žádost byla vzata účastníkem řízení zpět;

4) anonymizovaného seznamu dětí, jimž bylo vydáno rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání ve školním roce 2015/2016 v rozsahu: (i) datum narození dítěte, (ii) trvalý pobyt dítěte alespoň v rozsahu uvedení obce (městské části), (iii) zda sourozenec žadatele navštěvoval v daném roce MŠ, (iv) pokud lze spárovat tyto údaje s pořadovým číslem přihlášky podle předchozího odstavce, potom ztotožnění dle tohoto čísla přihlášky. “

Z charakteru soudem posuzovaných žádostí o informace vyplývá, že veškeré žadatelovy otázky směřovaly na předškolní vzdělávání v mateřské škole (druh školy), tedy bylo potřeba určit, kdo je nadřízeným orgánem s ohledem na dotazovanou mateřskou školu (druh školy (určovatel)). Z toho také plyne závěr, že nebylo zapotřebí určit nadřízený orgán základní školy (druh školy), byť oba druhy škol jsou součástí jedné právnické osoby (povinného subjektu).

Uvedené konstatování může působit matoucím dojmem, avšak je zcela zásadní si uvědomit, že druhy škol a druhy školských zařízení jsou součástí právnických osob (povinných subjektů), které jsou nejběžněji nazývány „školy“, přičemž jedna právnická osoba může obsahovat i více druhů škol v právním smyslu, jak již bylo uvedeno výše.

Příkladem, na kterém lze uvedenou problematiku znovu zjednodušeně objasnit, je právě *Základní škola a Mateřská škola Tupolevova*,⁸⁶ tedy druhá v rozsudku NSS jmenovaná právnická osoba (povinný subjekt):

MŠ		Rejstřík škol a školských zařízení (Verze 2.96)									
Zobrazují pouze platné záznamy!											
Právnická osoba vykonávající činnost škol a školských zařízení:											
Základní škola a Mateřská škola Tupolevova											
Adresa: Dobratická 525, Letňany, 199 00 Praha 9											
IČO: 60445939											
Resortní identifikátor (RED_IZO): 600040399											
Ředitel: Mgr. Daniel Vysloužil											
Ředitel je současně statutárním orgánem právnické osoby.											
Datum zápisu do rejstříku: 1. 1. 2005											
Právnická osoba byla zřízena na dobu neurčitou.											
Právní forma: příspěvková organizace											
Zřizovatel: Městská část Praha 18, Bechyňská 639, Letňany, 199 00 Praha 9											
Právnická osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:											
Id. zařízení	Typ	Název zařízení	Obec	Ulice	Č.p.	Č.o.	M.část.	PSČ	Cizí vyučovací jazyk	Kapacita	Platnost zařízení
108001407	A00	Mateřská škola	Praha 9	Dobratická	525		Letňany	19900		65	Platné
049369679	B00	Základní škola	Praha 9	Dobratická	525		Letňany	19900		870	Platné
112800084	G21	Školní družina	Praha 9	Dobratická	525		Letňany	19900		300	Platné

Výsledek vyhledávání ve školském rejstříku ke dni 28. 11. 2023.

Pro určení nadřízeného orgánu povinného subjektu název právnické osoby nahraje nijak stěžejní roli, zásadní je naopak uvedený seznam „zařízení“ (druhů škol a školských zařízení), která tato právnická osoba začleňuje. Ve výčtu druhů škol a druhů školských

⁸⁶ Veřejný rejstřík a sbírka listin. Obchodní rejstřík [online]. [cit. 2023-12-05]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=942604&typ=PLATNY>

zařízení, které začleňuje *Základní škola a Mateřská škola Tupolevova*, nalezneme: *mateřskou školu, základní školu a školní družinu*, přičemž žádost o informace žalobce z rozsudku NSN ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, mířila pouze a jen na druh školy: *mateřská škola*. Právě nadřízený orgán právnické osoby (povinného subjektu) byl přitom určen s ohledem na obsah žádosti o informace, neboť ta cílila na „určovatele“ nadřízeného orgánu, a to *mateřskou školu* (druh školy). Tedy k určení, kdo je nadřízeným orgánem druhu školy: *základní škola* (určovatele) v rozsudku NSS vůbec nedošlo. Více k problematice plurality škol a školských zařízení v jedné právnické osobě je uvedeno v kapitole: 3.7. Problematika určení nadřízeného orgánu u právnických osob vykonávajících činnost více druhů škol a školských zařízení.

Pro shrnutí a vysvětlení závěru několikrát zmíněného rozsudku NSS lze uvést, že v souladu s ustanovením § 143 odst. 1 školského zákona platí, že: „*[k]rajský úřad vede v rejstříku škol a školských zařízení údaje o mateřských školách a školských zařízeních s výjimkou mateřských škol a školských zařízení uvedených v odstavci 2.*“, tedy rejstřík škol vede o mateřské škole (druh školy) krajský úřad, neboť jak NSS správně uvedl, zkoumané mateřské školy (druh školy) pod § 143 odst. 2 školského zákona nespadají.⁸⁷ Krajský úřad tedy rozhodl o zápisu, čímž následně provedl zápis do rejstříku škol v souladu s § 148 odst. 1 školského zákona a stal se tedy nadřízeným orgánem v této věci.

Okamžikem tohoto zápisu krajský úřad právnickou osobu (povinný subjekt), která začleňuje zde zásadní druh školy: *mateřská škola*, pověřil výkonem veřejné správy podle § 2 odst. 3 a § 142 odst. 1 školského zákona, a v souladu s § 178 odst. 2 správního řádu je tedy věcně příslušným nadřízeným orgánem povinného subjektu.

NSS lze zajisté vytknout, že skutečnost, že určil nadřízený orgán pouze v souvislosti s jedním druhem školy v návaznosti na obsah žádosti, podrobněji neodůvodnil či jiným způsobem nezdůraznil. Přesto se jedná z pohledu teorie o správné určení nadřízeného orgánu povinného subjektu.

Také lze mít za to, že uvedený postup určení prezentovaný NSS je použitelný na určení i u jiných nadřízených orgánů povinných subjektů podle druhů škol a druhů

---

⁸⁷ Rozsudek NSN ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35: „*[30] Orgánem, který vede rejstřík škol a školských zařízení, je obecně krajský úřad (viz § 143 odst. 1 školského zákona). V některých případech výslovně specifikovaných v § 143 odst. 2 téhož zákona je pak vedení rejstříku škol a školských zařízení svěřeno Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (ZMŠ I a ZMŠ II nespadají pod tyto specifické situace). O zápisu (a i případném výmazu) ZMŠ I a ZMŠ II z příslušného rejstříku tudíž rozhoduje krajský úřad – na území hlavního města Prahy pak Magistrát hlavního města Prahy.*“.

školských zařízení (určovatelů), avšak je potřeba postup pečlivě a s náležitou pozorností modifikovat v souladu se školským zákonem, konkrétně § 143 školského zákona.

Autor této práce závěrem uvádí, že určení, že nadřízeným orgánem zkoumané kategorie škol je krajský úřad, je z pohledu praxe pravděpodobně⁸⁸ nejčastější, což lze mimo jiné vyvodit z praktické části této práce, ve které byl zkoumán nadřízený orgán středních škol (gymnázií), viz: 4.9. Souhrn určování nadřízených orgánů gymnázií.

Přesto má autor za to, že uvedené určení, že nadřízeným orgánem škol vyjma škol mateřských je krajský úřad, není správné, což je blíže odůvodněno v následující podkapitole: 3.1.3.2. MŠMT, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol v souladu s právně teoretickým výkladem.

---

⁸⁸ Autor práce v rámci praktické části této práce zkoumal pouze střední školy (gymnázia) a malý počet základních škol, tedy je zde možnost, že např. u *vyšších odborných škol* bude v praxi převládat jiné určení nadřízeného orgánu. Přesto má autor za to, že se jedná o možnost značně nepravděpodobnou.

3.1.3.2. MŠMT, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol v souladu s právně teoretickým výkladem

Přestože výše uvedený výklad judikatury NSS a představený postup určení nadřízeného orgánu povinného subjektu nabízí poměrně uspokojivý rezultat, při bližším zkoumání již výše rozebraného rozsudku NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, a především ustanovení § 143 školského zákona, lze dojít k závěrům, že se jedná o chybný pohled na problematiku a ÚOOÚ ve svých závěrech chybí, neboť vykládá avizované ustanovení školského zákona a rozsudek NSS nesprávným způsobem.

Pokud pomineme, že výše uvedený rozsudek NSS pojednává o určení nadřízeného orgánu podle druhu školy: *mateřská škola* (určovatele), jak bylo popsáno výše, tak stojí za zmínku, že ustanovení § 143 odst. 2 školského zákona obsahuje legislativní chybu, kterou je potřeba pro správné určení také zohlednit. Byť jde o nesprávnost, která je na prvý pohled nepatrná, jedná se o vadu zákona, která ve svém důsledku nezřídka vede k nesprávné interpretaci, tedy, že rejstřík škol, vyjma škol mateřských, vede místně příslušný krajský úřad.

Avizované ustanovení § 148 odst. 2 školského zákona stanoví, že MŠMT vede rejstřík o „(...) *mateřských školách a školských zařízeních zřízených ministerstvem a registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřízovat církevní školy ostatních školách, dále školských zařízeních pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (...)*“.

Uvedené spojení „*zřízovat školy ostatních školách*“ může vést k interpretaci, že například chybí předložka „v“, tedy „*zřízovat školy v ostatních školách*“, avšak po pečlivém srovnání v současné době platného znění se zněním zákona před několika novelami, lze s jistotou dojít k závěru, že zde nechybí spojka, ale čárka. Tedy správné znění ustanovení § 143 odst. 2 školského zákona by ve své relevantní části mělo uvádět, že MŠMT: „*vede v rejstříku škol a školských zařízení údaje o mateřských školách a školských zařízeních zřízených ministerstvem a registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřízovat církevní školy, ostatních školách, dále školských zařízeních pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (...)*“.

Uvedená tvrzení lze podložit zněním ustanovení § 143 odst. 2 školského zákona, které bylo v účinnosti do 4. 3. 2009 a stanovilo, že MŠMT: „*vede v rejstříku škol*

a školských zařízení údaje o mateřských školách a školských zařízeních zřízených ministerstvem, ostatních školách, dále školských zařízeních pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo pro preventivně výchovnou péči a školských účelových zařízeních, v nichž se uskutečňuje praktické vyučování.“.

Paragrafové znění bylo následně zákonem č. 49/2009 Sb., kterým se změnil školský zákon, v článku 1. bodu 59. novelizováno následujícím způsobem: „V § 143 odst. 2 se za slovy „zřízených ministerstvem“ čárka zrušuje a vkládají se slova „a registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy“.

Důvodová zpráva k novele upravující úpravu vedení rejstříku škol a školských zařízení zákonem č. 49/2009 Sb., odůvodňuje změny následující způsobem: „*Důvod předložení: Ministerstvo přímo financuje školy a školská zařízení zřizovaná registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, a proto považuje za správné také rozhodovat o jejich zařazení do školského rejstříku. Zhodnocení současného stavu a identifikace problému: Se stávajícím zněním školského zákona dochází k situacím, kdy krajský úřad ve smyslu zákona zařadí nové školy (pouze mateřské) nebo školská zařízení, aniž by nesl finanční dopady svého rozhodnutí. V praxi vypadá popsaná situace tak, že bez předchozí konzultace s ministerstvem je krajským úřadem do školského rejstříku zařazeno v průběhu roku školské zařízení, jehož ředitel v den zahájení činnosti vznesl dotaz na ministerstvo, kdy nově zařazený subjekt obdrží na účet finanční prostředky. Ministerstvo s rozpočtováním těchto prostředků nemůže předem počítat, neboť nemá informace o zařazení tohoto subjektu do rejstříku. Ze stejných důvodů není ministerstvo schopno ani vytvořit na začátku roku dostatečnou finanční rezervu na financování takto zařazených nových kapacit. Paradoxně je to ale právě ministerstvo, které zařazuje do školského rejstříku školy (s výjimkou mateřských). V praxi tak může dokonce nastat situace, kdy krajský úřad zařadí do rejstříku školní družinu, školní klub a školní jídelnu, avšak ministerstvo nezařadí tomu příslušnou základní školu. Stanovení cíle: Dát ministerstvu možnost zařazovat a evidovat nově vzniklé subjekty a v návaznosti na to vytvářet potřebné finanční rezervy na jejich financování. Zhodnocení rizik: Bez navrhované změny školského zákona může nastat situace, kdy krajské úřady zařadí do školského rejstříku v průběhu finančního roku bez vědomí ministerstva subjekty,*

jejichž činnost nebude možno v daném roce financovat, neboť s vytvořením příslušné finanční rezervy nebude ministerstvo předem počítat.“

Lze mít za to, že novela měla cílit na úpravu škol a školských zařízení zřizovaných registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi a předcházet problémům z jejich financováním. Je namístě předpokládat, že nebylo cílem zákonodárce změnit určení orgánu, který vede rejstřík škol o zkoumaných školách, společně označených v ustanovení: „*ostatních školách*“, z MŠMT na příslušný krajský úřad. Zrušení předmětné čárky tedy lze považovat za chybu zákonodárce.

Dále lze k takovému závěru dojít interpretací či výkladem jednotlivých pojmů obsažených ve školském zákoně a předmětném ustanovení. Jak již bylo uvedeno výše, pojem škola (vzdělávání) a školské zařízení (převážně podpora vzdělávání) je nutno striktně rozlišovat, přičemž současná úprava školského zákona v ustanovení 143 odst. 1 stanoví, že: „*Krajský úřad vede v rejstříku škol a školských zařízení údaje o mateřských školách a školských zařízeních s výjimkou mateřských škol a školských zařízení uvedených v odstavci 2.*“ Uvedený paragraf tedy uvádí, že krajský úřad vede rejstřík škol pouze o mateřských školách a v ojedinělých případech odkazuje na odstavec druhý pod vedením MŠMT, avšak co je zásadní, opět pouze v případě škol mateřských. Ve zbytku odstavec první hovoří o školských zařízeních, pod které se zkoumané školy neřadí, lze tedy dovozovat, že skutečným úmyslem zákonodárce bylo určit, že rejstřík škol jiných než mateřských, vyjma výjimek, povede MŠMT podle odstavce druhého, souhrnně označených termínem: „*ostatní školy*“.

Z výkladu, který je představen výše, vychází, že nadřízeným orgánem škol vyjma škol mateřských podle informačního zákona je MŠMT, neboť právě MŠMT rozhodlo o zápisu škol do rejstříku škol v souladu s § 148 odst. 1 školského zákona. Okamžikem tohoto zápisu MŠMT právnické osoby vykonávající činnost školy pověřilo výkonem veřejné správy podle § 2 odst. 3 a § 142 odst. 1 školského zákona, a v souladu s § 178 odst. 2 správního řádu je tedy MŠMT věcně příslušným nadřízeným orgánem povinného subjektu, který má rozhodnout o odvolání nebo stížnosti podle informačního zákona.

Ve prospěch tohoto výkladu lze také interpretovat rozsudek NSS ve věci kasační stížnosti ze dne 7. 12. 2022, č. j. 10 As 320/2020–58, kdy meritem sporu byla snaha žalobkyně o zápis soukromé základní školy: *ScioŠkola Frýdek-Místek – základní škola*,

s. r. o. a vyjasnění otázky, „*zda mohou správní orgány zamítnout žádost soukromé školy jen proto, že školy fungující v místě mají dostatek volných kapacit pro přijetí dalších žáků.*“. Orgánem, který byl žádán o zápis do rejstříku škol, bylo právě MŠMT, přičemž co je stěžení, NSS nijak nezpochybnil, že orgánem, který rozhoduje o zápisu základní školy do rejstříku škol, je právě věcně příslušné MŠMT. Z výše popsaného lze usuzovat, že NSS v tomto případě vyhodnotil základní školu jako součást kategorie: „*ostatní školy*“, o jejichž zápisu do rejstříku rozhoduje MŠMT v souladu s ustanovením § 143 odst. 2 školského zákona.

Autor této práce má za to, že výše popsaný postup určení nadřízeného orgánu škol, vyjma škol mateřských, jehož výsledkem je určení MŠMT jako nadřízeného orgánu, je jediným správným řešením problematiky.

Souhrnně lze uvést následující dílčí argumenty, které autora práce vedou k tomuto přesvědčení:

- i. Školský zákon v ustanovení §143 odst. 2 obsahuje legislativní chybu (absentující čárka před spojením: „*ostatních školách*“), která vede k nesprávnému určení krajského úřadu za nadřízený orgán zkoumané kategorie škol. Při využití výkladu zákona, který zohledňuje/napravuje „chybu“, je zřejmé, že školský rejstřík vede o zkoumaných školách MŠMT, tedy ne krajský úřad.
- ii. Avizovaná vada zákona byla do zákona vtělena omylem, což prokazuje jednak absentující zmínka v důvodové zprávě novely, ale také komparace současného a původního znění zákona jazykovým výkladem (současné znění z jazykového hlediska nedává smysl).
- iii. Určení MŠMT, jakožto nadřízeného orgánu, zohledňuje a postupuje shodně se závěry uvedenými v rozsudku NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, který byl podobně rozebrán v podkapitole: 3.1.3.2 Krajský úřad, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol, určený v návaznosti na rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35.
- iv. NSS v rozsudku ze dne 7. 12. 2022, č. j. 10 As 320/2020–58, nijak nezpochybnil, že orgánem, který má provést zápis *základní školy* do školského rejstříku, je MŠMT.
- v. Určení, že nadřízeným orgánem škol vyjma škol mateřských je MŠMT, uznává samo MŠMT, což lze prokázat odkazem odůvodnění jeho příslušnosti, které je uvedeno

v kapitole: 4.5 Plzeňský kraj a 4.7. Hlavní město Praha. Dále v kapitole: 4.2. Moravskoslezský kraj (u povinného subjektu: *Základní škola, Ostrava-Poruba, Porubská 832, příspěvková organizace*).

Autor práce považuje za podstatné zdůraznit, že určení MŠMT, jakožto nadřízeného orgánu, je pravděpodobně v praxi názorem menšinovým, což je blíže doloženo v praktické části této práce; souhrnně v kapitole: 4.9. Souhrn určování nadřízených orgánů gymnázií.

3.1.3.3. Zřizovatel, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol podle starší judikatury správních soudů

Konkurenční názor k výše uvedeným zastává o dekádu starší judikatura správních soudů. Postup, kterým je zde určován nadřízený orgán škol, vychází z určení dozorového orgánu, a tedy správního orgánu, který je podle ustanovení § 178 odst. 1 správního řádu považován za nadřízený orgán povinného subjektu.⁸⁹ Za tento dozorový orgán je v případě školy považován její zřizovatel, konkrétně rada⁹⁰ příslušného kraje.

Tímto směrem interpretace se konkrétně ubíral Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 3. 2. 2012, č. j. 30 A 118/2010-46, ve kterém určoval nadřízený orgán *Střední uměleckoprůmyslové školy v Uherském Hradišti*. Soud v rozsudku uvedl, že: „[p]okud pak jde o otázku, kdo je v projednávané věci nadřízeným orgánem, který byl povinen o stížnosti rozhodnout ve smyslu ust. § 16a informačního zákona, pak soud dospěl k závěru, že tímto orgánem je Rada Zlínského kraje, neboť Zlínský kraj je zřizovatelem povinného subjektu a Radě Zlínského kraje pak náleží vykonávat dozor nad povinným subjektem (podle ust. § 178 odst. 1 správního řádu je nadřízeným správním orgánem ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon; neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popř. vykonává dozor). Podle ust. § 59 odst. 1 písm. i) a odst. 3 zákona č. 129/2000 Sb. o krajích – krajské zřízení – ve znění platném pro projednávanou věc, rada připravuje návrhy a podklady pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení, radě je vyhrazeno vykonávat zakladatelské a zřizovatelské funkce ve vztahu k právnickým osobám, organizačním složkám, které byly zřízeny nebo založeny krajem, nebo které byly na kraj převedeny zvláštním zákonem, vč. jmenování a odvolávání jejich ředitelů a stanovení jejich platů a odměn; k tomu pravidelně jedenkrát ročně projednávat zprávu o jejich činnosti, o plnění jejich úkolů, pro které byly založeny nebo zřízeny a přijímá příslušná opatření k nápravě; rada zabezpečuje rozhodování v ostatních záležitostech, patřících do samostatné působnosti kraje, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu nebo pokud si je zastupitelstvo nevyhradilo. Nadřízeným orgánem ve smyslu informačního zákona je tedy Rada Zlínského kraje. (...)“.

---

⁸⁹ Dle ust. 178 odst. 1 správního řádu platí, že: „Nadřízeným správním orgánem je ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon. Neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor.“

⁹⁰ Dle ust. § 57 a následující zákona č. 129/2000 Sb. o krajích (krajské zřízení).

Uvedený rozsudek Krajského soudu v Brně ve svém odůvodnění dále odkazuje na judikaturu NSS⁹¹ o rok tento rozsudek předcházející, ve které soud určoval ve věci kasační stížnosti nadřízený orgán *Základní školy a Mateřské školy Psáry* v souladu s informačním zákonem. Soud v tomto rozsudku při projednání odmítnutí žádosti o informace akceptoval, že nadřízeným orgánem povinného subjektu je rada místně příslušného vyššího územně samosprávného celku, tedy rada kraje.

Názor výše nadepsaných soudů považuje autor této práce za překonaný, tedy již neaplikovatelný, a to s ohledem na novější judikaturu NSS⁹² a krajských soudů,⁹³ které se otázkou dozorového orgánu škol přímo zabývaly, případně určily nadřízený orgán škol na základě přenesení výkonu veřejné správy na povinný subjekt podle ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu.

Avšak i výše uvedený názor lze považovat z časového hlediska za aktuální, neboť je kupříkladu prezentován Ing. Mgr. Oldřichem Kužílkem na oficiálních stránkách obecně prospěšné společnosti *Otevřená společnost*,⁹⁴ což je organizace zabývající se veřejnou správou a mimo jiné informačním zákonem, tedy lze mít za to, že je zde jistý vliv na rozhodovací praxi správních orgánů, širěji povinných subjektů.

---

⁹¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2011, č. j. 4 As 40/2010-60.

⁹² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35.

⁹³ Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2022, č. j. 43 A 36/2021-34. Soud uvedl, že: „*právní úprava obsažená ve školském zákoně a zákoně č. 109/2002 Sb. neobsahovala a ani nyní neobsahuje ustanovení, jež by explicitně stanovilo, který orgán má být nadřízeným správním orgánem školského zařízení, který orgán má rozhodovat o odvolání, popřípadě který orgán má nad školským zařízením vykonávat dozor*“.

⁹⁴ Názor je k nalezení na oficiálních webových stránkách *Otevřené společnosti* a je prezentován Ing. Mgr. Oldřichem Kužílkem, bývalým poslancem Poslanecké sněmovny České republiky, České národní rady a Federálního shromáždění, který je členem nevládní organizace *Otevřená společnost* a nevládní organizace *Rekonstrukce státu*. K dotazu ze dne 8. 5. 2021 na internetových stránkách: „*Kdo je nadřízeným orgánem pro odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí poskytnout informaci dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím? V případě povinného subjektu – základní škola, která informaci odmítla poskytnout je jím krajský úřad nebo zřizovatel školy, kterým je obec (příp. rada obce)?*“, Ing. Mgr. Oldřich Kužílek dne 27. 6. 2021 uvedl, že: „*Škola je příspěvková organizace, a proto je nadřízeným orgánem její zřizovatel, protože jednak vykonává dozor, jednak školu ve zřizovací listině pověřil výkonem veřejné správy. Totéž potvrzuje judikatura, např. rozsudek NSS č. j. 4 As 40/2010-60 nebo rozsudek KS v Brně č. j. 30 A 118/2010-46). Pokud se týká otázky, který orgán zřizovatele (obce, kraje) vykonává funkci nadřízeného orgánu, pak NSS v rozsudku č. j. 4 As 40/2010-60, akceptoval jako nadřízený (odvolací) orgán příspěvkové organizace obce (školy) radu obce. Zároveň nutno upozornit, že v případě, kdy by se řízení týkalo informace ve státní správě, kterou ve škole vykonává ředitel, pak by jeho nadřízeným orgánem byl krajský úřad. Tato situace bohužel není příliš přehledná, ale lepší to zatím není.*“.

Dostupné z: Nadřízený orgán pro odvolání – základní škola. In: *Otevřená společnost*, o. p. s. [online]. 2021 [cit. 2023-07-13]. Dostupné z: <https://poradna.otevrenaspolecnost.cz/pravo-na-informace/nadrizeny-organ-pro-odvolani-zakladni-skola-7772>

3.1.3.4. ÚOOÚ, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol s ohledem na kompetenční rozsudek NSS ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021–26

Další z řady rozsudků správních soudů, které v rámci některých řízení formují názor správních orgánů v určení, kdo je nadřízeným orgánem povinných subjektů, je kompetenční rozsudek NSS ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021–26. Dle některých názorů správních orgánů se jedná o judikát, který svými závěry na určení nadřízeného orgánu podle informačního zákona překonává výše představený rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, a zásadně mění závěry o přenesení výkonu veřejné moci.

Výše popsaný názor o překonání starší judikatury lze doložit na vyjádření Krajského úřadu Plzeňského Kraje k autorem této práce podané kompetenční žalobě, o které bylo rozhodnuto odmítavým usnesením NSS ze dne 24. 8. 2023, č. j. Komp 2/2023–36.

V bodě [9] usnesení NSS je uvedeno, že: *„Krajský úřad dále upozornil na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. února 2022, č. j. Komp 3/2021-26, který zčásti překonává již zmiňovaný rozsudek č. j. 7 As 235/2018-35 (v tomto se dle svých slov rozchází s ÚOOÚ, který zmiňovaný rozsudek nepovažuje za překonaný). S ohledem na tuto judikaturní nejednoznačnost krajský úřad navrhl, aby Nejvyšší správní soud k těmto dvěma rozsudkům přijal stanovisko podle § 12 odst. 2 s. ř. s. a vyjasnil, který orgán je v daném případě nadřízeným orgánem příslušným k rozhodnutí o odvolání podle informačního zákona.“*

NSS v bodě [19] usnesení v reakci na návrh krajského úřadu uvedl, že neboť se nejednalo v této věci o kompetenční spor a kompetenční žaloba tedy byla nepřijatelná, tak: *„není namístě, aby Nejvyšší správní soud procesně nezpůsobilou formou věcně odpovídal na sporné otázky, které mezi účastníky vyvstaly. Podnět k zaujetí stanoviska podle § 12 odst. 2 s. ř. s., který zazněl ve vyjádření ÚOOÚ, bere Nejvyšší správní soud na vědomí; příležitost vyložit svůj právní názor ke sporným otázkám bude mít nepochybně při rozhodování jiného skutečného kompetenčního sporu, případně v jiném řízení, které se těchto otázek bude přímo dotýkat.“*

Obdobný dopad na postup určení nadřízeného orgánu právnické osoby vykonávající činnost střední školy, konkrétně gymnázia, měl rozsudek NSS ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26, v případě posouzení Krajského úřadu Středočeského

kraje, který: „žadatelovo odvolání a související správní spis postoupil Úřadu pro ochranu osobních údajů, se sídlem Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7 (dále také jen „Úřad“), a to s odkazem na kompetenční rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021–26, z něhož vyplývá, že orgánem příslušným k rozhodování o odvolání proti rozhodnutí příspěvkové organizace zřízené krajem, kterým byla odmítnuta žádost o informace podaná dle zákona č. 106/1999 Sb., je podle ustanovení § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., Úřad.“.

S ohledem na výše uvedené je potřeba vymezit, čeho se rozsudek NSS ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021–26, dotýká a zda skutečně došlo k překonání starší judikatury NSS.

Předmětem avizovaného rozhodnutí NSS ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021–26, bylo určení, který správní orgán je nadřízeným orgánem Správy a údržby silnic Jihočeského kraje, příspěvková organizace, zřízené územním samosprávným celkem, a to v oblasti poskytování informací podle informačního zákona. V řízení bylo určováno, zda nadřízeným orgánem je Krajský úřad Jihočeského kraje, který povinný subjekt zřídil, nebo ÚOOÚ.

ÚOOÚ, jakožto žalovaný, který se považoval za nepřislušného k rozhodnutí, zejména argumentoval skutečností, že starší judikatura NSS, tedy rozsudek NSS ze dne 22. 6. 2021, č. j. Komp 2/2020–44, a rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2021, č. j. Komp 3/2020–35, nelze na posuzovanou věc použít, neboť doposud byly řešeny pouze příspěvkové organizace státu, ale v případě Správy a údržby silnic Jihočeského kraje se jedná o příspěvkovou organizaci zřízenou samosprávným celkem.

NSS k tomu uvedl, že: „závěry v těchto rozsudcích vyslovené jsou aplikovatelné i v nyní projednávané věci, neboť povaha sporu je obdobná“ a následně určil, že podle ustanovení § 178 správního řádu nadřízený orgán povinného subjektu (Správa a údržba silnic Jihočeského kraje) určit nelze, tedy že je jím ÚOOÚ v souladu s § 20 odst. 5 informačního zákona.

Autor práce má za to, že posuzovaný rozsudek NSS ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021–26, nijak nepozměnil způsob určení nadřízeného orgánu škol, a to včetně škol mateřských. Stěžejním argumentem tohoto výkladu je skutečnost, že příspěvková organizace Správa a údržba silnic Jihočeského kraje nebyla pověřena výkonem veřejné správy, tedy její nadřízený orgán nelze určit podle ustanovení

§ 178 odst. 1 a 2 správního řádu. Právě tato nemožnost určit nadřízený orgán podle správního řádu je tím rozdílem, který zásadně odlišuje postup určení oproti školám, které poskytují vzdělávání, jakožto výkon veřejné správy.

Jak již bylo mnohokrát uvedeno, právě pověření výkonem veřejné správy je tím aspektem, který v zásadě o určení nadřízeného orgánu, kterým je škola, rozhodne, neboť určí nadřízený orgán povinného subjektu v souladu s ustanovením § 178 odst. 2 správního řádu, tedy není nutné přistoupit k podpůrnému ustanovení § 20 odst. 5 informačního zákona, který stanoví, že: *„[n]elze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů.“*

3.2. Nadřízený orgán mateřských škol

Mateřská škola je jedním z druhů škol, které do vzdělávací soustavy v souladu s ustanovením § 7 odst. 3 školského zákona řadí zákon a které jsou v souladu s § 8 odst. 1 školského zákona zřizovány jako školské právnické osoby nebo příspěvkové organizace. Avšak na rozdíl od výše jmenované *základní školy, střední školy (gymnázium, střední odborná škola a střední odborné učiliště), konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky* je úprava určení nadřízeného orgánu mateřské školy podle informačního zákona odlišná.

Obdobně jako ve výše rozebíraných školách vyjma školy mateřské je nadřízený orgán určen podle orgánu, který v souladu s ustanovením § 148 odst. 1 školského zákona rozhodl o zápisu školy do rejstříku škol, čímž v souladu s ustanovením § 142 odst. 1 školského zákona orgán pověřil právnickou osobu začleňující mateřskou školu právem poskytovat vzdělávání a školské služby a právo vydávat doklady o vzdělání, tedy v souladu s ustanovením § 2 odst. 3 školského zákona pověřil právnickou osobu vykonávající činnost mateřské školy výkonem veřejné správy, neboť vzdělávání poskytované podle školského zákona je veřejnou službou. Avšak, co je pro správné určení nadřízeného orgánu stěžejní, je úprava orgánu, který rozhodl o zápisu školy do rejstříku, v podstatném detailu odlišná od doposud představeného.

Školský zákon, v již několikrát uvedeném ustanovení § 143 odst. 1 uvádí, že: „*krajský úřad vede v rejstříku škol a školských zařízení údaje o mateřských školách a školských zařízeních s výjimkou mateřských škol a školských zařízení uvedených v odstavci 2.*“ Školský zákon zde stanoví, že až na výjimky krajský úřad vede v rejstříku škol údaje o mateřských školách, tedy zákon neopouští prostor k nejasnostem, což lze jen kvitovat s ohledem na výše rozebíranou problematiku.

V souladu s výše uvedeným lze za nadřízený orgán podle informačního zákona mateřských škol určit krajský úřad, který o nich vede školský rejstřík, rozhodl o jejich zápisu do školského rejstříku a přiřknul právnické osobě začleňující mateřskou školu právo poskytovat vzdělávání, čímž ji pověřil výkonem veřejné správy, a tedy v souladu s ustanovením § 178 odst. 2 správního řádu je krajský úřad věcně a místně příslušným nadřízeným orgánem povinného subjektu.

Školský zákon dále v ustanovení § 143 odst. 1 stanoví, a svým způsobem upozorňuje, na výjimečné případy, že existují mateřské školy, které jsou pod vedením MŠMT podle odstavce 2 stejného ustanovení.

MŠMT je podle informačního zákona nadřízeným orgánem mateřských škol, které byly v souladu s ustanovením § 143 odst. 2 zřízeny MŠMT,⁹⁵ registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi,⁹⁶ kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy.⁹⁷ V závěru druhého odstavce školský zákon dodává, že MŠMT: „dále vede v rejstříku škol a školských zařízení údaje o mateřských školách a zařízeních školního stravování jim sloužících zřízených jinými ministerstvy a ostatními organizačními složkami státu“.⁹⁸

Stojí za zřetel, že mateřská škola zřízená MŠMT, registrovanými církvemi, náboženskými společnostmi, jinými ministerstvy nebo ostatními organizačními složkami státu je jediným druhem školy, u které se určuje nadřízený orgán podle informačního zákona v návaznosti na zřizovatele. U všech ostatních druhů škol je nadřízený orgán určován bez návaznosti na zřizovatele, byť zřizovatel může být ve výsledku shodným orgánem.⁹⁹

Uvedené závěry lze také podložit judikaturou NSS, který v několikrát avizovaném rozsudku ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, určoval, kdo je nadřízeným orgánem mateřských škol (druh školy), ke kterým směřovaly podané žádosti o informace. NSS určil, že nadřízeným orgánem *mateřských škol* je příslušný krajský úřad, a to postupem, který je popsán výše. Předmětný judikát je blíže rozebrán v podkapitole:

---

⁹⁵ Podle ust. § 169 odst. 3 školského zákona MŠMT „zřizuje a zrušuje a) mateřské, základní a střední školy s vyučovacím jazykem národnostní menšiny za podmínek stanovených v § 14, pokud je nezřídí obec, svazek obcí nebo kraj, b) školy, jejichž činnost je upravena mezinárodními smlouvami.“

⁹⁶ Podle ust. § 8 odst. 6 školského zákona: „Registrované církve a náboženské společnosti, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, ostatní právnické osoby nebo fyzické osoby zřizují školy a školská zařízení jako školské právnické osoby nebo jako právnické osoby podle zvláštních právních předpisů, jejichž předmětem činnosti je poskytování vzdělávání nebo školských služeb podle tohoto zákona, a to i v případě, že převažujícím předmětem činnosti takové právnické osoby je podnikání podle zvláštních právních předpisů. Školu nebo školské zařízení může podle věty první zřídit také několik právnických nebo fyzických osob společně.“

⁹⁷ V souladu s ust. § 7 odst. 1 písm. d) zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, mezi zvláštní práva registrovaných církví a náboženských společností patří možnost za splnění zákonných podmínek získat oprávnění k výkonu zvláštních práv, a to k plnění svého poslání. Mezi tyto zvláštní práva patří mimo jiné právo zřizovat církevní školy a vyučovat náboženství na státních školách, to vše s odkazem na zvláštní právní předpis, kterým je školský zákon.

⁹⁸ Aktuálně pouze Mateřská škola Klásek s.p.o., jejímž zřizovatelem je Ministerstvo zemědělství ČR.

⁹⁹ Zřizovatelem Základní školy a Střední školy Březejc, Sviny 13 je MŠMT a nadřízený orgán podle InfZ je také MŠMT, a to při určení nadřízeného orgánu postupem uvedeným v podkapitole: 3.1.3.2. MŠMT, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol v souladu s právně teoretickým výkladem.

3.1.3.1. Krajský úřad, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol, určený v návaznosti na rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35.

Pro kontext lze doplnit, že v případě mateřských škol pod vedením MŠMT se jedná zejména o nepočtené¹⁰⁰ mateřské školy, které slouží pro zajištění předškolního vzdělávání postižených nebo jinak znevýhodněných dětí.¹⁰¹ V případě mateřských škol spojených s církvemi a náboženskými společnostmi se jedná o poměrně rozsáhlejší¹⁰² skupinu, kdy jednotlivé mateřské školy jsou zřizovány převážně právníckými osobami¹⁰³ napojených na církve. Problematika je podrobněji rozebírána v kapitole: 3.3. Nadřízený orgán soukromých škol a církevních škol.

Závěrem lze odkázat na kapitolu: 3.5. Souhrn nadřízených orgánů škol a školských zařízení podle informačního zákona, která poskytuje k výše uvedené problematice zestručnělý tabulkový přehled.

---

¹⁰⁰ V kategorii předškolní vzdělávání-školy se zřizovatelem, kterým je MŠMT (státní správa ve školství), školský rejstřík aktuálně eviduje pouhých 7 výsledků.

¹⁰¹ Jedná se kupříkladu o tyto mateřské školy: Škola Jaroslava Ježka, Mateřská škola, základní škola, praktická škola a základní umělecká škola pro zrakově postižené, Praha 1, Loretánská 19 a 17; Mateřská škola, základní škola a střední škola pro sluchově postižené, České Budějovice, Riegrova 1; Střední škola, základní škola a mateřská škola pro zdravotně znevýhodněné, Brno, Kamenomlýnská 2; Základní škola a mateřská škola logopedická, Brno, Veslařská 234.

¹⁰² V kategorii předškolní vzdělávání-školy se zřizovatelem, kterým je církev nebo náboženská společnost (církev), školský rejstřík aktuálně eviduje 51 výsledků.

¹⁰³ Církevní mateřská škola Laura, jejímž zřizovatelem je Provincie Kongregace Dcer Panny Marie Pomocnice, FMA. Mateřská škola sv. Voršily v Praze, jejímž zřizovatelem je ČM provincie Římské unie řádu sv. Voršily. ARCHA základní škola a mateřská škola při Církvi československé husitské, jejímž zřizovatelem je Pražská diecéze Církve čs. husitské, V Tišíně 474/3, Bubeneč, 160 00 Praha 6.

3.3. Nadřízený orgán soukromých škol a církevních škol

Soukromé a církevní školy tvoří početnou skupinu škol a k nim přidružených školských zařízení, jejichž počet se s postupem času stále rozrůstá. Podle dat Českého statistického úřadu: „ve školním roce 2020/21 působilo v Česku 255 soukromých základních škol, což bylo o 175 více než před 10 lety“,¹⁰⁴ přičemž celkově: „fungovalo 4214 základních škol, které poskytovaly vzdělání 962 348 žákům“.¹⁰⁵ Obdobně tomu je i u jiných škol, kupříkladu soukromých středních škol, kterých dle údajů obsažených v rejstříku škol působí aktuálně v České republice 310. Školy provozované církví tvoří také nezanedbatelnou skupinu, kdy dle školského rejstříku v České republice existuje v této kategorii 397 škol a školských zařízení v 141 právnických osobách.

Soukromé školy a církevní školy mají mnoho typů a forem, nejběžněji se lze v praxi setkat se společností s ručením omezeným (s.r.o.),¹⁰⁶ ale také s obecně prospěšnou společností (o.p.s.),¹⁰⁷ akciovou společností (a.s.),¹⁰⁸ školskou právnickou osobou,¹⁰⁹ zájmovým sdružením právnických osob (z.s.p.o.)¹¹⁰ a zapsaným ústavem (z.ú.).¹¹¹ Pro upřesnění je vhodné uvést, že registrované církve a náboženské společnosti převážně upřednostňují právní formu školské právnické osoby, což je: „*právní forma, která byla speciálně a výlučně vytvořena pro oblast školství.*“¹¹² V souladu s ustanovením § 124 odst. 2 školského zákona může být zřizovatelem školské právnické osoby ministerstvo, kraj, obec nebo svazek obcí a jiná právnická osoba nebo fyzická osoba.

Rozlišení mezi pojmoslovím církve a náboženské společnosti není pro určení nadřízeného orgánu nijak podstatné, ale pro kontext se jedná o z historie plynoucí rozlišování mezi církvemi navázanými na křesťanské náboženské směry

---

¹⁰⁴ HYKYŠOVÁ, Alena. Základní přehled o základních školách. Statistika&My [online]. 21. 9. 2021. Dostupné z: <https://www.statistikaamy.cz/2021/09/21/zakladni-prehled-o-zakladnich-skolach>

¹⁰⁵ Stejný zdroj.

¹⁰⁶ Střední škola Spektrum Mladá Boleslav, s.r.o.

¹⁰⁷ Vyšší odborná škola, Obchodní akademie, Střední odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky EKONOM, o.p.s., Litoměřice, Palackého 730/1.

¹⁰⁸ ŠKODA AUTO a.s., Střední odborné učiliště strojírenské, odštěpný závod.

¹⁰⁹ Církevní mateřská škola Studánka.

¹¹⁰ EKO Gymnázium a Střední odborná škola Multimediálních studií.

¹¹¹ Střední škola informatiky a právních studií, z.ú.

¹¹² In: Školy a školská zařízení zřizované obcí a krajem: průvodce platnou právní úpravou a metodický návod zejména pro obce, kraje a ředitele škol a školských zařízení zřizovaných obcemi a kraji [online]. 2021, s. 15–20. Dostupné z: https://www.edu.cz/wp-content/uploads/2021/11/211031_MSMT-pruvodce-pravni-upravou-skolske-pravnicke-osoby-a-prispevkova-organizace-reditele.pdf

a nekřesťanskými náboženskými společnostmi,¹¹³ tedy například školou nebo školským zařízením zřizovaným židovskou obcí.¹¹⁴

Dále je nutné vyřešit stěžejní otázku, zda je soukromá škola a církevní škola (právnícká osoba vykonávající činnost školy) povinným subjektem podle informačního zákona. Informační zákon stanoví povinnost poskytovat informace povinným subjektům, za které označuje v ustanovení § 2 odst. 1: „*státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce*“, a to ohledně informací: „*vztahujících se k jejich působnosti*“; podle odstavce 2 jsou povinnými subjekty: „*dále ty subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právníckých osob v oblasti veřejné správy, a to pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti*.“

Soukromou školu ani církevní školu nelze, dle názoru autora této práce, podřadit pod odstavce první, ale lze mít za to, že v souladu s odstavcem druhým jsou subjektem, kterému zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických osob v oblasti veřejné správy. Právě ono podřazení pod odstavce druhý je nejvýznamnějším rozdílem od škol zřizovaných státem nebo územními samosprávnými celky, kdy v těchto případech se taková škola považuje za veřejnou instituci, a to v souladu s judikaturou. Tento závěr vyslovil Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 3. 2. 2012, č. j. 30 A 118/2010–46, v odůvodnění rozhodnutí: „*Střední uměleckoprůmyslové školy Uherské Hradiště¹¹⁵ o poskytnutí informací specifikovaných v žádosti. Střední uměleckoprůmyslová škola Uherské Hradiště byla v postavení veřejného subjektu ve smyslu ust. § 2 odst. 1 informačního zákona, podle*

---

¹¹³ Pojem církev je ve svém originále výlučně spojený s křesťanským náboženským společenstvím, přičemž souhrnné označení církev je odvozeno v českých poměrech z řeckého pojmu Kyrios („Pán“ ve významu Ježíš Kristus). Středoevropská právní tradice ve snaze odlišit nekřesťanské náboženské společenství je označovala pojmem náboženská společnost. Stojí za uvedení, že některá v ČR registrovaná náboženská společenství nemají v názvu ani pojem církev či náboženská společnost, např. Jednota bratrská, Armáda spásy, Višva Nirmala Dharma atd. Uvedená terminologie je pro svou již ztracenou vypovídající hodnotu, neužívání pojmů náboženskými společenstvími a zbytečnou zdlouhavost odborníky na církevní a konfesní právo kritizována. Zdroj: TRETERA, Rajmund Jiří a Záboj HORÁK. In: *Konfesní právo*. Praha: Leges, 2015, s. 25-27. Teoretik. ISBN 978-80-7502-118-2.

¹¹⁴ Příkladem může být Lauderova mateřská škola, základní škola a gymnázium při Židovské obci v Praze, kterou právní formou školské právnícké osoby zřizuje Židovská obec v Praze. Nejedná se o jediný příklad vzdělávací instituce nenavázané na křesťanské proudy víry, kupříkladu Základní škola a mateřská škola Basic, která je v Praze i Brně a je navázána na výukové metody Laffayetta Ronalda Hubbarda, zakladatele scientologické církve.

In. HRABCOVÁ, Lucie. Nová škola v Brně: podle zakladatele scientologie [online]. 2009. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/nova-skola-v-brne-podle-zakladatele-scientologie.html

¹¹⁵ Zřizovatelem Střední uměleckoprůmyslová škola Uherské Hradiště je zlínský kraj a má formu příspěvkové organizace.

něhož povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace, vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce. Uvedená škola je veřejnou institucí a požadované informace se vztahovaly k působnosti povinného subjektu.“ Ale také Krajský soud v Ústí nad Labem v rozsudku ze dne 21. 6. 2022, č. j. 15 A 126/2019-50: „Soud pak ve věci konstatuje, že Základní škola, Most, Svážná 2342, příspěvková organizace, je povinným subjektem podle § 2 odst. 1 InfZ, neboť splňuje kritéria pro určení povinného subjektu jako tzv. veřejné instituce.“

Pro uspokojivé rozřešení problematiky je potřeba bez dalšího určit, co je v případě soukromých či církevních právnických osob vykonávajících činnost školou „*oblastní veřejné správy*“, jejíž výkon jim byl svěřen a pouze v rámci kterého se na ně váže informační povinnost jakožto povinného subjektu.

Opětovně, jak již bylo několikrát uvedeno výše, je třeba vyhledat ono pověření výkonu veřejné správy, kterou následně subjekty svou činností vykonávají. Autor práce má za to, že v případě škol soukromých a škol církevních se jedná o poskytování vzdělávání v souladu s ustanovením § 2 odst. 3 školského zákona, tedy že: „*vzdělávání poskytované podle tohoto zákona je veřejnou službou*“.

Avšak je důležité zdůraznit, že soukromá škola ani církevní škola nejsou povinným subjektem s plnou informační povinností, která je navázána na informace vztahující se k jejich působnosti v souladu s ustanovením § 2 odst. 1 informačního zákona, ale pouze v rozsahu jejich rozhodovací činnosti v rámci avizovaného vzdělávání.¹¹⁶ Přenos výkonu veřejné správy na soukromé školy a církevní školy lze nalézt v pravomoci těchto subjektů rozhodovat o právech a povinnostech svých studentů či žáků,¹¹⁷ a to v mezích školského zákona a jiných předpisů.

Dále lze polemizovat, zda soukromé školy a církevní školy přece jen nejsou veřejnou institucí, na kterou by dopadla plná informační povinnost v souladu s ustanovením § 2 odst. 1 informačního zákona. Veřejná instituce musí dle právní teorie

---

¹¹⁶ Lze dovozovat, že pod informační povinnost soukromých škol a církevních škol, jakožto povinného subjektu podle InfZ, lze konkrétně zařadit povinnost odpovědi na žádosti o informace týkající se úspěšnosti u maturitní zkoušky, dotazy směřující na evidenci dokumentace (tiskopisy vysvědčení, výučních listů a diplomů o absolutoriu), jakožto povinnost uloženou veřejnoprávním předpisem, vzdělávacích programů a další předem neomezený výčet otázek směřující na vzdělávání v rámci povinného subjektu.

¹¹⁷ V rámci vzdělávání na střední škole lze za rozhodování o právech a povinnostech považovat například přijetí ke studiu, vyloučení ze studia, ukončení studia závěrečnou zkouškou, která podléhá zákonným pravidlům atd.

naplňovat několik znaků, a to „zřízení zákonem (případně aktem veřejné moci, např. orgánu moci výkonné nebo územního samosprávného celku), naplňování veřejného účelu, působnost a pravomoc stanovené zákonem a státní dozor, přezkum či jiná možnost kontroly státu nad činností instituce.“¹¹⁸ Postupný vývoj judikatury Ústavního soudu došel k obdobnému vymezení esenciálních znaků veřejné instituce, za které považuje: „a) způsob vzniku (zániku) instituce (z pohledu přítomnosti či nepřítomnosti soukromoprávního úkonu), b) hledisko osoby zřizovatele (z pohledu toho, zda je zřizovatelem instituce jako takové stát či nikoli), c) subjekt vytvářející jednotlivé orgány instituce (z toho pohledu, zda dochází ke kreaci orgánů státem či nikoli), d) existence či neexistence státního dohledu nad činností instituce a e) veřejný nebo soukromý účel instituce“.¹¹⁹

Nejprve je potřeba vymežit, zda soukromá škola nebo církevní škola je či není zřízena zákonem či jiným veřejnoprávním aktem. S ohledem na skutečnost, že se v řešeném případě jedná o subjekty práva, které jsou převážně zřizovány na základě zakladatelské smlouvy či zakladatelské listiny v případě společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti či zřizovatelské smlouvy¹²⁰ a zřizovatelské listiny¹²¹ v případě školské právnické osoby, fyzickými nebo právnickými osobami soukromého práva, je zřejmé, že vznik, založení či zřízení subjektu neleží na bedrech státu, zákona či jiného veřejnoprávního aktu, ale je závislý na vůli osob, které mají na vzniku školy svůj zájem. Tedy první ze znaků u soukromých škol a církevních škol splněn v není.

Znak kreace jednotlivých orgánů soukromé školy a církevní školy zákonem lze považovat za splněný, neboť ustanovení § 130 odst. 1 a 2 školského zákona, který je veřejnoprávním předpisem, v případě školských právnických stanoví, že: „orgánem školské právnické osoby zřízené ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí je ředitel“ a „orgány školské právnické osoby zřízené jinou právnickou osobou nebo fyzickou osobou podle § 124 odst. 2 písm. b) jsou ředitel a rada.“ V případě škol,

---

¹¹⁸ FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš. § 2 [Povinnost poskytovat informace]. In: FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš, JIROVEC, Tomáš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím. 1. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 32.

¹¹⁹ JELÍNKOVÁ, Jitka. § 2 [Povinnost poskytovat informace]. In: JELÍNKOVÁ, Jitka, TUHÁČEK, Miloš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím: Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer. Dostupné z: https://www.aspi.cz/products/lawText/13/102/2/komentar-wkcr-c-106-1999-sb-zakon-o-svobodnem-pristupu-k-informacim-prakticky-komentar#pa_2. ISSN 2336-517X.

¹²⁰ Dle ust. § 125 odst. 1 se: „školská právnická osoba zřizovaná společně více zřizovateli zřizuje zřizovatelskou smlouvou“.

¹²¹ Dle ust. § 125 odst. 1 se: „školská právnická osoba zřizovaná jedním zřizovatelem zřizuje zřizovací listinou“.

kteře jsou obchodní společnosti, nejčastěji společnostmi s ručením omezeným, je úprava vnitřních orgánů ponechána na soukromoprávních předpisech.¹²²

Poměrně komplikovanější je vymezit, zda zkoumané školy naplňují veřejný účel, jinak řečeno obecnou prospěšnost,¹²³ nebo se jedná striktně o naplňování soukromých zájmů. Z povahy školské právnické osoby vyplývá, že její „*hlavní činností podle § 124 školského zákona je vždy poskytování vzdělávání a školských služeb. Hlavní činnost je tak u tohoto typu právnické osoby vymezena jednoznačně a výslovně, je omezena pouze na uskutečňování vzdělávání a školských služeb (na rozdíl např. od příspěvkové organizace územního samosprávného celku, již lze do předmětu činnosti svěřit podstatně širší rozsah úkolů zřizovatele neziskového charakteru). Školská právnická osoba může (rovněž jako příspěvková organizace) vedle hlavní činnosti uskutečňovat i doplňkovou činnost, která však nesmí být na úkor hlavní činnosti.*“¹²⁴ Neboť touto formou zřízené školy, v praxi převážně církevní, mají za svůj hlavní účel poskytování vzdělávání, tedy veřejně prospěšné služby společnosti, lze hovořit o splnění zkoumaného znaku. V případě škol, které jsou jedním z druhů obchodních společností, které v praxi převládají, je potřeba vzít na zřetel, že jedním z hlavních účelů je generovat zisk, nejčastěji formou vybírání školného a jiných „příspěvků“. V tomto případě je naplnění znaku veřejného účelu sporné.

Posledním znakem je výkon dozoru, přezkumu či jiná možnost kontroly státu nad institucí. Jak již bylo uvedeno výše, dozor u škol provádí zejména ČŠI, která na oficiálních webových stránkách sama uvádí, že: „*působnost České školní inspekce spočívá zejména v zajištění externího hodnocení kvality a efektivity vzdělávání a vzdělávací soustavy České republiky, a to prostřednictvím sledování, hodnocení a kontroly vzdělávání, výchovy a školských služeb poskytovaných veřejnými, soukromými i církevními školami a školskými zařízeními zapsanými ve školském rejstříku.*“ Tento znak lze považovat za splněný, byť se opět může jednat o spornou otázku s ohledem na intenzitu prováděného dozoru.

---

¹²² Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

¹²³ GERLOCH, Aleš. Veřejný zájem. In: HENDRYCH, Dušan a kol. *Právnický slovník*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009.

¹²⁴ In: Školy a školská zařízení zřizované obcí a krajem: průvodce platnou právní úpravou a metodický návod zejména pro obce, kraje a ředitele škol a školských zařízení zřizovaných obcemi a krajemi [online]. 2021, s. 15. Dostupné z: https://www.edu.cz/wp-content/uploads/2021/11/211031_MSMT-pruvodce_pravni_upravou_skolske_pravnicke_osoby-a-prispevkova_organizace-reditele.pdf

I přes splnění většiny znaků veřejné instituce nelze prominout nesplnění podmínky zřízení zákonem nebo jiným veřejnoprávním aktem. Z výše uvedeného plyne, že soukromá škola ani církevní škola není veřejnou institucí podle ustanovení § 2 odst. 1 informačního zákona, ale lze je považovat za povinný subjekt podle odstavce druhého, a to v rozsahu rozhodování o právech a povinnostech svěřených zákonem v oblasti veřejné správy.¹²⁵

V neposlední řadě je třeba určit nadřízený orgán soukromé školy a církevní školy ve věci poskytování informací. V souladu s právním rozbohem uvedeným výše autor této práce zastává názor, že správný postup spočívá v aplikování stejných ustanovení o zápisu a vedení školského rejstříku o školách a školských zařízeních, které jsou uvedeny v podkapitole: 3.1.3.2. MŠMT, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol v souladu s právně teoretickým výkladem; a v kapitole: 3.2. Nadřízený orgán mateřských škol.

---

¹²⁵ Skutečnost, že soukromé školy jsou povinným subjektem s částečnou informační povinností dle InfZ, lze doložit odpovědí na žádost o informace směřující ke Gymnáziu Globe, s.r.o., týkající se výhradně výkonu vzdělávání. Povinný subjekt na základě žádosti uvedl: „Vážený pane, odpovídáme na Vaši žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím: 1) počet studentů v současné době studujících osmileté studium: 47, 2) počet studentů v současné době studujících šestileté studium: 2 v individuálním vzdělávacím programu, 3) počet studentů v současné době studujících čtyřleté studium: 36, 4) počet studentů, kteří v roce 2023 neuspěli u maturitní zkoušky: 3.“

3.4. Nadřízený orgán školských zařízení

Školský zákon rozeznává poměrně rozsáhlé množství druhů školských zařízení, které poskytují „*služby a vzdělávání, které doplňují nebo podporují vzdělávání ve školách nebo s ním přímo souvisejí, nebo zajišťují ústavní a ochrannou výchovu anebo preventivně výchovnou péči*¹²⁶ (dále jen „*školské služby*“)“¹²⁷, přičemž školská zařízení jsou shodně jako školy zřizována ve většině případů jako právnické osoby.¹²⁸ Školský zákon rozděluje školská zařízení na „*zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školská poradenská zařízení, školská zařízení pro zájmové vzdělávání, školská účelová zařízení, školská výchovná a ubytovací zařízení, zařízení školního stravování, školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a školská zařízení pro preventivně výchovnou péči.*“^{129,130}

Dle názoru autora této práce je pro určení nadřízeného orgánu podle informačního zákona nejpraktičtější rozdělit školské zařízení na dvě skupiny, a to skupinu školských zařízení poskytujících vzdělávání a na školská zařízení neposkytující vzdělávání. Důležitost tohoto dělení je stěžejní pro rozlišení, zda a jakým způsobem byl přenesen výkon veřejné správy na povinný subjekt.

Autor této práce si je vědom, že v případě některých druhů školských zařízení je hranice velice úzká, až spekulativní, ale má za to, že mezi školská zařízení neposkytující vzdělávání lze s nejvyšší pravděpodobností zařadit: *školská účelová zařízení, internát a zařízení školního stravování (jidelny a výdejny)*.

Do kategorie školských zařízení poskytujících vzdělávání lze s jistou mírou jistoty podřadit *zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků*, ale také *školská zařízení pro zájmové vzdělávání*.

Je však nutné zdůraznit, že se nejedná o výčet taxativní, neboť jednotlivá zařízení mohou v individuálních případech plnit rozdílné účely, tedy prvek *poskytování*

---

¹²⁶ Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁷ Dle ust. § 7 odst. 4 školského zákona.

¹²⁸ Dle ust. § 8 odst. 1 školského zákona.

¹²⁹ Dle ust. § 7 odst. 5 školského zákona.

¹³⁰ Ve školském rejstříku lze nalézt zapsaná i další nejmenovaná školská zařízení, a to například školní klub, internát, školní družinu, školní jídelnu (v zákoně: zařízení školského stravování) atd.

vzdělávání může být naplněn i u ostatních zařízení, které nemají vzdělávání v samotném názvu.

Příkladem mohou být *školská účelová zařízení*, neboť ty dle ustanovení § 120 školského zákona napomáhají školám a školským zařízením při jejich činnosti, a to podle účelu, ke kterým byla zřízena. Tímto účelem může být: „*zajišťování materiálně technické služby, poradenské, informační nebo ekonomicko-administrativní služby, poskytování odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro žáky, studenty, popřípadě zaměstnance*“, ale také: „*zajišťování praktického vyučování*“ (tedy vzdělávání).

O poznání spornější otázka může být, zda vzdělávání poskytují *školská poradenská zařízení*, která jsou zakotvena v § 116 školského zákona. Tato zařízení dle zákonné definice mohou mimo jiné poskytovat *preventivně výchovnou péči a napomáhat při volbě vhodného vzdělávání dětí*. Autor této práce se kloní k názoru, že ve většině případů nebude školské poradenské zařízení poskytovat vzdělávání, a to s ohledem na pouhou podpůrnou funkci a malou intenzitu vzdělávání samotného, tedy nebude na tato zařízení přenesen výkon veřejné správy. Je však nutné opětovně zdůraznit, že přístup a výkon činnosti může být u jednotlivých školských zařízení v této kategorii rozdílný a znak poskytování vzdělávání může být naplněn.

3.4.1. Nadřízený orgán školských zařízení poskytujících vzdělávání

Některé druhy školských zařízení, přestože nejsou školou, poskytují vzdělávání, a to zejména podpůrně ke školám samotným. Jedná se například o školská zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, které školský zákon definuje v ustanovení § 115: „[z]ařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků zajišťují další vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení, poskytují školám a školským zařízením poradenství v otázkách metodiky a řízení škol a školských zařízení a dále zprostředkovávají informace o nových směrech a postupech ve vzdělávání a zajišťují koordinaci podpůrných činností pro školy a školská zařízení, rozvojových programů a dalších akcí“. A dále školská zařízení pro zájmové vzdělávání, která ustanovení § 118 školského zákona definuje následujícím způsobem: „[š]kolská zařízení pro zájmové vzdělávání zajišťují podle účelu, k němuž byla zřízena, výchovné, vzdělávací, zájmové, popřípadě tematické rekreační akce, zajišťují osvětovou činnost pro žáky, studenty a pedagogické pracovníky, popřípadě i další osoby“.¹³¹

Dle mého názoru lze analogicky k určení nadřízeného orgánu škol dovozovat, že v případech, kdy školské zařízení vykonává vzdělávání, lze toto vzdělávání považovat za výkon veřejné správy.¹³² Nadřízeným orgánem, který výkon veřejné správy na právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení poskytujícího vzdělávání přenesl, tedy jim umožnil vzdělávat, je ten, kdo rozhodl o zápisu školského zařízení do školského rejstříku v souladu s ustanovením § 148 odst. 1 školského zákona. V souladu s ustanovením § 142 odst. 1 školského zákona tímto tyto právnické osoby poskytující vzdělávání pověřil právem poskytovat vzdělávání, tedy v souladu s § 2 odst. 3 školského zákona pověřil výkonem veřejné správy. V tomto případě tedy lze určit nadřízený orgán podle 178 odst. 2 správního řádu.

Ustanovení § 143 odst. 1 školského zákona v případě školských zařízení uvádí, že krajský úřad vede v rejstříku škol údaje o školských zařízeních s výjimkou školských zařízení uvedených v odstavci 2. Odstavec 2 stanoví, že MŠMT: „vede v rejstříku škol (...) údaje o školských zařízeních zřízených MŠMT a registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního

---

¹³¹ Jak již bylo uvedeno výše, dalším příkladem mohou být v ust. § 120 školského zákona zakotvená školská účelová zařízení. Ty mohou být zřízeny k účelu *zajišťování praktického vyučování*, tedy lze uvažovat o naplnění prvku poskytování vzdělávání.

¹³²Dle ust. § 2 odst. 3 školského zákona je: „Vzdělávání poskytované podle tohoto zákona je veřejnou službou.“

práva zřizovat církevní školy,¹³³ ostatních školách, dále školských zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školských poradenských zařízeních, školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo pro preventivně výchovnou péči a školských účelových zařízeních, v nichž se uskutečňuje praktické vyučování. Ministerstvo dále vede v rejstříku škol a školských zařízení údaje o mateřských školách a zařízeních školního stravování jim sloužících zřízených jinými ministerstvy a ostatními organizačními složkami státu.“

Školský rejstřík vede podle ust. § 143 školského zákona v případě školských zařízení:		
krajský úřad	vede školský rejstřík o všech školských zařízeních, které nejsou uvedeny níže	
MŠMT	podle zřizovatele:	školské zařízení zřízené MŠMT
		školské zařízení zřízené registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi
	podle druhu školského zařízení:	školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
		školské poradenské zařízení
		školské zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy
		školské zařízení pro preventivně výchovnou péči
		školské účelové zařízení, které uskutečňuje praktické vyučování
		školské zařízení školního stravování, které slouží mateřským školám zřízených jinými ministerstvy a ostatními organizačními složkami státu

Z výše uvedeného lze určit, že kupříkladu v případě *školského zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků* je nadřízeným orgánem MŠMT, které rozhodlo o zápisu do školského rejstříku a tím je pověřilo výkonem veřejné správy (vzděláváním).

Avšak v případě *školského zařízení pro zájmové vzdělávání* je určení nadřízeného orgánu odvislé od skutečnosti, zda je toto zařízení zřízeno jedním ze subjektů jmenovaných v ustanovení § 143 odst. 2 školského zákona (zřízené MŠMT či registrovanou církví atd.), nebo se jedná o školské zařízení nevyjmenované, tedy zřízené podle odstavce prvního krajským úřadem. V případě školského zařízení vyjmenovaného či zřízeného podle 143 odst. 2 školského zákona bude nadřízeným orgánem MŠMT, v ostatních případech podle 143 odst. 1 školského zákona krajský úřad.

V neposlední řadě autor této práce opětovně uvádí, že řešení této problematiky je pouze v teoretické rovině, která vychází „nepřímo“ z judikaturního určení nadřízených orgánů škol a školských zařízení neposkytujících vzdělávání, viz níže. Se zřetelem

¹³³ Čárka doplněna, pokud je nadřízený orgán určován podle postupu uvedeného v části: 3.1.3.2. MŠMT, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol v souladu s právně teoretickým výkladem, kdy je za nadřízený orgán ostatních škol (základní, střední škola atd.) podle informačního zákona považováno MŠMT.

k nejasnostem, které v této oblasti panují, lze mít za to, že povinný subjekt se bude nejčastěji, byť dle názoru autora nesprávně, řídit pouze podle určení „hlavního“ určovatele – druhu školy, kupříkladu *základní školy*, *střední školy* atd., ke kterým je školské zařízení přidruženo a určení nadřízeného orgánu školského zařízení nebude individuálně posuzováno.

3.4.2. Nadřízený orgán školských zařízení neposkytujících vzdělávání

Úprava určení nadřízeného orgánu školských zařízení neposkytujících vzdělávání je odlišná od všech způsobů určení, které byly prezentovány výše. Analogicky jako u škol je možné vycházet z ustanovení § 178 odst. 1 a 2 správního řádu, při jehož aplikaci lze shodně s úpravou škol určit, že žádné ustanovení zvláštního zákona nadřízený orgán neurčuje, odvolací orgán v zákoně určen není a taktéž není určen orgán dozorový.

Neboť nelze určit nadřízený orgán podle výše uvedených způsobů, je potřeba přistoupit k řešení otázky, zda byl na školská zařízení neposkytující vzdělávání přenesen výkon veřejné správy. V souladu s níže uvedenou judikaturou má autor této práce za to, že nikoliv.

Vzdělávání je sice výkonem veřejné správy podle školského zákona,¹³⁴ avšak jak již plyne z pojmenování školských zařízení neposkytující vzdělávání, lze mít za to, že například *školní jídelna* (stravovací zařízení, výdejna) s jistotou touto mocí pověřena nebyla. Neboť určení podle odstavce druhého ustanovení 178 správního řádu nepřichází dále v úvahu, je zapotřebí přistoupit k určení podle informačního zákona, který v ustanovení § 20 odst. 5 stanoví, že: „nelze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů.“

V souladu s výše uvedeným hovoří také judikatura krajských soudů ve věci žalob proti rozhodnutí správního orgánu. Případ určení nadřízeného orgánu školní jídelny povinného subjektu *Dětský domov a Školní jídelna Sázava, příspěvkové organizace*, jejímž zřizovatelem je Středočeský kraj, byl řešen v rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2022, č. j. 43 A 36/2021-34.

Krajský soud v Praze v rozhodnutí vycházel z předcházející judikatury NSS,¹³⁵ který v rozsudku kompetenčního senátu v případě určení nadřízeného orgánu krajem zřízené příspěvkové organizace určil, že nadřízeným orgánem je ÚOOÚ, pokud „nelze v případě krajem zřízené příspěvkové organizace (v dané věci byla povinným subjektem *Správa a údržba silnic Jihočeského kraje*), které byly svěřeny pouze

---

¹³⁴ Dle ust. § 2 odst. 3 školského zákona platí, že: „Vzdělávání poskytované podle tohoto zákona je veřejnou službou.“

¹³⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne: 16.02.2022, č.j.: Komp 3/2021–26. Obdobně NSS dříve rozhodl rozsudkem ze dne 22. 6. 2021, č. j. Komp 2/2020–44, a rozsudkem ze dne 27. 7. 2021, č. j. Komp 3/2020-35, tedy na tyto rozsudky navázal.

úkoly nevrchnostenské veřejné správy, určit nadřízený orgány podle § 178 odst. 1 ani odst. 2 správního řádu (...)“.

Obdobným způsobem jako NSS řešil Krajský soud v Praze určení nadřízeného orgánu *Dětského domova a Školní jídelny Sázava*. K určení nadřízeného orgánu tohoto povinného subjektu uvedl, že: **„je zřejmé, že i povinný subjekt byl zřízen k plnění úkolů veřejné správy v nevrchnostenské sféře, konkrétně zajišťuje výkon ústavní a ochranné výchovy dětí a mládeže.¹³⁶ Povinnému subjektu nebyl svěřen výkon vrchnostenské veřejné správy, resp. výkon působnosti v oblasti veřejné správy ve smyslu správního řádu.“**

Soud se dále vyjádřil k změnám způsobených novelou, která přinesla rozšířenou působnost ÚOOÚ: *„Dle názoru soudu nelze v daném případě s ohledem na právní úpravu obsaženou v § 20 odst. 5 informačního zákona (použitelnou od 1. 1. 2020) aplikovat dřívější judikaturu, jež se zabývala otázkou určení nadřízeného orgánu škol a školských zařízení pro účely informačního zákona. Ta je reprezentována např. rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2013, č. j. 1 As 160/2012–41, č. 2812/2013 Sb., a na něj navazujícím rozsudkem ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018–35, podle nichž by se za nadřízený orgán školského zařízení, kterým je i povinný subjekt v projednávané věci, měl považovat správní orgán, který provedl zápis školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení dle školského zákona. (...) Soud má nicméně za to, že uvedené judikatorní závěry již nejsou za daného legislativního stavu použitelné, neboť byly překonány. Jak uvedl kompetenční senát v již citovaném rozsudku¹³⁷, „pro určení nadřízeného orgánu podle § 178 odst. 1 správního řádu je zásadně třeba pozitivní zákonné úpravy. Tedy pro závěr, že nadřízený orgán pro účely instančního postupu dle zákona o svobodném přístupu k informacím lze určit dle pravidel § 178 správního řádu, zákon musí určit orgán, který má být nadřízeným správním orgánem jiného správního orgánu, nebo orgán, který má rozhodovat o odvolání, popřípadě orgán, který má nad jiným správním orgánem vykonávat dozor. Tuto vlastnost po novele zákona o svobodném přístupu k informacím provedené zákonem č. 111/2019 Sb. nelze pouze dovozovat.*

---

¹³⁶ Ve smyslu zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2021, čj. Komp 2/2020-44.

I v případě školských zařízení právní úprava obsažená ve školském zákoně a zákoně č. 109/2002 Sb. neobsahovala a ani nyní neobsahuje ustanovení, jež by explicitně stanovilo, který orgán má být nadřízeným správním orgánem školského zařízení, který orgán má rozhodovat o odvolání, popřípadě který orgán má nad školským zařízením vykonávat dozor. Po novelizaci informačního zákona provedené zákonem č. 111/2019 Sb. tedy již nelze dovozovat, že by nadřízeným orgánem školského zařízení měl být správní orgán provádějící zápis školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení.“

K obdobnému určení dochází také rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 8. 2021, č. j. 3 A 7/2019-104, ve kterém soud rozhodoval, který orgán je nadřízeným orgánem podle informačního zákona Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání, známější pod zkratkou CERMAT (dále jen „**Centrum**“), které sice není přímo druhem školského zařízení, ale jsou zde značné podobnosti.

Soud uvedl, že „*vyšel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2021, č. j. Komp 2/2020-44. V uvedeném rozsudku se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda k rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí České centrály cestovního ruchu – CzechTourism (dále jen „CzechTourism“)* o odmítnutí žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb. je příslušné Ministerstvo pro místní rozvoj nebo Úřad pro ochranu osobních údajů. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nadřízený správní orgán Czech Tourism nelze podle § 178 odst. 1 a 2 správního řádu určit. Pokud jde o splnění podmínek uvedených v § 178 odst. 1 správního řádu, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „Z výše uvedených skutečností a citované právní úpravy je zřejmé, že žádný zvláštní zákon nevymezuje nadřízený orgán CzechTourism, zvláštní zákon nestanoví ani, který orgán by měl rozhodovat o odvolání proti rozhodnutím tohoto subjektu či který nad ním vykonává dozor. Žalobce vykonává nad CzechTourism řídicí a kontrolní roli pouze ve velmi omezené míře, jen ve finančním a organizačním smyslu, zatímco jiným způsobem nemůže do její činnosti přímo zasahovat. Taková úloha dohledu postačí pro naplnění definičního znaku „veřejné instituce“ (jak vyloženo v odstavcích [20] a [21] výše výše), avšak není natolik intenzivní, aby naplňovala kritérium dozoru dle § 178 odst. 1 správního řádu“. (...) Protože Nejvyšší správní soud již shledal, že zákon neurčuje, kdo by měl rozhodovat o odvolání, zabýval se již jen otázkou, zda existuje orgán, který CzechTourism pověřil výkonem veřejné správy, přičemž dospěl k závěru, že úkoly svěřené Ministerstvem pro místní rozvoj CzechTourism nepředstavují výkon vrchnostenské veřejné správy. Následně

uzavřel, že oprávnění Ministerstva pro místní rozvoj coby zřizovatele CzechTourism nemohou být rozhodující pro určení, zda je nadřízeným orgánem této státní příspěvkové organizace, neboť se týkají spíše jednání v soukromoprávních vztazích, popř. hospodaření CzechTourism s majetkem státu, nikoli výkonu veřejné správy vrchnostenským způsobem. S ohledem na uvedené Nejvyšší správní soud uzavřel, že nadřízený orgánem CzechTourism je Úřad pro ochranu osobních údajů.“

Soud dále aplikoval představené závěry pro určení, kdo je nadřízeným orgánem Centra podle informačního zákona: „30. Centrum je státní příspěvková organizace, která byla zřízena žalovaným (MŠMT) na základě § 169a školského zákona zřizovací listinou. Soud dále uvedl, že: „školský zákon stejně jako zákon o majetku a rozpočtová pravidla neupravují, který orgán je nadřízený Centru. Stejně tak uvedené předpisy nestanovují, který orgán by měl rozhodovat o odvolání proti rozhodnutí Centra. V úvahu tak připadá určení nadřízeného orgánu podle výkonu dozoru.“

Dále soud uvedl, že: „role žalovaného (MŠMT) jako zřizovatele Centra se omezuje na kontrolní a řídicí funkci, a to v zásadě ve finanční oblasti. V oboru stěžejní činnosti Centra, tj. v oblasti přípravy, organizačního zajištění a vyhodnocení společné části maturitní zkoušky a jednotlivé zkoušky a dále v oblasti přípravy, organizačního zajištění a vyhodnocení jednotné přijímací zkoušky z českého jazyka a literatury a z matematiky v oborech vzdělávání s maturitní zkouškou, má Centrum značnou autonomii, do které lze zasahovat způsobem stanoveným zejména rozpočtovými pravidly a zákonem o majetku. Zásahy žalovaného do činnosti Centra se tak omezují pouze na oblast hospodaření s finančními prostředky a dále na oblast personálního obsazení vedoucího dotčené příspěvkové organizace. Nejedná se tak o zásahy takového charakteru a intenzity, aby je bylo možno považovat za dozor“ a také, že nelze určit orgán, který rozhoduje o odvolání podle relevantní právní úpravy.

„Ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu nad rámec § 178 odst. 1 správního řádu pak odkazuje při určení nadřízeného orgánu na orgán, který pověřil právnickou osobu výkonem veřejné správy. Zdejší soud pak má s přihlédnutím ke konstatování Nejvyššího správního soudu v rozsudku dne 22. 6. 2021, č. j. Komp 2/2020-44, podle kterého „Pokud zákon hovoří o „pověření výkonem veřejné správy“, míří například na situace, kdy soukromoprávní subjekt na základě licence či jiného veřejnoprávního povolení vykonává veřejnou správu vrchnostenským způsobem (například zdravotní pojišťovny na základě

povolení Ministerstva zdravotnictví – k tomu viz již citovaný komentář ke správnímu řádu, str. 1419)...“, za to, že žalovaný (MŠMT) Centrum nepověřil výkonem veřejné správy vrchnostenským způsobem. Centrum nerozhoduje o žádném právu případně povinnosti dle školského zákona, když se jeho role soustřeďuje na přípravu, organizační zajištění a vyhodnocení výsledků maturitní a jednotné zkoušky a dále jednotné přijímací zkoušky. Svěření výkonu vrchnostenské veřejné správy ze strany žalovaného pak nelze dovodit ani ze zřizovací listiny. S ohledem na shora uvedené nelze nadřízený správní orgán určit ani podle § 178 odst. 2 správního řádu. (...) O odvolání žalobce proti rozhodnutí Centra tak měl rozhodnout ředitel Centra, nikoliv žalovaný“ (podle současné úpravy ÚOOÚ, což soud dále v rozhodnutí konstatuje).

V souladu s výše uvedeným lze uzavřít, že v případech, kdy nedošlo k pověření výkonem veřejné správy, přičemž přichází v úvahu v zásadě jen pověření výkonem vzdělávání, jakožto veřejné moci, je nadřízeným orgánem ÚOOÚ, a to v souladu s ustanovením § 20 odst. 5 informačního zákona.

Neboť ustanovení § 20 odst. 5 informačního zákona pouze stanoví, že: „[n]elze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů.“, tak není zapotřebí jako v případě škol nebo školských zařízení poskytujících vzdělávání podle § 178 odst. 2 správního řádu dohledávat orgán, který výkon veřejné správy na právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení přenesl. Z toho plyne, že v případě školských zařízení neposkytujících vzdělávání (nepověřených výkonem veřejné správy) nemá vliv na určení nadřízeného orgánu zřizovatel či ten, kdo vede školský rejstřík, neboť ustanovení školského zákona se na určení nadřízeného orgánu v tomto případě neaplikují.

Autor této práce dodává, že si je vědom, že v případě některých školských zařízení může vyvstat sporná otázka, zda došlo či nedošlo k pověření výkonem veřejné správy, a to typicky u školských účelových zařízení,¹³⁸ která mohou být zřizována k rozličným účelům. Z těchto důvodů nelze postupovat při určení nadřízeného orgánu povinných

---

¹³⁸ Ust. § 120 školského zákona stanoví, že: „Školská účelová zařízení podle účelu, k němuž byla zřízena, napomáhají školám a školským zařízením při jejich činnosti, zajišťují materiálně technické služby, poradenské, informační nebo ekonomicko-administrativní služby, poskytují odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro žáky, studenty, popřípadě zaměstnance, zajišťují praktické vyučování a výchovu mimo vyučování nebo vytvářejí podmínky pro praktické vyučování žáků a jejich zájmovou činnost.“.

subjektů v této kategorii paušálně, ale je zapotřebí nahlížet na každé školské zařízení individuálně s ohledem na jím vykonávaný účel.

3.5. Souhrn nadřízených orgánů škol a školských zařízení podle informačního zákona

V návaznosti na výše popsané určení nadřízených orgánů podle informačního zákona škol a školských zařízení uvádím tabulkový souhrn, ve kterém jsou reflektovány způsoby určení nadřízených orgánů, které považuji za nejrelevantnější:

určovatel:		zřizovatel:	nadřízený orgán:
mateřská škola		MŠMT, registrovaná církev, náboženská společnost, ministerstvo jiné než MŠMT, organizační složka státu	MŠMT
		ostatní zřizovatelé	krajský úřad
základní škola, střední škola*, konzervatoř, vyšší odborná škola, základní umělecká škola a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky		není návaznost na zřizovatele	MŠMT
školská zařízení	poskytující vzdělávání***	MŠMT, (registrovaná církev a náboženská společnost**)	MŠMT
		ostatní zřizovatelé	krajský úřad
	neposkytující vzdělávání**	MŠMT, registrovaná církev, náboženská společnost	ÚOOÚ
		ostatní zřizovatelé	ÚOOÚ
školská zařízení sloužící ke stravování v mateřské škole (neposkytující vzdělávání)**	ministerstvo jiné než MŠMT, organizační složka státu	ÚOOÚ	
*gymnázium, střední odborná škola a střední odborné učiliště			
**pokud jsou v daném případě povinným subjektem			
***nepodloženo judikaturou			

V případě nadřízeného orgánu právnické osoby (povinného subjektu) vykonávající činnost základních škol, středních škol, konzervatoří atd. považuje autor této práce za jediné správné určení, že nadřízeným orgánem je MŠMT, byť se jedná o názor menšinový, neboť nejčastěji je za něj označován krajský úřad příslušného kraje. Problematika je blíže popsána v podkapitole: 3.1.3.2. MŠMT, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol v souladu s právně teoretickým výkladem.; a v praktické části této práce: 4. Určování nadřízeného orgánu gymnázií ve správní praxi.

V této kapitole není zohledněna problematika určení nadřízeného orgánu škol a školských zařízení, které jsou součástí organizační složky státu, organizační složkou státu či zřízeny organizační složkou státu, a to s ohledem na jejich početní ojedinelost. Tato problematika je podrobně rozebrána v teoretické i praktické rovině níže.

3.6. Nadřízený orgán škol a školských zařízení, které jsou součástí organizační složky státu, organizační složkou státu či zřízeny organizační složkou státu

Velice úzkou a specifickou skupinou škol a školských zařízení jsou subjekty, které byly zřízeny ministerstvem jiným než MŠMT, mají formu organizační složky státu nebo jsou součástí organizační složky státu, a to v souladu se školským zákonem.¹³⁹ V současnosti existuje pouze 6 takovýchto subjektů, které zastřešují 13 druhů škol a druhů školských zařízení. Mezi ministerstva, která jsou zřizovateli těchto „školských entit“, figuruje ve třech případech Ministerstvo vnitra ČR, dále po jednom Ministerstvo spravedlnosti ČR,¹⁴⁰ Ministerstvo zemědělství ČR a Ministerstvo obrany ČR.

Pro přehlednost a postup určení nadřízeného orgánu je vhodné rozdělit tyto zkoumané subjekty na tři kategorie, a to na školy a školská zařízení, které jsou součástí organizační složky státu, organizační složkou státu a na ty, které jsou zřízeny organizační složkou státu. Viz tabulka níže:

		zřizovatel:
organizační složka státu	Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově	Ministerstvo vnitra
	Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany	Ministerstvo vnitra
	Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Praze	Ministerstvo vnitra
součást organizační složky státu	Střední odborné učiliště, Na Veselí 1703/51, Nusle, 140 67 Praha 4	Ministerstvo spravedlnosti
	Vojenská střední škola a Vyšší odborná škola Ministerstva obrany v Moravské Třebové	Ministerstvo obrany
zřízeny organizační složkou státu	Mateřská škola Klásek s.p.o.	Ministerstvo zemědělství

¹³⁹ Dle ust. § 8 odst. 3 školského zákona platí, že: „Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje školy a školská zařízení jako organizační složky státu nebo jako jejich součásti.“. § 8 odst. 5: „Ministerstva a ostatní organizační složky státu plní funkci zřizovatelů škol a školských zařízení jménem státu.“. § 8 odst. 7: „Právnícká osoba a organizační složka státu nebo její součást může vykonávat činnost školy nebo školského zařízení, školy a školského zařízení, nebo i více škol nebo školských zařízení.“.

¹⁴⁰ Střední odborné učiliště. Jedná se o školu určenou pro osoby ve výkonu trestu. VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY. Střední odborné učiliště [online]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/organizacni-jednotky/stredni-odborne-uciliste/kontakt>.

3.6.1. Nadřízený orgán škol a školských zařízení, které jsou organizační složkou státu

Pro určení nadřízeného orgánu školy a školského zařízení, která jsou zastřešena organizační složkou státu, je nejprve potřeba alespoň v základech tuto problematiku rozebrat a vyjasnit, jaký účel a postavení organizační složka státu má a dále tuto problematiku propojit s chápáním povinného subjektu dle informačního zákona.

Úpravu organizačních složek státu obsahuje zejména zákon č. 219/2000 Sb., o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o majetku ČR**“), přičemž mezi nejdůležitější patří úprava právní osobnosti a svéprávnosti státu a její dělení mezi jednotlivé organizační složky státu.

Dle ustanovení § 3 odst. 1 zákona o majetku ČR organizačními složkami státu jsou: „*ministerstva a jiné správní úřady státu, Ústavní soud, soudy, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády České republiky (...)*“. Přičemž odst. 2 stanoví, že: „*Organizační složka není právnickou osobou. Tím není dotčena její působnost nebo výkon předmětu činnosti podle zvláštních právních předpisů a její jednání v těchto případech je jednáním státu.*“.

Ustanovení § 4 odst. 1 zákona o majetku ČR dále uvádí, že: „*[k] plnění úkolů v rámci své působnosti může organizační složku podle tohoto zákona za stát zřídit i ministerstvo (dále jen "zřizovatel")*. Pro tyto účely zřizovatel použije majetek státu, se kterým je příslušný hospodařit (§ 9) on sám anebo jiná organizační složka jím zřízená. Ke zřízení organizační složky je třeba předchozího souhlasu Ministerstva financí. O zřízení rozhoduje zřizovatel opatřením (§ 20), jehož součástí je zřizovací listina. Takto zřízená organizační složka je vždy účetní jednotkou.“.

V neposlední řadě ustanovení § 6 zákona o majetku ČR uvádí stěžejní úpravu, která upravuje povahu osobnosti státu a způsob projevu jeho svéprávnosti. Dle odst. 1: „*[p]okud stát vystupuje jako účastník právních vztahů, je právnickou osobou*“, přičemž dle odst. 2 se „*[p]rávní osobnost a svéprávnost státu pro účely jeho vystupování v právních vztazích s jinými osobami dělí mezi jednotlivé organizační složky, které jsou podle tohoto zákona anebo podle zvláštních právních předpisů věcně příslušné k zajišťování výkonu práv a plnění závazků státu v těchto právních vztazích a jsou účetními jednotkami*“ a dle odst. 3: „*[o]rganizační složky uvedené v odstavci 2 naplňují*

právní osobnost a svéprávnost státu v právních vztazích, které se jich týkají, samostatně a vzájemně nezávisle“.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že organizační složky státu, které namísto právnické osoby (nejčastěji příspěvkové organizace) zastřešují druhy škol a druhy školských zařízení, nemají „vlastní“ právní osobnost (subjektivitu), avšak dělí se mezi ně právní osobnost a svéprávnost státu pro účely právních vztahů s jinými osobami.

Z perspektivy určení nadřízeného orgánu podle informačního zákona je stěžejní, že organizační složka státu, jakožto povinný subjekt, která zastřešuje druhy škol a druhy školských zařízení, není právnickou osobou v souladu s ustanovením § 3 odst. 2 zákona o majetku ČR.¹⁴¹

S ohledem na absentující právnickou osobu nelze k určení nadřízeného orgánu použít předmětnou větu ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu,¹⁴² neboť zde není fyzická nebo právnická osoba, kterou by „někdo“ výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil či mohl pověřit. Neboť není třeba vyhledat toho, kdo výkonem veřejné správy zde absentující právnickou osobu pověřil, není třeba k určení používat ani ustanovení školského zákona,¹⁴³ který ono pověření konkretizuje, jak bylo uvedeno v kapitolách výše, zejména v kapitole: 3.1.2. Určování nadřízeného orgánu podle § 178 odst. 2 správního řádu.

Autor práce zastává názor, že zde přichází v úvahu dvě řešení určení nadřízeného orgánu, které se jeví z praktického a právního hlediska jako nejvhodnější:

A. Určení dozorového orgánu za nadřízený orgán

Prvním z nich je možnost určení nadřízeného orgánu škol a školských zařízení (určovatelů) uvnitř organizační jednotky státu podle ustanovení § 178 odst. 1 správního řádu, a to určením, že nadřízeným orgánem povinných subjektů je správní orgán, který vykonává dozor nad organizační jednotkou státu – povinným subjektem. Zde je důležité

---

¹⁴¹ Ust. § 3 odst. 2 stanoví, že: „Organizační složka není právnickou osobou. Tím není dotčena její působnost nebo výkon předmětu činnosti podle zvláštních právních předpisů a její jednání v těchto případech je jednáním státu.“

¹⁴² Ust. § 178 odst. 2 v předmětné části stanoví, že: „...nadřízeným správním orgánem právnické nebo fyzické osoby pověřené výkonem veřejné správy se rozumí orgán, který podle zvláštního zákona rozhoduje o odvolání; není-li takový orgán stanoven, je tímto orgánem orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil. (...)“.

¹⁴³ Pro doplnění stojí uvést, že školský zákon základní úpravu škol požární ochrany, škol pro osoby ve výkonu trestu a škol vojenských a policejních obsahuje, a to v části osmé: školy zřízené jinými orgány.

si uvědomit, že pojem dozorového správního orgánu není vázán na právní osobnost, tedy lze tento způsob určení bez komplikací aplikovat.

Autor této práce má za to, že u škol a školských zařízení, které jsou zastřešeny organizační složkou státu zřízenou ministerstvem v souladu s ustanovením § 4 odst. 1 zákona o majetku ČR, je míra intenzity dozoru vůči organizační složce státu výrazně vyšší, než v případě výše zkoumaných právnických osob vykonávajících činnost škol nebo školských zařízení ze strany ČŠI, jiných dozorčích orgánů (inspekci) nebo orgánů kraje, viz podkapitola: 3.1.1.1. ČŠI, jako nadřízený orgán škol vyjma škol mateřských podle § 178 odst. 1 správního řádu.

Také je vhodné uvést, že orgánem dozorovým nemusí být nutně ministerstvo, které organizační složku zřídilo, tedy ve všech zde zkoumaných případech Ministerstvo vnitra, ale může jím být např. Policie ČR u policejních škol a Hasičský záchranný sbor České republiky u školy požární ochrany.

Pokud se zaměříme na případ *Střední odborné školy požární ochrany a Vyšší odborné školy požární ochrany*, která je organizační jednotkou státu v souladu s ustanovením § 9 zákona č. 320/2015 Sb., o hasičském záchranném sboru, ve znění pozdějších předpisů, které stanoví, že: *(1) Škola je organizační složkou státu a účetní jednotkou; její příjmy a výdaje jsou součástí rozpočtové kapitoly ministerstva. (2) Název a sídlo školy jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu. (3) V čele školy stojí ředitel. (4) Škola poskytuje vzdělání v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva, integrovaného záchranného systému a krizového řízení za podmínek stanovených školským zákonem a provádí odbornou přípravu podle zákona o požární ochraně.*“, tak na oficiálních internetových stránkách organizační složky státu nalezneme informace o řízení o žádostech o informace: *„Proti rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informace lze podat prostřednictvím ředitele školy odvolání ke generálnímu ředitelství Hasičského záchranného sboru, a to do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí nebo od marného uplynutí lhůty pro vyřízení žádosti. O odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informace vydaném ředitelem školy rozhodne generální ředitelství Hasičského záchranného sboru do 15 dnů od předložení odvolání ředitelem školy. Pokud generální ředitelství Hasičského záchranného sboru v uvedené lhůtě nerozhodne, má se za to, že vydal rozhodnutí, kterým zamítl odvolání a potvrdil napadené rozhodnutí.“¹⁴⁴ Za den*

---

¹⁴⁴ Nutno podotknout, že popsaná fikce odmítnutí je v rozporu s ust. § 16 InfZ.

doručení tohoto rozhodnutí se považuje den následující po uplynutí lhůty pro vyřízení odvolání. Proti rozhodnutí o odvolání se nelze odvolat, tím není dotčena možnost soudního přezkoumání rozhodnutí o odvolání.“¹⁴⁵

Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany											
Adresa: Pionýrů 2069, Místek, 738 01 Frydek-Místek					Resortní identifikátor (RED_IZO): 680000062						
IČO: 64122654					Ředitel je současně statutárním orgánem právnické osoby.						
Ředitel: plk. Ing. Jiří Fojtík, DIS.											
Datum zápisu do rejstříku: 1. 1. 2005											
Organizační složka státu byla zřízena na dobu neurčitou.											
Právní forma: organizační složka státu											
Zřizovatel: Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 936/3, Holešovice, 170 34 Praha 7											
Právnická osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:											
Id. zařízení	Typ	Název zařízení	Obec	Ulice	C.p.	C.o.	M.část	PSC	Cizí vyučovací jazyk	Kapacita	Platnost zařízení
200000063	C00	Střední škola	Frydek-Místek	Pionýrů	2069		Místek	73801		120	Platné
200000071	E00	Vyšší odborná škola	Frydek-Místek	Pionýrů	2069		Místek	73801		90	Platné

Výsledek vyhledávání ve školském rejstříku ke dni 18. 1. 2024.

Autor práce má za to, že s určením generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru, jakožto nadřízeného orgánu povinného subjektu lze souhlasit, a to s ohledem na určení dle orgánu dozorového. Nabízí se však i alternativní možnost určení dozorového orgánu, a to Ministerstva vnitra, které organizační složku zřídilo a jehož je generální ředitelství součástí.¹⁴⁶

Obdobně lze určit orgán dozorový u dvou zbývajících organizačních složek státu osahujících školy a školská zařízení v této kategorii. Buď bude za orgán dozorový, tedy u obou policejních škol, považována Policie ČR, případně pravděpodobněji Ministerstvo vnitra.

B. Určení ÚOOÚ za nadřízený orgán

Druhou možností postupu určení nadřízeného orgánu, který dle názoru autora práce lze považovat za relevantní, je určení ÚOOÚ za nadřízený orgán povinných subjektů v této kategorii podle informačního zákona, avšak pouze v případě, kdy by nebylo možné určit nadřízený orgán dle správního řádu.¹⁴⁷

Autor dodává, že dle jeho názoru v těchto případech dozorový orgán určit lze, tedy za správnější, byť soudním přezkumem nepotvrzený postup považuje první výše uvedenou možnost určení nadřízeného orgánu s ohledem na orgán dozorový.

¹⁴⁵ STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA POŽÁRNÍ OCHRANY A VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA POŽÁRNÍ OCHRANY. Úřední deska. Online. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/menu-o-nas-uredni-deska-uredni-deska.aspx>. [cit. 2024-01-20].

¹⁴⁶ Dle ust. § 6 odst. 1 zákona č. 320/2015 Sb., o hasičském záchranném sboru: „Generální ředitelství je součástí ministerstva.“

¹⁴⁷ Dle ust. § 20 odst. 5 InfZ: „Nelze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů.“

C. Určení nadřízených orgánů podle povinných subjektů

Shodný názor s první z výše uvedených možností určení vyjádřila v rámci odpovědi na žádost o informace autora této práce *Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově*, která uvedla, že: „*Případné odvolání by bylo postoupeno na Ministerstvo vnitra ČR, které je zřizovatelem školy.*“¹⁴⁸ Stojí za zřetel, že škola by nadřízený orgán určovala s ohledem na zřizovatele, ale je potřeba uvést, že škola fakticky dochází ke správnému výsledku, a to určení orgánu dozorového, jak bylo představeno výše.

Obdobně na žádost o informace autora této práce odpověděla *Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Praze*, která ve své odpovědi uvedla,¹⁴⁹ že: „*Nadřízeným orgánem Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Praze (dále jen „VPŠ a SPŠ MV“ nebo „škola“)* v souvislosti s informačním zákonem je zřizovatel školy, tedy Ministerstvo vnitra České republiky.“ A dále uvedla, že: „*[v] tuto chvíli evidujeme pět rozhodnutí o odvolání (č. j. MV-116379-2/NZ-2016 ze dne 26. srpna 2016, č. j. MV-116379-3/NZ-2016 ze dne 26. srpna 2016, č. j. MV-116379-4/NZ-2016 ze dne 26. srpna 2016, č. j. MV-116379-12/NZ-2016 ze dne 19. října 2016, č. j. MV-116379-14/NZ-2016 ze dne 14. listopadu 2016).*“

Posledně jmenované rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 14. listopadu 2016, č. j. MV-116379-14/NZ-2016, v odůvodnění příslušnosti k rozhodnutí uvádí, že: „*Ministerstvo vnitra, jako nadřízený věcně příslušný odvolací orgán podle ustanovení § 16 odst. 2¹⁵⁰ zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), v návaznosti na ustanovení § 178 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a ustanovení § 172 odst. 2¹⁵¹ zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, rozhodlo (...)*“.

---

¹⁴⁸ Odpověď Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Holešově na žádost o informace ze dne 23. 1. 2024, č.j. VPŠH-105-2/2024-KR.

¹⁴⁹ Odpověď Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Praze na žádost o informace ze dne 24. 1. 2024, č. j. VPŠA-24/KR-2024.

¹⁵⁰ Ust. § 16 odst. 2 InfZ: „*Povinný subjekt předloží odvolání spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení odvolání.*“

¹⁵¹ Ust. § 172 odst. 2 školského zákona: „*Ministerstvo vnitra zřizuje a zrušuje střední policejní školy, vyšší odborné policejní školy, střední školy požární ochrany, vyšší odborné školy požární ochrany a školská zařízení.*“

3.6.2. Nadřízený orgán škol a školských zařízení, které jsou součástí organizační složky státu

Další kategorií, kterou je pro potřeby zkoumané problematiky nutné rozebrat, jsou školy a školská zařízení, které tentokrát nejsou samostatnou organizační složkou státu, ale pouze její součástí. Je tedy potřeba probádat, zda tato odchylka od výše zkoumané problematiky má z pohledu informačního zákona relevanci.

Příklady škol a školských zařízení působících jako součást organizační složky státu:

Vojenská střední škola a Vyšší odborná škola Ministerstva obrany v Moravské Třebové

Adresa: Jevíčská 937/7, Předměstí, 571 01 Moravská Třebová
IČO: 60162694
Ředitel: plk. gšt. Ing. Milan Kalina
Datum zápisu do rejstříku: 9. 2. 2007
Součástí organizační složky státu byla zřízena na dobu neurčitou.
Právní forma: součást organizační složky státu
Zřizovatel: Ministerstvo obrany, Tychonova 221/1, Hradčany, 160 00 Praha 6

Resortní identifikátor (RED_IZO): 690000014
Ředitel je současně statutárním orgánem právnické osoby.

Právnická osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

Id. zařízení	Typ	Název zařízení	Obec	Ulice	Č.p.	C.o.	M.část	PSC	Cizí vyučovací jazyk	Kapacita	Platnost zařízení
250000016	C00	Střední škola	Moravská Třebová	Jevíčská	937	7	Předměstí	57101		-2	Platné
250000059	E00	Vyšší odborná škola	Moravská Třebová	Jevíčská	937	7	Předměstí	57101		-3	Platné
181050048	H22	Domov mládeže	Moravská Třebová	Jevíčská	937	7	Předměstí	57101		-1	Platné

Výsledek vyhledávání ve školském rejstříku ke dni 18. 1. 2024.

Střední odborné učiliště

Adresa: Na Veselí 1703/51, Nusle, 140 67 Praha 4
IČO: 00212423
Ředitel: Mgr. Josef Polcer
Datum zápisu do rejstříku: 1. 3. 2007
Součástí organizační složky státu byla zřízena na dobu neurčitou.
Právní forma: součást organizační složky státu
Zřizovatel: Ministerstvo spravedlnosti, Vyšehradská 427/16, Nové Město, 128 10 Praha 2

Resortní identifikátor (RED_IZO): 651036101
Ředitel je současně statutárním orgánem právnické osoby.

Právnická osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

Id. zařízení	Typ	Název zařízení	Obec	Ulice	Č.p.	C.o.	M.část	PSC	Cizí vyučovací jazyk	Kapacita	Platnost zařízení
110017587	C00	Střední škola	Praha 4	Na Veselí	1703	51	Nusle	14067		-1	Platné

Výsledek vyhledávání ve školském rejstříku ke dni 18. 1. 2024.

Dle názoru autora opětovně přichází v úvahu určení, že nadřízeným orgánem škol a školských zařízení uvnitř *součásti organizační složky* státu je ten orgán, který vykovává dozor, shodně jako bylo popsáno v podkapitole výše.

Avšak v praxi se lze setkat s opodstatněným názorem, který nehledí na školy a školská zařízení uvnitř součásti organizační složky státu jako na povinné subjekty a za povinný subjekt považuje až samotnou organizační složku. Popsaný případ se konkrétně týká *Středního odborného učiliště, Na Veselí 1703/51, Nusle, 140 67 Praha 4*, což je vzdělávací instituce zaměřená na vzdělávání osob ve výkonu trestu.

Na základě žádosti autora této práce o informace Střední odborné učiliště uvedlo: „Povinný subjekt se k jednotlivým bodům žádosti vyjadřuje následovně: Vězeňská služba České republiky („Vězeňská služba“) je zřízena zákonem č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Tentýž zákon v

§ 4 odst. 1 vyjmenovává organizační jednotky Vězeňské služby a jednou z nich je i Střední odborné učiliště.

Organizačním jednotkám Vězeňské služby, jakožto orgánu státní správy s celostátní působností, žádný zákon nevymezuje v oblasti poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím samostatnou rozhodovací pravomoc. Nemají tedy v této oblasti postavení správního orgánu ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a nelze je tudíž pro účely určení místně příslušného soudu podle § 7 odst. 2 tohoto zákona považovat za správní orgán, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni [např. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 4 As 269/2018–15 ze dne 26. září 2018].

Povinným subjektem ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím je pouze Vězeňská služba se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4. Jejím nadřízeným orgánem je Ministerstvo spravedlnosti České republiky.¹⁵²

Pro posouzení správnosti uvedeného tvrzení je stěžejní v textu uvedený rozsudek NSS ze dne 26. 9. 2018, čj. 4 As 269/2018-15, jehož právní věta zní: „Věznice jako organizační jednotky Vězeňské služby České republiky podle § 1 odst. 4 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážci České republiky, nemají v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, samostatnou rozhodovací pravomoc. Nemají tedy v této oblasti postavení správního orgánu ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a nelze je tudíž pro účely určení místně příslušného soudu podle § 7 odst. 2 s. ř. s. považovat za správní orgán, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni.“

Obdobně jako v rozsudku NSS rozebírané věznice je Střední odborné učiliště organizační jednotkou Vězeňské služby ČR podle ustanovení § 1 odst. 4 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské a justiční strážci České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vězeňské strážci“), které uvádí, že: „Organizačními jednotkami Vězeňské služby jsou generální ředitelství, vazební věznice, věznice, ústavy pro výkon zabezpečovací detence, Střední odborné učiliště a Akademie Vězeňské služby. Generální ředitelství zabezpečuje plnění společných úkolů ostatních organizačních jednotek, které metodicky řídí a kontroluje. V čele vazebních věznic, věznic, ústavů

---

¹⁵² Sdělení Generálního ředitelství Vězeňské služby ve věci žádosti o poskytnutí informace ze dne 18. ledna 2024, Č. j.: VS-18219-2/ČJ-2024-800040-INFZ.

pro výkon zabezpečovací detence, Středního odborného učiliště a Akademie Vězeňské služby jsou ředitelé, které jmenuje a odvolává generální ředitel. “.

S ohledem na výše uvedené ustanovení zákona lze konstatovat, že Střední odborné učiliště je ve stejném postavení jako v rozsudku NSS zkoumané věznice. Tedy výše představený názor, že Střední odborné učiliště není povinný subjekt, tedy je zapotřebí žádost o informace směřovat k Vězeňské službě, jejímž nadřízeným orgánem je Ministerstvo spravedlnosti, je s ohledem na právní odůvodnění potřeba považovat za správný postup v souladu s aktuální judikaturou NSS.

Autor této práce zastává alternativní názor, že by na uvedenou problematiku mohlo být nahlíženo i optikou starší judikatury správních soudů a názorem, který by mohl být velice zjednodušeně shrnut takto: „každý správní orgán je povinným subjektem, ale ne každý povinný subjekt je správním orgánem“. Tento přístup lze ilustrovat na případě Policie ČR, přičemž: *„je povinným subjektem Policie jako taková, kterou nicméně ve smyslu zákona o Policii ČR (zákon č. 273/2008 Sb.) tvoří její organizační útvary, jimiž policie jedná – názor, podle něhož povinným subjektem je pouze Policie ČR jako celek, a nikoliv tedy její jednotlivá organizační složka, proto nemůže obstat,¹⁵³ jak jednoznačně potvrdil i NSS ve svém rozsudku č. j. 1 Ans 5/2010-172 (2440/2011 Sb. NSS).“¹⁵⁴*

Při aplikaci přístupu, že povinným subjektem je přímo Střední odborné učiliště, které zastřešuje školy a školská zařízení, lze dovodit, že nadřízeným orgánem by byl určen orgán dozorový. Dozorový orgán lze určit s ohledem na ustanovení § 1 odst. 4 zákona o vězeňské strážci, které uvádí, že: *„Generální ředitelství (vězeňské služby) zabezpečuje plnění společných úkolů ostatních organizačních jednotek (Střední odborné učiliště), které metodicky řídí a kontroluje.“.*

Obdobné určení nadřízeného orgánu by šlo očekávat také u Vojenské střední školy a *Vyšší odborné školy Ministerstva obrany v Moravské Třebové*, ale praxe je u zkoumaného subjektu jiná. Vyšší odborná škola ve své odpovědi na žádost

---

¹⁵³ Podle ust. § 6 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů: *„(1) Policii tvoří útvary, jimiž jsou a) Policejní prezidium České republiky (dále jen „policejní prezidium“) v čele s policejním prezidentem, b) útvary policie s celostátní působností, c) krajská ředitelství policie (dále jen „krajské ředitelství“), d) útvary zřízené v rámci krajského ředitelství.“.* Přičemž za povinný subjekt není považována jen Policie ČR jako celek, ale i jednotlivé útvary.

¹⁵⁴ FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš. § 2 [Povinnost poskytovat informace]. In: FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš, JIROVEC, Tomáš. Zákon o svobodném přístupu k informacím. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 26.

o informace¹⁵⁵ uvedla následující: „V souladu s čl. 27 písm. d) Organizačního řádu Ministerstva obrany (dále jen „OŘMO“) č. 61/2019, Věstníku je Vojenská střední škola a Vyšší odborná škola MO v Moravské Třebové (dále jen „VŠŠ a VOŠ MO“) přímo podřízena Státnímu tajemníkovi v Ministerstvu obrany.

Za výkon státní správy v oblasti vojenského školství odpovídá v souladu s čl. 86 odst. 1 OŘMO Sekce státního tajemníka v Ministerstvu obrany. Čl. 88 odst. 1 OŘMO uvádí, že státní správu ve vojenském školství a úkoly nadřízeného správního orgánu ve správním řízení plní Odbor řízení lidských zdrojů Sekce státního tajemníka v Ministerstvu obrany.“

Z odpovědi povinného subjektu lze vyvodit, že jednak samo sebe považuje za povinný subjekt, tedy na rozdíl od výše popsaného *Středního odborného učiliště*, u kterého je povinným subjektem až Vězeňská služba ČR. Dalším zajímavým faktem je, že v souladu s vnitřním organizačním řádem Ministerstva obrany považuje za nadřízený orgán školy Státního tajemníka Ministerstva obrany.

Závěrem autor této práce dodává, že zůstává nezodpovězenou otázkou, kterou z výše prezentovaných možností by za správnou označil soudní přezkum, avšak má za to, že tuto odpověď nelze v brzké době očekávat s ohledem na zanedbatelný počet těchto povinných subjektů.

---

¹⁵⁵ Odpověď Vojenské střední školy a Vyšší odborné školy Ministerstva obrany na žádost o informace ze dne 30. 1. 2024, č. j. MO 84220/2024-4190.

3.6.3. Nadřízený orgán škol a školských zařízení, které jsou zřízeny organizační složkou státu.

Posledním povinným subjektem v této kapitole, který je potřeba rozebrat, je *Mateřská škola Klásek s.p.o.*, která má formu státní příspěvkové organizace a byla zřízena Ministerstvem zemědělství.

Mateřská škola Klásek s.p.o.												
Adresa: Těšnov 65/17, Nové Město, 110 00 Praha 1												
IČO: 06081771												
Reditelka: Lenka Šlepičková												
Datum zápisu do rejstříku: 1. 9. 2017												
Právní forma: příspěvková organizace												
Zřizovatel: Ministerstvo zemědělství, Těšnov 65/17, Nové Město, 117 05 Praha 1												
Resortní identifikátor (RED_IZO): 691011141												
Reditelka je současně statutárním orgánem právnické osoby.												
Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:												
Id. zařízení	Typ	Název zařízení	Obec	Ulice	Č.p.	C.o.	M.část	PSČ	Cizí vyučovací jazyk	Kapacita	Platnost zařízení	
181088762	A00	Mateřská škola	Praha 1	Těšnov	65	17	Nové Město	11000		42	Platné	
181088771	L13	Školní jídelna - výdejna	Praha 1	Těšnov	65	17	Nové Město	11000		42	Platné	

Výsledek vyhledávání ve školském rejstříku ke dni 21. 1. 2024.

Státní příspěvková organizace, obdobně jako *příspěvková organizace*, je právnickou osobou s vlastní právní osobností. Terminologický rozdíl spočívá v rozdílu osoby zřizovatele. Státní příspěvková organizace je zřizována v zásadě organizační složkou státu, a to v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, přičemž příspěvková organizace je zřizována obcemi¹⁵⁶ a kraji¹⁵⁷, tedy územně samosprávnými celky (veřejnoprávními korporacemi), a to v souladu s úpravou obsaženou v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (zákon někdy nazývaný jako „malá rozpočtová pravidla“).

K určení nadřízeného orgánu podle informačního zákona je stěžejní to, že se jedná o právnickou osobu, tedy je možné nalézt orgán, který právnickou osobu pověřil výkonem veřejné správy. Uvedený postup určení je popsán v kapitole: 3.2. Nadřízený orgán mateřských škol. Pro případ žádosti o informace směřující na školské zařízení, kterým je zde školní jídelna: 3.4.2. Nadřízený orgán školských zařízení neposkytujících vzdělávání.

V souladu s tímto prezentovaným názorem se také na základě žádosti o informace vyslovil sám povinný subjekt: *Mateřská škola Klásek s.p.o.*

¹⁵⁶ Viz například seznam „obecních“ příspěvkových organizací obce Lesnice. OBEC LESNICE. Seznam příspěvkových organizací obce Lesnice [online]. Dostupné z: <https://www.lesnice.cz/obec-7/seznam-prispevkovych-organizaci-obce/>.

¹⁵⁷ Viz například seznam „krajských“ příspěvkových organizací Středočeského kraje. REGISTR SMLUV. Seznam příspěvkových organizací Středočeského kraje [online]. Dostupné z: https://smlouvy.gov.cz/smlouva/soubor/2181238/P%C5%99loha_seznamPO.pdf.

Povinný subjekt ve své odpovědi ze dne 29. 1. 2024, č. j. 24/2024, uvedl, že: „*Mateřská škola Klásek s.p.o. jako povinný subjekt do dnešního dne neobdržela žádnou žádost o informace podle informačního zákona.*

Na základě Vašeho dotazu však bylo zjištěno, že starší judikatura dospěla k závěru, podle níž v záležitostech týkajících se výkonu státní správy ve školství by měl být odvolacím orgánem MŠMT/krajský úřad, tj. ten, kdo vede školský rejstřík. U ostatních informací by se pak uplatnil obecný princip (dříve ten, kdo byl v čele, dnes ÚOOÚ - § 20 odst. 5; Komp 2/2020, Komp 3/2021). To však naráží na nesouhlas ÚOOÚ tak MŠMT.“.

Za zřetel stojí myšlenka prezentovaná v poslední větě vyjádření povinného subjektu, tedy že v případě informací, které nesouvisí s činností povinného subjektu v oblasti „výkonu státní správy ve školství“, by se uplatnilo určení, že nadřízeným orgánem je ÚOOÚ. S prezentovaným názorem autor této práce souhlasí, a to v případě školských zařízení, na které nebyl přenesen výkon veřejné správy (výkon vzdělávání), tedy například školních jídelen nebo výdejen obědů. Viz podkapitola: 3.4.2. Nadřízený orgán školských zařízení neposkytujících vzdělávání.

3.6.4. Souhrn nadřízených orgánů podle vyjádření povinných subjektů

V návaznosti na výše popsané autor této práce uvádí tabulkový souhrn, ve kterém jsou reflektovány vyjádření povinných subjektů k určení, kdo je jejich nadřízeným orgánem podle informačního zákona:

		zřizovatel:	nadřízený orgán podle povinného subjektu:
organizační složka státu	Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově	Ministerstvo vnitra	Ministerstvo vnitra
	Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany	Ministerstvo vnitra	Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru
	Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Praze	Ministerstvo vnitra	Ministerstvo vnitra
součást organizační složky státu	Střední odborné učiliště, Na Veselí 1703/51, Nusle, 140 67 Praha 4	Ministerstvo spravedlnosti	*
	Vojenská střední škola a Vyšší odborná škola Ministerstva obrany v Moravské Třebové	Ministerstvo obrany	Státní tajemník Ministerstva obrany
zřízeny organizační složkou státu	Mateřská škola Klásek s.p.o.	Ministerstvo zemědělství	**
*nepovažuje se za povinný subjekt, za ten označuje Vězeňskou službu, jejímž nadřízeným orgánem je Ministerstvo spravedlnosti			
**povinný subjekt neoznačil konkrétní nadřízený orgán, ten by byl určen podle obsahu požadované informace			

Závěrem této podkapitoly lze poznamenat, že popsaná problematika není sjednocena ani u povinných subjektů, které jsou součástí organizační složky státu, případně organizační složkou státu. Za zřetel také stojí, že není v praxi přesvědčivě vyjasněna ani stěžejní otázka, zda je vůbec „školská entita“, která je součástí organizační složky státu, povinným subjektem podle informačního zákona.

3.7. Problematika určení nadřízeného orgánu u právnických osob vykonávajících činnost více druhů škol a školských zařízení

Pro následující výklad je opětovně vhodné zmínit rozdíl a vzájemnou spojitost mezi právnickou osobou, druhem školy či druhem školského zařízení. Právnická osoba, která v rozmanitých typech a formách vykonává vzdělávací činnost, může zastřešovat i několik druhů škol a druhů školských zařízení, které jsou společně zapsány ve školském rejstříku. Z toho vychází výsledky vyhledávání v rámci školského rejstříku, kdy je v zásadě vždy větší počet druhů škol a druhů školských zařízení než právnických osob jejich činnost vykonávajících.

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE
A TĚLOVÝCHOVY

Rejstřík škol a školských zařízení (Verze 2.96)

Přehled škol a školských zařízení:

Zadaným podmínkám vyhovuje 400 škol/zařízení v 296 právnických osobách. Zobrazena 1 stránka z celkového počtu 30 stránek. Počet zobrazených záznamů není skutečný počet, výběr je limitován 400 záznamů. Upřesněte výběrové podmínky.

Výsledek vyhledávání škol a školských zařízení zřizovaných krajem ke dni 27. 1. 2024. Z výsledku vyhledávání je patrné, že v případě této kategorie vychází na jednu právnickou osobu cca. 1,3 školy či školského zařízení.

Značná část právnických osob sdružuje pouze jednu školu nebo jedno školské zařízení, jak také vyplývá z výše uvedeného vyhledávání ve školském rejstříku, tedy určení nadřízeného orgánu tohoto povinného subjektu není dále zkomplikované, neboť právnická osoba nese název zařízení, které obsahuje a jehož činnost vykonává. V těchto případech není nijak zásadní z pohledu informačního zákona mezi termínem školy jako druhu a školy jako právnické osoby obsahující druh školy rozlišovat, neboť zde tyto pojmy splývají a existence druhu školy nebo druhu školského zařízení jakožto právnické osoby se obecně presumuje s ohledem na ustanovení § 8 odst. 1 školského zákona.

Avšak existují i právnické osoby sdružující více druhů škol a více druhů školských zařízení současně, přičemž v těchto případech je vhodné druh školy či druhu školského zařízení terminologicky od právnické osoby odlišovat.

Příklad právnické osoby s jedním druhem školy:

 Rejstřík škol a školských zařízení (Verze 2.96)

Zobrazují pouze platné záznamy!
Právnická osoba vykonávající činnost škol a školských zařízení:
Gymnázium, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace

Adresa: Františka Hajdy 1429/34, Hrabůvka, 700 30 Ostrava
IČO: 00842745
Resortní identifikátor (RED_IZO): 600017451
Ředitelka: Mgr. Sárka Staníčková
Ředitelka je současně statutárním orgánem právnické osoby.
Datum zápisu do rejstříku: 1. 1. 2005
Právnická osoba byla zřízena na dobu neurčitou.
Právní forma: příspěvková organizace
Zřizovatel: Moravskoslezský kraj, 28. října 2771/117, Moravská Ostrava, 702 18 Ostrava

Právnická osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

Id. zařízení	Typ	Název zařízení	Obec	Ulice	Č.p.	Č.o.	M.část	PSC	Cizí vyučovací jazyk	Kapacita	Platnost zařízení
000842745	C00	Střední škola	Ostrava	Františka Hajdy	1429	34	Hrabůvka	70030		670	Platné

[Zpět na seznam](#)

Výsledek vyhledávání ve školském rejstříku ke dni 6. 7. 2023.

Příklad právnické osoby s jedním druhem školského zařízení:

Zobrazují pouze platné záznamy!
Právnická osoba vykonávající činnost škol a školských zařízení:
Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 11 a 12

Adresa: Kupeckého 576/17, Háje, 149 00 Praha 4
IČO: 48135054
Resortní identifikátor (RED_IZO): 600032159
Ředitelka: Mgr. Dagmar Boučková
Ředitelka je současně statutárním orgánem právnické osoby.
Datum zápisu do rejstříku: 1. 1. 2005
Právnická osoba byla zřízena na dobu neurčitou.
Právní forma: příspěvková organizace
Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2/2, Staré Město, 110 01 Praha 1

Právnická osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

Id. zařízení	Typ	Název zařízení	Obec	Ulice	Č.p.	Č.o.	M.část	PSC	Cizí vyučovací jazyk	Kapacita	Platnost zařízení
048135054	K10	Pedagogicko-psychologická poradna	Praha 4	Kupeckého	576	17	Háje	14900		neuvádí se	Platné

[Zpět na seznam](#)

Výsledek vyhledávání ve školském rejstříku ke dni 6. 7. 2023.

Příklad právnické osoby s více školami a více školskými zařízeními:

Mateřská škola, základní škola a střední škola pro sluchově postižené, Valašské Meziříčí, Vsetínská 454

Adresa: Vsetínská 454/53, 757 01 Valašské Meziříčí
IČO: 00843598
Resortní identifikátor (RED_IZO): 600027210
Ředitel: Mgr. Antonín Liebel
Ředitel je současně statutárním orgánem právnické osoby.
Datum zápisu do rejstříku: 1. 1. 2005
Právnická osoba byla zřízena na dobu neurčitou.
Právní forma: příspěvková organizace
Zřizovatel: MŠMT, Karmelitská 529/5, Malá Strana, 118 12 Praha 1

Právnická osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

Id. zařízení	Typ	Název zařízení	Obec	Ulice	Č.p.	Č.o.	M.část	PSC	Cizí vyučovací jazyk	Kapacita	Platnost zařízení
000843598	A00	Mateřská škola	Valašské Meziříčí	Vsetínská	454	53	Valašské Meziříčí	75701		44	Platné
110022947	B00	Základní škola	Valašské Meziříčí	Vsetínská	454	53	Valašské Meziříčí	75701		155	Platné
110022971	C00	Střední škola	Valašské Meziříčí	Vsetínská	454	53	Valašské Meziříčí	75701		115	Platné
110022980	H21	Internát	Valašské Meziříčí	Vsetínská	454	53	Valašské Meziříčí	75701		114	Platné
110022939	K20	Speciální pedagogické centrum	Valašské Meziříčí	Vsetínská	454	53	Valašské Meziříčí	75701		neuvádí se	Platné
103044213	L11	Školní jídelna	Valašské Meziříčí	Vsetínská	454	53	Valašské Meziříčí	75701		270	Platné
181013703	G21	Školní družina	Valašské Meziříčí	Vsetínská	454	53	Valašské Meziříčí	75701		42	Platné
181074346	G22	Školní klub	Valašské Meziříčí	Vsetínská	454	53	Valašské Meziříčí	75701		24	Platné

Výsledek vyhledávání ve školském rejstříku ke dni 6. 7. 2023.

Při analýze výše uvedeného příkladu *Mateřské, základní a střední školy pro sluchově postižené, Valašské Meziříčí, Vsetínská 454* lze dojít k závěru, že nadřízený orgán není potencionálně pouze jeden.

Pokud by žádost o informace svým obsahem cílila na druh školy (druh = určovatel), tak lze mít za to, že nadřízeným orgánem podle informačního zákona

v případě *mateřské školy* zřizované MŠMT je MŠMT; nadřízeným orgánem *základní školy a střední školy* je v souladu s teoretickým výkladem opět MŠMT.

Obdobně v případě školských zařízení, které poskytují vzdělávání, je nadřízeným orgánem MŠMT, neboť je jejich zřizovatelem, avšak v případě školní jídelny neposkytující vzdělávání je jím ÚOOÚ.

Je na povinném subjektu, aby správně vyhodnotil, pod který nadřízený orgán žádost podle informačního zákona svým obsahem spadá. Kupříkladu dotaz směřující na odměny zaměstnanců mateřské školy (druh školy – určovatel) zřízené MŠMT by měl být v případě odmítnutí a následného odvolání žadatele předán spolu se spisovým materiálem k rozhodnutí MŠMT. Naopak žádost o informace směřující svým obsahem jen a pouze na školní jídelnu – stravovací zařízení by měla být v navazujícím rozhodnutí o odvolání nebo stížnosti na postup podle informačního zákona rozhodnuta ÚOOÚ (např. Kolik jídel stravovací zařízení denně strávnickům vydá?).

Může však nastat problematická situace, kdy žádost o informace směřuje na několik škol a školských zařízení v jedné právnické osobě najednou (plošně na celý povinný subjekt), poskytnutí informace bylo povinným subjektem odmítnuto a žadatel v řádné lhůtě opravný prostředek podle InfZ. V tomto případě se nabízí možnost rozdělení částí žádosti podle druhu škol a školských zařízení se společným nadřízeným orgánem a jejich jednotlivé postoupení určeným nadřízeným orgánům.

Autor této práce má za to, že pospaná situace je v praxi řešena spíše postoupením spisového materiálu jednomu nadřízenému orgánu, a to nadřízenému orgánu v konkrétním případě „dominantnímu“ (zde MŠMT), byť se lze domnívat, že je zde riziko následné nicotnosti vydaných rozhodnutí nadřízeným orgánem.

Autor si je vědom, že výše představené určení nadřízených orgánů s ohledem na často si protiřečící názorové proudy, a to nezdědka prezentované v judikatuře správních soudů, může budít nedůvěru a vytvářet nadbytečnou administrativní zátěž, je však přesvědčen, že se jedná o správné určení v souladu s informačním zákonem a jinými souvisejícími předpisy. Leckdy může být tedy nezbytné ze strany povinného subjektu žádost o informace, která obsahem směřuje k několika druhům škol a druhým školských zařízení s rozdílnými nadřízenými orgány, tuto žádost „rozdělit“ a postoupit více nadřízeným orgánům a tím se vyvarovat hrozící nicotnosti rozhodnutí.

3.8. Problematika nesprávného určení nadřízeného orgánu povinného subjektu

I přes nespornou komplikovanost určení nadřízeného orgánu podle informačního zákona ve výše uvedených případech škol a školských zařízení, judikturní i teoretické nejasnosti, správní řád postihuje nesprávné určení pomyslně „sankcí“ nejvyšší, a to nicotností. Právní teorie uvádí, že: „*nicotný správní akt, též nulitní nebo paakt, je takový akt, který pro své vady je neplatný od samého počátku a na který lze pohlížet jako na neexistující a nikoho nezavazující.*“¹⁵⁸

Správní řád obsahuje úpravu nicotnosti správních aktů v ustanovení § 77 odst. 1, které stanoví, že: „*[n]icotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. (...).*“ Dále stejné ustanovení správního řádu v odstavci druhém uvádí, že: „*Nicotnost zjišťuje a rozhodnutím prohlašuje správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který nicotné rozhodnutí vydal, a to kdykoliv; jestliže správní orgán dojde k závěru, že jiný správní orgán učinil úkon, který je nicotným rozhodnutím, dá podnět správnímu orgánu příslušnému k prohlášení nicotnosti.*“

Správní řád i přes nemožnost zhojit nicotnost v případě věcné nepřislušnosti správního orgánu, který vydal správní akt a nebyl nadřízeným orgánem věcně příslušnému správnímu orgánu, nepožaduje po osobách dovolávajících se nulity správního aktu dodržení žádné lhůty. Ustanovení § 77 odst. 3 pouze stanoví okruh osob, které jsou aktivně legitimovány k podání podnětu dovolávajícího se nicotnosti správního aktu a povinnosti správního orgánu při neshledání důvodů nicotnosti.¹⁵⁹

Lze uzavřít, že správní orgány rozhodující, jakožto nadřízené orgány podle informačního zákona, ve věcech odvolání a stížností čelí nezáviděníhodné situaci, kdy si nemohou být samy jisty, že jejich postup určení je správný, byť postupují v souladu s názorem správních soudů obsažených v judikatuře nebo názorem vyšších správních orgánů. V případě rozdílného rozhodnutí soudů při určení nadřízeného orgánu, které se bude lišit od rozhodovací praxe např v určitém kraji, potencionálně může existovat

---

¹⁵⁸ HENDRYCH, Dušan. Nicotný správní akt. In: HENDRYCH, Dušan a kol. *Právnícký slovník*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009.

¹⁵⁹ § 77 odst. 3 SŘ stanoví, že: „*Účastníci řízení, v němž bylo rozhodnutí vydáno, a dále ti, kteří jsou uvedeni v písemném vyhotovení tohoto rozhodnutí, jakož i právní nástupci těchto osob, pokud by byli rozhodnutím vázáni, mohou dát podnět k prohlášení nicotnosti; jestliže správní orgán neshledá důvody k zahájení řízení o prohlášení nicotnosti, sdělí tuto skutečnost s uvedením důvodů do 30 dnů podatelci.*“

několik desítek či stovek nicotných rozhodnutí, u kterých se budou dotčené osoby domáhat nápravy.

Náprava takového rozhodnutí by obnášela znovu prostudování spisového materiálu a nové rozhodnutí u nově, pokud možno „správně“, určeného nadřízeného orgánu, což pro správní orgán vždy znamená nechtěnou administrativní zátěž, případně odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.¹⁶⁰

---

¹⁶⁰ Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

PRAKTICKÁ ČÁST

4. Určování nadřízeného orgánu gymnázií ve správní praxi

V návaznosti na výše pospané určení nadřízených orgánů škol a školských zařízení podle teorie a judikatury soudů je cílem této části práce nastínit problematiku určení nadřízeného orgánu povinných subjektů, za které byly vybrány právnické osoby vykonávající činnost gymnázií, a to ve správní praxi. Stojí za všimnutí, že ve všech zkoumaných případech mají gymnázia formu příspěvkové organizace, tedy se jedná o gymnázia státní, synonymně veřejná, která jsou zřizována nejčastěji jednotlivými kraji.

Předně je třeba upozornit, že povinným subjektem v pojetí informačního zákona je právnická osoba, nejčastěji příspěvková organizace, vykonávající činnost školy (zde gymnázia). Jak mimo jiné plyne z rozhodnutí správních orgánů uvedených níže, bývá tato právnická osoba v běžné mluvě nejčastěji nazývána kupříkladu jako „gymnázium“. V užším slova smyslu jsou nicméně pojmy jako *gymnázium*, *základní škola*, *střední škola*, *školní jídelna* atd. pouze označením druhu školy či druhu školského zařízení, které je či jsou součástí právě povinného subjektu – právnické osoby. Právě od druhu školy či druhu školského zařízení, ke kterým žádost o informace obsahem směřuje, se odvíjí nadřízený orgán povinného subjektu.

Jak již bylo popsáno výše, gymnázium je školou, a to v souladu s ustanovením § 7 odst. 3 školského zákona školou střední, neboť právě tento pojem zastřešuje v zákoně taxativně vyjmenovanou skupinu, pod kterou spadají gymnázia, střední odborné školy a střední odborná učiliště.

Gymnázia byla vybrána jako předmět zkoumání praktické části této práce, neboť jsou umístěna v každém kraji v České republice, jejich počet není enormní,¹⁶¹ tedy bylo možné obeslat značnou část z nich a pečlivě se věnovat navazujícím řízením o odvolání nebo stížnosti na postup podle informačního zákona. Dalším z faktorů ovlivňujících výběr předmětu zkoumání, je skutečnost, že právnické osoby, které zastřešují gymnázia, jsou nejčastěji výsostně určeny pouze jako gymnázium, tedy komplikující prvek plurality škol a školských zařízení byl značně omezen, blíže v kapitole: 3.7. Problematika určení

---

¹⁶¹ Český statistický úřad uvádí k roku 2019, že v České republice je celkově (včetně soukromých): „355 gymnázií: 290 čtyřletých, 69 šestiletých a 271 osmiletých. Řada institucí fungovala současně jako čtyřleté i víceleté gymnázium. Docházelo do nich 130 tisíc studentů (43 % chlapců a 57 % dívek).“

nadřízeného orgánu u právnických osob vykonávajících činnost více druhů škol a školských zařízení.

Dále je třeba upozornit, že jsou v této části představeny příklady určení nadřízeného orgánu i u některých základních škol, a to z důvodu dokreslení komplikovaného určení nadřízených orgánů v jednotlivých krajích.

Data, která jsou níže představena a rozebrána, byla shromážděna během žádání o informace o odměňování zaměstnanců gymnázií v České republice za rok 2021. V řádu několika měsíců autor této diplomové práce se žádostí o informace obeslal přes dvě stovky státních¹⁶² gymnázií napříč všemi kraji v České republice, přičemž ve většině případů byla informace bez dalšího povinným subjektem poskytnuta a nenásledovalo žádné navazující řízení zahájené na základě podaného odvolání nebo stížnosti na postup (dále jen „**opravné prostředky podle InfZ**“).

V případě povinných subjektů, které informaci na základě žádosti o informace odmítly poskytnout, autor této práce podal některý z opravných prostředků podle InfZ, a to nejčastěji z důvodu nečinnosti, odmítnutí podle platového nálezu¹⁶³ a nesprávně vyměřené úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání požadovaných informací. S ohledem na možnost autoremedury¹⁶⁴ povinných subjektů, tedy možnosti povinného subjektu plně vyhovět žadateli o informace v případě podání opravného prostředku podle

---

¹⁶² Obdobně v případě gymnázií, tedy obecně středních škol, běžně označovaných za „veřejné“, přičemž opakem jsou gymnázia soukromá („*Stát může preferovat státní (veřejné) školy, na nichž se vzdělání poskytuje bezplatně.*“ Viz: WINTR, Jan. *Principy českého ústavního práva*. 6. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2023, s. 211. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-911-9).

Dále také čl. 33 odst. 3 LZPS: „*Zřizovat jiné školy než státní a vyučovat na nich lze jen za podmínek stanovených zákonem; na takových školách se může vzdělání poskytovat za úplatu.*“. Za zmínku stojí mimo jiné nezaměnitelnost pojmu *státní vysoké školy* a *veřejné vysoké školy*, kdy státní vysoká škola není na rozdíl od veřejné vysoké školy veřejnoprávní korporací.

¹⁶³ Nález ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn.: IV. ÚS 1378/16, který stanovil podmínky (platový test), za jejichž splnění mají být informace o platu na základě žádosti o informace poskytnuty.

¹⁶⁴ Možnost autoremedury je v případě stížnosti na postup zakotvena v § 16a odst. 5 InfZ, který stanoví, že: „*Povinný subjekt předloží stížnost spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu do 7 dnů ode dne, kdy mu stížnost došla, pokud v této lhůtě stížnosti sám zcela nevyhoví tím, že poskytne požadovanou informaci nebo konečnou licenční nabídku, sníží úhradu nebo vydá rozhodnutí o odmítnutí žádosti.*“. V případě odvolání nalezneme úpravu v souladu s § 20 odst. 4 písm. b) InfZ a v § 87 odst. 1 SŘ, který stanoví, že: „*Správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, je může zrušit nebo změnit, pokud tím plně vyhoví odvolání a jestliže tím nemůže být způsobena újma žádnému z účastníků, ledaže s tím všichni, kterých se to týká, vyslovili souhlas. Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání.*“.

InfZ a tento opravný prostředek nadřízenému orgánu nepostupovat, se počet řízení, ve kterých by rozhodoval sám nadřízený orgán, významně snížil.¹⁶⁵

Pro určení, kdo je nadřízeným orgánem, je stěžejní, aby sám nadřízený orgán určil svou příslušnost; proto je v této části kladen důraz zejména na řízení, kdy došlo k postoupení opravného prostředku podle InfZ nadřízenému orgánu, případně „domnělému“¹⁶⁶ nadřízenému orgánu povinného subjektu, který o něm rozhodl jako příslušný nadřízený orgán nebo opravný prostředek dále postoupil v souladu s postupem zakotveným ve správním řádu,¹⁶⁷ pokud se za nadřízený orgán nepovažoval.

Následující kapitoly této práce jsou členěny podle krajů, neboť gymnázia (ve smyslu právnické osoby), jakožto povinné subjekty, která se nacházejí ve shodném kraji, až na výjimky za nadřízený orgán určovala či určují totožný správní orgán a užívají téměř shodné vzory podání.¹⁶⁸

Autor této práce je toho názoru, že shodnost vzorů podání povinných subjektů je způsobena školeními a informacemi, které povinným subjektům poskytuje krajský úřad nebo jiná organizace, jež slouží k proškolení vedoucích zaměstnanců škol a školských zařízení v daném kraji.¹⁶⁹ Taktéž je důležité zdůraznit, že shodný vzor podání, který obsahuje vadu, má za následek, že povinné subjekty tuto chybu v celém kraji, až na výjimky, replikují.

---

¹⁶⁵ Například v Jihočeském kraji bylo obesláno 18 gymnázií: zahájeno 5 řízení o opravném prostředku podle InfZ, z toho 2 řízení rozhodnuta v rámci autoremedury a 3 rozhodnuta nadřízeným orgánem. Ve Středočeském kraji bylo obesláno 26 gymnázií: zahájeno 15 řízení o opravném prostředku podle InfZ, z toho 14 řízení rozhodnuto v rámci autoremedury a jen 1 rozhodnuto nadřízeným orgánem.

¹⁶⁶ Za domnělý nadřízený orgán označuje autor této práce správní orgán, kterému byl povinným subjektem či jiným správním orgánem postoupen opravný prostředek podle InfZ, ale který nebyl ve výsledku za příslušný nadřízený orgán povinného subjektu určen.

¹⁶⁷ Viz ust. § 12 SŘ.

¹⁶⁸ Jedná se zejména o vzory, které slouží povinnému subjektu k rozhodnutí odmítnutí žádosti o informace nebo oznámení o vyměření úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání.

¹⁶⁹ Příkladem může být *Vysočina Education, školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a středisko služeb školám, příspěvková organizace*. Jedná se o právnickou osobu, která byla zřízena Krajem Vysočina za účelem školení ředitelů a pedagogů.

4.1. Ústecký kraj

V Ústeckém kraji bylo na základě žádosti o informace a následného podání opravných prostředků podle InfZ zahájeno pět řízení, ve kterých rozhodl nadřízený orgán povinného subjektu, za který byl určen Krajský úřad Ústeckého kraje.

Ústecký kraj			
	Nadřízený orgán uvedený v poučení povinného subjektu:	Orgán, který rozhodl jako nadřízený orgán povinného subjektu:	Označení rozhodnutí:
Gymnázium Děčín, příspěvková organizace	neuveдено	Krajský úřad Ústeckého kraje	Rozhodnutí ze dne 10. 10. 2022, č. j.: KUUK/151423/2022, sp. zn.: KUUK/145760/2022.
Gymnázium Chomutov, příspěvková organizace	neuveдено	Krajský úřad Ústeckého kraje	Rozhodnutí ze dne 2. 1. 2022, č. j.: KUUK/000167/2023, sp. zn.: KUUK/185494/2022.
Gymnázium a Střední odborná škola, Klášterec nad Ohří, Chomutovská 459, příspěvková organizace	neuveдено	Krajský úřad Ústeckého kraje	Rozhodnutí ze dne 10. 10. 2022, č. j.: KUUK/150494/2022, sp. zn.: KUUK/146764/2022.
Gymnázium, Teplice, Čs. dobrovolců 11, příspěvková organizace	neuveдено, následně opraveno na Krajský úřad Ústeckého kraje	Krajský úřad Ústeckého kraje	Rozhodnutí ze dne 6. 1. 2023, č. j.: KUUK/004243/2023, sp. zn.: KUUK/142990/2022.
Gymnázium a Střední odborná škola dr. Václava Šmejkal, Ústí nad Labem, příspěvková organizace	Krajský úřad Ústeckého kraje	Krajský úřad Ústeckého kraje	Rozhodnutí ze dne 10. 11. 2022, č. j.: KUUK/165849/2022, sp. zn.: KUUK/165549/2022.

Tabulkový výčet řízení s uvedením, (i) který orgán byl povinným subjektem v poučení označen jako nadřízený orgán, (ii) který orgán o věci jako nadřízený orgán rozhodl a (iii) označení rozhodnutí.

Specifickým rysem vzorů, ze kterých vycházely povinné subjekty v Ústeckém kraji, je absence poučení¹⁷⁰ a celková strohost odůvodnění, blíže v Příloze č. 1 a Příloze č. 2.

Určení své příslušnosti jako nadřízeného orgánu provedl Krajský úřad Ústeckého kraje shodně ve všech řízeních následujícím způsobem: „*Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy, jako nadřízený správní orgán podle § 178 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, k rozhodování o stížnostech podaných podle § 16a zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „InfZ“), ve věci stížnosti pana Radka Hollmanna, (...) doručeného povinnému subjektu dne 16. 10. 2022 proti rozhodnutí Gymnázia Teplice, Čs. Dobrovolců 11, příspěvková organizace, sídlem*

¹⁷⁰ Obecnými náležitostmi rozhodnutí je poučení, které v souladu s ust. § 68 odst. 5 SŘ uvádí: „*zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává.*“. Obdobně sdělení o hrazení nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání podle ust. § 17 odst. 3 InfZ: „*Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d), ze kterého je patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o ní rozhoduje a u kterého povinného subjektu se podává.*“.

Čs. dobrovolců 530/11, 415 01 Teplice, (dále jen „povinný subjekt“) ze dne 13. 10. 2022, č. j. 353/GT10/2022 (...).¹⁷¹

Jak je z výše popsaného patrné, Krajský úřad Ústeckého kraje určuje svou místní a věcnou příslušnost na základě ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu. Jedná se o způsob určení, ze kterého plyne, že Krajský úřad Ústeckého kraje je názoru, že rozhodl o zápisu gymnázia do rejstříku škol v souladu s § 148 odst. 1 školského zákona, čímž právní osobu (obsahující gymnázium) pověřil výkonem veřejné správy podle § 2 odst. 3 a § 142 odst. 1 školského zákona a je tedy v souladu s § 178 odst. 2 správního řádu místně a věcně příslušným nadřízeným orgánem povinného subjektu. Popsaný postup je blíže rozebrán v podkapitole: 3.1.3.2 Krajský úřad, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol, určený v návaznosti na rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35.

---

¹⁷¹ Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 6. 1. 2023, sp. zn. KUUK/142990/2022, č. j. KUUK/004243/2023.

4.2. Moravskoslezský kraj

V Moravskoslezském kraji bylo na základě žádostí o informace směřujících k povinným subjektům a následného podání opravných prostředků podle InfZ zahájeno pouze jediné řízení, v jehož případě rozhodl nadřízený orgán, za který se určil Krajský úřad Moravskoslezského kraje.

S ohledem na (pro tento kraj výjimečné) určení nadřízeného orgánu níže uvedené právnické osoby vykonávající činnost základní školy uvádí autor této práce i toto řízení, které bylo vedeno v řízení jiného žadatele o informace v obdobné věci.

Moravskoslezský kraj			
	Nadřízený orgán uvedený v poučení povinného subjektu:	Orgán, který rozhodl jako nadřízený orgán povinného subjektu:	Označení rozhodnutí:
Gymnázium, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace	Krajský úřad Moravskoslezského kraje	Krajský úřad Moravskoslezského kraje	Rozhodnutí ze dne 9. 7. 2022, č. j.: MSK 119606/2022, sp. zn.: ŠMS/22384/2022/Hor 084.3 S5
Základní škola, Ostrava-Poruba, Porubská 832, příspěvková organizace	Krajský úřad Moravskoslezského kraje	MŠMT	Rozhodnutí ze dne 13. 12. 2022, č. j.: MSMT-31595/2022-2.

Tabulkový výčet řízení s uvedením, (i) který orgán byl povinným subjektem v poučení označen jako nadřízený orgán, (ii) který orgán o věci jako nadřízený orgán rozhodl a (iii) označení rozhodnutí.

Určení své příslušnosti jako nadřízeného orgánu *Gymnázia, Ostrava Hrabůvka, příspěvková organizace*, provedl Krajský úřad Moravskoslezského kraje následujícím způsobem: „*Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, jako věcně a místně příslušný správní orgán podle § 16a odst. 4 a § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a § 178 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve věci stížnosti pana Radka Hollmanna (...), na postup organizace Gymnázium, Ostrava – Hrabůvka, příspěvková organizace, se sídlem Fr. Hajdy 34, 700 30 Ostrava - Hrabůvka, zastoupenou Mgr. Šárkou Staničkovou, ředitelkou organizace, při vyřizování žádosti o poskytnutí informace ze dne 18. 7. 2022“.¹⁷²*

V tomto případě byla příslušnost určena shodně s Krajským úřadem Ústeckého kraje, tedy postupem, ze kterého lze vyvodit, že Krajský úřad Moravskoslezského kraje rozhodl o zápisu gymnázia do rejstříku škol v souladu s ustanovením § 148 odst. 1 školského zákona, čímž právnickou osobu obsahující gymnázium pověřil výkonem veřejné správy podle § 2 odst. 3 a § 142 odst. 1 školského

¹⁷² Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 9. 7. 2022, č. j. MSK 119606/2022, sp. zn. ŠMS/22384/2022/Hor 084.3 S5.

zákona a je tedy v souladu s § 178 odst. 2 správního řádu místně a věcně příslušným nadřízeným orgánem povinného subjektu. Popsaný postup je blíže rozebrán v podkapitole: 3.1.3.2 Krajský úřad, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol, určený v návaznosti na rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35.

Pro kontext stojí za zmínku uvést, že v případě základní školy: *Základní škola, Ostrava-Poruba, Porubská 832, příspěvková organizace*, která má rovněž sídlo v Moravskoslezském kraji, bylo ve věci rozhodnuto MŠMT, jakožto věcně příslušným nadřízeným orgánem.¹⁷³ A to i přesto, že v poučení povinného subjektu byl za nadřízený orgán označen Krajský úřad Moravskoslezského kraje. Rozhodnutí o odmítnutí žádosti povinným subjektem, a to včetně poučení, je uvedeno v Příloze č. 3.

Po podání odvolání jiným žadatelem o informace bylo vydáno rozhodnutí MŠMT ze dne 13. 12. 2022, č. j. MSMT-31595/2022-2, ve kterém se MŠMT určilo za nadřízený orgán výše uvedené základní školy, a to výkladem, že: „*Podle § 143 odst. 2 (...) školského zákona vede ministerstvo v rejstříku škol a školských zařízení údaje o ostatních školách, tj. také o Základní škole, Ostrava-Poruba, Porubská 832, příspěvkové organizaci. O zápisu povinného subjektu do předmětného rejstříku tudíž rozhoduje ministerstvo. Ministerstvo je ve smyslu výše citované právní úpravy v daném případě nutno považovat za orgán, který pověřil povinný subjekt výkonem veřejné správy na základě zákona. Jde tudíž o nadřízený správní orgán podle § 178 odst. 2 správního řádu, který je podle § 20 odst. 4 písm. b) informačního zákona věcně příslušný rozhodnout o odvolání žadatele proti rozhodnutí povinného subjektu. Uvedený závěr ministerstva se opírá o právní názor, který vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 12. 2018, č. j.: 7 As 235/2018-35.*“.

MŠMT ve výše uvedeném rozhodnutí užilo interpretaci zákona, která je blíže zpracována v kapitole: 3.1.3.2. MŠMT, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol v souladu s právně teoretickým výkladem.

S poukazem na výše popsané lze konstatovat, že i v případě jednoho kraje, ve kterém si krajský úřad osobuje postavení nadřízeného orgánu škol zřizovaných jako

---

¹⁷³ Lze doplnit, že v případě *základních škol* se lze setkat i se situací, kdy základní škola určuje nadřízený orgán podle svého zřizovatele. Takto například postupuje *Základní škola a Základní umělecká škola Líbeznice, příspěvková organizace* (místně náležející do Středočeského kraje), která v poučení svých rozhodnutí uvádí: „*Současně Vás poučujeme o právu podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona. Stížnost se podává u povinného subjektu, tj. ZŠ a ZUŠ Líbeznice do 30 dnů od doručení tohoto sdělení a rozhoduje o ni obec Líbeznice.*“.

příspěvkové organizace v postavení povinných subjektů, a to bez ohledu na správnost či nesprávnost takového určení, se může vyskytnout řízení, kdy o věci rozhodne rozdílný správní orgán, jenž se považuje rovněž za nadřízený orgán povinných subjektů, které jsou s ohledem na právní úpravu, především úpravu školského zákona a informačního zákona, ve shodném postavení.

4.3. Jihočeský kraj

Za nadřízený orgán právnických osob vykonávajících činnost gymnázií je v Jihočeském kraji určován Krajský úřad Jihočeského kraje, avšak s jedinečnou odchylkou oproti výše pospaným krajům.

Jihočeský kraj			
	Nadřízený orgán uvedený v poučení povinného subjektu:	Orgán, který rozhodl jako nadřízený orgán povinného subjektu:	Označení rozhodnutí:
Gymnázium, Prachatice, Zlatá stezka 137	Krajský úřad Jihočeského kraje	Krajský úřad Jihočeského kraje	Rozhodnutí ze dne 8. 12. 2022, č. j.: KUJCK 148615/2022, sp. zn.: OSMT 144092/2022/madom SS/3.
Gymnázium, Třeboň, Na Sadech 308	Krajský úřad Jihočeského kraje	Krajský úřad Jihočeského kraje	Rozhodnutí ze dne 6. 12. 2022, č. j.: KUJCK 147206/2022, sp. zn.: OSMT 143103/2022/madom SS/3.
Gymnázium Vítězslava Nováka, Jindřichův Hradec, Husova 333	Krajský úřad Jihočeského kraje	Krajský úřad Jihočeského kraje	Rozhodnutí ze dne 5. 1. 2023, č. j.: KUJCK 1774/2023, sp. zn.: OSMT 1774/2023/daho1 SO.

Tabulkový výčet řízení s uvedením, (i) který orgán byl povinným subjektem v poučení označen jako nadřízený orgán, (ii) který orgán o věci jako nadřízený orgán rozhodl a (iii) označení rozhodnutí.

Krajský úřad Jihočeského kraje neurčuje svou příslušnost podle ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu, tedy jako v řízeních popsanych výše, ale na základě § 178 odst. 1 správního řádu, který stanoví, že: „*Nadřízeným správním orgánem je ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon. Neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor.*“.

Krajský úřad Jihočeského kraje ve všech zkoumaných rozhodnutích uvedl, že: „*Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy, jakožto příslušný nadřízený orgán podle ustanovení § 16a odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), a § 178 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl o stížnosti žadatele o informace, pana Radka Hollmanna, (...), na postup Gymnázia Prachatice, sídlem Zlatá stezka 137, 383 01 Prachatice, při vyřizování žádosti o informace ze dne 30. 10. 2022 podle ustanovení § 16 a odst. 6 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb.*“¹⁷⁴

Jedná se o odůvodnění určení příslušného nadřízeného orgánu, nejspíše reflektující již překonanou judikaturu správních soudů. Se zřetelem na několikrát v této práci odkazovaný rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, ve kterém byl určován nadřízený orgán *Základní školy a Mateřské školy Fryčovická* (přičemž byl

¹⁷⁴ Rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 8. 12. 2022, č. j.: KUJCK 148615/2022, sp. zn.: OSMT 144092/2022/madom SS/3.

určován nadřízený orgán pouze mateřské školy (druh školy)), lze uzavřít, že se jedná o chybný výklad krajského úřadu.

NSS v odůvodnění rozsudku v bodě 25. uvádí, že: „*první senát pro účely určení nadřízeného orgánu škol a školských zařízení vyloučil kritéria dle § 178 odst. 1 správního řádu (...). A v bodě 26 dodává, že: „[z] kritérií dle § 178 správního řádu je proto nutno pro určení nadřízeného orgánu použít pravidlo označující za nadřízený orgán právnické nebo fyzické osoby pověřené výkonem veřejné správy orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil.*“¹⁷⁵

Blíže k postupu určení podle ustanovení § 178 odst. 1 správního řádu v části: 3.1.3.3. Zřizovatel, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol podle starší judikatury správních soudů.

---

¹⁷⁵ Rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018–35.

4.4. Jihomoravský kraj

V Jihomoravském kraji na základě žádostí o informace směřujících k právnickým osobám vykonávajícím činnost gymnázia, následovaných v některých případech podáním opravných prostředků podle InfZ, bylo zahájeno jedenáct řízení, ve kterých rozhodl nadřízený orgán povinného subjektu. Za povšimnutí stojí, že v případě *Městského víceletého gymnázia Klobouky u Brna, příspěvková organizace*, byl určen jiný nadřízený orgán než v ostatních řízeních, přičemž tomuto povinnému subjektu je vyčleněna samostatná podkapitola níže.

Jihomoravský kraj			
	Nadřízený orgán uvedený v poučení povinného subjektu:	Orgán, který rozhodl jako nadřízený orgán povinného subjektu:	Označení rozhodnutí:
Gymnázium a obchodní akademie Bučovice, příspěvková organizace	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Rozhodnutí ze dne 5. 10. 2022, č. j.: JMK 143775/2022, sp. zn.: S-JMK 139882/2022 OŠ.
Gymnázium, obchodní akademie a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Hodonín	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Rozhodnutí ze dne 20. 12. 2022, č. j.: JMK 180224/2022, sp. zn.: S - JMK 171967/2022 OŠ.
Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Břeclav, příspěvková organizace	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Rozhodnutí ze dne 5. 10. 2022, č. j.: JMK 143597/2022, sp. zn.: S-JMK 141188/2022 OŠ.
Gymnázium T. G. Masaryka Zastávka, příspěvková organizace	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Rozhodnutí ze dne 21. 10. 2022, č. j.: JMK 137590/2022, sp. zn.: S-JMK 135892/2022 OŠ.
Gymnázium a střední odborná škola Mikulov, příspěvková organizace	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Rozhodnutí ze dne 19. 9. 2022, č. j.: JMK 134642/2022, sp. zn.: S-JMK 129245/2022 OŠ.
Gymnázium, Střední pedagogická škola, Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Znojmo, příspěvková organizace	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Rozhodnutí ze dne 20. 9. 2022, č. j.: JMK 137009/2022, sp. zn.: S-JMK 130214/2022 OŠ.
Gymnázium, Velké Pavlovice, Pod Školou 10, příspěvková organizace	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Rozhodnutí ze dne 20. 9. 2022, č. j.: JMK 137289/2022, sp. zn.: S-JMK 130738/2022 OŠ.
Gymnázium a Střední odborná škola zdravotnická a ekonomická Vyškov, příspěvková organizace	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Rozhodnutí ze dne 21. 9. 2022, č. j.: JMK 133798/2022, sp. zn.: S-JMK 137546/2022 OŠ.
Klvaňovo gymnázium a střední zdravotnická škola Kyjov, příspěvková organizace	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Rozhodnutí ze dne 20. 9. 2022, č. j.: JMK 137043/2022, sp. zn.: S-JMK 130072/2022 OŠ.
Městské víceleté gymnázium Klobouky u Brna, příspěvková organizace	Krajský úřad Jihomoravského kraje	město Klobouky u Brna	Rozhodnutí ze dne 26. 9. 2022, č. j.: 2743/2022.
Gymnázium Jana Blahoslava Ivančice, příspěvková organizace	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Krajský úřad Jihomoravského kraje	Rozhodnutí ze dne 20. 9. 2022, č. j.: JMK 137375/2022, sp. zn.: S-JMK 133086/2022 OŠ.

Tabulkový výčet řízení s uvedením, (i) který orgán byl povinným subjektem v poučení označen jako nadřízený orgán, (ii) který orgán o věci jako nadřízený orgán rozhodl a (iii) označení rozhodnutí.

Za nadřízený orgán povinných subjektů místně náležejících do Jihomoravského kraje se určil, vyjma jednoho řízení, Krajský úřad Jihomoravského kraje. Krajský úřad se při určení za místně a věcně příslušný nadřízený

orgán vydává cestou, kdy sám sebe označuje za odvolací orgán povinného subjektu, a to podle ustanovení § 89 odst. 1 správního řádu.

Krajský úřad stanoví, že: „*Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor školství, jako odvolací orgán podle § 16 a § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů a ve spojení s § 89 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl podle § 90 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, takto: na základě odvolání Radka Hollmanna, (...), proti rozhodnutí Gymnázia a obchodní akademie Bučovice, příspěvkové organizace (...).*“¹⁷⁶

V záhlaví rozhodnutí krajského úřadu uvedené ustanovení § 89 odst. 1 správního řádu stanoví, že: „*[n]estano-ví-li zákon jinak, je odvolacím správním orgánem nejblíže nadřízený správní orgán.*“. Ustanovení § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu upravuje způsoby rozhodnutí v odvolacím řízení, tedy jej není nutné pro potřeby této práce blíže rozebírat.

Odvolacím správním orgánem je ten nejblíže nadřízený správní orgán, jak vyplývá z jeho určení prostřednictvím ustanovení § 178 správního řádu.¹⁷⁷ Lze tedy předpokládat, že Jihomoravský kraj před rozhodnutím v meritu věci určil, že on sám je věcně a místně příslušným nadřízeným orgánem povinného subjektu, a následně do záhlaví rozhodnutí zahrnutým ustanovením § 89 odst. 1 správního řádu poněkud zkráceně prohlásil, že on sám je nejblíže nadřízeným správním orgánem, tedy orgánem odvolacím. Jedná se o značně strohé odůvodnění určení příslušnosti a lze uvažovat, zda by nebylo vhodnější užít podrobněji zpracované odůvodnění nevyvolávající nadbytečné právní otázky.

---

¹⁷⁶ Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 5. 10. 2022, č. j. JMK 143775/2022, sp. zn. S-JMK 139882/2022 OŠ.

¹⁷⁷ POTĚŠIL, Lukáš. § 89 [Rozsah přezkumné činnosti odvolacího správního orgánu]. In: POTĚŠIL, Lukáš, HEJČ, David, RIGEL, Filip, MAREK, David. *Správní řád. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 500, marg. č. 1.

4.4.1. Městské víceleté gymnázium Klobouky u Brna, příspěvková organizace

O poznání komplikovanější situace je v případě určení místně a věcně příslušného nadřízeného orgánu *Městského víceletého gymnázia Klobouky u Brna, příspěvková organizace* (v této části práce dále jen „**povinný subjekt**“).

Po podání žádosti o informace povinný subjekt rozhodl o odmítnutí poskytnutí informace žadateli a uvedl v rozhodnutí následující poučení: *„Odvolání se podává ke Krajskému úřadu Jihomoravského kraje prostřednictvím Městského víceletého gymnázia Klobouky u Brna, příspěvkové organizace, Vinařská 29, Klobouky u Brna, PSČ: 691 72, IČ: 48455822. Odvolání musí obsahovat údaje o tom, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo.“*¹⁷⁸

Povinný subjekt s ohledem na výše uvedené označil za svůj nadřízený orgán Krajský úřad Jihomoravského kraje, kterému následně postoupil žadatelem o informace podané odvolání.

Krajský úřad Jihomoravského kraje po obdržení odvolání se spisovým materiálem od povinného subjektu rozhodl usnesením¹⁷⁹ o postoupení podání: *„městu Klobouky u Brna, se sídlem nám. Míru 169/1, 691 72 Klobouky u Brna, IČO 00283258, jako věcně příslušnému správnímu orgánu.“*¹⁸⁰

Krajský úřad Jihomoravského kraje postupující usnesení odůvodnil následujícím způsobem: *„Dle § 20 odst. 4 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. pokud tento zákon nestanoví jinak, použijí se při postupu podle tohoto zákona pro odvolací řízení ustanovení správního řádu. Dle § 16 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. povinný subjekt předloží odvolání spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení odvolání. V daném případě je však věcně příslušným nadřízeným orgánem město Klobouky u Brna, se sídlem nám. Míru 169/1, 691 72 Klobouky u Brna, IČO 00283258, které je zřizovatelem gymnázia Klobouky u Brna. Krajský úřad proto*

---

¹⁷⁸ Rozhodnutí Městského víceletého gymnázia Klobouky u Brna, příspěvková organizace ze dne 5. 9. 2022, bez uvedení dalšího označení.

¹⁷⁹ Dle § 12 SŘ, věta první: *„Dojde-li podání (§ 37) správnímu orgánu, který není věcně nebo místně příslušný, bezodkladně je usnesením postoupí příslušnému správnímu orgánu a současně o tom uvědomí toho, kdo podání učinil (dále jen "podatel").“*

¹⁸⁰ Usnesení Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 19. 9. 2022, č. j. JMK 137446/2022, sp. zn. S – JMK 135435/2022 OKP.

postupuje městu Klobouky u Brna podání žadatele k dalšímu postupu podle § 16 zákona č. 106/1999 Sb. a dle § 87 správního řádu.“¹⁸¹ Plné znění uvedeno v Příloze č. 4.

Rejstřík škol a školských zařízení

Zobrazují pouze platné záznamy!

Právnícká osoba vykonávající činnost škol a školských zařízení:

Městské víceleté gymnázium Klobouky u Brna, příspěvková organizace

Adresa: Vinařská 719/29, 691 72 Klobouky u Brna

IČO: 48455822

Ředitel: Mgr. Petr Hrádek

Datum zápisu do rejstříku: 1. 1. 2005

Právnícká osoba byla zřízena na dobu neurčitou.

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Město Klobouky u Brna, nám. Míru 169/1, 691 72 Klobouky u Brna

Rejstřík škol a školských zařízení ke dni 25. 11. 2023, ve kterém je identifikován zřizovatel.

Město Klobouky u Brna obdrželo postoupené podání a rozhodlo o zamítnutí odvolání žadatele o informace a o potvrzení rozhodnutí o odmítnutí vydaného povinným subjektem.

V rozhodnutí město Klobouky u Brna posoudilo svou příslušnost následujícím způsobem: „Město Klobouky u Brna se v rámci přezkumu postupu povinného subjektu nejdříve zabývalo otázkou své věcné příslušnosti.

V souladu s § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. jsou povinnými subjekty, které mají povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti.

S ohledem na skutečnost, že žadatel ve své žádosti o poskytnutí informací požadoval informace vztahující se k poskytnutí přehledu mimořádných odměn, které za rok 2021 obdrželo vedení a zaměstnanci Městského víceletého gymnázia Klobouky u Brna, příspěvkové organizace, je povinným subjektem k poskytnutí informací v souladu s § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. Městské víceleté gymnázium Klobouky u Brna.

Podle § 16 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. rozhoduje o odvolání nadřízený orgán. Usnesením Krajského úřadu Jihomoravského kraje, ze dne 19.9.2022, kterým bylo

¹⁸¹ Usnesení Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 19. 9. 2022, č. j. JMK 137446/2022, sp. zn. S – JMK 135435/2022 OKP.

postoupeno odvolání Radka Hollmanna, bylo stanoveno nadřízeným orgánem město Klobouky u Brna, se sídlem nám. Míru 169/1, 691 72 Klobouky u Brna, IČ: 00283258.

Nadřízeným orgánem povinného subjektu je tedy v daném případě město Klobouky u Brna.“¹⁸²

Lze uzavřít, že v případě tohoto povinného subjektu bylo postupováno při určení nadřízeného orgánu nesprávným postupem, a to s ohledem na zřizovatele školy, tedy je možno uvažovat o nicotnosti rozhodnutí města Klobouky u Brna v souladu s ustanovením § 77 správního řádu. Autor této práce dodává, že určení osoby zřizovatele by nemělo mít v současné době na určení nadřízeného orgánu gymnázia ve smyslu povinného subjektu žádný vliv, byť se tímto směrem ubírala starší, ale nutno podotknout již překonaná, judikatura správních soudů, viz: 3.1.3.3. Zřizovatel, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol podle starší judikatury správních soudů.

V neposlední řadě je třeba uvést, že rozhodnutí města Klobouky u Brna bylo autorem této práce napadeno žalobou proti rozhodnutí správního orgánu¹⁸³ dne 1. 12. 2022, přičemž do odevzdání této práce nebylo ve věci Krajským soudem v Brně rozhodnuto. Lze předpokládat, že soud rozhodnutí města Klobouky u Brna zruší z důvodu vad, které vyvolávají jeho nicotnost, a to s ohledem na ustanovení § 76 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘS“).

---

¹⁸² Rozhodnutí města Klobouky u Brna ze dne 26. 9. 2022, č. j. 2743/2022.

¹⁸³ Řízení je vedeno u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 29 A 92/2022.

4.5. Plzeňský kraj

V Plzeňském kraji bylo na základě žádostí o informace směřujících k právnickým osobám vykonávajícím činnost gymnázia a následného podání opravných prostředků podle InfZ zahájeno osm řízení, ve kterých rozhodl nadřízený orgán povinného subjektu. Autor této práce má za to, že lze prohlásit, že postup, kterým byl nadřízený orgán povinných subjektů určován v Plzeňském kraji, je možné označit za nezvykle komplikovaný.

Plzeňský kraj			
	Nadřízený orgán uvedený v poučení povinného subjektu:	Orgán, který rozhodl jako nadřízený orgán povinného subjektu:	Označení rozhodnutí:
Gymnázium, Blovice, Družstevní 650	ÚOOÚ	MŠMT	Rozhodnutí ze dne 9. 3. 2023, č. j.: MSMT-7021/2023-2.
Gymnázium J.Š. Baara, Domažlice, Pivovarská 323	ÚOOÚ	MŠMT	Rozhodnutí ze dne 9. 3. 2023, č. j.: MSMT-7018/2023-2.
Gymnázium Jaroslava Vrchlického, Klatovy, Národních mučedníků 347	ÚOOÚ	MŠMT	Rozhodnutí ze dne 9. 3. 2023, č. j.: MSMT-7023/2023-2.
Gymnázium Luďka Píka, Plzeň, Opavská 21	ÚOOÚ	MŠMT	Rozhodnutí ze dne 9. 3. 2023, č. j.: MSMT-7024/2023-2.
Masarykovo gymnázium, Plzeň, Petáková	ÚOOÚ	MŠMT	Rozhodnutí ze dne 9. 3. 2023, č. j.: MSMT-7028/2023-2.
Sportovní gymnázium Plzeň	ÚOOÚ	MŠMT	Rozhodnutí ze dne 9. 3. 2023, č. j.: MSMT-7030/2023-2.
Gymnázium a Střední odborná škola, Rokycany, Mládežníků 1115	ÚOOÚ	MŠMT	Rozhodnutí ze dne 9. 3. 2023, č. j.: MSMT-7012/2023-2.
Gymnázium, Sušice, Fr. Procházky 324	ÚOOÚ	MŠMT	Rozhodnutí ze dne 9. 3. 2023, č. j.: MSMT-7027/2023-2.

Tabulkový výčet řízení s uvedením, (i) který orgán byl povinným subjektem v poučení označen jako nadřízený orgán, (ii) který orgán o věci jako nadřízený orgán rozhodl a (iii) označení rozhodnutí.

Autor práce uvádí, že v případě Plzeňského kraje byly autorem této práce podány žádosti o informace směřující k povinným subjektům ve shodný den a se shodným obsahem, přičemž veškerá navazující řízení se týkala podaných stížností na postup proti výši vyměřené úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací.¹⁸⁴ Stížnosti na postup byly autorem této práce podány opět ve stejný den, přičemž bylo nadřízeným orgánem rozhodnuto také ve shodném dni, a to ve všech osmi řízeních. S ohledem na výše uvedené a shodnost jednotlivých usnesení a rozhodnutí správních orgánů při určování příslušnosti je níže uveden postup, kterým byl určen nadřízený orgán povinného subjektu: *Gymnázia, Blovice, Družstevní 650, příspěvková organizace.*

¹⁸⁴ Podle ust. § 17 odst. 1 InfZ platí, že: „Povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.“ Proti požadavku o úhradu lze podat stížnost na postup, a to v podle § 16a odst. 1 písm. d) InfZ.

A. Povinný subjekt

Dne 31. 8. 2022 byla doručena *Gymnáziu, Blovice, Družstevní 650*, v postavení povinného subjektu, prostřednictvím služeb datové schránky, žádost o informace obsahem směřující na odměny zaměstnanců gymnázia. Povinný subjekt autorovi této práce jakožto žadateli v návaznosti na to sdělil, že za poskytnutí informací požaduje s ohledem na ustanovení § 17 odst. 1 a odst. 3 InfZ úhradu nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací.

Povinný subjekt ve svém sdělení o výši požadované úhrady uvedl následující poučení: „*Proti výši úhrady můžete podat stížnost podle § 16a zákona č. 106/1999 Sb. Stížnost se podává u povinného subjektu do 30 dnů ode dne doručení tohoto oznámení (§ 16a odst. 3 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb.). O stížnosti by rozhodoval Úřad pro ochranu osobních údajů. Po dobu vyřizování stížnosti neběží lhůta pro zaplacení požadované úhrady.*“.

Za zmínku stojí, že *Gymnázium, Blovice, Družstevní 650* na svých internetových stránkách uvádí, že: „*Proti rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informace lze podat odvolání prostřednictvím gymnázia ke Krajskému úřadu Plzeňského kraje a to do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.*“.¹⁸⁵ Je tedy otázkou, jakým způsobem se určení nadřízeného orgánu v poučení sdělení¹⁸⁶ změnilo na ÚOOÚ, ale lze předpokládat, že chyba byla vytvořena zasláním „nové sady“ vzorových podání ze strany školícího střediska vedení škol, krajského úřadu či jiné organizace, která má tyto záležitosti v Plzeňském kraji na starost.

Z výše uvedeného vyplývá, že povinný subjekt považuje za svůj nadřízený orgán podle InfZ ÚOOÚ, přičemž shodný či velice podobný vzor sdělení o úhradě užily všechny zkoumané povinné subjekty v Plzeňském kraji. V Příloze č. 5 je uveden vzor, který užilo *Gymnázium, Blovice, Družstevní 650* a v Příloze č. 6 je vzor užívaný *Gymnáziem Jaroslava Vrchlického, Klatovy*.¹⁸⁷

---

¹⁸⁵ Gymnázium, Blovice, Družstevní 650: Úřední deska [online]. In: [cit. 2023-11-27]. Dostupné z: https://www.gblovic.cz/dokumenty/dokumenty_skoly/zakon_106_1999_akt2022.pdf. Předmětná strana dokumentu k nalezení v Příloze č. 7.

¹⁸⁶ V případě požadování úhrady nákladů za poskytnutí informace hovoříme o sdělení podle ust. § 16a odst. 3 písm. a) InfZ.

¹⁸⁷ Gymnázium Jaroslava Vrchlického, Klatovy v poučení chybně uvádí, že se stížnost na postup podává prostřednictvím Krajského úřadu Plzeňského kraje ÚOOÚ, přičemž se opět jedná o obdobný vzor užívaný gymnázii v Plzeňském kraji s ohledem na jeho odůvodnění.

Sdělení povinného subjektu autor této práce dne 28. 9. 2022 napadl stížností na postup, a to prostřednictvím povinného subjektu.

B. ÚOOÚ

Povinný subjekt stížnost na postup předložil ÚOOÚ k rozhodnutí, tedy v souladu s poučením povinného subjektu. ÚOOÚ se však za nadřízený orgán povinného subjektu nepovažoval, tedy stížnost posléze usnesením ze dne 14. 11. 2022, č. j. UOOÚ-03695/22-4, postoupil podle ustanovení § 12 správního řádu¹⁸⁸ Krajskému úřadu Plzeňského kraje.

ÚOOÚ označil Krajský úřad Plzeňského kraje za věcně a místně příslušný nadřízený orgán zkoumaného povinného subjektu, přičemž to odůvodnil následujícím způsobem: *„Povinným subjektem je v předmětném případě střední škola Gymnázium Blovice, Družstevní 650, se sídlem Družstevní 650, 336 13 Blovice, příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je Plzeňský kraj. Hlavní činností organizace je zajištění školního vzdělávání svých žáků ve smyslu zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“).*

Pro určení věcně příslušného nadřízeného orgánu střední školy, jež je příspěvkovou organizací kraje, pro odvolací a stížnostní řízení vedené v režimu zákona č. 106/1999 Sb. je nutno vycházet z judikatury Nejvyššího správního soudu, konkrétně z rozsudku ze dne 30. 1. 2013, č. j. 1 As 160/2012-41, a z rozsudku ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, které recentními kompetenčními rozsudky Nejvyššího správního soudu (č. j. Komp 2/2020-44 ze dne 22. 6. 2021, č. j. Komp 3/2020-35 ze dne 27. 7. 2021 a č. j. Komp 3/2021-26 ze dne 16. 2. 2022) překonány nebyly.

Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, konstatoval následující: „Z kritérií dle § 178 správního řádu je proto nutno pro určení nadřízeného orgánu použít pravidlo označující za nadřízený orgán právnické nebo fyzické osoby pověřené výkonem veřejné správy orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil. [...] ZMŠ I a ZMŠ II jsou přitom zcela jistě právníckými osobami (příspěvkovými organizacemi) a byl na ně

---

¹⁸⁸ Dle věty první § 12 SŘ platí, že „Dojde-li podání správnímu orgánu, který není věcně nebo místně příslušný, bezodkladně je usnesením postoupí příslušnému správnímu orgánu a současně o tom uvědomí toho, kdo podání učinil (dále jen "podatel").“.

*přenesen výkon veřejné správy v oblasti školství [podle § 2 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění účinném pro rozhodné období (dále jen „školský zákon“) je vzdělávání poskytované podle tohoto zákona veřejnou službou]. [...] K určení orgánu, který právní osobu vykonávající činnost školy nebo školského zařízení pověřil výkonem veřejné správy, využil citovaný rozsudek prvního senátu právní úpravu zápisu školy nebo školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení. [...] **Orgánem, který vede rejstřík škol a školských zařízení, je obecně krajský úřad** (viz § 143 odst. 1 školského zákona). [...] O zápisu (a i případném výmazu) ZMŠ I a ZMŠ II z příslušného rejstříku tudíž rozhoduje krajský úřad – na území hlavního města Prahy pak Magistrát hlavního města Prahy. [...] Magistrát hlavního města Prahy je proto ve smyslu výše citované právní úpravy a judikatury nutno považovat za orgán, který pověřil ZMŠ I a ZMŠ II výkonem veřejné správy na základě zákona. Jde tudíž o nadřízený správní orgán dle § 178 odst. 2 správního řádu, který je podle zákona o svobodném přístupu k informacím příslušný projednat a rozhodnout odvolání podané proti rozhodnutím ZMŠ I a ZMŠ II o částečném odmítnutí žádosti o informace. Učiněný závěr ostatně odpovídá aktuální správní praxi.“*

K obdobným závěrům stran výkladu ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu při určení věcně příslušného nadřízeného orgánu v řízeních vedených dle zákona č. 106/1999 Sb. dospěl rovněž Městský soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 12. 8. 2021, č. j. 3 A 7/2019-104, jemuž následně přisvědčil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 9. 2022, č. j. 4 As 314/2021-44, když konstatoval následující: „Ministerstvo současně podle § 178 odst. 2 správního řádu nepověřilo Centrum výkonem veřejné správy vrchnostenským způsobem. Nerozhoduje totiž o žádném právu či povinnosti podle školského zákona.“

Nedávný kompetenční rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26, nelze vykládat tak, že by závěr o absenci podmínek vyžadovaných ustanovením § 178 správního řádu bylo možno na příspěvkové organizace aplikovat plošně, toliko na základě právní formy. Takový předpoklad daný rozsudek neobsahuje ani implicitně. Komplementárně (a nerozporně) k tomu nadále platí výše citované závěry Nejvyššího správního soudu dovozené z ustanovení § 2 odst. 3 a § 143 odst. 1 školského zákona, tedy že škola, jež je příspěvkovou organizací, nevykonává vrchnostenskou správu pouze v řízení vedeném podle zákona č. 106/1999 Sb., nýbrž i v režimu správního řádu dle jednotlivých ustanovení školského zákona.

*U některých příspěvkových organizací totiž nepochybně dochází k výkonu veřejné (vrchnostenské) správy jako vlastní samostatné činnosti (zpravidla spojené s jejich primárním účelem), a to vedle pouhého poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb., kdežto u jiných příspěvkových organizací je poskytování informací skutečně jedinou kompetencí z oblasti veřejné správy. Právě taková příspěvková organizace byla předmětem posouzení v řízení o kompetenční žalobě, jež vyústilo v rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26 (povinným subjektem zde byla příspěvková organizace Správa a údržba silnic Jihočeského kraje). Z tohoto pohledu zůstávají **specifickými příspěvkovými organizacemi právě školy, neboť ty byly výkonem veřejné správy pověřeny, respektive výkon veřejné správy v oblasti školství na ně byl přenesen podle ustanovení § 2 odst. 3 školského zákona.***

*Vzhledem k tomu, že v nyní posuzovaném případě je dotázaným povinným subjektem střední škola zřízená krajem, má Úřad za to, že orgánem, který tento subjekt (Gymnázium Blovice, Družstevní 650, příspěvková organizace) výkonem veřejné správy pověřil, je Krajský úřad Plzeňského kraje. **Krajský úřad Plzeňského kraje je tedy podle ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu a s ohledem na ustanovení § 16a odst. 7 ve spojení s ustanovením § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. věcně příslušným nadřízeným orgánem pro vedení stížnostního řízení a pro rozhodnutí o Vaší stížnosti napadající postup povinného subjektu dle ustanovení § 16a odst. 1 písm. d) spočívající ve stanovení výše úhrady za poskytnutí informací podle ustanovení § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. oznámením č.j. D 1216 ze dne 13. 9. 2022, doručeným do datové schránky žadatele téhož dne. Aplikace ustanovení § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. a založení věcné příslušnosti Úřadu jakožto nadřízeného správního orgánu povinného subjektu Gymnázium Blovice, Družstevní 650, příspěvková organizace, je tak vyloučena.**¹⁸⁹*

Velice podrobné odůvodnění usnesení ÚOOÚ lze zkrátit konstatováním, že ÚOOÚ určil, že místně a věcně nadřízeným orgánem povinného subjektu, tedy právnické osoby s gymnáziem, je Krajský úřad Plzeňského kraje, a to s ohledem na ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu a s ohledem na judikaturu NSS, zejména

---

¹⁸⁹ Usnesení ÚOOÚ ze dne 14. listopadu 2022, č. j. UOOU-03695/22-4. Plné znění usnesení je uvedeno v Příloze č. 8.

rozsudek ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, který byl již několikrát rozebrán výše.

ÚOOÚ se ubíral postupem, který je blíže popsán v podkapitole: 3.1.3.2 Krajský úřad, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol, určený v návaznosti na rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35.

C. Krajský úřad Plzeňského kraje

Krajský úřad Plzeňského kraje (dále jen „KÚPK“) následně obdržel postoupený spisový materiál od ÚOOÚ, přičemž po prostudování nabyt přesvědčení, že nadřízeným orgánem povinného subjektu není krajský úřad, ale ÚOOÚ.

V souladu s výše uvedeným KÚLP postupoval podle věty druhé ustanovení § 12 správního řádu: „*Má-li správní orgán, jemuž bylo podání postoupeno, za to, že není věcně nebo místně příslušný, může je usnesením postoupit dalšímu správnímu orgánu nebo vrátit jen se souhlasem svého nadřízeného správního orgánu. Usnesení vydaná podle tohoto ustanovení se pouze poznamenají do spisu.*“. KÚPK byl v souladu s výše uvedeným povinen získat souhlas svého nadřízeného orgánu s postoupením, přičemž za tento určil Ministerstvo vnitra České republiky (dále jen „MV“).

KÚPK se následně prostřednictvím žádosti o souhlas s vrácením věci ÚOOÚ podle § 12 správního řádu ze dne 24. 11. 2022, č. j.: PK-KDS/3720/22, sp. zn. ZN/1022/KDS/22 ZN/1022/KDS/22, obrátil na MV, které ve smyslu ustanovení § 12 správního řádu požádal o souhlas s vrácením věci ÚOOÚ.

Přesvědčení, že nadřízeným orgánem povinného subjektu je ÚOOÚ, v usnesení KÚPK podrobně odůvodnil. Nejprve odcitoval stěžejní část odůvodnění usnesení ÚOOÚ a následně uvedl, že: „*KÚPK se ztotožňuje se závěry ÚOOÚ v tom smyslu, že školské právnické osoby jsou specifickými příspěvkovými organizacemi. Dle chápání KÚPK rozsudku NSS ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26 rovněž není rozhodná toliko právní forma, ale činnost, kterou příspěvková organizace vykonává – vrchnostenská/nevrchnostenská veřejná správa a právě školy jsou takovou právnickou osobou, které je svěřena obojí.*

Dle výkladu KÚPK je krajský úřad odvolacím orgánem ve vztahu ke školským příspěvkovým organizacím v případě, když tyto vyřizují žádosti o informace vztahující se k vrchnostenské veřejné správě, a ÚOOÚ je nadřízeným orgánem školských

příspěvkových organizací v momentě, kdy tyto vyřizují žádosti o informace vztahující se k nevrchnostenské veřejné správě.

Výklad KÚPK je prakticky takový, že v případě dotazu dle InfZ na odměny/platy zaměstnanců, anebo materiální vybavení školy, uzavřené smlouvy atp. by byl nadřízeným orgánem ÚOOÚ. V případě dotazu dle InfZ na záležitosti, o nichž se rozhoduje vrchnostenským způsobem, by byl nadřízeným orgánem krajský úřad (v tomto ohledu si KÚPK představuje zejména rozhodnutí podle § 165 odst. 2 školského zákona, tj. rozhodnutí ředitele o přijetí ke žákovi ke vzdělávání, vyloučení žáka ze školy a další, ve vztahu k nimž vystupuje podle § 183 odst. 4 krajský úřad jako nadřízený orgán).

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26 uvádí: „Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. Komp 2/2020-44, zdůraznil, že § 178 odst. 1 správního řádu je třeba interpretovat s ohledem na působnost správního řádu dle § 1 odst. 1 a 3, podle nichž správní řád upravuje postup správních orgánů při výkonu působnosti v oblasti veřejné správy a nevztahuje se mimo jiné na právní jednání prováděná správními orgány ve sféře nevrchnostenské. (...) Žádný zákon přitom nestanovuje nadřízený orgán Správy a údržby silnic Jihočeského kraje v procesním postavení správního orgánu ani orgán, který by měl nad Správou a údržbou silnic Jihočeského kraje vykonávat dozor v instančním smyslu slova.“

Právě výše uvedený případ postupu podle § 165 odst. 2 školského zákona je ten, kdy, nadto, že zákon stanovuje nadřízený orgán pro tyto postupy (krajský úřad), jde o veřejnou správu vrchnostenskou (na niž se právě vztahuje správní řád), kterou krajský úřad školskou právnickou osobu pověřil. Šlo by uvažovat, že se pověření odvozuje ze zakládací listiny, nicméně ve světle rozsudku ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35 je za pověření považováno zapsání a vedení v rejstříku, jež provádí krajský úřad a ten je považován za osobou, která školu výkonem veřejné správy pověřila.

Předestřené dělení je obdobné jako v případě, kdy krajský úřad vystupuje jako povinný subjekt. Pro krajský úřad je nadřízeným orgánem příslušné ministerstvo, když vyřizuje žádost o informaci vztahující se k přenesené působnosti (typicky vrchnostenská veřejná správa). Když vyřizuje žádost o informaci vztahující se k samostatné působnosti je nadřízeným orgánem Ministerstvo vnitra, (typicky nevrchnostenská veřejná správa).

*Rozsudek NSS ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26 vycházející z rozsudku NSS ze dne 22. 6. 2021, č. j. Komp 2/2020-44 rovněž uvádí: „Pro určení nadřízeného orgánu podle § 178 odst. 1 správního řádu je zásadně třeba pozitivní zákonné úpravy. Tedy pro závěr, že nadřízený orgán pro účely instančního postupu dle zákona o svobodném přístupu k informacím lze určit dle pravidel § 178 správního řádu, zákon musí určit orgán, který má být nadřízeným správním orgánem jiného správního orgánu, nebo orgán, který má rozhodovat o odvolání, popřípadě orgán, který má nad jiným správním orgánem vykonávat dozor. **Tuto vlastnost po novele zákona o svobodném přístupu k informacím provedené zákonem č. 111/2019 Sb. nelze pouze dovozovat.**“ KÚPK je tak názoru, že pro NSS je znění § 20 odst. 5 InfZ jakýmsi bodem zvratu. **Explicitním ustanovením, jehož dřívější absence si vyžádala nutnost si vypomáhat dovozováním z jiných ustanovení. A dovozovat, jak řekl, již nelze.***

Školským příspěvkovým organizacím je svěřen soubor činností. Ten lze v kontextu této problematiky dělit na dva druhy. První druh činností vykonávají v rámci vrchnostenské veřejné správy, vydávají individuální právní akty a v tomto ohledu jsou jim svěřeny pravomoci. Druhý druh činností vykonávají v rámci nevrchnostenské veřejné správy, v jejímž rámci plní svěřené úkoly, při nichž nevydávají individuální právní akty a nevykonávají pravomoci.

KÚPK je toho názoru, že v současnosti není zákonná opora pro rozšíření pravidla pro určení nadřízeného orgánu, které platí pro jeden druh činnosti, na druhý, kvalitativně jiný druh činnosti, pro nějž je nyní zavedeno zákonem jiné pravidlo pro určení nadřízeného orgánu.

Současně je toho názoru, že předestřené řešení nejlépe odpovídá kompetenčním rozsudkům, tak rozsudku NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, z něž ÚOOÚ vychází. V podstatě si vykládá poslední kompetenční rozsudky jako dílčí překonání rozsudku NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35 ve světle § 20 odst. 5 InfZ účinného ode dne 1. 1. 2020 (a to právě s účinky v té oblasti, kdy nedochází k výkonu vrchnostenské veřejné správy). Rozhodně došlo k celkovému překonání té předešlé judikatury, která dovozovala, že nadřízeným orgánem je zřizovatel příspěvkové organizace, tj. rozsudku NSS ze dne 11. 11. 2011, č. j. 4 As 40/2010-60, což NSS v posledním kompetenčním rozsudku i explicitně uvádí.

Doplňme, že ani jeden z kompetenčních rozsudků neobsahuje výslovný odkaz na rozsudek ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35. Nic neuvádí ani metadata („Detail dokumentu“) na internetových stránkách NSS k prejudikatuře těchto rozsudků.

KÚPK by např. nepovažoval za vhodný ani výklad založený na převažující činnosti povinného subjektu, který by došel k opačnému závěru. Převažující každodenní činností škol je výuka, tedy nevrchnostenská (pečovatelská) činnost veřejné správy. Ostatní činnosti jsou podpůrné k výuce a to 1) materiální a personální zajišťování podmínek a předpokladů pro realizaci výuky (stále nevrchnostenská správa) anebo 2) procesy jako rozhodování o přijetí a vyloučení žáků (vrchnostenská správa). Pokud by měla být rozhodující převažující činnost pro určení nadřízeného orgánu, byla by to spíše nevrchnostenská veřejná správa.“. Úplné znění usnesení KÚPK je uvedeno v Příloze č 9.

K výše uvedenému autor této práce dodává, že KÚPK postupuje při určení nadřízeného orgánu nesprávným způsobem, neboť určení, zda se jedná o vrchnostenskou či nevrchnostenskou veřejnou správu, má význam pouze v případě, kdy nelze postupovat určením nadřízeného orgánu podle ustanovení § 178 odst. 1 a 2 správního řádu. Na právnické osoby (příspěvkové organizace) s gymnáziem bylo přeneseno vzdělávání jakožto výkon veřejné správy, a proto lze určit nadřízený orgán podle § 178 odst. 2 správního řádu, tedy není potřeba přistupovat k úpravě uvedené v ust. § 20 odst. 5 informačního zákona, tedy že: „[n]elze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů“.

Avšak pro kontext doplňuji, že v případě některých školských zařízení,¹⁹⁰ na která výkon veřejné správy přenesen nebyl, je nadřízeným orgánem povinného subjektu podle informačního zákona ÚOOÚ. Blíže je problematika rozebrána v kapitole: 3.4. Nadřízený orgán školských zařízení.

---

¹⁹⁰ Příkladem může být školní jídelna, která typicky vzdělávání strážníkům neposkytuje. Uvedený spor o nadřízený orgán takového povinného subjektu byl řešen v rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2022, č. j. 43 A 36/2021-34, ve kterém bylo určeno, že nadřízeným orgánem podle InfZ povinného subjektu: *Dětský domov a Školní jídelna Sázava, příspěvkové organizace*, jejímž zřizovatelem je Středočeský kraj, je ÚOOÚ.

D. Ministerstvo vnitra

Dne 25. 11. 2022 obdrželo MV žádost o souhlas s vrácením ÚOOÚ zaslané KÚPK, přičemž shledalo, že není nadřízeným orgánem KÚPK ve smyslu věty druhé ustanovení § 12 správního řádu.

MV uvedlo v podání ze dne 6. 12. 2022, č. j. MV-207137-9/ODK-2022, následující: „*Ministerstvo vnitra po posouzení žádosti shledalo, že v dané věci není nadřízeným orgánem Krajského úřadu Plzeňského kraje ve smyslu § 12 správního řádu, který je kompetentní vyřídit žádosti Krajského úřadu Plzeňského kraje.*

Ze závěrů citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu v kompetenčním sporu totiž plyne, že zdejší ministerstvo není způsobilé být nadřízeným orgánem správního orgánu rozhodujícího o stížnosti/odvolání jakékoliv příspěvkové organizace územního samosprávného celku; v případě výkonu svěřené státní správy příspěvkovou organizací je nadřízeným orgánem příslušný ústřední správní úřad, jehož obor působnosti je rozhodované věci nejbližší [§ 178 odst. 1 správního řádu, ve spojení s § 92a písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a § 20 odst. 5 InfZ), a v případě ostatní činnosti příspěvkové organizace je nadřízeným orgánem nově Úřad pro ochranu osobních údajů.

S ohledem na shora uvedené máme za to, že v dané věci je nadřízeným orgánem Krajského úřadu Plzeňského kraje, který je ve smyslu § 12 správního řádu 3 kompetentní vyřídit žádosti Krajského úřadu Plzeňského kraje, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Z tohoto důvodu Vám předáváme jakožto nadřízenému správnímu orgánu Krajského úřadu Plzeňského kraje věc k vyřízení.

Žádost o souhlas s vrácením věci ÚOOÚ Krajského úřadu Plzeňského kraje postoupilo MV podle ustanovení § 12 správního řádu prostřednictvím přípisu ze dne 6. 12. 2022, č. j.: MV-207137-9/ODK-2022, MŠMT, a to s odkazem na ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu ve spojení s ustanovením § 92a písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a dále s odkazem na rozsudek NSS ze dne 30. 1. 2013, č. j.: 1 As 160/2012-41. “. Úplné znění je uvedeno v Příloze č. 10.

Pro shrnutí výše pospaného autor této práce uvádí, že KÚPK nesprávně aplikoval ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu a místo určení svého nadřízeného orgánu ve věci

přenesené působnosti určil svůj nadřízený orgán v působnosti samostatné.¹⁹¹ V návaznosti na toto zjištění MV postoupilo věc MŠMT jako nadřízenému orgánu KÚPK ve smyslu ust. § 12 a § 178 odst. 2 správního řádu.

E. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MŠMT byla dne 6. prosince 2022 postoupena přípisem MV žádost KÚPK o souhlas s vrácením ÚOOÚ podle ustanovení § 12 správního řádu, přičemž MŠMT věc posoudilo ve svém rozhodnutí ze dne 9. března 2023, č. j. MSMT-7021/2023-2.

MŠMT se v rozhodnutí nejprve ztotožnilo s právním názorem MV ve věci žádosti o souhlas s vrácením věci ÚOOÚ podle ustanovení § 12 správního řádu, tedy že je v daném ohledu MŠMT skutečně nadřízeným orgánem KÚPK ve smyslu § 12 správního řádu.

Dále MŠMT shledalo, že ÚOOÚ není ve věci podané stížnosti věcně a místně příslušným správním orgánem a určilo nadřízený orgán povinného subjektu následujícím způsobem: *[11] Dle ustanovení § 16a odst. 1 písm. d) InfZ platí, že stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace může podat žadatel, který nesouhlasí s výší úhrady sdělené podle § 17 odst. 3 požadované v souvislosti s poskytováním informací. Ve smyslu ustanovení § 16a odst. 4 InfZ o stížnosti rozhoduje nadřízený orgán.*

[12] Podle ustanovení § 20 odst. 4 InfZ se při postupu podle InfZ použije mimo jiné ustanovení § 178 správního řádu.

[13] Podle ustanovení § 178 odst. 1 správního řádu platí: (...)

[14] Podle ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu dále platí: (...)

[15] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, uvedl: „z kritérií dle § 178 správního řádu je proto nutno pro určení nadřízeného orgánu použít pravidlo označující za nadřízený orgán právnické nebo fyzické osoby pověřené výkonem veřejné správy orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil. ZMŠ I a ZMŠ II jsou přitom zcela jistě právnickými osobami (příspěvkovými organizacemi) a byl na ně přenesen výkon veřejné správy v oblasti školství

---

¹⁹¹ Dle věty třetí § 178 odst. 2 SŘ platí, že: „Nadřízeným správním orgánem orgánu kraje se rozumí v řízení vedeném v samostatné působnosti Ministerstvo vnitra, v řízení vedeném v přenesené působnosti věcně příslušný ústřední správní úřad, popřípadě ústřední správní úřad, jehož obor působnosti je rozhodované věci nejbližší.“

[podle § 2 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění účinném pro rozhodné období (dále jen „školský zákon“)] je vzdělávání poskytované podle tohoto zákona veřejnou službou]. [...] K určení orgánu, který právnickou osobu vykonávající činnost školy nebo školského zařízení pověřil výkonem veřejné správy, využil citovaný rozsudek prvního senátu právní úpravu zápisu školy nebo školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení. [...] Zápis do rejstříku škol a školských zařízení je třeba považovat za ono pověření výkonem veřejné správy na základě zákona, o němž hovoří správní řád.“

[16] S ohledem na shora uvedená ustanovení InfZ a správního řádu a citovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu je ministerstvo toho názoru, že je v otázce určení nadřízeného správního orgánu, který je věcně a místně příslušný k rozhodování o stížnosti podle ustanovení § 16a odst. 1 písm. d) InfZ, nutné se z pozice ministerstva částečně přiklonit k právnímu názoru, který byl uveden v usnesení Úřadu pro ochranu osobních údajů. Ministerstvo je rovněž tak toho názoru, že s ohledem na judikaturu, k níž se Úřad pro ochranu osobních údajů ve shora uvedeném usnesení odvolává, je při určení nadřízeného správního orgánu povinného subjektu, který je věcně a místně příslušný k rozhodování o stížnosti, nutné zásadně postupovat podle ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu a vycházet ze skutečnosti, že charakter požadovaných informací směřuje do té části působnosti povinného subjektu, která se vztahuje k výkonu veřejné (státní) správy na úseku vzdělávání a školských služeb, k němuž byl povinný subjekt pověřen prostřednictvím rejstříku škol a školských zařízení ve smyslu školského zákona.

[17] Dle ustanovení § 143 odst. 1 školského zákona platí: „krajský úřad vede v rejstříku škol a školských zařízení údaje o mateřských školách a školských zařízeních s výjimkou mateřských škol a školských zařízení uvedených v odstavci 2.“

[18] Dle ustanovení § 143 odst. 2 školského zákona dále platí: „ministerstvo vede v rejstříku škol a školských zařízení údaje o mateřských školách a školských zařízeních zřízených ministerstvem a registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy ostatních školách, dále školských zařízeních pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školských poradenských zařízeních, školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo pro preventivně výchovnou péči a školských účelových zařízeních, v nichž se uskutečňuje praktické vyučování. Ministerstvo dále vede v rejstříku

škol a školských zařízení údaje o mateřských školách a zařízeních školního stravování jim sloužících zřízených jinými ministerstvy a ostatními organizačními složkami státu.“

[19] Vzhledem k tomu, že dle ustanovení § 143 odst. 2 školského zákona platí, že ministerstvo vede v rejstříku škol a školských zařízení údaje o středních školách, tedy rovněž o střední škole, jejíž činnost povinný subjekt vykonává (což nebylo ze strany Úřadu pro ochranu osobních údajů zohledněno), lze s ohledem na veškeré shora uvedené konstatovat, že nadřízeným správním orgánem povinného subjektu, který je věcně a místně příslušný k rozhodování o stížnosti, je ministerstvo, nikoliv Úřad pro ochranu osobních údajů.

[20] Ze shora uvedených důvodů tudíž ministerstvo dospělo k jednoznačnému závěru, že žádosti krajského úřadu nelze vyhovět, neboť Úřad pro ochranu osobních údajů není nadřízeným správním orgánem povinného subjektu, a není tedy věcně a místně příslušný k rozhodování o stížnosti. Není zde tudíž dán zákonný důvod k vrácení věci zpět Úřadu pro ochranu osobních údajů ve smyslu ustanovení § 12 správního řádu.

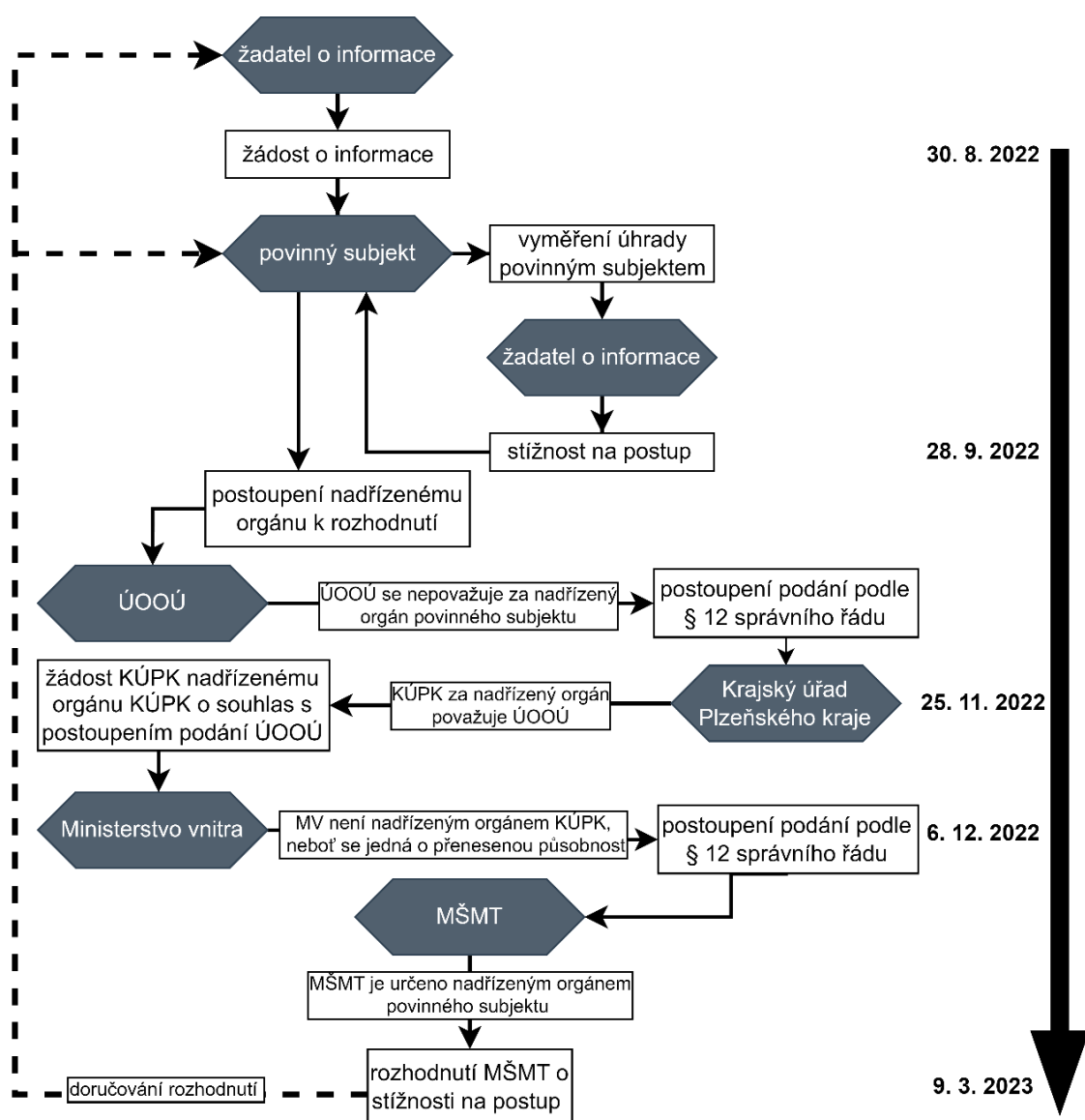
[21] Vzhledem k tomu, že ministerstvo v rámci posuzování žádosti krajského úřadu dospělo k závěru, že je samo věcně a místně příslušným správním orgánem k rozhodování o stížnosti, zaobíralo se následně otázkou, zdali je možné za současné situace o věci bez dalšího rozhodovat.

[22] Vzhledem k tomu, že ministerstvo disponuje veškerým spisovým materiálem, jež se váže k řešené právní věci, rozhodlo se ministerstvo s ohledem na zásadu hospodárnosti a ekonomie správního řízení vydat ve věci bez dalšího toto rozhodnutí, a to jakožto věcně a místně příslušný správní orgán k rozhodnutí o stížnosti.“

MŠMT se při určení nadřízeného orgánu povinného subjektu přihlásilo k výkladu, že z ustanovení § 143 odst. 2 školského zákona vyplývá, že údaje o středních školách (tedy i gymnáziích) ve školském rejstříku vede MŠMT. Ministerstvo dle názoru autora této práce použilo výkladu, který je jediný správný, byť s ohledem na výsledky určení nadřízeného orgánu gymnázií v ostatních krajích se jedná o menšinový názor, což nepochybně nemění ničeho na věcné správnosti takového určení. Autor této práce oceňuje také skutečnost, že MŠMT věnovalo odůvodnění určení své příslušnosti takovou pozornost. Problematika je rozebrána v kapitole: 3.1.3.2. MŠMT, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol v souladu s právně teoretickým výkladem.

4.5.1. Grafické schéma postupu řízení v Plzeňském kraji

Pro snazší orientaci ve výše popsaném řízení autor této práce uvádí následující grafické znázornění postupu určení nadřízeného orgánu povinného subjektu v Plzeňském kraji:

Vysvětlivky:

Ustanovení § 12 SŘ: „Dojde-li podání (§ 37) správnímu orgánu, který není věcně nebo místně příslušný, bezodkladně je usnesením postoupí příslušnému správnímu orgánu a současně o tom uvědomí toho, kdo podání učinil (dále jen "podatel"). Má-li správní orgán, jemuž bylo podání postoupeno, za to, že není věcně nebo místně příslušný, může je usnesením postoupit dalšímu správnímu orgánu nebo vrátit jen se souhlasem svého nadřízeného správního orgánu. Usnesení vydaná podle tohoto ustanovení se pouze poznamenají do spisu.“

4.5.2. Kompetenční žaloba

Rozhodnutím MŠMT ze dne 9. 3. 2023 se uzavřelo osm řízení, která shodně započala dne 28. 9. 2022, a to podáním žádostí o informace příspěvkovým organizacím vykonávajících činnost gymnázia v Plzeňském kraji, jakožto povinným subjektům, tedy s prodlením přesahující 4 měsíce.

Neboť stav, kdy v předmětném kraji je nejasné, kdo vlastně je oním nadřízeným orgánem a jaký postup určení nadřízeného orgánu je správný, zejména s ohledem na argumentaci ÚOOÚ rozhodnutím NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, podle kterého by měl být za nadřízený orgán povinného subjektu určen KÚPK, se autor této práce poněkud „směle“ rozhodl podat kompetenční žalobu v souladu s ustanovením § 97 a násl. SŘS a tím se pokusit neutěšenou situaci do budoucna vyjasnit.

Autor této práce uvádí, že v kompetenční žalobě zastával postoj, že nadřízeným orgánem povinného subjektu není MŠMT, ale příslušný krajský úřad s odkazem na výše uvedené rozhodnutí NSS a názor ÚOOÚ, tedy požadoval zrušení rozhodnutí MŠMT a určení, že příslušným orgánem k vydání rozhodnutí ve věci stížnosti na postup doručené povinnému subjektu je KÚPK.¹⁹²

Autor této práce dodává, že kompetenční žalobu podal aktivně legitimován ustanovením § 98 odst. 1 písm. c) SŘS, tedy jako ten „*o jehož právech nebo povinnostech bylo nebo mělo být rozhodováno v řízení před správním orgánem*“, avšak dle NSS nenaplnil druhou stěžejní podmínku, a to existenci aktivního nebo pasivního kompetenčního sporu, což vyústilo v odmítnutí kompetenční žaloby usnesením NSS ze dne 24. srpna 2023, č. j. Komp 2/2023-36.

Přesto má autor této práce za to, že usnesení NSS obsahuje velmi zajímavé závěry a umožňuje poměrně neobvyklý retrospektivní pohled ze strany žalovaných, tedy ÚOOÚ, KÚPK a MŠMT, na proběhlé řízení o určení nadřízeného orgánu povinného subjektu a vlastně i závěr, jakým způsobem bude nadřízený orgán v Plzeňském kraji určován v budoucnu.

---

¹⁹² Povinným subjektem v případě kompetenční žaloby, sp. zn. Komp 2/2023, je *Masarykovo Gymnázium, Plzeň, příspěvková organizace*, přičemž řízení bylo prakticky shodné s ostatními řízeními v Plzeňském kraji.

NSS uvedl, že žalobce: „v žalobě zpochybnil určení věcné a místní příslušnosti ministerstva školství při rozhodování o jeho stížnosti. Uvedl, že ministerstvo školství chybuje, pokud se opírá o § 143 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a nesprávně interpretuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. prosince 2018, č. j. 7 As 235/2018-35. Podle žalobce je naopak třeba aplikovat § 143 odst. 1 školského zákona, podle kterého je věcně příslušným nadřízeným orgánem krajský úřad. Je to totiž krajský úřad, kdo rozhodl o zápisu gymnázia do rejstříku škol v souladu s § 148 odst. 1 školského zákona, nikoliv ministerstvo školství. Žalobce uzavřel, že v souladu s § 178 odst. 2 správního řádu, je tedy krajský úřad správním orgánem, který pověřil gymnázium výkonem veřejné správy, a proto má být věcně a místně příslušným nadřízeným orgánem gymnázia a z tohoto titulu má o stížnosti rozhodnout.

[6] Ministerstvo školství ve svém vyjádření k žalobě uvedlo, že se v řešené právní věci nejedná o kompetenční spor ve smyslu § 97 s. ř. s., neboť se samo považuje za věcně příslušný správní orgán k vydání napadeného rozhodnutí, přičemž krajský úřad ani UOOÚ si tuto pravomoc neosobují (nejde o kladný ani o záporný kompetenční spor). Dále poznamenalo, že žalobce nesprávně vykládá § 143 odst. 2 školského zákona, podle kterého ministerstvo školství vede v rejstříku „ostatní školy“, což zakládá jednoznačně jeho pravomoc evidovat též střední školy, tedy i gymnázium, u něhož žalobce uplatnil svou žádost o informace.

[7] Ministerstvo školství též odkázalo na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. prosince 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, a ze dne 30. ledna 2013, č. j. 1 As 160/2012-41, v nichž Nejvyšší správní soud dovodil, že zápis do rejstříku škol a školských zařízení je třeba považovat za pověření povinného subjektu výkonem veřejné správy na základě zákona ve smyslu § 178 odst. 2 správního řádu. Ministerstvo školství však nepřijímá citovanou judikaturu bezvýhradně, neboť „správní soud nedomyslel všechny důsledky“ (Nejvyšší správní soud aplikoval v tehdejších případech § 143 odst. 1 školského zákona a nikoliv § 143 odst. 2 cit. zákona, jak argumentuje ministerstvo školství). Ministerstvo školství dále poukázalo na složitost aplikovatelné právní úpravy a nepřehlednost související judikatury správních soudů, což ztěžuje praktickou realizaci ústavně garantovaného práva na informace. Závěrem však zopakovalo, že se v řešené právní věci považuje za věcně příslušný správní orgán, čemuž dle jeho názoru odpovídá i souhlasný postoj obou dalších žalovaných.

[8] K žalobě se vyjádřil též krajský úřad. I ten uvedl, že se v daném případě nejedná o kompetenční spor, neboť se necítí být věcně příslušný k rozhodnutí o stížnosti žalobce, zatímco ministerstvo školství svou příslušnost akceptovalo. Připustil však, že věc měla zprvu povahu negativního kompetenčního sporu mezi ním a ÚOOÚ, než svou působnost přijalo ministerstvo školství. Krajský úřad shledává příčinu tohoto počátečního kompetenčního sporu v „pravděpodobně chybném“ výkladu § 143 odst. 1 a 2 školského zákona, neboť on i ÚOOÚ považovali gymnázium za školské zařízení, které vede v rejstříku škol a školských zařízení krajský úřad (§ 143 odst. 1 školského zákona).

[9] Krajský úřad dále upozornil na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. února 2022, č. j. Komp 3/2021-26, který zčásti překonává již zmiňovaný rozsudek č. j. 7 As 235/2018-35 (v tomto se dle svých slov rozchází s ÚOOÚ, který zmiňovaný rozsudek nepovažuje za překonaný). S ohledem na tuto judikaturní nejednoznačnost krajský úřad navrhl, aby Nejvyšší správní soud k těmto dvěma rozsudkům přijal stanovisko podle § 12 odst. 2 s. ř. s. a vyjasnil, Komp 2/2023-37 pokračování který orgán je v daném případě nadřízeným orgánem příslušným k rozhodnutí o odvolání podle informačního zákona.

[10] ÚOOÚ se ve svém vyjádření ztotožnil s tím, že se v dané věci nejedná o kompetenční spor. Oproti vyjádření ministerstva školství a krajského úřadu však dovodil, že věcně příslušným k rozhodnutí je v dané věci krajský úřad. Vychází přitom z § 183 odst. 4 školského zákona, který stanoví příslušnost krajského úřadu jako nadřízeného správního orgánu ředitelů škol a školských zařízení při rozhodování podle § 165 odst. 2 téhož zákona. Uvedené určení příslušnosti odpovídá požadavku § 178 odst. 1 správního řádu, podle kterého je nadřízeným správním orgánem ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor.

[11] ÚOOÚ se rovněž vyjádřil k výše zmíněným rozsudkům Nejvyššího správního soudu č. j. Komp 3/2021-26 a č. j. 7 As 235/2018-35. Upozornil však, že zatímco právní závěry dříve uvedeného rozsudku se vztahují k příspěvkové organizaci, která nevykonává vrchnostenskou správu (Správa a údržba silnic), je škola příspěvkovou organizací, která jedná vrchnostensky dle jednotlivých ustanovení školského zákona. Proto závěry Nejvyššího správního soudu v této věci nelze automaticky vztahovat na příspěvkovou organizaci školského typu podle školského zákona. Podle ÚOOÚ pak nadále platí závěry

Nejvyššího správního soudu obsažené v později uvedeném rozsudku. ÚOOÚ uzavírá, že výklad provedený jím a Nejvyšším správním soudem v rozsudku č. j. 7 As 235/2018-35 vede ke stejnému výsledku, liší se toliko v právní argumentaci. Nad rámec tohoto hodnocení se ÚOOÚ též vyjádřil k tzv. zbytkovému určení příslušného správního orgánu podle § 20 odst. 5 informačního zákona, což může vést (a do značné míry již vede) k jeho zahlcení původně okrajovou agendou.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[12] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda se jedná o kompetenční spor ve smyslu § 97 a násl. s. ř. s., který je definován třemi prvky (předpoklady). Za prvé musí být vedeno řízení, v němž se rozhoduje o právech a povinnostech fyzických nebo právnických osob. Za druhé jde o situaci, kdy si 1) dva správní orgány osobují pravomoc o věci rozhodnout (o tomtéž právu nebo povinnosti téhož účastníka řízení před správním orgánem – kladný kompetenční spor), nebo 2) naopak popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí ve věci (o tomtéž právu nebo povinnosti téhož účastníka řízení před správním orgánem – záporný kompetenční spor). Za třetí těmito správními orgány musí být subjekty vymezené v § 97 odst. 1 s. ř. s., a to v kombinacích v tomto ustanovení uvedených (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. března 2013, č. j. Komp 3/2012-49, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. února 2022, č. j. Komp 3/2021-26 nebo nejčerstvěji usnesení ze dne 15. června 2023, č. j. Komp 1/2023-59).

[13] Nejvyšší správní soud dospěl k dílčímu závěru, že gymnázium je povinným subjektem, neboť splňuje kritéria pro určení povinného subjektu jako tzv. veřejné instituce ve smyslu § 2 odst. 1 in fine informačního zákona. Otázka, zda je gymnázium povinným subjektem ve smyslu tohoto zákona, sice nebyla v projednávané věci mezi účastníky řízení sporná, souvisí však úzce s podmínkami řízení, jejichž splnění posuzuje Nejvyšší správní soud z úřední povinnosti. Pokud by totiž povinným subjektem nebylo, nemělo by ani pravomoc vydat rozhodnutí o úhradě nákladů za vyhledání informací a žádný správní orgán by neměl pravomoc rozhodovat o opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí o odmítnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. února 2022, č. j. Komp 3/2021-26, bod 15).

[14] První předpoklad kompetenčního sporu je splněn, neboť o žalobcově žádosti o informace a o následně podané stížnosti napadající postup dotázaného povinného subjektu bylo vedeno řízení, ve kterém se rozhodovalo o jeho právu na informace.

[15] Druhý předpoklad však splněn není, neboť zde nejsou dva správní orgány, které popírají nebo si osobují pravomoc vydat rozhodnutí ve věci. Zatímco ministerstvo školství se ke své pravomoci rozhodnout o stížnosti žalobce přihlásilo, krajský úřad a ÚOOÚ si ji neosobují. **Nic na tom nemění skutečnost, že zde na počátku jisté spory o vymezení věcné příslušnosti mezi žalovanými existovaly (především mezi krajským úřadem a ÚOOÚ) a že odlišné názory mezi nimi do určité míry existují i nadále.**

[16] Protože není dán druhý předpoklad kompetenčního sporu podle § 97 s. ř. s., žaloba je nepřipustná, a soud ji proto odmítl [§ 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 99 písm. a) s. ř. s.].

[17] Lze jen dodat, že krajský úřad zjevně nemůže být stranou tohoto kompetenčního sporu ve smyslu § 97 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť zde na druhé straně nestojí orgán územní, zájmové nebo profesní samosprávy. Potenciální kompetenční spor by v nynější věci mohl vzniknout pouze mezi ministerstvem a ÚOOÚ, neboť tyto orgány jsou ústředními správními úřady ve smyslu § 97 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

[18] Podle § 49 odst. 1 s. ř. s. soud nařizuje jednání k projednání věci samé. Pokud soud neprovádí dokazování nebo rozhoduje o odmítnutí návrhu, jednání v zásadě nenařizuje (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. prosince 2005, č. j. 2 Afs 86/2005-55). Nejvyšší správní soud tedy nepřehlédl podání žalobce ze dne 16. května 2023, v němž uvádí, že nesouhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání a žádá jeho nařízení. Protože však žalobu odmítl pro nepřipustnost, nebylo třeba k věci nařizovat jednání.

[19] Neexistuje-li ve věci kompetenční spor a žaloba je nepřipustná, není namístě, aby Nejvyšší správní soud procesně nezpůsobilou formou věcně odpovídal na sporné otázky, které mezi účastníky vstaly. **Podnět k zaujetí stanoviska podle § 12 odst. 2 s. ř. s., který zazněl ve vyjádření ÚOOÚ, bere Nejvyšší správní soud na vědomí; příležitost vyložit svůj právní názor ke sporným otázkám bude mít nepochybně při rozhodování jiného skutečného kompetenčního sporu, případně v jiném řízení, které se těchto otázek bude přímo dotýkat.“**

Autor této práce se domnívá, že i přes pomyslný neúspěch a odmítavé usnesení NSS bylo docíleno stavu, kdy v Plzeňském kraji dojde k významnému zrychlení řízení o opravných prostředcích podle InfZ, což lze kvitovat s ohledem na „chaotičnost“ proběhlého řízení.

Sice nelze odhadnout, zda povinné subjekty nebudou i nadále postupovat opravné prostředky podle InfZ ÚOOÚ, avšak KÚPK si je nyní zajisté vědom, že ÚOOÚ není nadřízeným orgánem zkoumaných povinných subjektů, tedy lze předpokládat, že již nebude řízení zbytečně zdržováno postupování nepřislušným správním orgánům a přímo dojde k postoupení MŠMT.

Pro praxi je však významnou otázkou (kterou nyní nelze spolehlivě zodpovědět), kdy dojde k nahrazení vzorů podání u povinných subjektů v Plzeňském kraji, které obsahují chybné poučení a to, že nadřízeným orgánem je ÚOOÚ.¹⁹³

Za zmínku také stojí žádost KÚPK, aby NSS přijal stanovisko ve smyslu ustanovení § 12 odst. 2 soudního řádu správního, který stanoví, že NSS: *„sleduje a vyhodnocuje pravomocná rozhodnutí soudů ve správním soudnictví a na jejich základě v zájmu jednotného rozhodování soudů přijímá stanoviska k rozhodovací činnosti soudů ve věcech určitého druhu“*. Přičemž KÚLP vyjádřil názor, že rozsudek NSS ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26,¹⁹⁴ zčásti překonává již zmiňovaný rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35 a NSS k tomu uvedl, že podnět bere na vědomí a *„příležitost vyložit svůj právní názor ke sporným otázkám bude mít nepochybně při rozhodování jiného skutečného kompetenčního sporu, případně v jiném řízení, které se těchto otázek bude přímo dotýkat.“*

Pokud by si autor této práce mohl dovolit předjímat, má za to, že uvedené rozsudky nejsou v rozporu, a ani zde nedošlo k překonání staršího rozsudku novějším, neboť se v případě novějšího rozsudku jedná o problematiku vrchnostenské a nevrchnostenské veřejné správy. Ustanovení § 20 odst. 5 informačního zákona, které určuje, že: *„[n]elze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů“*, avšak, jak

---

¹⁹³ Například sdělení o výši úhrady Gymnázia Luďka Pika, Plzeň, Opavská 21, ze dne 15. 11. 2023, opět obsahuje poučení, ve kterém je uvedeno, že o stížnosti by rozhodoval ÚOOÚ.

¹⁹⁴ NSS rozsudkem ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26, mezi Jihočeským krajem a ÚOOÚ, rozhodl, že k rozhodnutí o odvolání podle InfZ proti rozhodnutí Správy a údržby silnic Jihočeského kraje (příspěvková organizace zřízená Jihočeským krajem) o odmítnutí žádosti podle InfZ je věcně příslušný ÚOOÚ.

již bylo uvedeno výše, v případě právnické osoby (povinného subjektu), na kterou byl přenesen výkon veřejné správy, lze určit nadřízený orgán podle § 178 odst. 2 správního řádu, tedy není potřeba přistupovat k úpravě obsažené v § 20 odst. 5 informačního zákona. Blíže k popsané problematice v podkapitole: 3.1.3.4. ÚOOÚ, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol s ohledem na kompetenční rozsudek NSS ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021–26.

4.5.3. Vyjádření MŠMT k žádostem o náhradu nemajetkové újmy podle zákona č. 82/1998 Sb.

Druhý retrospektivní pohled na řízení proběhlá v Plzeňském kraji je možné nalézt v odpovědi MŠMT ze dne 27. 3. 2024, č. j. MSMT-25904/2023-29, na autorem této práce podané žádosti o náhradu nemajetkové újmy způsobené nesprávným úředním postupem podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

MŠMT ve své odpovědi na jednotlivé žádosti o nahrazení nemajetkové újmy uvádí v jednom společném „stanovisku“ následující: *„Ke složitosti řízení a k postupu ze strany orgánů veřejné moci pak **ministerstvo uvádí, že v tomto řízení byla řešena složitá právní otázka, která nebyla dosud řešena ze strany zákonodárce ani judikатурní činností, a jejíž posouzení je proto možné podřadit pod ustanovení § 71 odst. 3 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., tedy jako řešení zvláště složitého případu. Předmětné úvahy, které byly vtěleny do části II. příslušných rozhodnutí o stížnostech, si vyžádaly ze strany ministerstva řešení složitých právních otázek, jež činí z řešených věcí (jednotlivě) zvláště složitě případy ve smyslu § 71 odst. 3 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., **neboť lze konstatovat, že související právní otázky nebyly k dnešnímu dni dosud zákonodárcem ani judikатурní činností uspokojivě vyřešeny.*****

Ministerstvo se totiž zabývalo primárně otázkou, který správní orgán byl věcně příslušný k vyslovení souhlasu s vrácením věci Krajským úřadem v Plzni zpět Úřadu pro ochranu osobních údajů, kterou posoudilo a vyřešilo tak, že se v dané situaci uplatní § 178 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., dle kterého je nadřízeným správním orgánem orgánu kraje v řízení vedeném v přenesené působnosti věcně příslušný ústřední správní úřad, popřípadě ústřední správní úřad, jehož obor působnosti je rozhodované věci nejbližší. Ve smyslu § 7 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je ministerstvo ústředním orgánem státní správy pro předškolní zařízení, školská zařízení, základní školy, střední školy a vysoké školy, pro vědní politiku, výzkum a vývoj, včetně mezinárodní spolupráce v této oblasti, a pro vědecké hodnosti, pro státní péči o děti, mládež a tělesnou výchovu. Bylo tudíž konstatováno, že ministerstvo bylo v daném ohledu

nadřízeným správním orgánem krajského úřadu, tzn. věcně a místně příslušným správním orgánem k rozhodnutí o žádosti krajského úřadu.

*Jde-li o otázku, který správní orgán plní roli nadřízeného orgánu povinného subjektu, který vykonává činnost školy či školského zařízení ve smyslu zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, **příslušný útvar ministerstva dne 13. 1. 2023 uzavřel, že míří-li žádost svým předmětem, tj. charakterem informací, jejichž poskytnutí se na povinném subjektu žadatel domáhá, převážně do oblasti poskytování vzdělávání a školských služeb ve smyslu školského zákona prostřednictvím zaměstnanců povinného subjektu podléhajících regulaci odborné kvalifikace dle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, tzn. do oblasti výkonu veřejné (státní) správy na úseku školství, ke kterému byl příslušný povinný subjekt pověřen ve smyslu rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2013, č. j. 1 As 160/2012–41, a ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, orgánem, který vede rejstřík škol a školských zařízení, je v takovém případě nadřízeným orgánem tento rejstříkový orgán, tzn. v řešené věci ministerstvo. Spolu s tímto závěrem bylo rozhodnuto poznámkou do spisu o tom, že se předmětný souhlas s vrácením věci neuděluje (viz § 12 zákona č. 500/2004 Sb.).“.***

*V závěru svého stanoviska MŠMT uvádí, že: „S ohledem na výše popsanou složitost řízení a vzhledem k velmi nepatrnému významu řízení pro žadatele pak lze mít za to, že postačující v daném případě bude poskytnutí **žadostiučinění konstatováním porušení práva**, neboť vzniklou újmu lze považovat za méně závažnou, resp. nepatrnou. Veškerá výše uvedená specifika řízení se projevila na jeho celkové délce.“.*

4.6. Středočeský kraj

Ve Středočeském kraji proběhlo pouze jediné řízení, v jehož případě rozhodl orgán, který se určil za nadřízený orgán právnické osoby s gymnáziem, jakožto povinného subjektu.

Středočeský kraj			
	Nadřízený orgán uvedený v poučení povinného subjektu:	Orgán, který rozhodl jako nadřízený orgán povinného subjektu:	Označení rozhodnutí:
Gymnázium J. S. Machara, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, Královická 668	Krajský úřad Středočeského kraje	Krajský úřad Středočeského kraje	Rozhodnutí ze dne 9. 12. 2022, č. j.: 150268/2022/KUSK, sp. zn.: SZ_137849/2022/KUSK/2.

Tabulkový výčet řízení s uvedením, (i) který orgán byl povinným subjektem v poučení označen jako nadřízený orgán, (ii) který orgán o věci jako nadřízený orgán rozhodl a (iii) označení rozhodnutí.

Nejprve se odehrálo řízení před povinným subjektem, který v souladu s poučením v rozhodnutí: „[o]dvolání se podává u ředitelky gymnázia¹⁹⁵, jehož činnost vykonává Gymnázium J. S. Machara, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, příspěvková organizace, a rozhoduje o něm Krajský úřad Středočeského kraje“¹⁹⁶ odvolání spolu se spisovým materiálem předalo k rozhodnutí Krajskému úřadu Středočeského kraje.

Krajský úřad Středočeského kraje uvedl, že: „žadatelovo odvolání a související správní spis **postoupil Úřadu pro ochranu osobních údajů**, se sídlem Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7 (dále také jen „Úřad“), a to s odkazem na kompetenční rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021–26, z něhož vyplývá, že orgánem příslušným k rozhodování o odvolání proti rozhodnutí příspěvkové organizace zřízené krajem, kterým byla odmítnuta žádost o informace podaná dle zákona č. 106/1999 Sb., je podle ustanovení § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., Úřad. Tento danou věc posoudil a v této konkrétní věci konstatoval věcnou příslušnost jako nadřízeného orgánu pro vedení odvolacího řízení, Krajský úřad.

*Na základě všech výše uvedených skutečností Krajský úřad jako věcně příslušný k odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu uvádí následující.*¹⁹⁷

¹⁹⁵ Tvrzení, že odvolání se podává u ředitelky nebo ředitele povinných subjektů, je častou vadou poučení, které se povinné subjekty dopouští, byť se jedná bezesporu o nepatrné pochybení. V souladu s § 86 odst. 1 SŘ se odvolání „podává u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal“, tedy ne u ředitelky či ředitele povinného subjektu, ale u povinného subjektu samotného.

¹⁹⁶ Rozhodnutí Gymnázia J. S. Machara, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, příspěvková organizace, ze dne 10. 11. 2023, č. j. 1991/2023/GJSPV.

¹⁹⁷ Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 9. 12. 2023, č. j. 150268/2022/KUSK, sp. zn. SZ_137849/2022/KUSK/2.

V souladu s výše popsaným došlo k obdobné situaci jako v Plzeňském kraji, kdy krajský úřad měl za to, že nadřízeným orgánem povinného subjektu není on, ale ÚOOÚ. Avšak hlavní rozdíl spočívá ve skutečnosti, že po vrácení spisového materiálu ÚOOÚ zpět Krajskému úřadu Středočeského kraje, tento krajský úřad určil svou místní a věcnou příslušnost jakožto nadřízeného orgánu povinného subjektu, a ve věci rozhodl.

Za povšimnutí stojí opětovné zmínění kompetenčního rozsudku NSS ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021–26 a z něj plynoucí závěr (dle názoru autora této práce mylný), že nadřízeným orgánem příspěvkových organizací s gymnáziem, je ÚOOÚ s ohledem na § 20 odst. 5 informačního zákona. Více k této problematice v části: 3.1.3.4. ÚOOÚ, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol s ohledem na kompetenční rozsudek NSS ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021–26.

Autor této práce má za to, že lze předpokládat, že řízení ve Středočeském kraji bude v budoucnu již po procesní stránce jednodušší, tedy i rychlejší, neboť příslušný krajský úřad rozhodne bez zdlouhavého postupování opravného prostředku podle InfZ spolu se spisovým materiálem.

4.7. Hlavní město Praha

V hlavním městě Praze proběhla tři řízení, ve kterých rozhodl správní orgán, který se určil za nadřízený orgán povinného subjektu. Úvodem lze poznamenat, že povinné subjekty shodně uváděly, že jejich nadřízeným orgánem je Magistrát hlavního města Prahy (dále jen „MHMP“), avšak v závěru řízení o věci rozhodlo MŠMT.

hlavní město Praha			
	Nadřízený orgán uvedený v poučení povinného subjektu:	Orgán, který rozhodl jako nadřízený orgán povinného subjektu:	Označení rozhodnutí:
Gymnázium Jana Nerudy, škola hlavního města Prahy, Praha 1, Hellichova 3	Magistrát hlavního města Prahy	MŠMT	Rozhodnutí ze dne 12. 4. 2023, č. j.: MSMT-8679/2023-2.
Gymnázium pro zrakově postižené a Střední odborná škola pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115	Magistrát hlavního města Prahy.	MŠMT	Rozhodnutí ze dne 22. 5. 2023, č. j.: MSMT-13402/2023-2.
Gymnázium Jaroslava Heyrovského, Praha 5, Mezi Školami 2475	Magistrát hlavního města Prahy	MŠMT	Rozhodnutí ze dne 13. 4. 2022, č. j.: MSMT-9543/2023-5.

Tabulkový výčet řízení s uvedením, (i) který orgán byl povinným subjektem v poučení označen jako nadřízený orgán, (ii) který orgán o věci jako nadřízený orgán rozhodl a (iii) označení rozhodnutí.

Řízení o určení nadřízeného orgánu právnických osob vykonávajících činnost gymnázií je v hlavním městě Praze s ohledem na předchozí řízení atypické, neboť zde MHMP¹⁹⁸ nepostupuje opravné prostředky podle InfZ ÚOOÚ, ale rovnou MŠMT.

MHMP odůvodnil postoupení následujícím způsobem: „Podle ustanovení § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., cit.: „Pokud tento zákon nestanoví jinak, použijí se při postupu podle tohoto zákona a) pro rozhodnutí o odmítnutí žádosti, b) pro odvolací řízení, c) pro vykonatelnost příkazu poskytnout informace, a d) v řízení o stížnosti pro počítání lhůt, doručování a náklady řízení ustanovení správního řádu; dále se při postupu podle tohoto zákona použijí ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o ochraně před nečinností a ustanovení § 178; v ostatním se správní řád nepoužije.“

Podle ustanovení § 89 odst. 1 správního řádu, cit.: „Nestanoví-li zákon jinak, je odvolacím správním orgánem nejbližší nadřízený správní orgán.“ Podle ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu, cit.: „...nadřízeným správním orgánem právnické nebo fyzické osoby pověřené výkonem veřejné správy se rozumí orgán, který

¹⁹⁸ Orgánem hlavního města Prahy, jakožto veřejnoprávní korporace, není krajský úřad, ale MHMP v souladu s § 1 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze.

podle zvláštního zákona rozhoduje o odvolání; není-li takový orgán stanoven, je tímto orgánem orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil...“

Z kritérií ustanovení § 178 správního řádu je v dané věci pro určení nadřízeného orgánu nutno použít pravidlo označující za nadřízený orgán právnické nebo fyzické osoby pověřené výkonem veřejné správy orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil – dle Nejvyššího správního soudu ten orgán, který vede rejstřík škol a školských zařízení. Podle ustanovení § 143 školského zákona, cit.:, (1) Krajský úřad vede v rejstříku škol a školských zařízení údaje o mateřských školách a školských zařízeních s výjimkou mateřských škol a školských zařízení uvedených v odstavci 2... (2) Ministerstvo vede v rejstříku škol a školských zařízení údaje o mateřských školách a školských zařízeních zřízených ministerstvem a registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy ostatních školách...“

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy je ve smyslu výše citované právní úpravy a současné rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6.12.2018, č.j. 7 As 235/2018–35) nutno považovat za orgán, který pověřil Gymnázium Jana Nerudy, školu hlavního města Prahy, výkonem veřejné správy na základě zákona. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy je tak s odkazem na výše uvedenou judikaturu a právní předpisy nadřízený správní orgán ve smyslu ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu, který je podle zákona č. 106/1999 Sb., příslušný projednat a rozhodnout o odvolání podaném proti napadenému rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace; nikoliv tedy zřizovatel, jak je nesprávně uvedeno v poučení o opravném prostředku napadeného rozhodnutí.“¹⁹⁹

Po postoupení spisového materiálu z MHMP do dispozice MŠMT toto určilo svou věcnou příslušnost jakožto nadřízeného orgánu povinného subjektu, a rozhodlo ve věci. Stojí za pozornost, že na rozdíl od velice pečlivého odůvodnění své příslušnosti v případech řízení týkajících se povinných subjektů z Plzeňského kraje uvedlo MŠMT odůvodnění o poznání stručnější, byť věcně správné.

MŠMT uvedlo následující odůvodnění své příslušnosti: „*Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, se sídlem Karmelitská 5, 118 12 Praha 1 – Malá Strana (dále jen*

---

¹⁹⁹ Usnesení MHMP ze dne 20. 2. 2023, č. j. MHMP 372978/2023, sp. zn. S-MHMP 342053/2023.

„ministerstvo“) jakožto správní orgán příslušný podle ustanovení § 16a odst. 4 a § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), ve spojení s ustanovením § 178 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), rozhodlo o stížnosti dle ustanovení § 16a odst. 1 písm. d) InfZ podané dne 4. 2. 2023 panem Radkem Hollmannem (...) (dále jen „stěžovatel“), pro nesouhlas s výší úhrady sdělené stěžovateli dle ustanovení § 17 odst. 3 InfZ ve sdělení povinného subjektu s názvem Gymnázium Jana Nerudy, škola hlavního města Prahy (...)“.²⁰⁰

A dále v textu rozhodnutí uvedlo pouze následující: „Povinný subjekt stížnost dne 14. 2. 2023 předložil Magistrátu hlavního města Prahy, který ji posléze postoupil přípisem ze dne 20. 2. 2023, č. j. MHMP 372978/2023, podle ustanovení § 12 správního řádu ministerstvu jakožto věcně příslušnému správnímu orgánu ve věci rozhodování o stížnosti, a to s odkazem na ustanovení § 20 odst. 4 InfZ, § 89 odst. 1 a § 178 odst. 2 správního řádu a § 143 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“), dále s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35.“.²⁰¹

Problematika je po teoretické rovině blíže popsána v kapitole: 3.1.3.2. MŠMT, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol v souladu s právně teoretickým výkladem.

---

²⁰⁰ Rozhodnutí MŠMT ze dne 12. 4. 2023, č. j. MSMT-8679/2023-2.

²⁰¹ Tamtéž.

4.8. Kraje, ve kterých nebylo rozhodnuto nadřízeným orgánem

Žádosti o informace byly autorem této práce zaslány i gymnáziím, která místně náležela i do ostatních výše nezmíněných krajů, avšak v těchto případech nebylo nutné opravné prostředky podle InfZ podat, nebo řízení bylo ukončeno po provedení autoremedury povinným subjektem, tedy ke konečnému určení nadřízeného orgánu podle informačního zákona nedošlo.

Jedná se o tyto kraje: Zlínský kraj, Olomoucký kraj, Kraj Vysočina, Pardubický kraj, Karlovarský kraj, Královehradecký kraj a Liberecký kraj.

Přes absenci určení příslušnosti samotným nadřízeným orgánem lze u některých povinných subjektů na jejich internetových stránkách dohledat v sekci: „*Povinně zveřejňované informace*“ či v obdobném znění,²⁰² koho za svůj nadřízený orgán považují. Také lze vycházet ze zákonem stanoveného poučení, které se uvádí kupříkladu v případě sdělení o vyměření úhrady, sdělení o odložení žádosti či rozhodnutí o odmítnutí, avšak v těchto posuzovaných krajích bylo poučení bohužel nejčastěji absentující, viz Příloha č. 11 (Karlovarský kraj) a Příloha č. 12 (Královehradecký kraj).

Z důvodu absence poučení není možné určit s jistotou, zda všechny povinné subjekty v kraji považují za svůj nadřízený orgán stejný povinný subjekt, přesto se autor této práce pokusil prohledat „oficiální“ internetové stránky povinných subjektů a vytvořit alespoň zevrubný přehled, který orgán je pro určitý kraj za tento nadřízený orgán považován.

Níže je uvedena tabulka, která obsahuje informaci o tom, který orgán byl na internetových stránkách za nadřízený orgán povinného subjektu označen, a zdroj uvedeného údaje (informace vyhledány dne 5. 12. 2023):

	Nadřízený orgán uvedený na internetových stránkách gymnázia:	Odkaz na internetové stránky povinného subjektu s uveřejněným údajem:
Zlínský kraj		
Gymnázium Otrokovice	Krajský úřad Zlínského kraje	https://www.gyotr.cz/o-skole/povinne-zverejnovane-informace/
Gymnázium Rožnov pod Radhoštěm	Krajský úřad Zlínského kraje	https://gymroznov.cz/uredni-deska

²⁰² Povinně zveřejňované informace vychází z „aktivní“ (z vlastní iniciativy) informační povinnosti povinných subjektů, která je zakotvena v ustanovení § 5 InfZ. Jedná se například o uvedení „*místa, lhůty a způsobu, kde lze podat opravný prostředek proti rozhodnutím povinného subjektu*“ atd.

Olomoucký kraj		
Gymnázium, Zábřeh, nám. Osvobození 20, 789 01 Zábřeh	Krajský úřad Olomouckého kraje	https://gyza.cz/storage/dokumenty/postup_pri_vyrizovani_zadosti_o_poskytnuti_informaci.pdf
Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho, Prostějov	Krajský úřad Olomouckého kraje	https://www.rg.prostejov.cz/poskytovani-informaci
Kraj Vysočina		
Gymnázium Chotěboř	Krajský úřad Kraje Vysočina	https://www.gch.cz/userfiles/file/gymnazium-chotebor/pzu/smernice_o_poskytovani_informaci.pdf
Gymnázium Jihlava	Krajský úřad Kraje Vysočina	https://www.gymnaziumjihlava.cz/wp-content/uploads/2019/10/postup.pdf
Pardubický kraj		
Gymnázium, Pardubice, Mozartova 449	Krajský úřad Pardubického kraje	https://www.gymozart.cz/soubory/2020/vp-2020-05-poskytovani-info.pdf
Gymnázium, Jevíčko, A. K. Vitáka 452	Krajský úřad Pardubického kraje	https://www.gymjev.cz/wp-content/uploads/2020/08/pristup_kinformacim_compressed.pdf
Karlovarský kraj		
Gymnázium AŠ	Krajský úřad Karlovarského kraje	https://www.gymas.cz/cs/povinne-zverejnovane-informace
Střední pedagogická škola, gymnázium a vyšší odborná škola Karlovy Vary	Krajský úřad Karlovarského kraje	https://pedgym-kv.cz/cs/povinne-zverejnovane-informace
Královéhradecký kraj		
Gymnázium, Broumov, Hradební 218	Krajský úřad Královéhradeckého kraje	https://www.gybroumov.cz/userfiles/info.pdf
Gymnázium, Dobruška, Pulická 779	Krajský úřad Královéhradeckého kraje	https://www.gympldka.cz/index.php/povinne-verejne
Liberecký kraj		
Gymnázium, Česká Lípa, Žitavská 2969	Krajský úřad Libereckého kraje	https://gymcl.cz/wp-content/uploads/2008/01/smernice_k_poskytovani_info_2014.pdf
Gymnázium a Střední odborná škola pedagogická, Liberec, Jeronýmova 425/27	Krajský úřad Libereckého kraje	https://www.jergym.cz/files/smernice-o-poskytovani-informaci-20141-y.pdf

Z výše uvedené tabulky je patrné, že povinné subjekty shodně ve všech krajích považují za svůj nadřízený orgán podle InfZ krajský úřad příslušného kraje, což lze s ohledem na pomyslnou blízkost krajského úřadu a školy chápat, avšak, jak již bylo výše několikrát uvedeno, jedná se o právně vadné určení, které může mít ve výsledku za následek nicotnost vydaného rozhodnutí ze strany krajského úřadu. Blíže k problematice nicotnosti v kapitole: 3.8. Problematika nesprávného určení nadřízeného orgánu povinného subjektu.

Také stojí za uvedení, že určený nadřízený orgán, který je k dohledání na internetových stránkách povinného subjektu, nemusí odpovídat orgánu, který je za nadřízený orgán představen v poučení povinného subjektu.²⁰³ Uvedený nesoulad lze ilustrovat na již zmíněných gymnáziích v Plzeňském kraji, kdy na internetových stránkách jednotlivých povinných subjektů je uveden Krajský úřad Plzeňského kraje, ale poučení přesto obsahuje údaj, že jím je ÚOOÚ. Viz Příloha č. 5 a Příloha č. 7.

---

²⁰³ Poučení je nedílnou součástí zejména rozhodnutí o odmítnutí informace, ale také kupříkladu sdělení o vyměření úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, kdy absence poučení má za následek ztrátu práva úhradu povinným subjektem žádat.

4.9. Souhrn určování nadřízených orgánů gymnázií

Pro účely přehlednosti a zhodnocení získaných dat je vhodné tento souhrn rozdělit do dvou úrovní.

První úroveň obsahuje informace z pomyslného pohledu povinných subjektů (právnícké osoby s gymnáziem), tedy odráží určení nadřízeného orgánu podle informačního zákona, které bylo uvedeno na internetových stránkách povinných subjektů a v poučení, pokud jej má autor této práce k dispozici, a které obsahovalo odlišné určení od internetových stránek.

Druhá úroveň odráží informace získané pouze z rozhodnutí nadřízených orgánů povinných subjektů, které určily svou příslušnost k rozhodnutí.

4.9.1. Nadřízené orgány podle internetových stránek a poučení povinných subjektů

Informace o určení nadřízeného orgánu ze strany povinných subjektů shodně uvádějí, že nadřízeným orgánem je krajský úřad příslušného kraje. Pouze v případě povinných subjektů v Plzeňském kraji je v poučení uvedeno, že nadřízeným orgánem je ÚOOÚ, byť na internetových stránkách za něj rovněž označují krajský úřad.

Krajský úřad příslušného kraje a ÚOOÚ nejsou dle určení, které jako jediné považuje autor této práce za správné v souladu se zákonem a judikaturou, nadřízeným orgánem zkoumaných povinných subjektů, neboť jím je dle všech dostupných informací MŠMT, viz: 3.1.3.2. MŠMT, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol v souladu s právně teoretickým výkladem.

V případě krajů, ve kterých bylo v řízení rozhodnuto nadřízeným orgánem povinného subjektu, tedy uvedených v kapitole: 4.1. až 4.7.; vychází autor této práce zejména z poučení, které bylo uvedeno v rozhodnutí o odmítnutí či sdělení o vyměření úhrady za poskytnutí informací.

V případě krajů, kde nebylo v žádném řízení rozhodnuto orgánem, který se označil za nadřízený orgán povinného subjektu, vychází autor této práce z dat, které dohledal na internetových stránkách povinných subjektů. Přesto je třeba upozornit, že majorita tento údaj na svých internetových stránkách neuvádí, tedy byl autor této práce nucen vycházet ze vzorku pouze dvou internetových stránek povinných subjektů na jeden kraj, viz kapitola: 4.8. Kraje, ve kterých nebylo rozhodnuto nadřízeným orgánem.

V případě povinných subjektů v Plzeňském kraji je rozdílné určení nadřízeného orgánu uvedeného na internetových stránkách a v poučení, viz kapitola: 4.5. Plzeňský kraj.

4.9.2. Nadřízené orgány povinných subjektů podle orgánu, který se určil za nadřízený orgán povinného subjektu

Správní orgán, který se určil za nadřízený orgán povinného subjektu, se podstatně lišil s ohledem na kraje, ke kterým byly jednotlivé právnické osoby s gymnáziem (povinný subjekt) místně příslušné.

MŠMT se určilo za nadřízený orgán povinných subjektů, které mají sídlo v:

- Plzeňském kraji a
- hlavním městě Praze.

Krajský úřad příslušného kraje se určil za nadřízený orgán povinných subjektů, které mají sídlo v:

- Ústeckém kraji
- Moravskoslezském kraji,
- Jihočeském kraji,
- Jihomoravském kraji (vyjma Městského víceletého gymnázia Klobouky u Brna, příspěvková organizace) a
- Středočeském kraji.

Výjimku tvoří město Klobouky u Brna, které se určilo nadřízeným orgánem Městského víceletého gymnázia Klobouky u Brna, příspěvková organizace.

S ohledem na právní rozbor provedený v teoretické části této práce lze za jediné správné určení nadřízeného orgánu právnické osoby s gymnáziem (povinný subjekt) považovat postup, jehož výsledkem je rozhodnutí ze strany věcně příslušného MŠMT, viz: 3.1.3.2. MŠMT, jakožto nadřízený orgán škol vyjma mateřských škol v souladu s právně teoretickým výkladem.

Ustanovení § 77 odst. 1 správního řádu stanoví, že: „*Nicotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu.*“.

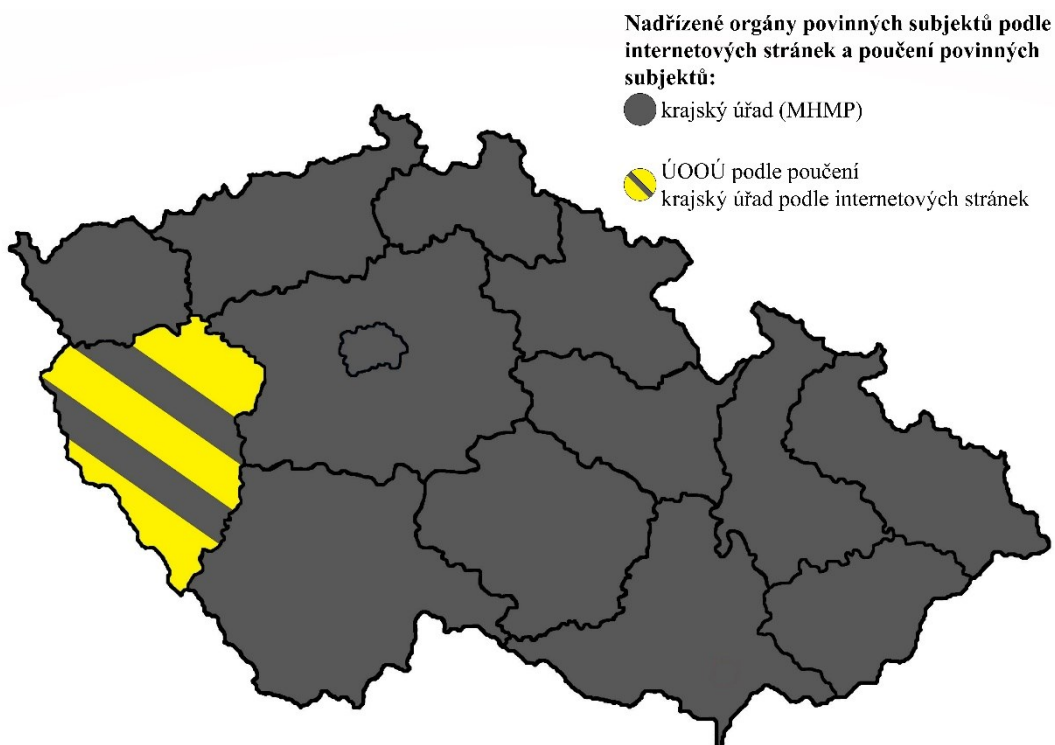
Lze tedy uzavřít, že veškerá zkoumaná rozhodnutí, která nebyla vydána MŠMT, jsou nicotná. Avšak stojí za povšimnutí, že v hypotetickém případě, kdy by k rozhodnutí byl věcně příslušný krajský úřad příslušného kraje, tak rozhodnutí MŠMT nicotné

nebudou, neboť by byly „vydány správním orgánem nadřízeným věcně příslušnému správnímu orgánu“.²⁰⁴

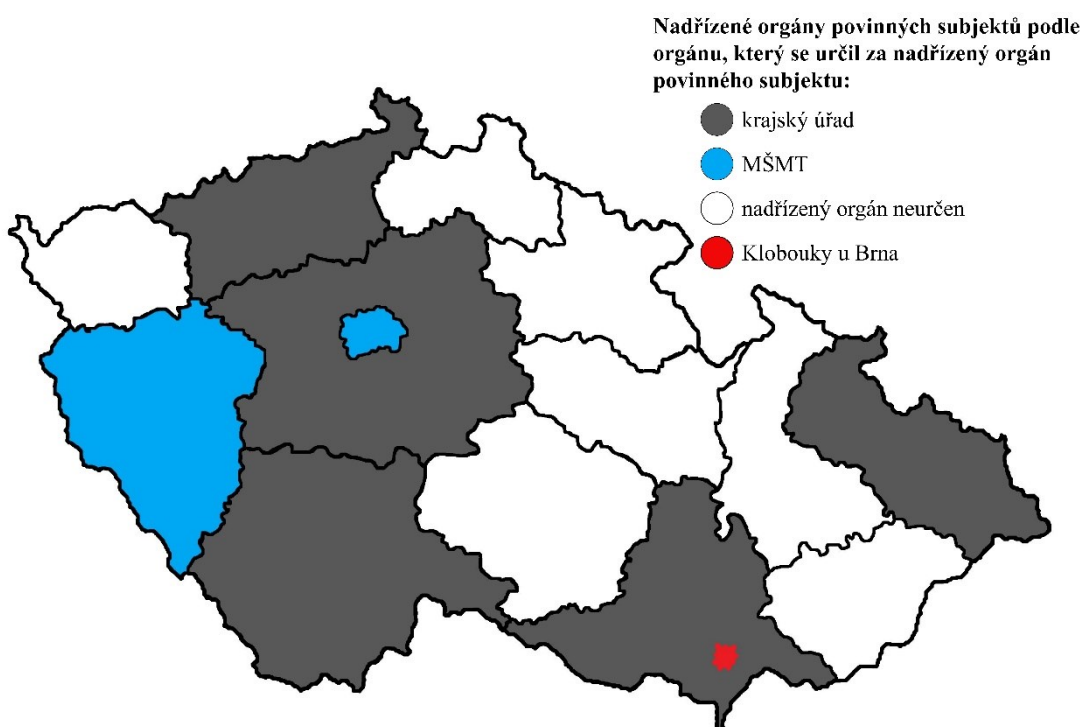
---

²⁰⁴ Viz ust. § 77 odst. 1 SŘ.

4.9.3. Grafické zobrazení určování nadřízených orgánů povinných subjektů podle informačního zákona

Mapa s vyznačením nadřízených orgánů povinných subjektů podle InfZ, a to podle poučení a internetových stránek povinných subjektů.

Mapa s vyznačením nadřízených orgánů povinných subjektů podle InfZ, které rozhodly o opravném prostředku podle InfZ.

Závěr

Určení věcně a místně nadřízeného orgánu škol a školských zařízení podle informačního zákona je s ohledem na výše uvedené výzvou, se kterou se není snadné ze strany správních orgánů a případně soudů vypořádat. Přesto má autor této práce za to, že text práce poskytuje přesvědčivou odpověď na otázku, které orgány lze určit za nadřízené orgány jednotlivých kategorií škol a školských zařízení.

V rámci problematiky určení nadřízeného orgánu škol s ohledem na postup určení bylo nezbytné rozdělit školy na *školy mateřské* a zbytkovou, obsahem značně obsáhlejší, kategorii škol, pod kterou spadají *základní školy, střední školy (gymnázium, střední odborná škola a střední odborné učiliště), konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky*. V práci byla především podrobně rozebrána druhá, rozsahem obsáhlejší, z avizovaných kategorií.

Při určení nadřízeného orgánu škol vyjma škol mateřských byly popsány nejrelevantnější způsoby určení nadřízeného orgánu, přičemž byla zejména věnována pozornost judikatuře správních soudů, ze které výklady správních orgánů vychází.

Výsledkem rozboru zákonů a judikatury je konstatování, že nadřízeným orgánem škol vyjma škol mateřských podle informačního zákona je MŠMT, neboť právě MŠMT rozhodlo o zápisu škol do rejstříku škol, čímž pověřilo právnickou osobu, které je škola součástí a jejíž činnost právnická osoba vykonává, výkonem veřejné správy, tedy je v souladu s určením nadřízeného orgánu podle správního řádu věcně příslušným nadřízeným orgánem povinného subjektu.

Za nadřízený orgán mateřských škol podle informačního zákona lze určit v největším počtu případů krajský úřad místně příslušného kraje, neboť právě krajský úřad o těchto mateřských školách vede školský rejstřík, rozhodl o jejich zápisu do školského rejstříku a přidělil jim právo poskytovat vzdělávání, čímž pověřil právnickou osobu začleňující mateřskou školu výkonem veřejné správy. Avšak je nutné poznamenat, že nadřízeným orgánem mateřské školy zřízené MŠMT, registrovanými církvemi, náboženskými společnostmi, jinými ministerstvy nebo ostatními organizačními složkami státu je opětovně MŠMT.

Druhou obsahově stěžejní problematikou, která je v práci rozebrána, je určení, který orgán je nadřízeným orgánem školských zařízení podle informačního zákona.

Jelikož školská zařízení jsou nesourodou skupinou, která se významně liší svým účelem a povahou v rámci vzdělávacího systému, bylo opětovně stěžejní rozdělit zkoumané orgány na dvě kategorie.

První z těchto kategorií jsou *školská zařízení, která poskytují vzdělávání*, přičemž prvek poskytování vzdělávání je zde zásadním, neboť právě vzdělávání, jakožto veřejná služba, stojí za přenesením výkonu veřejné správy na právnické osoby začleňující zařízení, tedy možnosti určení nadřízeného orgánu dle správního řádu. Za orgán, který přenesl na tyto právnické osoby začleňující školská zařízení poskytující vzdělávání výkon veřejné správy, tedy za nadřízený orgán podle informačního zákona, lze považovat MŠMT a krajský úřad, a to v návaznosti na osobu zřizovatele zařízení a druh zařízení.

V případě druhé kategorie, a to *školských zařízení neposkytujících vzdělávání*, je stěžejní konstatování, že jejich nadřízený orgán nelze určit dle úpravy zakotvené ve správním řádu, neboť nedošlo k přenesení výkonu veřejné správy na tyto povinné subjekty, protože neposkytují vzdělávání jakožto veřejnou službu. Jak již bylo uvedeno, určení nadřízeného orgánu podle správního řádu nelze aplikovat, je tedy nutné postupovat dle úpravy informačního zákona a za nadřízený orgán určit ÚOOÚ.

Práce se dále zabývá otázkou, jaký vliv na určení nadřízeného orgánu má skutečnost, že druhy škol a druhy školských zařízení jsou zastřešeny organizační složkou státu, jsou součástí organizační složky státu, případně jsou zřízeny organizační složkou státu jako příspěvkové organizace.

V prvních dvou jmenovaných případech se autor v práci přiklonil k názoru, že nadřízeným orgánem je orgán dozorový, a to určený dle úpravy správního řádu, neboť je zde absentující právnická osoba, kterou lze výkonem veřejné správy pověřit. V případě škol a školských zařízení zřízených organizační složkou státu, a to v právnické osobě, lze opětovně nadřízený orgán rozřešit určením orgánu, který výkonem veřejné správy právnickou osobu vykonávající činnost škol a školských zařízení pověřil.

Praktická část práce, ve které se její autor zaměřil na faktické srovnání jednotlivých určení nadřízených orgánů právnických osob vykonávajících činnost gymnázií, jakožto povinných subjektů, a to v jednotlivých krajích, čtenáři poskytuje pohled na poměrně neutěšenou situaci, jež při určení nadřízených orgánů podle informačního zákona panuje.

Ve většině případů byl za nadřízený orgán povinného subjektu – „gymnázia“ určen krajský úřad místně příslušného kraje, avšak nelze opomenout, že takovéto určení nelze považovat za určení v souladu se zákonem, neboť za nadřízený orgán by mělo být ve všech zkoumaných případech považováno MŠMT. Dochází tak ke stavu, kdy bezpočet rozhodnutí krajských úřadů, které se určily za nadřízený orgán právnických osob vykonávajících činnost gymnázia, je stíženo podle správního řádu nicotností, neboť nebylo rozhodnuto věcně příslušným orgánem, což bezpochyby vytváří nevyhovující stav právní nejistoty pro žadatele i správní orgány samotné.

Otázkou, která by měla být zajisté položena, je problematika řešení výše pospané situace, kdy praxe není sjednocena, jednotlivé postupy určení si často protirečí a dochází k různorodým výsledkům, přičemž nelze opomenout v práci naznačený problém průtahů v řízení, které bezpochyby nejsou žádaným jevem v rámci práva na informace, u kterého je kladen naopak zákonem důraz na rychlost řízení. Průtahy v řízení se často pohybují v řádech měsíců, aktuálnost a využitelnost požadovaných informací se může znehodnocovat, a to vše v důsledku neexistence sjednoceného postupu.

Pro vyřešení pospané problematiky by bylo s ohledem na míru srozumitelnosti a jednoduchosti interpretace potřeba změnit zákonný základ problému, tedy nejlépe do zákonné úpravy přidat zvláštní ustanovení, které by za nadřízený orgán škol a školských zařízení podle informačního zákona určilo nadřízený orgán, a to pokud možno jeden pro všechny, případně pověřit krajské úřady s ohledem na místní příslušnost škol a školských zařízení k nim.

Z pohledu praxe se jeví autorovi této práce jako nejlépe vyhovující možnost, že za nadřízené orgány škol a školských zařízení by byly určeny krajské úřady, neboť právě ty jsou samotným povinným subjektům z pohledu jejich činnosti nejbližší. Také je třeba nezapomínat na skutečnost, že v současné době se v nezanedbatelném počtu případů za nadřízený orgán samy krajské úřady považují a jsou povinnými subjekty považovány. Také ve prospěch takového určení hovoří skutečnost, že počet krajských úřadů je podstatně vyšší než v případě jednoho ústředního správního úřadu (např. MŠMT nebo ÚOOÚ), a tedy by nemělo docházet k přehlčení jako v případě jednoho společného nadřízeného orgánu pro všechny školy a školská zařízení (ve smyslu povinných subjektů). Ono zmíněné přehlčení společného nadřízeného orgánu je neduhem, který by opět nepříznivě ovlivnil rychlost řízení a samotnou podstatu práva na informace v této oblasti.

Další možností sjednocení postupů určení by bylo přijetí stanoviska NSS na základě rozhodovací činnosti správních soudů či zásadního usnesení NSS na základě opětovně odlišného názoru správního orgánu vůči názoru NSS. Případně vynesení rozsudku správním soudem, nejlépe z pohledu soudní autority samotným NSS, ve kterém by soud problematiku rozebral vyčerpávajícím způsobem, vyjasnil a poskytl ucelený závěr, který by bylo možné bez interpretačních rozporů aplikovat na co nejvyšší počet škol a školských zařízení, a to bez nutnosti nadbytečných právních úvah.

V neposlední řadě lze problematiku sjednotit aktem abstraktní povahy, a to ze strany ústředního správního úřadu vůči orgánům územně samosprávných celků, tedy krajským úřadům, a to interně závazným vnitřním předpisem. Konkrétně by mohlo MŠMT ve vnitřním předpisu v zájmu sjednocení postupů vyjasnit, že je nadřízeným orgánem některých kategorií škol a školských zařízení, případně jinou méně formální cestou například metodik, strategií a koncepcí vyjasnit problematiku s ohledem na princip subsidiarity, a to přímo u škol a školských zařízení. Poslední jmenované řešení by mělo za následek, že by nedocházelo ze strany povinných subjektů k postupování podání nepřislušným orgánům a problematika určení by se vyřešila na nejnižší možné úrovni správního řízení, tedy již v samém počátku.

Mám však za to, že změnu zákona a vydání vnitřního předpisu nelze v dohledné době očekávat, neboť se bezesporu nejedná o klíčovou otázku, ale bohužel spíše okrajovou záležitost veřejné správy. S ohledem na nikdy nekončící příval žalob proti rozhodnutí správního orgánu a žalob kompetenčních lze nicméně očekávat, či přesněji trpělivě doufat, že soudní přezkum jednoho dne výše představenou problematiku ve sporných otázkách vyjasní a pro správní praxi zpřehlední.

Seznam použitých zkratk

Zkratka:	Význam:
Právní předpisy	
InfZ; informační zákon	zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů
SŘ; správní řád	zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
SŘS	zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů
školský zákon	zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
LZPS	usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jakou součástí ústavního pořádku, ve znění pozdějších předpisů
zákon o majetku ČR	zákon č. 219/2000 Sb., o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů
kontrolní řád	zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů
zákon o vězeňské stráž	zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské a justiční stráž České republiky, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 111/2019 Sb.	zákon č. 111/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů
Ostatní	
ÚOOÚ	Úřad pro ochranu osobních údajů
NSS	Nejvyšší správní soud
ČŠI	Česká školní inspekce
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MV	Ministerstvo vnitra České republiky
MS	Ministerstvo spravedlnosti České republiky
Centrum	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
KÚPK	Krajský úřad Plzeňského kraje
ČR	Česká republika
žádost o informace	žádost o poskytnutí informací podle InfZ
stížnost na postup	stížnost na postup podle InfZ
opravné prostředky podle InfZ	odvolání a stížnost na postup podle informačního zákona
rejstřík škol; školský rejstřík	rejstřík škol a školských zařízení

Seznam použitých zdrojů

ZÁKONY

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 111/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 49/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské a justiční strážci České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 320/2015 Sb., o hasičském záchranném sboru, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 2/1969 Sb., České národní rady o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.

JUDIKATURA

ÚSTAVNÍ SOUD

Nález Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn.: IV. ÚS 1378/16, N 188/87 SbNU 77 (tzv. platový nález).

NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD

Rozsudek kompetenčního senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26, č. 4320/2022 Sb. NSS.

Rozsudek kompetenčního senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2021, č. j. Komp 2/2020-44, č. 4230/2021 Sb. NSS.

Rozsudek kompetenčního senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2021, č. j. Komp 3/2020-35.

Usnesení kompetenčního senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2023, č. j. Komp 2/2023-36

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 2. 2008, č. j. 4 Ans 11/2007-102, č. 1817/2009 Sb. NSS.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 Ans 5/2010-172, č. 2440/2011 Sb. NSS

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2022, č. j. 10 As 320/2020-58, č. 4440/2023 Sb. NSS.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2011, č. j. 4 As 40/2010-60.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2018, č. j. 4 As 269/2018-15.

KRAJSKÉ SOUDY

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 6. 2022, č. j. 15 A 126/2019-50.

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2022, č. j. 43 A 36/2021-34.

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 3. 2. 2012, č. j. 30 A 118/2010-46.

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 8. 2021, č. j. 3 A 7/2019-104.

ROZHODNUTÍ SPRÁVNÍCH ORGÁNŮ:

KRAJSKÝ ÚŘAD ÚSTECKÉHO KRAJE

Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 10. 10. 2022, č. j.: KUUK/151423/2022, sp. zn.: KUUK/145760/2022.

Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 2. 1. 2022, č. j.: KUUK/000167/2023, sp. zn.: KUUK/185494/2022.

Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 10. 10. 2022, č. j.: KUUK/150494/2022, sp. zn.: KUUK/146764/2022.

Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 6. 1. 2023,
č. j.: KUUK/004243/2023, sp. zn.: KUUK/142990/2022.

Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 10. 11. 2022,
č. j.: KUUK/165849/2022, sp. zn.: KUUK/165549/2022.

KRAJSKÝ ÚŘAD MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 9. 7. 2022,
č. j.: MSK 119606/2022, sp. zn.: ŠMS/22384/2022/Hor 084.3 S5.

MŠMT

Rozhodnutí MŠMT ze dne 13. 12. 2022, č. j.: MSMT-31595/2022-2.

Rozhodnutí MŠMT ze dne 9. 3. 2023, č. j.: MSMT-7021/2023-2.

Rozhodnutí MŠMT ze dne 9. 3. 2023, č. j.: MSMT-7018/2023-2.

Rozhodnutí MŠMT ze dne 9. 3. 2023, č. j.: MSMT-7023/2023-2.

Rozhodnutí MŠMT ze dne 9. 3. 2023, č. j.: MSMT-7024/2023-2.

Rozhodnutí MŠMT ze dne 9. 3. 2023, č. j.: MSMT-7028/2023-2.

Rozhodnutí MŠMT ze dne 9. 3. 2023, č. j.: MSMT-7030/2023-2.

Rozhodnutí MŠMT ze dne 9. 3. 2023, č. j.: MSMT-7012/2023-2.

Rozhodnutí MŠMT ze dne 9. 3. 2023, č. j.: MSMT-7027/2023-2.

Rozhodnutí MŠMT ze dne 12. 4. 2023, č. j.: MSMT-8679/2023-2.

Rozhodnutí MŠMT ze dne 22. 5. 2023, č. j.: MSMT-13402/2023-2.

Rozhodnutí MŠMT ze dne 13. 4. 2022, č. j.: MSMT-9543/2023-5.

MINISTERSTVO VNITRA

Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 14. 11. 2016, č. j.: MV-116379-14/NZ-2016.

KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOČESKÉHO KRAJE

Rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 8. 12. 2022,
č. j.: KUJCK 148615/2022, sp. zn.: OSMT 144092/2022/madom SS/3.

Rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 6. 12. 2022,
č. j.: KUJCK 147206/2022, sp. zn.: OSMT 143103/2022/madom SS/3.

Rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 5. 1. 2023,
č. j.: KUJCK 1774/2023, sp. zn.: OSMT 1774/2023/daho1 SO.

KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 5. 10. 2022,
č. j.: JMK 143775/2022, sp. zn.: S-JMK 139882/2022 OŠ.

Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 20. 12. 2022,
č. j.: JMK 180224/2022, sp. zn.: S – JMK 171967/2022 OŠ.

Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 5. 10. 2022,
č. j.: JMK 143597/2022, sp. zn.: S-JMK 141188/2022 OŠ.

Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 21. 10. 2022,
č. j.: JMK 137590/2022, sp. zn.: S-JMK 135892/2022 OŠ.

Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 19. 9. 2022,
č. j.: JMK 134642/2022, sp. zn.: S-JMK 129245/2022 OŠ.

Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 20. 9. 2022,
č. j.: JMK 137009/2022, sp. zn.: S-JMK 130214/2022 OŠ.

Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 20. 9. 2022,
č. j.: JMK 137289/2022, sp. zn.: S-JMK 130738/2022 OŠ.

Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 21. 9. 2022,
č. j.: JMK 133798/2022, sp. zn.: S-JMK 137546/2022 OŠ.

Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 20. 9. 2022,
č. j.: JMK 137043/2022, sp. zn.: S-JMK 130072/2022 OŠ.

Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 20. 9. 2022,
č. j.: JMK 137375/2022, sp. zn.: S-JMK 133086/2022 OŠ.

MĚSTO KLOBOUKY U BRNA

Rozhodnutí města Klobouky u Brna ze dne 26. 9. 2022, č. j.: 2743/2022.

KRAJSKÝ ÚŘAD STŘEDOČESKÉHO KRAJE

Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 9. 12. 2022,
č. j.: 150268/2022/KUSK, sp. zn.: SZ_137849/2022/KUSK/2.

STANOVISKO MŠMT K ŽÁDOSTEM PODLE ZÁKONA Č. 82/1998 SB.

Stanovisko MŠMT ze dne 27. 3. 2024, č. j. MSMT-25904/2023-29.

KOMENTÁŘOVÁ LITERATURA

POTĚŠIL, L., Hejč, D., RIGEL, F., MAREK, D.: *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 916 s.

FUREK, A., ROTHANZL, L., JIROVEC, T.: *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, 1256 s.

JELÍNKOVÁ, Jitka. *Zákon o svobodném přístupu k informacím*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2023. Praktický komentář. ISBN 978-80-7676-695-2.

RIGEL, F., BAHÝLOVÁ, L., KUDROVÁ, V., MORAVEC, O., PUŠKINOVÁ, M.: *Školský zákon. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, 838 s.

JELÍNKOVÁ, Jitka. *Kontrolní řád: Správní řád (vybraná ustanovení)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2023. Praktický komentář. ISBN 978-80-7676-780-5.

KÜHN, Zdeněk. *Soudní řád správní: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-479-1.

LITERATURA

HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 599.

KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Beckovy právnické učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-820-7.

TRETERA, Rajmund Jiří a HORÁK, Záboj. *Konfesní právo. Teoretik*. Praha: Leges, 2015. ISBN 978-80-7502-118-2.

WINTR, Jan. *Principy českého ústavního práva*. 6. vydání. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2023. ISBN 978-80-7380-911-9.

HENDRYCH, D. a kol. *Právníký slovník*. Praha: C. H. Beck, 2009.

PRŮCHA, Petr. *Správní právo: obecná část*. 9., doplněné a aktualizované vydání. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2024, 372 s. ISBN 978-80-280-0503-0.

POMAHAČ, Richard. *Správní dozor a kontrolní řád*. Správní právo. 2012 (5-6). ISSN 0139-6005.

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Odpověď Gymnázia Teplice, Čs. Dobrovolců 11, příspěvková organizace na podanou žádost o informace.

Příloha č. 2 – Odpověď Gymnázia a Střední průmyslové školy, Duchcov, příspěvková organizace na podanou žádost o informace.

Příloha č. 3 – Rozhodnutí Základní školy, Ostrava-Poruba, Porubská 832, příspěvková organizace o odmítnutí žádosti o informace.

Příloha č. 4 – Usnesení Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 19. 9. 2022, č. j. JMK 137446/2022, sp. zn. S – JMK 135435/2022 OKP.

Příloha č. 5 – Oznámení o výši úhrady za poskytnutí informace – Gymnázium, Blovice, Družstevní 650.

Příloha č. 6 – Oznámení o výši úhrady za poskytnutí informace – Gymnázium Jaroslava Vrchlického, Klatovy, Národních mučedníků 347.

Příloha č. 7 – Základní informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím ve znění pozdějších předpisů, dostupné z internetových stránek Gymnázia, Blovice, Družstevní 650.

Příloha č. 8 – Usnesení ÚOOÚ ze dne 14. listopadu 2022, č. j. UOOÚ-03695/22-4.

Příloha č. 9 – Žádost KÚPK o souhlas s vrácením věci ÚOOÚ podle § 12 správního řádu ze dne 24. 11. 2022, č. j.: PK-KDS/3720/22, sp. zn. ZN/1022/KDS/22 ZN/1022/KDS/22.

Příloha č. 10 – Podání Ministerstva vnitra ČR ze dne 6. 12. 2022, č. j. MV-207137-9/ODK-2022.

Příloha č. 11 – Odpověď Gymnázia Cheb, příspěvková organizace na podanou žádost o informace.

Příloha č. 12 – Odpověď Gymnázia J. K. Tyla, Hradec Králové, Tylovo náměstí 682, příspěvková organizace na podanou žádost o informace.

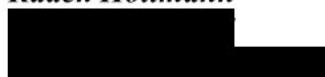
Příloha č. 1

RNDr. Zdeněk Bergman, ředitel
Gymnázium, Teplice, Čs. dobrovolců 11, příspěvková organizace
Čs. dobrovolců 530/11, 415 01 Teplice

pan
Radek Hollmann

Vážený pane,

reaguji na váš dopis zaslaný do naší datové schránky 25. září 2022. Soudím, že na požadované informace nemáte nárok, proto vám je neposkytnu.

S pozdravem

Zdeněk Bergman

V Teplicích 26. září 2022

Příloha č. 2

GYMNÁZIUM A STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA DUCHCOV

příspěvková organizace
Masarykova 909/12, 419 01 Duchcov

---

www.gspsd.cz

Radek Hollmann

V Duchcově dne 4. 10. 2022

Věc: Žádost o informaci podle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím

Vážený pane Hollmanne,

posoudili jsme Vaši žádost a dospěli jsme k následujícímu: z Vašeho požadavku nevyplývá, že konáte posláním tzv. dozoru veřejnosti a účelem vyžádání informace není přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu. Je zjevné, že Váš zájem není veřejný – zmiňujete kvalifikační práci. Z výše uvedených důvodů Vám požadované informace neposkytneme.

Za GSPŠ Duchcov:

Mgr. Hana
Kutáková,
MBA
ředitelka školy

Digitálně podepsal
Mgr. Hana
Kutáková, MBA
Datum: 2022.10.04
11:00:09 +02'00'

Příloha č. 3

Základní škola, Ostrava-Poruba, Porubská 832, příspěvková organizace,
zapsaná v obchodním rejstříku, vedeném Krajským soudem v Ostravě, oddíl Pr, vložka 427,
Porubská 832/12, Poruba, 708 00 Ostrava

Rozhodnutí o odmítnutí žádosti

V Ostravě dne 2. 11. 2022

Č.j. ZS 832/2022/1090

Základní škola, Ostrava-Poruba, Porubská 832, příspěvková organizace jako povinný subjekt dle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“) rozhodla v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 InfZ o žádosti [redacted] ze dne 30.10. 2022 o poskytnutí informace o přehledu mimořádných odměn za rok 2021.

takto:

Žádost žadatele [redacted] ze dne 30. 10. 2022 o poskytnutí informace o přehledu mimořádných odměn za rok 2021 se dle § 15 odst. 1 InfZ odmítá.

Odůvodnění:

Základní škola, Ostrava-Poruba, Porubská 832, příspěvková organizace obdržela dne 30. 10. 2022 žádost [redacted] o poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a to informace o přehledu mimořádných odměn za rok 2021.

Základní škola, Ostrava-Poruba, Porubská 832, příspěvková organizace odmítá sdělit tyto informace z důvodu, že žádost není náležitě odůvodněna a v žádosti není jakákoliv zmínka o účelu, k jakému mají být požadované osobní údaje užity ve veřejném zájmu a v čem tento veřejný zájem spočívá (nález Ústavního soudu ze 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16).

S ohledem na výše uvedené rozhodla Základní škola, Ostrava-Poruba, Porubská 832, příspěvková organizace tak, že žádost o poskytnutí přehledu mimořádných odměn za rok 2021 odmítla.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání, a to ve lhůtě do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí. Odvolání se podává ke Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje prostřednictvím Základní školy, Ostrava-Poruba, Porubská 832, příspěvkové organizace.

Doručuje se:

1. [redacted]
2. správní spis

Mgr. Hana Petrová, MBA, ředitelka

Příloha č. 4

KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE Odbor kontrolní a právní Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

Č. j.: JMK 137446/2022

Sp. zn.: S - JMK 135435/2022 OKP

Brno 19. 9. 2022

U S N E S E N Í

Krajský úřad Jihomoravského kraje rozhodl takto:

Podle § 12 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, se podání pana Radka Hollmanna, nar. [REDAKCE], s názvem „Odvolání dle § 16 zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím“, postupuje městu Klobouky u Brna, se sídlem nám. Míru 169/1, 691 72 Klobouky u Brna, IČO 00283258, jako věcně příslušnému správnímu orgánu.

Odůvodnění

Krajský úřad Jihomoravského kraje (dále jen „krajský úřad“) obdržel dne 15. 9. 2022 podání pana Radka Hollmanna, [REDAKCE] (dále jen „žadatel“), s názvem „Odvolání dle § 16 zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím“.

Podání žadatele lze vyhodnotit v souladu s § 37 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), jako odvolání dle § 16 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), proti rozhodnutí Městského víceletého gymnázia Klobouky u Brna, příspěvková organizace, se sídlem Vinařská 29, 691 72 Klobouky u Brna (dále jen „gymnázium Klobouky u Brna“) o odmítnutí žádosti žadatele o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb.

Dle § 20 odst. 4 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. pokud tento zákon nestanoví jinak, použijí se při postupu podle tohoto zákona pro odvolací řízení ustanovení správního řádu. Dle § 16 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. povinný subjekt předloží odvolání spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení odvolání. V daném případě je však věcně příslušným nadřízeným orgánem město Klobouky u Brna, se sídlem nám. Míru 169/1, 691 72 Klobouky u Brna, IČO 00283258, které je zřizovatelem gymnázia Klobouky u Brna. Krajský úřad proto postupuje městu Klobouky u Brna podání žadatele k dalšímu postupu podle § 16 zákona č. 106/1999 Sb. a dle § 87 správního řádu.

Vzhledem k výše uvedenému rozhodl krajský úřad tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení

Proti tomuto usnesení se podle § 76 odst. 5 správního řádu nelze odvolat.

Mgr. Radomír Zimek
pověřen vedením odboru kontrolního a právního

Rozdělovník:

Město Klobouky u Brna, nám. Míru 169/1, 691 72 Klobouky u Brna, IČO 00283258

Radek Hollmann, [REDACTED]

Vyřizuje: Mgr. Klára Škrlová, email: skrlova.klara@jmk.cz, tel. 541 651 416

Příloha č. 5

Gymnázium, Blovice, Družstevní 650, 336 13 Blovice, IČO: 49180932

**Pan
Radek Hollmann**

V Blovicích 13.9.2022

Oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací podle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Dne 31.8. 2022 obdrželo Gymnázium, Blovice, Družstevní 650 Vaši žádost o informace v souladu s § 13 zákona č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), kterou žádáte o poskytnutí informací o přehledu mimořádných odměn, které za rok 2021 obdrželo vedení a zaměstnanci Gymnázia Blovice v jednotlivých měsících roku.

Podle § 17 odst. 1 InfZ mohou povinné subjekty požadovat v souvislosti s poskytováním informací úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a odesláním informací žadateli; povinný subjekt může žádat úhradu i za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Sazebník úhrad nákladů za poskytování informací (dle § 5 odst. 1 písm. f) InfZ) je dostupný na stránkách www.gblovice.cz v sekci Úřední deska.

Tímto Vám s odkazem na § 17 odst. 1 a 3 InfZ sdělujeme výši požadované úhrady, která byla stanovena tzv. kvalifikovaným odhadem, spolu se způsobem jejího výpočtu:

Celková výše úhrady: 450,- Kč

Žádost o úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací uplatňujeme u jednoho pracovníka, který by požadované informace vyhledával 3 hodiny, a to v aplikacích: mzdový program Avensio, mzdové listy zaměstnanců za rok 2021 a účetní program Fenix

V souladu s platným sazebníkem je účtována za jednu hodinu mimořádně rozsáhlého vyhledávání částka 150,- Kč. Celkově je tedy požadovaná částka 450,- Kč.

Vzhledem k tomu, že pracovník byl nucen přerušit svoji pracovní činnost a věnovat se výhradně vyhledávání Vámi požadovaných informací, což je v době počátku školního roku časově velmi náročné, přistoupil povinný subjekt k vyčíslení nákladů.

Úhradu nákladů je možno učinit bankovním převodem na č. ú. 78-3031840217/0100, v. s. 31082022 nebo poštovní složenkou na uvedený bankovní účet.

Poskytnutí informací je vázáno na zaplacení požadované úhrady. Jestliže úhradu do 60 dnů ode dne doručení tohoto oznámení nezaplatíte, bude Vaše žádost odložena (§ 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb.). Informace Vám budou odeslány, až povinný subjekt zjistí, že jste požadovanou úhradu zaplatili.

Proti výši úhrady můžete podat stížnost podle § 16a zákona č. 106/1999 Sb. Stížnost se podává u povinného subjektu do 30 dnů ode dne doručení tohoto oznámení (§ 16a odst. 3

písm. a) zákona č. 106/1999 Sb.). O stížnosti by rozhodoval Úřad pro ochranu osobních údajů. Po dobu vyřizování stížnosti neběží lhůta pro zaplacení požadované úhrady.

S pozdravem

Gymnázium, Blovice, Draželská 650
336 13 Blovice
tel./fax: 371 522 059
IČO: 49180932

Mgr. Marcela Šustrová
Ředitelka Gymnázia, Blovice

Příloha č. 6

GYMNÁZIUM JAROSLAVA VRCHLICKÉHO V KLATOVECH

Národních mučedníků 347/4
339 01 KLATOVY

IČO: 617 509 72

IZO: 600 009327

Telefon: 376 313 092, 376 315 245 (ústředna)

376 310 847 (ředitel, fax)

E-mail: vvogeltanz@gym-kt.cz

Internet: www.klatovynet.cz/gymkt

Oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací podle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Dne 31. 8. 2022 obdrželo Gymnázium J. Vrchlického v Klatovech Vaši žádost o informace v souladu s § 13 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), kterou žádáte o poskytnutí informací o výši odměn v roce 2021.

Podle § 17 odst. 1 InfZ mohou povinné subjekty požadovat v souvislosti s poskytováním informací úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a odesláním informací žadateli; povinný subjekt může žádat úhradu i za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Sazebník úhrad nákladů za poskytování informací (dle § 5 odst. 1 písm. f) InfZ) je dostupný na webu školy.

Tímto Vám s odkazem na § 17 odst. 1 a 3 InfZ sdělujeme výši požadované úhrady, která byla stanovena tzv. kvalifikovaným odhadem, spolu se způsobem jejího výpočtu:

Celková výše úhrady: 1 800,- Kč

Žádost o úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací uplatňujeme u jednoho pracovníka, který požadované informace vyhledával 6 hodin, a to v programu AVENSIO a dále pak ručně zpracovával.

V souladu s platným sazebníkem je účtována za jednu hodinu mimořádně rozsáhlého vyhledávání částka 300,- Kč. Celkově je tedy požadovaná částka 1 800,- Kč.

Vzhledem k tomu, že pracovník byl nucen přerušit svoji pracovní činnost a věnovat se výhradně vyhledávání Vámi požadovaných informací, což je v době počátku školního roku časově velmi náročné, přistoupil povinný subjekt k vyčíslení nákladů.

Úhradu nákladů je možno učinit bankovním převodem na č. ú. 9824010237/0100, v. s. 092022 nebo poštovní složenkou na uvedený bankovní účet.

Poskytnutí informací je vázáno na zaplacení požadované úhrady. Jestliže úhradu do 60 dnů ode dne doručení tohoto oznámení nezaplatíte, bude Vaše žádost odložena (§ 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb.). Informace Vám budou odeslány, až povinný subjekt zjistí, že jste požadovanou úhradu zaplatili.

Proti výši úhrady můžete podat stížnost podle § 16a zákona č. 106/1999 Sb. Stížnost se podává u KÚPK do 30 dnů ode dne doručení tohoto oznámení (§ 16a odst. 3 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb.). O stížnosti by rozhodoval Úřad pro ochranu osobních údajů. Po dobu vyřizování stížnosti neběží lhůta pro zaplacení požadované úhrady.

S pozdravem

Mgr. Václav Vogeltanz – ředitel
Gymnázium J. Vrchlického
Klatovy

Příloha č. 7

Gymnázium, Blovice, Družstevní 650

Družstevní 650, 336 13 Blovice

www.gblovice.cz, email: gymnazium@gblovice.cz, tel: +420371522053

- označení žadatele o informaci (jméno a příjmení fyzické osoby, název a sídlo právnické osoby),
  - výrok, který obsahuje samotné rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informace požadované žadatelem,
  - odůvodnění, které obsahuje důvod zamítnutí poskytnutí informace, včetně každého omezení práva na informace s uvedením ustanovení příslušných právních předpisů,
  - poučení o odvolání, které obsahuje poučení o místu, formě a době odvolání,
  - vlastnoruční podpis ředitelky školy nebo jejího statutárního zástupce s uvedením jména, příjmení a funkce,
  - jméno, příjmení a funkce pověřeného pracovníka.
- 3) Proti rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informace lze podat odvolání prostřednictvím gymnázia ke Krajskému úřadu Plzeňského kraje a to do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

Evidence žádostí o poskytnutí informace

- 1) Žádosti o poskytnutí informací eviduje sekretářka gymnázia.
- 2) Evidence žádostí obsahuje:
  - datum doručení žádosti, věc, číslo jednací,
  - jméno, příjmení žadatele (název, sídlo), spojení na žadatele,
  - datum vyřízení žádosti,
  - údaje v evidenci žádostí jsou ochráněny Nařízením EU 2016/679, o ochraně osobních údajů (GDPR).

Přehled nejdůležitějších právních předpisů

Jedná se zejména o následující normy:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění,
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů v platném znění,
- Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění,
- Nařízení EU 2016/679, o ochraně osobních údajů (GDPR).
- Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění,
- Vyhláška č. 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách, v platném znění,
- Vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, v platném znění,
- Vyhláška č. 672/2004 Sb., kterou se mění vyhláška č. 442/1991 Sb., o ukončování studia ve středních školách a učilištích, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 16/2005 Sb., o organizaci školního roku v platném znění,

Právní předpisy jsou k nahlédnutí v obvyklou pracovní dobu v kanceláři školy nebo na www.msmt.cz/dokumenty.

Příloha č. 8

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-03695/22-4

Vážený pan
Radek Hollmann

Praha 14. listopadu 2022

Věc: Vyrozumění o postoupení stížnosti a správního spisu dle ustanovení § 12 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, Krajskému úřadu Plzeňského kraje

Vážený pane Hollmane,

Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) byla dne 7. 10. 2022 Gymnáziem Blovice, Družstevní 650, se sídlem Družstevní 650, 336 13 Blovice (dále jen „povinný subjekt“), předložena Vaše stížnost, napadající postup povinného subjektu při vyřizování žádosti o poskytnutí informací dle ustanovení § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), spočívající ve stanovení výše úhrady za poskytnutí informací podle ustanovení § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. oznámením č.j. D 1216 ze dne 13. 9. 2022, doručeným do Vaší datové schránky téhož dne, a související správní spis.

Úřad po obdržení Vaší stížnosti a souvisejícího správního spisu posoudil svou případnou věcnou příslušnost k vedení stížnostního řízení a k rozhodnutí o Vaší stížnosti v předmětné věci ve smyslu ustanovení § 16a odst. 7 zákona č. 106/1999 Sb.

S účinností novely zákona č. 106/1999 Sb. (zákon č. 111/2019 Sb.) došlo ke změně ustanovení § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., podle kterého ode dne 2. 1. 2020 platí, že nelze-li nadřízený orgán určit podle ustanovení § 178 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad.

Podle ustanovení § 178 odst. 1 správního řádu platí: „*Nadřízeným správním orgánem je ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon. Neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor.*“

Podle ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu platí: „*Nelze-li nadřízený správní orgán určit podle odstavce 1, určí se podle tohoto odstavce. Nadřízeným správním orgánem orgánu obce se rozumí krajský úřad. Nadřízeným správním orgánem orgánu kraje se rozumí v řízení vedeném v samostatné působnosti Ministerstvo vnitra, v řízení vedeném v přenesené působnosti věcně příslušný ústřední správní úřad, popřípadě ústřední správní úřad, jehož obor působnosti je rozhodované věci nejbližší. Nadřízeným správním orgánem jiné veřejnoprávní korporace se rozumí správní orgán pověřený výkonem dozoru a nadřízeným správním*

orgánem právnické nebo fyzické osoby pověřené výkonem veřejné správy se rozumí orgán, který podle zvláštního zákona rozhoduje o odvolání; není-li takový orgán stanoven, je tímto orgánem orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil. Nadřízeným správním orgánem ústředního správního úřadu se rozumí ministr, nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu. Nadřízeným správním orgánem ministra nebo vedoucího jiného ústředního správního úřadu se rozumí vedoucí příslušného ústředního správního úřadu“.

Povinným subjektem je v předmětném případě střední škola Gymnázium Blovice, Družstevní 650, se sídlem Družstevní 650, 336 13 Blovice, příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je Plzeňský kraj. Hlavní činností organizace je zajištění školního vzdělávání svých žáků ve smyslu zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“).

Pro určení věcně příslušného nadřízeného orgánu střední školy, jež je příspěvkovou organizací kraje, pro odvolací a stížnostní řízení vedené v režimu zákona č. 106/1999 Sb. je nutno vycházet z judikatury Nejvyššího správního soudu, konkrétně z rozsudku ze dne 30. 1. 2013, č. j. 1 As 160/2012-41, a z rozsudku ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, které recentními kompetenčními rozsudky Nejvyššího správního soudu (č. j. Komp 2/2020-44 ze dne 22. 6. 2021, č. j. Komp 3/2020-35 ze dne 27. 7. 2021 a č. j. Komp 3/2021-26 ze dne 16. 2. 2022) **překonány nebyly.**

Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, konstatoval následující: *„Z kritérií dle § 178 správního řádu je proto nutno pro určení nadřízeného orgánu použít pravidlo označující za nadřízený orgán právnické nebo fyzické osoby pověřené výkonem veřejné správy orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil. [...] ZMŠ I a ZMŠ II jsou přitom zcela jistě právníckými osobami (příspěvkovými organizacemi) a byl na ně přenesen výkon veřejné správy v oblasti školství [podle § 2 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění účinném pro rozhodné období (dále jen „školský zákon“) je vzdělávání poskytované podle tohoto zákona veřejnou službou]. [...] K určení orgánu, který právnickou osobu vykonávající činnost školy nebo školského zařízení pověřil výkonem veřejné správy, využil citovaný rozsudek prvního senátu právní úpravu zápisu školy nebo školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení. [...] **Orgánem, který vede rejstřík škol a školských zařízení, je obecně krajský úřad** (viz § 143 odst. 1 školského zákona). [...] O zápisu (a i případném výmazu) ZMŠ I a ZMŠ II z příslušného rejstříku tudíž rozhoduje krajský úřad – na území hlavního města Prahy pak Magistrát hlavního města Prahy. [...] Magistrát hlavního města Prahy je proto ve smyslu výše citované právní úpravy a judikatury nutno považovat za orgán, který pověřil ZMŠ I a ZMŠ II výkonem veřejné správy na základě zákona. Jde tudíž o nadřízený správní orgán dle § 178 odst. 2 správního řádu, který je podle zákona o svobodném přístupu k informacím příslušný projednat a rozhodnout odvolání podané proti rozhodnutím ZMŠ I a ZMŠ II o částečném odmítnutí žádosti o informace. Učiněný závěr ostatně odpovídá aktuální správní praxi.“*

K obdobným závěrům stran výkladu ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu při určení věcně příslušného nadřízeného orgánu v řízeních vedených dle zákona č. 106/1999 Sb. dospěl rovněž Městský soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 12. 8. 2021, č. j. 3 A 7/2019-104, jemuž následně přisvědčil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 9. 2022, č. j. 4 As

314/2021-44, když konstatoval následující: „*Ministerstvo současně podle § 178 odst. 2 správního řádu nepověřilo Centrum výkonem veřejné správy vrchnostenským způsobem. Nerozhoduje totiž o žádném právu či povinnosti podle školského zákona.*“

Nedávný kompetenční rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26, nelze vykládat tak, že by závěr o absenci podmínek vyžadovaných ustanovením § 178 správního řádu bylo možno na příspěvkové organizace aplikovat plošně, toliko na základě právní formy. Takový předpoklad daný rozsudek neobsahuje ani implicitně. Komplementárně (a nerozporně) k tomu nadále platí výše citované závěry Nejvyššího správního soudu dovozené z ustanovení § 2 odst. 3 a § 143 odst. 1 školského zákona, tedy že škola, jež je příspěvkovou organizací, nevykonává vrchnostenskou správu pouze v řízení vedeném podle zákona č. 106/1999 Sb., nýbrž i v režimu správního řádu dle jednotlivých ustanovení školského zákona.

U některých příspěvkových organizací totiž nepochybně dochází k výkonu veřejné (vrchnostenské) správy jako vlastní samostatné činnosti (zpravidla spojené s jejich primárním účelem), a to vedle pouhého poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb., kdežto u jiných příspěvkových organizací je poskytování informací skutečně jedinou kompetencí z oblasti veřejné správy. Právě taková příspěvková organizace byla předmětem posouzení v řízení o kompetenční žalobě, jež vyústilo v rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26 (povinným subjektem zde byla příspěvková organizace Správa a údržba silnic Jihočeského kraje). Z tohoto pohledu zůstávají **specifickými příspěvkovými organizacemi právě školy**, neboť ty **byly výkonem veřejné správy pověřeny, respektive výkon veřejné správy v oblasti školství na ně byl přenesen podle ustanovení § 2 odst. 3 školského zákona.**

Vzhledem k tomu, že v nyní posuzovaném případě je dotázaným povinným subjektem střední škola zřízená krajem, má Úřad za to, že orgánem, který tento subjekt (Gymnázium Blovice, Družstevní 650, příspěvková organizace) výkonem veřejné správy pověřil, je Krajský úřad Plzeňského kraje. **Krajský úřad Plzeňského kraje je** tedy podle ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu a s ohledem na ustanovení § 16a odst. 7 ve spojení s ustanovením § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. **věcně příslušným nadřízeným orgánem** pro vedení stížnostního řízení a pro rozhodnutí o Vaší stížnosti napadající postup povinného subjektu dle ustanovení § 16a odst. 1 písm. d) spočívající ve stanovení výše úhrady za poskytnutí informací podle ustanovení § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. oznámením č.j. D 1216 ze dne 13. 9. 2022, doručeným do datové schránky žadatele téhož dne. **Aplikace ustanovení § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb.** a založení věcné příslušnosti Úřadu jakožto nadřízeného správního orgánu povinného subjektu Gymnázium Blovice, Družstevní 650, příspěvková organizace, **je tak vyloučena.**

Závěrem Úřad uvádí, že vydané usnesení bylo poznamenáno do spisu a dle ustanovení § 12 správního řádu Vás tímto o postoupení Vaší stížnosti Krajskému úřadu Plzeňského kraje vyzumívá.

S pozdravem

Mgr. Lenka Kopřivová
pověřená zastupováním
vedoucího oddělení rozhodování

Příloha č. 9

KRAJSKÝ ÚŘAD PLZEŇSKÉHO KRAJE ODBOR KONTROLY, DOZORU A STÍŽNOSTÍ Škroupova 18, 306 13 Plzeň

Naše č. j.: PK-KDS/3720/22
Spis. zn.: ZN/1022/KDS/22 ZN/1022/KDS/22
Počet listů: 6
Počet příloh: spis
Počet listů příloh: spis

Vyřizuje: Mgr. Vladimír Král
Tel.: 377 195 091
E-mail: vladimir.kral@plzensky-kraj.cz

Datum: 24. 11. 2022

Ministerstvo vnitra
Nad Štolou 936/3
P. O. BOX 21
170 34 Praha 7
IDDS: 6bnaawp

Žádost o souhlas s vrácením věci podle § 12 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Krajský úřad Plzeňského kraje (dále jen „KÚPK“) obdržel dne 14. 11. 2022 usnesení Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „ÚOOÚ“) podle § 12 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), č. j. ÚOOÚ-03695/22-3 ze dne 14. 11. 2022, kterým ÚOOÚ rozhodl o postoupení stížnosti podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“) pana Radka Hollmana, [REDACTED] (dále jen „žadatel“), proti postupu povinného subjektu – Gymnázium Blovice, Družstevní 650, 336 13 Blovice, IČ: 49180932, jenž vyzval žadatele k úhradě nákladů spojených s poskytnutím informace podle § 17 odst. 3 InfZ přípisem č. j. D 1216 ze dne 13. 9. 2022.

Žádost byla v tomto znění:

„Vážená paní, vážený pane,

žádám o poskytnutí přehledu mimořádných odměn (pokud mimořádné odměny povinný subjekt nevyplácí, tak zaměnit za "odměny a cílové odměny"), které za rok 2021 obdrželo vedení a zaměstnanci povinného subjektu v jednotlivých měsících příslušného roku.

Přehled žádám v tabulkové formě, kde budou údaje seřazené podle měsíců roku 2021: anonymizované označení jednotlivých členů vedení a jednotlivý seznam anonymizovaných zaměstnanců, výše mimořádné odměny v Kč v konkrétním měsíci a ke konkrétnímu zaměstnanci. Dále konečný součet mimořádné odměny u konkrétního anonymizovaného zaměstnance, aby bylo možno informace dále zpracovat.“

Povinný subjekt předložil stížnost žadatele k projednání ÚOOÚ coby nadřízenému orgánu. Tento však shledal svou nepříslušnost a stížnost (spolu se spisovým materiálem) postoupil KÚPK.

Gymnázium Blovice, Družstevní 650, 336 13 Blovice, IČ: 49180932, je příspěvkovou organizací zřízenou Plzeňským krajem.

Podle § 20 odst. 4 InfZ se nadřízený orgán určuje podle § 178 správního řádu. S účinností od 1. 1. 2020 platí podle § 20 odst. 5 InfZ, že nelze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím/stížnostním řízení ÚOOÚ. Znění vychází z novely provedené zákonem č. 111/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů. Pravidlo bylo vtěleno do návrhu zákona na základě pozměňovacího návrhu poslance Jakuba Michálka. Důvodová zpráva tak k němu nic neuvádí a samotné odůvodnění pozměňovacího návrhu rovněž nic bližšího neuvádí (vyjma skutečnosti, že se toto pravidlo zavádí).

Od vstupu tohoto ustanovení v účinnost projednával Nejvyšší správní soud (dále také jen „NSS“) 3 kompetenční spory o určení nadřízeného orgánu povinných subjektů, jimiž byly příspěvkové organizace a při nichž NSS uzavřel, že nadřízeným orgánem příspěvkové organizace ať zřízené státem či územním samosprávním celkem je při vyřizování žádosti o informace podle InfZ ÚOOÚ. ÚOOÚ se nicméně ve svém usnesení opírá o dřívější judikaturu ke školským právnickým osobám, příspěvkovým organizacím, a je toho názoru, že tato nebyla překonána a nadále platí, že nadřízeným orgánem v případě škol, jako specifických příspěvkových organizací, je nadále jen krajský úřad. Z usnesení citujeme:

*„Pro určení věcně příslušného nadřízeného orgánu střední školy, jež je příspěvkovou organizací kraje, pro odvolací a stížnostní řízení vedené v režimu zákona č. 106/1999 Sb. je nutno vycházet z judikatury Nejvyššího správního soudu, konkrétně z rozsudku ze dne 30. 1. 2013, č. j. 1 As 160/2012-41, a z rozsudku ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, které recentními kompetenčními rozsudky Nejvyššího správního soudu (č. j. Komp 2/2020-44 ze dne 22. 6. 2021, č. j. Komp 3/2020-35 ze dne 27. 7. 2021 a č. j. Komp 3/2021-26 ze dne 16. 2. 2022) [pozn. KÚPK: KPÚPK dále odkazuje na tyto jako na „kompetenční rozsudky“] **překonány nebyly.***

Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, konstatoval následující: „Z kritérií dle § 178 správního řádu je proto nutno pro určení nadřízeného orgánu použít pravidlo označující za nadřízený orgán právnické nebo fyzické osoby pověřené výkonem veřejné správy orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil. [...] ZMŠ I a ZMŠ II jsou přitom zcela jistě právnickými osobami (příspěvkovými organizacemi) a byl na ně přenesen výkon veřejné správy v oblasti školství [podle § 2 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění účinném pro rozhodné období (dále jen „školský zákon“) je vzdělávání poskytované podle tohoto zákona veřejnou službou]. [...] K určení orgánu, který právnickou osobu vykonávající činnost školy nebo školského zařízení pověřil výkonem veřejné správy, využil citovaný rozsudek prvního senátu právní úpravu zápisu školy nebo školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení. [...] Orgánem, který vede rejstřík škol a školských zařízení, je obecně krajský úřad (viz § 143 odst. 1 školského zákona).

[...] O zápisu (a i případném výmazu) ZMŠ I a ZMŠ II z příslušného rejstříku tudíž rozhoduje krajský úřad – na území hlavního města Prahy pak Magistrát hlavního města Prahy. [...] Magistrát hlavního města Prahy je proto ve smyslu výše citované právní úpravy a judikatury nutno považovat za orgán, který pověřil ZMŠ I a ZMŠ II výkonem veřejné správy na základě zákona. Jde tudíž o nadřízený správní orgán dle § 178 odst. 2 správního řádu, který je podle zákona o svobodném přístupu k informacím příslušný projednat a rozhodnout odvolání podané proti rozhodnutím ZMŠ I a ZMŠ II o částečném odmítnutí žádosti o informace. Učiněný závěr ostatně odpovídá aktuální správní praxi.“

K obdobným závěrům stran výkladu ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu při určení věcně příslušného nadřízeného orgánu v řízeních vedených dle zákona č. 106/1999 Sb. dospěl rovněž Městský soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 12. 8. 2021, č. j. 3 A 7/2019-104, jemuž následně přisvědčil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 9. 2022, č. j. 4 As 314/2021-44, když konstatoval následující: „Ministerstvo současně podle § 178 odst. 2 správního řádu nepověřilo Centrum výkonem veřejné správy vrchnostenským způsobem. Nerozhoduje totiž o žádném právu či povinnosti podle školského zákona.“

Nedávný kompetenční rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26, nelze vykládat tak, že by závěr o absenci podmínek vyžadovaných ustanovením § 178 správního řádu bylo možno na příspěvkové organizace aplikovat plošně, toliko na základě právní formy. Takový předpoklad daný rozsudkem neobsahuje ani implicitně. Komplementárně (a nerozporně) k tomu nadále platí výše citované závěry Nejvyššího správního soudu dovozené z ustanovení § 2 odst. 3 a § 143 odst. 1 školského zákona, tedy že škola, jež je příspěvkovou organizací, nevykonává vrchnostenskou správu pouze v řízení vedeném podle zákona č. 106/1999 Sb., nýbrž i v režimu správního řádu dle jednotlivých ustanovení školského zákona.

U některých příspěvkových organizací totiž nepochybně dochází k výkonu veřejné (vrchnostenské) správy jako vlastní samostatné činnosti (zpravidla spojené s jejich primárním účelem), a to vedle pouhého poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb., kdežto u jiných příspěvkových organizací je poskytování informací skutečně jedinou kompetencí z oblasti veřejné správy. Právě taková příspěvková organizace byla předmětem posouzení v řízení o kompetenční žalobě, jež vyústilo v rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26 (povinným subjektem zde byla příspěvková organizace Správa a údržba silnic Jihočeského kraje). Z tohoto pohledu zůstávají specifickými příspěvkovými organizacemi právě školy, neboť ty byly výkonem veřejné správy pověřeny, respektive výkon veřejné správy v oblasti školství na ně byl přenesen podle ustanovení § 2 odst. 3 školského zákona.“

KÚPK se ztotožňuje se závěry ÚOOÚ v tom smyslu, že školské právnické osoby jsou specifickými příspěvkovými organizacemi. Dle chápání KÚPK rozsudku NSS ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26 rovněž není rozhodná toliko právní forma, ale

činnost, kterou příspěvková organizace vykonává – vrchnostenská/nevrchnostenská veřejná správa a právě školy jsou takovou právní osobou, které je svěřena obojí.

Dle výkladu KÚPK je krajský úřad odvolacím orgánem ve vztahu ke školským příspěvkovým organizacím v případě, když tyto vyřizují žádosti o informace vztahující se k vrchnostenské veřejné správě, a ÚOOÚ je nadřízeným orgánem školských příspěvkových organizací v momentě, kdy tyto vyřizují žádosti o informace vztahující se k nevrchnostenské veřejné správě.

Výklad KÚPK je prakticky takový, že v případě dotazu dle InfZ na odměny/platy zaměstnanců, anebo materiální vybavení školy, uzavřené smlouvy atp. by byl nadřízeným orgánem ÚOOÚ. V případě dotazu dle InfZ na záležitosti, o nichž se rozhoduje vrchnostenským způsobem, by byl nadřízeným orgánem krajský úřad (v tomto ohledu si KÚPK představuje zejména rozhodnutí podle § 165 odst. 2 školského zákona, tj. rozhodnutí ředitele o přijetí ke žákovi ke vzdělávání, vyloučení žáka ze školy a další, ve vztahu k nimž vystupuje podle § 183 odst. 4 krajský úřad jako nadřízený orgán).

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26 uvádí: „*Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. Komp 2/2020-44, zdůraznil, že § 178 odst. 1 správního řádu je třeba interpretovat s ohledem na působnost správního řádu dle § 1 odst. 1 a 3, podle nichž správní řád upravuje postup správních orgánů při výkonu působnosti v oblasti veřejné správy a nevztahuje se mimo jiné na právní jednání prováděná správními orgány ve sféře nevrchnostenské. (...) Žádný zákon přitom nestanovuje nadřízený orgán Správy a údržby silnic Jihočeského kraje v procesním postavení správního orgánu ani orgán, který by měl nad Správou a údržbou silnic Jihočeského kraje vykonávat dozor v instančním smyslu slova.*“

Právě výše uvedený případ postupu podle § 165 odst. 2 školského zákona je ten, kdy, nadto, že zákon stanovuje nadřízený orgán pro tyto postupy (krajský úřad), jde o veřejnou správu vrchnostenskou (na níž se právě vztahuje správní řád), kterou krajský úřad školskou právní osobou **pověřil**. Šlo by uvažovat, že se pověření odvozuje ze zakládací listiny, nicméně ve světle rozsudku ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35 je za pověření považováno zapsání a vedení v rejstříku, jež provádí krajský úřad a ten je považován za osobou, která školu výkonem veřejné správy pověřila.

Předestřené dělení je obdobné jako v případě, kdy krajský úřad vystupuje jako povinný subjekt. Pro krajský úřad je nadřízeným orgánem příslušné ministerstvo, když vyřizuje žádost o informaci vztahující se k přenesené působnosti (typicky vrchnostenská veřejná správa). Když vyřizuje žádost o informaci vztahující se k samostatné působnosti je nadřízeným orgánem Ministerstvo vnitra, (typicky nevrchnostenská veřejná správa).

Rozsudek NSS ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26 vycházející z rozsudku NSS ze dne 22. 6. 2021, č. j. Komp 2/2020-44 rovněž uvádí: „*Pro určení nadřízeného orgánu podle § 178 odst. 1 správního řádu je zásadně třeba pozitivní zákonné*

úpravy. Tedy pro závěr, že nadřízený orgán pro účely instančního postupu dle zákona o svobodném přístupu k informacím lze určit dle pravidel § 178 správního řádu, zákon musí určit orgán, který má být nadřízeným správním orgánem jiného správního orgánu, nebo orgán, který má rozhodovat o odvolání, popřípadě orgán, který má nad jiným správním orgánem vykonávat dozor. **Tuto vlastnost po novele zákona o svobodném přístupu k informacím provedené zákonem č. 111/2019 Sb. nelze pouze dovozovat.** KÚPK je tak názoru, že pro NSS je znění § 20 odst. 5 InfZ jakýmsi bodem zratu. Explicitním ustanovením, jehož dřívější absence si vyžádala nutnost si vypomáhat dovozováním z jiných ustanovení. **A dovozovat, jak řekl, již nelze.**

Školským příspěvkovým organizacím je svěřen soubor činností. Ten lze v kontextu této problematiky dělit na dva druhy. První druh činností vykonávají v rámci vrchnostenské veřejné správy, vydávají individuální právní akty a v tomto ohledu jsou jim svěřeny pravomoci. Druhý druh činností vykonávají v rámci nevrchnostenské veřejné správy, v jejímž rámci plní svěřené úkoly, při nichž nevydávají individuální právní akty a nevykonávají pravomoci.

KÚPK je toho názoru, že v současnosti není zákonná opora pro rozšíření pravidla pro určení nadřízeného orgánu, které platí pro jeden druh činnosti, na druhý, kvalitativně jiný druh činnosti, pro nějž je nyní zavedeno zákonem jiné pravidlo pro určení nadřízeného orgánu.

Současně je toho názoru, že předestřené řešení nejlépe odpovídá kompetenčním rozsudkům, tak rozsudku NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, z nějž ÚOOÚ vychází. V podstatě si vykládá poslední kompetenční rozsudky jako dílčí překonání rozsudku NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35 ve světle § 20 odst. 5 InfZ účinného ode dne 1. 1. 2020 (a to právě s účinky v té oblasti, kdy nedochází k výkonu vrchnostenské veřejné správy). Rozhodně došlo k celkovému překonání té předešlé judikatury, která dovozovala, že nadřízeným orgánem je zřizovatel příspěvkové organizace, tj. rozsudku NSS ze dne 11. 11. 2011, č. j. 4 As 40/2010-60, což NSS v posledním kompetenčním rozsudku i explicitně uvádí.

Doplňme, že ani jeden z kompetenčních rozsudků neobsahuje výslovný odkaz na rozsudek ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35. Nic neuvádí ani metadata („Detail dokumentu“) na internetových stránkách NSS k prejudikatuře těchto rozsudků.

KÚPK by např. nepovažoval za vhodný ani výklad založený na převažující činnosti povinného subjektu, který by došel k opačnému závěru. Převažující každodenní činností škol je výuka, tedy nevrchnostenská (pečovatelská) činnost veřejné správy. Ostatní činnosti jsou podpůrné k výuce a to 1) materiální a personální zajišťování podmínek a předpokladů pro realizaci výuky (stále nevrchnostenská správa) anebo 2) procesy jako rozhodování o přijetí a vyloučení žáků (vrchnostenská správa).

Pokud by měla být rozhodující převažující činnost pro určení nadřízeného orgánu, byla by to spíše nevrchnostenská veřejná správa.

V případě, kdy rozhoduje nepříslušný nadřízený orgán, tak jím vydané rozhodnutí trpí nicotností podle § 77 odst. 1 správního řádu.

Podle § 12 správního řádu platí: „*Má-li správní orgán, jemuž bylo podání postoupeno, za to, že není věcně nebo místně příslušný, může je usnesením postoupit dalšímu správnímu orgánu nebo vrátit jen se souhlasem svého nadřízeného správního orgánu.*“

KÚPK tak dle 12 správního řádu žádá o souhlas s vrácením postoupené stížnosti ÚOOÚ.

S pozdravem

Mgr. Martin Sarkisov, MPA
vedoucí odboru kontroly, dozoru a stížností

Mgr. Martin Sarkisov MPA
Plzeňský kraj
24.11.2022 13:20

podepsáno elektronicky

Příloha

Spis vedený k žádosti o informace

Příloha č. 10

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

MVCRX06UMVMU
prvotní identifikátor

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV-207137-9/ODK-2022

Praha 6. prosince 2022

Přílohy: 55/el.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 529/5
118 12 Praha 1

prostřednictvím datové schránky na ID: vidaawt

Předání žádostí Krajského úřadu Plzeňského kraje o souhlas s vrácením postoupených stížností podaných dle § 16a odst. 1 písm. d) InfZ

Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly, obdrželo dne 25. listopadu 2022 **osm žádostí** Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 24. listopadu 2022, vedených pod č. j. PK-KDS/3703/2022, č. j. PK-KDS/3704/2022, č. j. PK-KDS/3705/2022, č. j. PK-KDS/3706/2022, č. j. PK-KDS/3716/2022, č. j. PK-KDS/3717/2022, č. j. PK-KDS/3719/2022 a č. j. PK-KDS/3720/2022, **o souhlas s vrácením postoupených stížností** podaných podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále též jako „InfZ“).

Žadatel (pan Radek Hollman, [redacted])

[redacted] požadoval po jednotlivých povinných subjektech (školských právnických osobách a příspěvkových organizacích zřízených Plzeňským krajem) tyto informace: *poskytnutí přehledu mimořádných odměn (pokud mimořádné odměny povinný subjekt nevyplácí, tak zaměnit za „odměny a cílové odměny“), které za rok 2021 obdrželo vedení a zaměstnanci povinného subjektu v jednotlivých měsících příslušného roku; v tabulkové formě, kde budou údaje seřazené podle měsíců roku 2021: anonymizované označení jednotlivých členů vedení a jednotlivý seznam anonymizovaných zaměstnanců, výše mimořádné odměny v Kč v konkrétním měsíci a ke konkrétnímu zaměstnanci. Dále konečný součet mimořádné odměny u konkrétního anonymizovaného zaměstnance, aby bylo možno informace dále zpracovat.*

Stížnosti žadatele o informace směřovaly proti postupu povinných subjektů (školských právnických osob a příspěvkových organizací zřízených Plzeňským

krajem), které žadatele vyzvaly k úhradě nákladů spojených s poskytnutím informace podle § 17 odst. 3 InfZ.

Jde o tyto povinné subjekty: Gymnázium Blovice, Družstevní 650, 336 13 Blovice, IČ: 49180932; Masarykovo Gymnázium, Plzeň, IČ: 49778099, se sídlem Petákova 2055/2, 301 00 Plzeň; Sportovní gymnázium Plzeň, Vejprnická 663/56, 31800 Plzeň, IČ: 49778137; Gymnázium a Střední odborná škola, Rokycany, IČ: 48380296, se sídlem Mládežníků 1115, 337 01 Rokycany; Gymnázium Ludka Pika, Plzeň, IČ: 49778102, se sídlem Opavská 21, Plzeň 312 00; Gymnázium J. Š. Baara, Domažlice, IČ: 48342912 se sídlem Pivovarská 323, 344 01 Domažlice; Gymnázium Jaroslava Vrchlického, Klatovy, IČ: 61750972, se sídlem Národních mučedníků, 347, 339 01 Klatovy a Gymnázium, Sušice, Fr. Procházky 324, Sušice II, 342 01 Sušice (IČ: 61781444).

Stížnosti byly zprvu (prostřednictvím povinných subjektů) předloženy k projednání **Úřadu pro ochranu osobních údajů**, který je usnesením podle § 12 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“) postoupil **Krajskému úřadu Plzeňského kraje** s tím, že povinný subjekt je školským zařízením vykonávajícím státní správu, a nadřízeným orgánem je proto v souladu s § 178 odst. 2 správního řádu ve spojení se závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. ledna 2013, č. j. 1 As 160/2012-41 (a navazující judikatury), **krajský úřad jakožto orgán, který povinný subjekt pověřil výkonem veřejné správy (ve školství)**. Krajský úřad Plzeňského kraje následně **požádal Ministerstvo vnitra o souhlas dle § 12 správního řádu s vrácením věci Úřadu pro ochranu osobních údajů**.

Ministerstvo vnitra po posouzení žádostí shledalo, že v dané věci není **nadřízeným orgánem Krajského úřadu Plzeňského kraje ve smyslu § 12 správního řádu**, který je kompetentní vyřídit žádosti Krajského úřadu Plzeňského kraje.

Ze závěrů citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu v kompetenčním sporu totiž plyne, že zdejší ministerstvo není způsobilé být **nadřízeným orgánem správního orgánu rozhodujícího o stížnosti/odvolání jakékoliv příspěvkové organizace územního samosprávného celku**; v případě výkonu svěřené státní správy příspěvkovou organizací je **nadřízeným orgánem příslušný ústřední správní úřad**, jehož obor působnosti je rozhodované věci nejbližší [§ 178 odst. 1 správního řádu, ve spojení s § 92a písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a § 20 odst. 5 InfZ), a v případě ostatní činnosti příspěvkové organizace je **nadřízeným orgánem nově Úřad pro ochranu osobních údajů**.

S ohledem na shora uvedené máme za to, že v dané věci je **nadřízeným orgánem Krajského úřadu Plzeňského kraje**, který je ve smyslu § 12 správního řádu

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

kompetentní vyřídit žádosti Krajského úřadu Plzeňského kraje, **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**. Z tohoto důvodu Vám **předáváme jakožto nadřízenému správnímu orgánu Krajského úřadu Plzeňského kraje věc k vyřízení.**

Pro úplnost dodáváme, že jsme shora uvedeným způsobem postupovali v obdobné věci v případě Zlínského kraje – viz k tomu dopis **Ministerstva vnitra ze dne 14. dubna 2022, č. j. MV-66643-2/ODK-2022**, adresovaný Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy.

Ing. Bc. Miroslav Veselý
ředitel odboru

Na vědomí (bez příloh):

Krajský úřad Plzeňského kraje
Odbor kontroly, dozoru a stížností
Škroupova 18
306 13 Plzeň
Ke sp. zn.

- ZN/1021/KDS/22
- ZN/1022/KDS/22
- ZN/1023/KDS/22
- ZN/1024/KDS/22
- ZN/1025/KDS/22
- ZN/1026/KDS/22
- ZN/1027/KDS/22
- ZN/1028/KDS/22

(prostřednictvím datové schránky na ID: zzjbr3p)

Vyřizuje: Mgr. Veronika Vašicová Benešová
tel. č.: 974 816 452
e-mail: posta@mvcv.cz

Příloha č. 11

Pan
Radek Hollmann

Váš dopis značky

Naše značka
GCH1468/2022

Vyřizuje / linka
Navrátilová/200

Cheb
11. listopadu 2022

Pane Hollmanne,

informace podle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, konkrétně žádost o poskytnutí přehledu mimořádných odměn za kalendářní rok 2021, Vám budou poskytnuty po uhrazení částky 100 Kč (viz sazebník úhrad na webových stránkách Gymnázia Cheb), a to převodem na číslo účtu 109588821/0300.

RNDr. Ing. Jaroslav Kočvara, MBA
Ředitel školy
Gymnázium Cheb, příspěvková organizace
Nerudova 2283/7
350 02 Cheb

Gymnázium Cheb, příspěvková organizace
Nerudova 2283/7
350 02 Cheb
E-mail: gymcheb@gymcheb.cz
Tel.: 739 322 319, 739 322 446
IČ: 47723386

Název: Gymnázium Cheb,
příspěvková organizace
Sídlo:
Nerudova 2283/7
350 02 Cheb

Telefon: 739 322 319
E-mail: gymcheb@gymcheb.cz
www.gymcheb.cz

Bankovní spojení:
ČSOB, a.s.
pobočka Cheb
č. ú: 109588821/0300

Příspěvková organizace
IČ: 47723386
IZO: 000076953

Příloha č. 12

GYMNÁZIUM J. K. TYLA, HRADEC KRÁLOVÉ
Tylovo nábřeží 682, PSČ 500 02

Radek Hollmann

Vážený pane Hollmanne,

na základě Vaší žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 sb. o svobodném přístupu k informacím Vám zasílám přehled odměn vyplacených našim zaměstnancům v roce 2021.

Dle příkazu ředitele k zajištění úkolů vyplývajících ze zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím č. 4/2006 a přílohy č. 1 k tomuto příkazu Vás žádám o uhrazení částky 300 Kč. Oba tyto dokumenty máme vyvěšené na našich webových stránkách <https://www.gjkt.cz/dokumenty-a-formulare/>. Přípravou tohoto dokumentu se zabývala mzdová účetní a následně personalistka školy, každá 1 hodinu. U každé z nich je tedy započítána 1 hodina práce po 150 Kč. Platbu proveďte na účet školy 3244398389/0800, variabilní symbol 3112022 a specifický symbol 333 do 11. 11. 2022.

S pozdravem

RNDr. Tomáš Měkota
Měkota

Digitálně podepsal
RNDr. Tomáš Měkota
Datum: 2022.11.03
10:17:29 +01'00'

RNDr. Tomáš Měkota
zastupující ředitel školy

Nadřízený orgán škol a školských zařízení podle zákona o svobodném přístupu k informacím

Abstrakt

Diplomová práce se zaměřuje na určení nadřízeného orgánu škol a školských zařízení podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“). Autor práce rozebírá problematiku z pohledu teorie, ale také z hlediska praxe.

Obsahem první kapitoly teoretické části práce je rozbor určení nadřízených orgánů podle úpravy informačního zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Druhá kapitola teoretické části se zaměřuje na vymezení pojmu škol a školských zařízení, právnických osob jejich činnost vykonávajících a pojetí povinného subjektu dle informačního zákona. Třetí kapitola teoretické části je věnována kategorizaci jednotlivých škol a školských zařízení, které autor člení podle rozdílnosti postupů určení nadřízeného orgánu a podle správního orgánu, který byl určen za nadřízený orgán povinných subjektů podle informačního zákona. Autor dále v této kapitole uvádí konkurenční způsoby určení, které došly k určení jiného nadřízeného orgánu některých škol a školských zařízení, a to s rozbohem věnovaným správnosti či nesprávnosti takového postupu. Teoretická část práce je zakončena souhrnným shrnutím určení nadřízených orgánů a stručným rozbohem problematiky nesprávného určení nadřízeného orgánu povinného subjektu.

Teoretická část práce je věnována určení nadřízeného orgánu povinných subjektů, za která byla autorem vybrána gymnázia, a to s ohledem na jejich celkový počet a jejich zastoupení ve všech krajích České republiky. Praktická část práce je členěna podle jednotlivých krajů, ve kterých se zkoumané povinné subjekty nachází, a to zejména s ohledem na značnou rozdílnost postupů určení nadřízeného orgánu povinných subjektů. Autor v praktické části cituje a rozebírá jednotlivé rozhodnutí správních orgánů, které během své praxe v této oblasti získal, uvádí pro problematiku relevantní názory správních úřadů, ústředních správních úřadů a představuje proběhlé řízení o kompetenční žalobě před Nejvyšším správním soudem. V závěru praktické části práce autor souhrnně popisuje aktuální stav, a to s ohledem na určení nadřízeného orgánu samotným povinným subjektem a s ohledem na výsledné určení nadřízeného orgánu povinného subjektu podle informačního zákona.

Klíčová slova: právo na informace, nadřízený orgán povinného subjektu, školy a školská zařízení

Supervisory authority of schools and educational establishments under the Freedom of Information Act

Abstract

The thesis focuses on the determination of the superior authority of schools and educational institutions according to Act No. 106/1999 Coll., on free access to information, as amended (hereinafter referred to as the "Information Act"). The author of the thesis analyses the issue from the point of view of theory, but also from the point of view of practice.

The content of the first chapter of the theoretical part of the thesis is an analysis of the determination of superior authorities according to the regulation of the Information Act and Act No. 500/2004 Coll., Administrative Procedure Code, as amended. The second chapter of the theoretical part focuses on the definition of the concept of schools and educational establishments, legal entities performing their activities and the concept of a mandatory subject according to the Information Act. The third chapter of the theoretical part is devoted to the categorisation of individual schools and educational establishments, which the author categorises according to the differences in the procedures for determining the superior authority and according to the administrative authority that has been designated as the superior authority of the obligatory subjects under the Information Act. The author also presents in this chapter the competing methods of designation that have led to the designation of a different superior authority of certain schools and educational establishments, with an analysis of the correctness or incorrectness of such a procedure. The theoretical part of the thesis concludes with a summary of the designation of superior authorities and a brief analysis of the issue of incorrect designation of the superior authority of the obliged entity.

The theoretical part of the thesis is devoted to the determination of the superior body of the obligatory subjects, for which the author has selected grammar schools, taking into account their total number and their representation in all regions of the Czech Republic. The practical part of the thesis is divided according to the individual regions in which the examined compulsory subjects are located, especially with regard to the considerable diversity of procedures for determining the superior body of compulsory subjects. In the practical part, the author quotes and analyses individual decisions of administrative authorities that he has obtained during his practice in this area, presents relevant opinions of administrative authorities, central administrative authorities and presents the proceedings on the competence action before the Supreme Administrative Court. At the end of the practical part of the thesis, the author summarises the current situation with regard to the determination of the superior authority by the obliged entity itself and with regard to the resulting determination of the superior authority of the obliged entity under the Information Act.

Keywords: right to information; the superior authority of the obliged entity; schools and educational establishments